

.....
121.435 OSZK
.....

PRESTO HOWARD

AKA
1
PENGŐ

.....
121. 435
.....

OSZK

PISZKOS FRED KÖZBELEN
FÜLIG JIMMY ŐSZINTE SAJNÁLATÁRA

AUROLA

Piszkos Fred közbelép...

(Fülig Jimmy őszinte sajnálatára)

Írta:

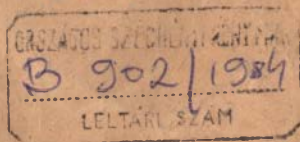
P. Howard

(Rejtő)

200

Minden jog fenntartva a kiadónál és a regény szerzőjénél.

121.435

Felelős kiadó: Mátyás János
5608.41 Hungária Hírlapnyomda R. T., Budapest
Felelős: vitéz Bánó Lehel igazgató

ELSŐ FEJEZET.

SZERETNÉK VILÁGHIRŰ LENNI!

Sok a pénzem! Kevés a leleményességem!

Minden jó ötletet örömmel fogad:

megnyerő ifjú, aki elvesztette életkedvét.

Válaszok:

1. Hirdetését olvastam és közlöm önnek, hogy elveszett életkedvének becsületes megtalálója vagyok. Hat évig Bostonban mint a villamosszék áramelindítója működtem, amíg egy alkalommal kaucsukkézelőm miatt rövidzárlat történt és az elítélt áramhiány következtében nem szenderült jobblétre, illetve a rosszabb létben, a szender mellőzésével ébren maradt. Sajnos, kivégzés nem lehetséges áldozat nélkül és így nyugalmas állásomból nyomban röpítettek. Legyen szabad ennyit a kaucsukmanzsettámról. Ezután természetesen a filmnél kerestem elhelyezkedést, mivel szakképzett nyergesmester vagyok. Állítólag cowboy-jeleneteknél ilyenre szükség lehet. Így lettem tehát a Paramountnál kerékpáros kifutó, ám hamar megnövsültem, úgy hogy ma

virágzó, de alig jövedelmező kertészetem van Oklahomában. Nevem Schwachta Szokratesz vagy Knapp (ahogy tetszik). 45 éves, özvegy ítéletvégrehajtó vagyok, aki úgy érzi, hogy még tartogat számára valamit az élet. Hirdetését olvastam és ajánlatom a következő: Ön világhírű lehet, ha örökbefogad és nekem ajándékozza vagyonát, azután gyalog, vagy úgynevezett roller nevű játékgyűrűn elzarándokol Kalkuttába és útközben mindenhol azt hirdeti, hogy a nyerskoszt csodákat művel! E marhaságnak híre menne, nevét megismernék a világ mind a négy sarkában, mivel így szólna az emberiség: «No lám csak...» Értesítsen, hogy melyik vonattal vár egy 45 éves nyugalmazott ítéletvégrehajtót (aki úgy érzi, hogy még tartogat számára valamit az élet) és hetvenkét szabályszerűen végrehajtott, igazolt kivégzést mutathat fel. Az ön embere vagyok!

Üdvözli:

SCHWACHTA SZOKRATESZ
vagy KNAPP (ahogy tetszik).

2. s z á m ú l e v é l :

Uram! Világhírűvé lenni gyerekjáték! Fel találtam a «Gyermekeid játszva gyilkolnak» nevű csörgőre, kereplőre és kisvasútra alkalmazható tetszetős gyerekjátékot, mely egyben légyölő. Két légy súlyától a szerkezet működésbe jön és lecsap! Finanszírozzon Ön és nevemet Edisoné mellett, Önét az én nevem mellett emlegeti az emberiség e találmány révén, amely két legyet pusztít el és egy csapásra világhírűvé teszi...

3. számú levél:

AKAR ÖN VILÁGHÍRŰVÉ LENNI? AZT SZERETNÉ, HA CSODÁLNÁK ÉS TISZTELNÉK? HA MILLIÓK EMLEGETNÉK A NEVÉT?

ÉS HAJLANDÓ ILYESMIÉRT JELENTŐS PÉNZÖSSZEGEKET ÁLDOZNI?

SZERINTEM EZ EGY NAGY MARHASÁG ÖNTŐL!

Minden tisztelet nélkül

B. KNOX

*természetimádó, mormon
prédikátor, a Mazdaznan
Egyesület Dalárdájának bari-
tonistája.*

4. levél:

CSEKÉLY ELLENSZOLGÁLTATÁS
FEJÉBEN VILÁGHÍRŰ LEHET!
MI AZ ÉRVÉNYESÜLÉS TITKA?!

Gondosan tanulmányoztam Napoleon, Tolsztoj, Chaplin és D. S. Windthorn életét. E nagy emberek azért lettek halhatatlanná, mert «Bájóka» Lenolajat használtak kopaszodás ellen.

Akar Ön fogalommá válni, mint Rasputin, Beethoven, Shaw, Pasteur és D. S. Windthorn?

HASZNÁLJON «BÁJÓKA» LENOLAJAT!

GYÁRTJA: D. S. Windthorn mérnök,
24, Brooklyn.

5. levél:

Ha Ön gyorsan és jutányosan világhírű óhajt lenni, olvassa el főművemet: «HOGYAN ÉLHETÜNK GAZDAGON, SIKERESEN ÉS EGÉSZSÉGESEN».

Szíves megrendelését a Bostoni Beteg Háléktalanok Szeretetskórházába várom, sőt elvárom, mert öt hónapja beteg, családos embertársán segíteni kötelesség!

Kiváló tisztelettel

E. HUBERTON

a „Hogyan éljünk gazdagon, sikeresen és egészségesen“ c. mű szerzője.

U. i. másik főművem: „Karrier, erő és egészség lélekgyakorlatok és svéd torna útján“ ugyanezen kórház címén megrendelhető.

És így tovább! Képtelennél képtelenebb feleletek, egyik butább, mint a másik. Dombbá nőtt a sok válasz és valamennyi merő ostobaság.

— Sajnos, nincs megfelelő — szolt Theobald Lincoln, miután az utolsót is elolvasta. A karszék előtti félméteres levélhalom megmozdult és előbújt alóla egy betemetett titkár.

— Sejtettem. Az emberek nem túlságosan leleményesek, Mr. Theo — közölte a felbukkant.

Így mondta: «Mr. Theo», mivel ezt a fiatalembert alkalmazottai sem nevezték másképpen, csak teobaldi tekintélyének roncsaiból kedélyessé restaurált keresztnevén. Hogy mégis alkalmazták a miszter megszólítást is, ez csak azért volt lehetséges, mert némi tisztelet, ha néki személyesen nem is, de millióinak csak kijárt környezetétől.

A fiatalember ugyanis milliomos volt. Egyénisége három pregnánsan jellemző együtthatóból állt, ú. m.: szeplős arc, vörös haj és mélységes előítélet mindenféle tevékenységgel szemben; szóval hiába akarom szépíteni az ügyet, valljuk be férfiasan: ez a fiatalember roppant lusta volt.

Különben kellemes ifjúnak mondták. Szüntelenül vidám arca, felületes életfilozófiái, széles válla, derűs

kék szeme, jóízűen rokonszenvessé tették és külseje még az esetben is előnyösnek számított, ha hölgyismérősei azt játszották, hogy melyikük szeretné Theót, amennyiben nem volnának milliói.

Legutóbb azonban menyasszonya keletkezett, egy váratlan, heveny lelki életből kifolyólag, és pedig Charlotte Dusan, a Franciaországból importált elsőrangú művésznő, ki a Broadway egyik előkelő orfeumában «Haláltánc» néven eljárta agóniájával olyan művészi érdeklődést keltett, hogy szereplésétől az üzem pezsgőfogyasztása mintegy harminc százalékkal fellendült.

Mr. Theo, a Pacific Ocean Trust vezérigazgatójának fiaként született és ezt úgy értelmezte, hogy elegendő napi működés számára, ha unalmának elűzését tűzi ki élete céljául. Eleinte csak az unaloműzés vezette Charlotte Dusanhoz, később azonban egészen komoly és heves éjszakázássá fajultak érzelmei a művésznő következtében.

— Charlottel! Elveszem feleségül magát! — mondta egy napon a milliomos.

De a művésznő rácsafolva a könnyen elképzelhető feleletre, így szólt:

— Mit kezdjek egy emberrel, aki csupán milliomos? Azt hiszi, hogy ez minden?

— Igen, — felelte őszintén a fiatalember, mivel csakugyan azt hitte.

— Téved! Az én férjemre ne mondják, hogy pénzeszsák. Legyen tekintélye és pozíciója! Dolgozzon valamit!

— Nem tehetem — felelte Mr. Theo. — Akinek pénze van, az ne zavarja dolgozással a mások munkáját.

— Akkor ne is álmodjon rólam!

A fiatalember szerelme azonban nem ismert akadályt. Keresett valami közéletet, hogy a tekintély is meglegyen és a munka se váljék szükségessé.

— Mr. Thorn — kérdezte a titkárát egy ilyen

tájékozódó szomorú estén —, mit tegyen valaki, ha nem akar dolgozni és mégis szeretné bizonyos fokig megindokolni állandó jelenlétét a világon?

A titkár markáns, barázdált arcát dörzsölte az álla körül. Emanuel Thorn száraz, sovány ember volt, flegmatikus és álmos hangú.

— Mondjuk — ajánlotta megfontoltan — alapítson egyesületet azzal a címmel, hogy: «A Munka Nem Szégyen, De Unalmas!» Az egyesület éjjel-nappal terjesztené programját: Senki se dolgozzék, akinek a munkájára nincs szükség, vagy nem a megélhetéséhez kell pénzt keresnie. Ha ez megvalósul, úgy rohamos fejlődésnek indulna a világ, áldás következne az emberiségre és az ön nevét együtt említenék Galileivel, aki szintén semmit sem dolgozott szerintem, mert csakis unalmában figyelhette meg, hogy a föld forog.

— Stop! Ön mégis csak a leghasznosabb ember a szolgálatomban! Bármilyen hülyeséget mond, eszembe juttat valami épkézláb ötletet.

— Yes... — Bólintott és hiányzó, ritkult vörhenyes pillákkal bóbiskoló szemhéjait megelégedetten lecsukta. — Fő, hogy az ember valami módon nélkülözhetetlenné váljék. Eredmény a munka értéke, mert a legértékesebb munka sem alibi és nem menti az eredménytelenséget. Azt hiszem, most nagyon jól mondtam.

— Engem is meglep. Lehet, hogy meghült valahol. Az ideám mindenestre elsőrendű! Világhírű lesz. Az egyetlen mód arra, hogy valaki munka nélkül jólétben élhessen és ne kritizálják. Senki sem kutatta, hogy Edison dolgozik-e, amikor éppen nem találja fel az izzólámpát, a gramofont és más effélét. Vagy ki törődött azzal, hogy Darwin munkálkodik-e állandóan, miután úgy vélte, hogy felmenőági majmokkal tartunk rokonságot? Holnap közzétesz a lapokban egy hirdetést.

Nem tetszett a titkárnak.

— Mindig küzdöttem az ellen, hogy egy gentleman a nyilvánosság előtt szerepeljen. De ön makacs ember. Feladom hát a küzdelmet és a hirdetést.

Így történt. Ám az ostoba válaszevelek meddő eredménye után Mr. Theo feltette, hogy érintkezésbe lép ama zord atyával, aki már sokkal régebben magáévá tette Charlotte Dusan felfogását a munka fontosságát illetően. A fiatalember kész volt rá, hogy enged a sok rábeszélésnek és belép a céghez.

— Mr. Thorn! Kössön össze a «Pacioci»-val!

Jellemző volt ez is Mr. Theo egyéniségére, hogy a komoly, hatalmas Pacific Ocean Trust vállalatot természetéhez mérten a rövid «Pacioci» megjelöléssel illette, mint ahogy kedves ponnilovacskát édesgetnek undok cuppogással.

Rosszkedvűen szivarra gyujtott, mivel előrevetette árnyát a nehéz munkával kapcsolatos jövőendő, amikor ugyanígy fog élni, mint most, de joggal korholják majd naponta.

— A Pacioci, Mr. Theo! — szólt a titkár és átadta a telefont.

A fiatalember szokott meggondolatlan módján belehadarta a kagylóba:

— A papát kérem! Itt Theo beszél!

A háziközpont «Leót» értett és kapcsolta a portást, akinek ilyen néven húszéves fiúgyermeké volt. Érdes hang kiáltott Mr. Theóra:

— Na megállj te csirkefogó! Egy órája ülök itt nadrág nélkül!

— Az hogy lehetséges?

— Úgy, hogy nincs itt a nadrágom! Azt akarod, hogy megfázzam?!

— Isten őrizz! — felelte ijedten a milliomos, mert szerette embertársait.

— Máris náthám lett!

— Hát nincs ott valami ágyterítő, amivel takarózni lehet?

— Te ostoba alak! Ágyterfiőben nem lehet az előcsarnokba menni!

— Az biztos.

— Ha öt perc múlva még mindig nadrág nélkül ülök itt, akkor beverem a fejedet!

— Máris intézkedem.

— Halló! Az alsó felhajtásra tétess bélésanyagot, mert kirojtosodik, ha sár van. És a vasalás olyan legyen, mint a borotva éle, mert megemlegeted a kezem járását!

Miután a portás, akinek Leó néven húszéves fiúgyermek volt, dühösen lecsapta a kagylót, Mr. Theo csengetett és erre megjelent Sigorszki, a lakáj.

— Azonnal elviszi az egyik nadrágomat a Paciocihoz — szólt a milliomos, — de olyan legyen a vasalása, mint a borotvaél, mert a portásnak lesz és ha nincs megelégedve, úgy súlyos testi fenyítésben részesülünk. Az alsó felhajtásra tétessen bélésanyagot, mivel kirojtosodik így. Mondja neki, hogy üdvözlöm és ha kell a kabát is, csak telefonáljon.

Sigorszki, a lakáj, valaha átélt egy vasúti katasztrófát és ennek következtében félszemű és féleszű lett. Általában egészséges korából csak megbízhatatlansága és pontatlansága maradt a régi.

— Mr. Theo — kérdezte lassú orrhangon, emelt fővel, — miért rojtosodna ki a nadrág. Hiszen illenkor autón közlekednek az emberek.

— De a Pacioci portásának nincs autója. . . Igaz!... Ez sem helyes! Ugorj be a nadrággal Chryslerékhez és vásárolj szegénynek egy sportkocsit.

Mr. Baruch T. Livingstone, a portás igen meglepődött, midőn belépett fülkéjébe a félszemű és féleszű Sigorszki egy nadrággal és egy hathengeres Chrysler-sportkocsi vételét igazoló kötlevéllel. A dühös atya megfogadta közben Mr. Theo tanácsát és az ágyterítőbe burkolódzva ült az ablaknál, kezében az elnöki dolgozó «TANÁCSKOZÁS FOLYIK, CSENDET KÉ-

RÜNK! feliratú alkalmi táblájával, hogy Leó nevű fiát jól fejbeüsse, amikor késve bár, de mégis elhozza az áhított ruhadarabot. Fogalma sem volt arról, hogy ez a veszély nem fenyegeti, mivel a fia délben felcsapott matrónnak, elitta a műtömés árát és félórája úton van a nadrággal Hawai felé, ahol illatosak az éjszakák, tüzes szeműek a nők, továbbá zeng a gitár, ha a tangó-szövegíróknak még hinni lehet, ami eléggé kétséges.

— Azt üzeni a gazdám — jelentette Sigorszki —, hogy most már nem fog kirojtosodni a nadrágja, mert vásárolt önnek egy ötliteres koest.

A portás álmélkodott, amennyiben ez a szó a csodálkozás és az ájulás közti különleges, hökkent állapotot eléggé híven kifejezi.

— Kicsoda... ön? — hebegte.

— Roland Sigorszki. Nemrégiben beszélt a gazdámmal egy nadrág ügyében.

— Nincs szerencsém... Talán közelebbit szíveskedne, hogy kicsoda ön...?

— Kérem. — Hűvösen bólintott és máris felmondta: — Születtem Odesszában, negyvenkétéves multam és mint Papagalos nyugdíjazott görög állomásfőnök hajdani főlovászmestere kerültem az Államokba. Ime a nadrág. Fogja, uram.

— Bocsánat, de itt tévedés lesz... — ámuldozott. — Én nem beszéltem soha az állomásfőnök úrral...

— Nem vette rossznéven. Legalább is nekem nem említette. Szófukar ember volt az öreg. Tessék... Itt a kötlevél is. A nadrág vasalása különlegesen éles.

— Bizonyos ön abban, hogy nem téved?

— Magam vasaltam. De ha óhajtja, még egyszer kivasalom, mivel a gazdám szeretné elkerülni az ön kilátásba helyezett inzultusait. Fogja uram.

A portás szédelegve állt. Sigorszki még közölte vele, hogy milyen számot hívjen, ha szüksége volna a kabátra is és távozott.

Baruch T. Livingstone szájlátva állt ott, egyik

kezében a nadrág, másik kezében a kötlevél, lábainál a lehullott ágylepel és úgy festett e jelenésszerű, de mérsékelten díszes pózban, mint valami különlegesen modern festő műve.

Ekkor azonban megjelent a személyzeti főnök egy kövér emberrel.

— Bemutatom magának az új portást Livingstone, — közölte kedélyesen, hogy ne ingerelje a beteget. — Ön megfélekedzik arról, hogy valaki a bank elé is kell. Felveheti azonnal a fizetését.

— Nem vehetem fel azonnal. Csak másodszorban.

És először is a nadrágot vette fel. A nadrág fizikai igazságának tudatában könnyedén és egykedvűen kettészakadt.

Mr. Theo megfélekezett arról, hogy a portás ülfoglalkozása következtében erőteljes férfiú volt. Így hát Baruch T. Livingstone nem tehetett mást, derekára csavarta az ágyterítőt és az új portás csodálkozva nézte, amint elődje beül az épület előtt egy hatalmas autóba és elrobog.

— Látja Marvéd, — szólt a személyzeti igazgató — szorgalmas emberek így válnak meg néhány esztendő multán a vállalatától.

Az új portás nem tudta, hogy értse ezt. Nadrág nélkül vagy autóval? Vagy elmebeteg?

Ez azonban már nem tartozik regényünk tárgyához. Az epizód csak annyiban hír jelentőséggel, hogy ha a portás nadrágja nem lép az események észszerű sorrendje közé, akkor Mr. Theo bejelenti atyjának szándékát és mint jellemes ember nem vonja vissza többé. Így azonban későbbre halasztotta a tévesen kapcsolt beszélgetést és hálósobájába ment, hogy ledőljön kissé.

Ám ezzel már elindult élete rakétasebességgel, visszavonhatatlanul és végérvényesen, egy kacskaringós fordulatokkal dús pályán, elképesztő kalandok és örültségek között.

10.45-kor határozta el, hogy aludni tér és 11.20-kor már együtt reggelizett jóízűen ama régóta porladó halottal, aki minden bajnak okozója lett.

MÁSODIK FEJEZET.

A halottal véletlenül találkozott a hálósobájában, abból az alkalomból, hogy felfigyelt e néhai úr horgozására és amint benézett az ágy alá, ott látta a megboldogultat békében nyugodni, harsány álomba merülten.

— Halló! Mi ez? ... Azonnal jöjjön ki az ágy alól!

A tetem vállat vont, mint aki nem szereti, ha minden csekélységet így eltúloznak és gúnyos megnyugtatóssal dűnnyögte:

— Kérem, kérem ... Mit van úgy oda? ...

Előjött, de közben kibukkanó vállával feldöntötte a bordóernyős lámpát, ezután kinyitotta az ablakot, jobb kezefejét az utca fölé tartotta, mintha futólag megáldaná a járókelőket, majd fanyarul így szólt:

— Esik ... Érdekes, hogy San Franciscóban minden szerdán esik. Ez a gyáraktól lehet. Hány óra van?

A vörös milliomos nyomban egy fotelbe ült, hogy teljes kényelemben, legszélesebb vigyorával élvezze az egész históriát. Az ilyen embereket ő gyűjtötte. Úgy érezte, hogy e világon annyi hülyeség történik naponta és oly ritkán akad egy is, amelyik szórakoztató volna, hogy ilyesmiért hálásaknak kell lennünk.

— Kicsoda ön?

— Egon Small porszívó- és vasútjegyügynök. Ezenfelül több éve már meghaltam, ami melleleg nem zárja ki azt, hogy megkínáljon egy cigarettával.

— Cigarettám nincs. Akar szivart?

— Nem. Hozasson cigarettát. Vendéget nem szokás ultimátumszerűen kínálni.

— De azt megbocsátja, hogy bemerészkedtem a hálósobámba?

— Azt nem veszem rossz néven, de mi volt anyyira sürgős magának, hogy felébresszen? Nem olyan időket élünk uram, hogy egy intelligens ember bárkit is felkeltsen, ha az illető éppen alszik... Pálinkája sincs?

— Oportói vörösbort tartok a háznál.

— Jellemző... — dünnyögte keserű, lenéző gúnnyal. — Egy milliomos... Nna! — Nem fejezte be és legyintett, mint akit az udvariasság akadályoz, hogy megvető véleményét nyilvánítsa. A tükrös asztalról felvett egy kölniszórót és bepermetezte az arcát.

— Nyomban hozatok pálinkát — kiáltott lelkesen Mr. Theo. — És cigarettát is! Ön mától fogva a barátom!

— Hm... Megengedi, hogy ez esetben családi körülményeit szeretném ismerni? — És hivatalos zordsággal, mint aki a sírból egyenesen bejelentőlappá elevenedett, szinte vádlóan kérdezte: — Atyja neve?

— Walter Lincoln.

— Van valami közük a néhai Ábrahámhoz?

— Annyiban, hogy végül valamennyien eljutunk az ő kebelébe.

— A nagy államelnököt gondoltam, akit egy színház páholyában lelőttek, vagy leszúrtak.

— Ártatlanok vagyunk! Nemhogy az elnököt, de még egy belépőjegy árát sem szúrták le semmiféle színházban az őseim, mivel ezt a szórakozást nem kedvelték.

— Szép család — dörmögte és megkóstolt egy puddingszerű valamit, de kiköpte, miután hajkenőcsnek bizonyult. — Szívesen ennék valami hideg felvágott-félét, de figyelmeztetem, ha azt feleli, hogy csak meleg disznókarajt tart a háznál, habozás nélkül nyomban inzultálok.

— Mért hiszi, hogy kötelességem önt kényeztetni?

— Mert azt is olvastam a hirdetésében, hogy igen sok pénze van. Ezt mellesleg kezdem kétségbevonni, mivel állandó ígéreteket tesz szeszecskék és dohányárak bevásárlására, hogy azután készakarva megfelekezzen ezekről.

És eltűnt a szekrényben derékig.

— Nem jönne velem ebédelni valahová? — kérdezte egyre vidámabban Mr. Theo. — Mikor reggelizett?

— Két napja sincs.

— Az ingek két polccal lejjebb vannak ...

— Még hajlonghat is az ember ... — mormogta egyre idegesebben, miközben a milliomos ingei között válogatott és mindenféle lábatlankodó pizsamát egyszerűen kidobált a földre. — Csupa ízléstelen holmija van. Hogy lehet piros nyakkendőt viselni?

— Kizárólag azért keresett fel, hogy az úridivatról értekezzék?

— Olvastam a hirdetését. Gondoltam mindenkit megelőzők, ha személyesen érkezem levél helyett, továbbá gazdaságos, mert önmagamát nem kell készpénzzel bérmentesíteni.

Egy megfelelő övet nadrágja köré fűzött, a többi leszórta a földre és hátrasimította rendetlen ősz haját.

— Na, jön vagy nem? — kérdezte türelmetlenül.

— Ha mindenkit meg akart előzni, — kérdezte az autóban Mr. Theo, — akkor bizonyára elsőrangú ötlete van.

— Természetesen. Ön lesz a második Stanley? Na?

— Lehangel. Az elsőről sem hallottam.

— Őseinek tartózkodása a színművésztől odáig tökéletesedett, hogy ön nem tud olvasni és ezért műveletlen.

— Ha így folytatja, lehetséges, hogy étkezés után megverem.

— Még ez sem lesz előttem műveltségének bizonyítéka. Stanleyről ennyit: csodálatos teljesítménnyel felkutatta Livingstonet, a nagy tudóst, ki a Kongó vidékén eltűnt.

— Mégis csak emlékszem az esetre. Folytassa.

— Ön is felkutathat egy eltűnt nagy tudóst. Pontosan két év előtt bejárta egy hír a világsajtót, hogy elveszett a Csendes-óceán szigetvilágának nagy kutatója, Gustav Bahr, az Angol Királyi Földrajzi Társaság tagja stb. Utoljára egy kannibál törzs étlapján említették a nevét valami savanykás körettel kapcsolatban, azóta nyoma veszett...

— Azt hiszem, jó nyomon járok, ha az étlap alapján...

— Ne folytassa! — intette le Egon Small. — Elfelejtí, hogy olcsó éttermekben sokszor előkelő fogások neveit írják az étlapra, holott nem is főzték ezt a nagyúri csöbensäült mifélét vajasmorzzával.

— Ön szerint tehát Gustav Bahr él, mert a valóságban nem találták fel csöbensäütve vajasmorzzával?

— Az is valószínűtlen, hogy roston uborkasalátával, vagy akár zsemlyemorzzában sütvé, idei burgonyával, zsírjában és zöldpetrezselyemmel feltálalták volna, — felelte a néhai és különös, álmátag, szelíd mosollyal nézett a távolba, miközben nagyot nyelt. — Ugyanis e konyhareceptek egyike sem olyan, hogy életben maradhatott volna. Holott él. Tsiui-szigetén. A Fárör-fok előtt. Fidzsitől északra. Ott megtalálhatja ön is.

— Ez érdekel, — felelte élénken Theo. — És biztos ön abban, hogy Gustav Bahr Tsiui-szigeten van?

— Miért lennék ebben biztos? Gustav Bahr egyáltalán nincs semmiféle szigeten.

— Hát akkor hol találom meg?

— Itt, San Franciscóban!

— Mi?!

— Képzelve el, hogy Stanley mennyi fáradságtól kímélte volna meg magát, ha Livingstone ott van vele már az induláskor, mint kézipoggyász, a karaván holmija között. Hihetetlen, hogy ezt az egyszerű eljárást még eddig nem alkalmazták. Ön lesz az első... Vigyázzon a kormányra!

Mr. Theo elgondolkozott. Ha Gustav Bahr csakugyan itt él valahol, akkor megoldották a házhozszállított, mesterséges világhír szabadalmát.

— És hol van e pillanatban Gustav Bahr?

— Most? ... — Gondolkozott. — Milyen nap van ma?

— Szerda.

— Akkor rendben van. Gustav Bahr itt ül maga mellett az autóban, éhes és unatkozik... Hé! Felfut a járdára...

HARMADIK FEJEZET.

— Nézze, uram, — mondta Mr. Theo, amikor végre a terített asztalnál ültek és a pincért várták. — Ön az ágyam alá mászott: nem szóltam semmit, gorbáskodott velem: lenyeltem, ön turkált a szekrényemben: beletörődtem, kételkedett a tisztességemben, de úgy, mintha ez is nagy megtiszteltetés lehetne számomra: hagytam. Rendben van! De most figyelmeztetem a következőkre: Becsületszavamat adom, hogy leveszem önről az ingemet, nem fizetem ki a reggelijét és a rendőrségre viszem betörésért, amennyiben nem felel arra a hihetetlen és rejtélyes pimaszságára: miért kérdezte, hogy: «milyen nap van ma?» mielőtt közölte, hogy az ön neve Gustav Bahr? Mit felelt volna, ha ma péntek lenne vagy kedd?! Jól gondolja meg, uram, a válaszát, mert elégtelen indok esetén e tompa evőkéssel indián módra megskolpolom,

lenyúzott fejbőrét derekán viselt övembe tűzöm és elmegyek!

Az elhúnyt rendületlenül fogadta e kitörést.

— Nem féltem a fejbőrömet, — szólt nyugodtan. — Ha megvoltam valahogy csőbensütve, megleszek hajviselet nélkül is. Ám vendégszeretetéért hallja felvilágosításomat. — Lehúnyta egy pillanatra szemcit, mint aki összefoglaló visszapillantást vet mondani-valója tárgyára, azután halkan belefogott: — Small Egon álnéven ügynök vagyok. Leadott megrendeléseimért szerdán lakásomra küldik az egész heti jutalékomat, mivel utazom a hét legtöbb napján. Az igazi földrajzkutató sohasem képes az utazással végkép szakítani. És mondhatom, a porszívóval bejárt útvonal is érdekes felfedezések, meglepő tapasztalatok kútforrása, ahol nem nélkülözöm a veszélyt, a megpróbáltatásokat és sűrűn akadnak közben vademberek, vagy ami ritkább: még szelidek is előfordulnak a vásárlók kegyetlen ősi törzsében. Ha nyilvánosságra jut, hogy Gustav Bahr vagyok, úgy vége derűs, nyugodt életemnek. Mi az eset, ha nem egyezünk meg és menekülnöm kell a maga várható indiszkréciója elől? Már sem cégemnél, sem lakásomon nem fordulok meg többé. Tehát ha kedd van, vagy szombat és jutalékom még esedékes, úgy kétszer is meggondolom, hogy nevemet közöljem-e. De mivel szerda van és a pénzt már bizonyosan kiküldték, anyagi kockázat nélkül bemutatkozhattam és menekülhetek is, ha kell. Amennyiben most nem kér bocsánatot tőlem, úgy ön természetesen legyen hétszer átkozott.

— Belátom, hogy igaza van. Kérem bocsásson meg és mondja el, hogy mit gondol. Előbb természetesen fogyassza el a tegnapi reggelijét és csak azután fogjon hozzá.

— Úgy van. Azután hozzáfogok mai reggelimhez.

Így is történt. Elfogyasztotta az előző napról esedékes és a mai napról elmaradt reggelijét, sőt, mivel ki

tudja mit hoz a holnap, a másnapi reggelijét is elfogyasztotta. Amikor ezzel megvolt, lehunyta a szemét, mint pogány idők nagy Váteszei, ha elmélyülnék önmagukba, mielőtt jövődőlésüket a törzs jelenlétében kinyilatkoztatnák.

— Kisebb, inkább botanikai, mint felfedező utakkal kezdtem tüneményes pályámat. Első próbálkozásom egy társasággal a Déli Sark felfedezésére irányult. Miután megtaláltuk ezt a helyet, hazatértem. Nagy kutatóutakra nem is gondoltam, de a sorsnak egy villanyosút szakasznyi része is elég, ha le akar csapni. Ez a szomorú tényállás! Kis hajómmal a szigetvilág flóráját tanulmányoztam, amikor Manila előtt váratlan orkán szakadt reánk. A világjáró tudós élete Isten kezében van. Így történt, hogy beteljesedett a végzetem. Manila zátonyos partjain, egy háromnapos pusztító vihar következtében... Megnősültem! Igen!... Érkezés után legszörnyűbb felfedező utamra kellett indulnom: Zuhogó záporban, gyaloghintón, hotelszobát keresni, Manilában! Hagyjuk a drámai részleteket! Nem írom le a város elsőrangú szállodáit, melyekben a túlnépesedett Japán, vagy Korea folyóvizeken élő lakosságának mintájára már a pusztta fürdőszobát kínálhatták csak fel, hol a kádban alvók feje felett nyugtalan zuhanycső mered, damokleszi szörcsögéssel. Beszélhetnék olcsó, kevésbé zsufolt hotelekről, melyekben, mint az Ázsia szteppéin önellátásban élő nomádok, mindenki magával hozza hálóhelyét és ragályos betegségeit... de ez nem fontos jelenség. Folytassuk hát ott, amikor éjjel egy órakor, szakadó esőben, kimerülten, gyaloghintómban ültem, melyet a kuli, leszorított rúdja segítségével magasan és meredek ívben egyensúlyozott a feje felett, mert így akarta kifogni velem a záport és bár legalább azt remélhettem volna ezért, hogy később, összecsukva, beállít pihenni egy esernyőtartóba. De akkor még ifjú voltam és elszánt, mint Columbus kollegám, akiről talán még ön is olva-

sott. Az indiai átjárót kereste és felfedezte egy meg-bocsáthatatlan tévedés folytán Amerikát, miután ez a földrész véletlenül a két kontinens között tartózkodott. Nem a kenyérirígység beszél belőlem, amikor ezt meg-állapítom, de elvem, hogy egy baklövést nem menthet az eredmény. A lényeg az: csak egy választás volt számomra; kihúzni valahogy az éjszakát. Egy bárba vitt sebes trappban a riksa. Tudományos pályám során először jártam a grillekben tanyázó, úgynevezett ötórai népség között. A hölgyek zörgő karpereceikkel, dús festékeik harci színeitől egészen a cigarettájukig Egyiptomot juttatják eszébe a tudósnak, Egyiptomot, ahonnan tudvalevőleg a festett lábköröm divatja származik, továbbá a Tíz Csapás. Először figyeltem meg táncukat, melyhez érthetetlen oknál fogva sem lándzsát, sem szekercét nem használnak. Később már nem akartam mást, mint ez a bizonyos Columbus nevű, annak idején: egy átjárót kerestem a parkettől a ruhatárig. Ám ekkor közöttem és a parkett között utamba került egy nő, mint egykor Amerika szerencsés kollégámnak! Felfedezett a feleségem! Akkor még ismeretlen és titokzatos volt számomra, mint hajdan Ausztrália, Terra Incognita korában, mielőtt Coock kapitány leleplezte, ahogy bizonyára ön is tudja.

— Nem tudok róla, de ha állítja, hogy ez a rendőrtiszt leleplezte őnagyságát, akkor bizonyára úgy van.

— Ausztráliát gondoltam, uram! Szóval elég annyi, hogy ott állt előttem egy leány, karcsú, mint a Tűzföld, titokzatos, mint az Iráni Fennsík és olyan kacér, hogy ahhoz fogható földrajzi fogalom alig létezik.

— Nem is ragaszkodom ahhoz, hogy őnagysága kacérságát festői útleírásokkal érzékeltesse...

— Nem is teszem. Régi alkoholisták szerint kitűnő fizikumú földrajz kutatók sem bírnak el többet egy üveg pezsgőnél. Kivéve talán Marco Polót, aki bizonyos fokig szélhámós volt, vagy Cecil Rhodest, ki

inkább diplomatának számított. Így tehát érthető, ha bizonytalan hullámmással közeledett életem jámbor hajója, a feszes selyembe csavart, lágyhullámú ringatózás felé, melynek háttérében a végzet lappangott. Mert ez a nő olyan volt, mint Afrika; dúsan festői, titokzatos, egzotikus, forró... és hogy tudott csókolni!...

— Bocsánat, hogy félbeszakítom, de nem értek a földrajzhoz: Hogy tud Afrika csókolni?

— Alacsonyrendű tréfálgatása sokkal triviálisabb, hogysem sérthessen általa. Tehát folytatom higadtan. Megismerkedtem ezen az estén pályafutásom korallzátonyával. Képzelden el egy zátonyt, válla nélküli estélyi ruhában, csodás kék szemmel és olyan volt...

— Tudom: olyan volt, mint a Tűzföld, vadul csókolt, mint Afrika, hullámmzott, mint az Iráni Fennsík és átkarolta önt, mint Felsőmongólia. Gyerünk tovább!

— Otrombasága ezúttal sem sért. Megismerkedtünk és újabb egy üveg pezsgőt ittam, ami talán még Pizarónak vagy Corteznek is megártott volna, holott ezek elsősorban hódítók voltak. Igaz-e vagy sem? ... ma már kitudhatatlan, de többen is állítják, hogy hajnalban lelkes nyerítést hallatva, magam futottam feleségem gyaloghintójával a szállodáig. Ma sem értem, hogy mégis egy kövér, vén telepes szállt ki elégedetten és ötven centet adott. A monszum további két napot dühöngött és én további nyolc évet, mivel huszonnégy órán belül elvettem feleségül ezt a hölgyet. Azt hiszem sikerült megértetnem önnel, hogy milyen egy korallzátony. Bár remélem, amugyis tudta.

— A zátonyokat illetően csak a vízalatti tönkről volt tudomásom.

— Mindegy. Ha akarja, egy korallzátony közepére kerültem, ha akarja a tönk szélére: a fő, hogy

zátony volt ez, titokzatos, vízalatti ősképződmény... de hogy tudott csókolni!

— Ne hangsúlyozza. Megjegyeztem, hogy a korallzátony úgy csókol, mint Afrika, kecses, mint a Tűzföld és általában önagysága kacér, mint a jelentősebb földrajzi fogalmak. Most szeretném tudni a sok beszéd magvát. Ön nem elég tömör.

— Felelek önnek, úgyis mint tömör. Világosan és egyszerűen anélkül, hogy elkalandoznék. A földrajzkutató pályáján általában döntően jelentős felívelést jelent, ha megnősül. Ilyenkor kerül sor a hosszú, nagy horderejű, esetleg többéves útjaira, amikor semmiféle dzsungel nem lehet elég mély, sötét, távoli és veszélyes. Ami az én házasságomat illeti, e tekintetben ideális volt. A feleségem ugyanis szenvedélyesen szájharmónikázik. Tisztelt uram! Én hallottam a prédát kereső berberoroszlán ordítását és Bombayban jelen voltam, amikor egy veszett elefánt utolsó sóhaját lehelte kürtszólamban. E hangok ma meghitt emlékeim, ha nőm szájharmónikázására gondolok. A harmonika okozta, hogy rászántam magamat az Amazon dzsungelének felderítésére és csoda, hogy ma még arrafelé ismeretlen rész is van. Egyszer elmentem e harmonikázás miatt a középafrikai Rudolf-tóhoz, másszor bezárkóztam a fürdőszobába és megeresztettem a vízcsapokat.... Végül a Tsiui-szigeten, mielőtt visszafordultam volna, éreztem: Elég! Betelt a mérték! Minek mennék haza a kannibálok közül? Békében, nyugodtan maradhatok itt. Így is lett. Jól aludtam, nagyszerűen éltem. És híztam. Ez lett a vesztem. A kannibálok kezdtek szemérmes mosollyal nézegetni. Ajándékokat és ingyenc falatokat hoztak. Sejthettem, hogy az ünnepekre hizlalnak és meghívókat küldenek vidéki rokonaiknak rám való hivatkozással? Egy délelőtt a főnök kínos zavarban és elnézésemet kérve, közölte, hogy este elkészítenek és szívesen teljesítik az utolsó kívánságomat: ha akarom spékeltlen, ha akarom pácolva tálalnak fel, de

ha tetszik, tüzdelhetnek is, mondták, mivel e törzset nem jellemzi a kegyetlenség. Hiszen ők titokban spékelve szerették a földrajzkutatót, csupán előzékenységből ajánlották fel a választást. De mégsem ettek meg...

— Ne mondja!

— Kevés hiányzott ehhez. Szerencsémre délután kikötött egy hajó és néhány matróz sértőnek találta az elgondolást, hogy hurkának töltsék őket, vegyes felvágotlhoz. Ebből szóváltás lett, majd kézitusa és nekem sikerült elmenekülnöm a hurkajelöltekkel, de magammal vittem valamelyik régi étlapról egy Egon Small amerikai ügynök nevét. Én voltam, aki a nyilvánossággal tudattam, hogy a kannibáloknál Gustav Bahrt elköltötték az élők sorából. Ez a történetem. Most önön a sor, hogy megfelelő hírveréssel előkészítse az expedíciót, amely felkutat, megtalál és visszahoz.

— Ha így áll a dolog, ahogy mondja, miért megy haza ismét? Nem volt jó itt San Franciscóban?

Búsan bólogatott.

— Nagyszerű volt... De az a nő még itt sem hagy békében.

— El akarja hitetni velem, hogy áthallatszik Londonból, ha őnagysága szájharmonikán játszik?

— Tudja ön, hogy mi az a hazajárás?

— Hogyne. Ha romlott lelkipilágú földrajzkutatók nem költik holt híruket, hanem becsületesen hazautaznak a családjukhoz.

— Nem vitatkozom. A lényeges az, hogy halálom hírére a feleségem spiritishta lett és azóta meghív minden szeanszra a túlvilágról. Van valami a spiritizmusban, vagy nincs, én ezt nem tudom eldönteni. Egy bizonyos: minden éjszaka azt álmodom, hogy felébredek otthon a lakásomban és együtt vagyok a feleségemmel. És harmonikázunk. Álmomban megtanított. Hát én inkább hazamegyek, a lakásomban alszom és azt álmodom, hogy felébredek San Franciscóban, mi-

vel itt jól érzem magamat. Sajnos uram, ha egy aszszony molesztálni akarja a férjét, legyőzi a halált is. Számomra ez a tanulság. Találjanak meg, tévedések, bolyongások és küzdelmek árán, annak rendetlen módja szerint, ahogy illik.

— És hogyan *illik* magát megtalálni?

— Nem egyszerű. Önnek majd fel kell mutatni a bizonyítékokat. El kell hogy mondja az oknyomozó, tudományos háttérű történetet. Ha nem talált meg annak rendje és módja szerint, akkor csak kinevetik és leleplezik. E tekintetben nem jelentek kedvezményt, ha a hajóján is vagyok elrejtőzve.

— Hogy képzei a kutatást?

— Én beköltözöm önhöz és elbújok a lakásában. Azután következik a sajtókampány: mi lett Gustav Bahrral? Végül jön maga és expedíciót szervez. Indulás! Gondos kivitel. Méréseket eszközöl, összevetik adataikat, kikérdezik a bennszülötteket, behatolnak a Tsiui-sziget belsejébe és a vadon közepén rámbukkannak. Jó volna, ha begyakorolná velem a nagy pillanatot Stanley élettörténetéből. Őt például szélhámossággal gyanúsították, pedig csodálatos volt, amit tett. Nekünk tisztább kézzel kell cselekedni, mivel szélhámosságról van szó.

— Szóval, hogy ment ez a jelenet?

— Amint Stanley megpillantotta Livingstonet, így szólt: «Ha nem csalódom, ön Mr. Livingstone!» Esetemben Gustav Bahrt kell mondani. Én majd keztenyujtok és ezt felelem: «Yes...» Mire ön elismétli Stanley forró szavait: «Hálát adok Istennek, hogy önnel találkozhattam...»

— Nagyon szép lesz, — sóhajtotta Mr. Theo. — Majd kell valaki, aki súgja.

— Megéri a fáradságot! A bennszülöttek rivalgása, kísérőinek sorfala között a hajóra megyünk és maga vissza fogja vinni feleségéhez a teljesen elvadult felfedezőt.

— Maga nem látszik éppen elvadultnak.

— Most nem is. De majd nézzen meg, ha vissza fog vinni a feleségemhez.

És már a pusztá gondolattól valóban sokkal elvadultabbnak látszott.

NEGYEDIK FEJEZET.

Elég volt néhány rövid kis hírecske és a világ lázbajött. Csakugyan?! Mi is lett ezzel a Gustav Bahrral? Jó, hogy említik... Itt egy értékes ember tűnt el a leltárból és senki sem szól, senkinek sem hiányzik! Halatlan kérem!

A tömeg szíve megmozdult! Valaki sinylődik a távoli óceánon! A szomszéd lakásban megöszül egy zongorahangoló és senki sem törődik vele. Viszont az eltűnt kutatót a csendesóceáni szigeten mindenki szívből sajnálja, mindenkit dühbehoz a felelős tényezők hanyagsága és a polgárok zöme úgy érzi, hogy rokona lett az elveszett kitűnő tudósnak. A polgárok szeretik, ha kitűnő egyénnel rokonságba kerülnek. Természetesen nevetséges volna azt mondani, hogy küldjön a távoli ismeretlen szigetre néhány dollárt ennek a tudósnak.

És ez a fő. Értik?

A szomszéd zongorahangolónak küldhetne tíz dollárt, tehát megtalálja a módját, hogy diszkreditálja az ilyen tolakodó nyomort! Az asszony ruhái, a gyermekek dohányzása, a zongorahangoló könnyelműsége (öt év előtt egy négyágú ezüst karosgyertyatartót vett a nagyanyjának) okai a bajnak. Legyünk őszinték: a zongorahangolót nem meri sajnálni, mert néhány dollárral segíthet rajta. Az emberi részvét éppen fordítottja egy kirándulásnak. Mennél távolabb fekszik térben a szájalom célja, annál gyorsabban és kényelmesebben eljut hozzá megértő embertársainak szíve!

És gyorsan másról beszélnek. Kicsi tragédia, közeli szegénység, tehát kínos. Ezért talái olyan hatalmas visszhangra minden roppant igazságtalanság. Roppant igazságtalanságokon nem lehet apró adományokkal segíteni és ez fokozza a sajnálkozó egyének biztonságérzetét. A közügy mindenkinek kedvenc magánügye. De végre is egy ember baját, akinek a felesége idei zöldborsót vesz, amikor még ennyi és ennyibe kerül kilója, nem lehet közüggyé felfujni. És ha már itt tartunk, miért jár a leánya állandóan új selyemharisnyában? Miért nem teszik össze azt a pénzt? ... Látja, ilyen emberek, mint ez a Gustav Bahr, öt centes szivarokat szívnak ... A sógornőm mondta, aki jól ismer néhány híres tudóst, mert kölcsönkönyvtára van. Az ilyen embereken, mint Hangoló Anton és családjá, nem lehet segíteni ... Látta, hogy a kisfiún szakadt harisnya van? Hát ez az! ... Mindenki lehet szegény, de engedje meg, rongyosan azért nem kell járni! Annak nem muszáj lenni! Az unokafivérem sokszor együtt van minisztériumi emberekkel, mert jó társaságba jár és azt mondja, hogy ez a Gustav Bahr mindig olyan rendes és tiszta volt, mint aki most jön egy skatulyából. Istenem csak megtalálják szegényt! Tudja, hogy én meg az uram nem aludtunk egész éjjel?!

És sajnálják és ennek még gyűjtenek is esetleg és ha majd előkerül, meggyanusztják és pletykáznak róla.

De pillanatnyilag folytonos téma lehet a lapoknak Gustav Bahr. Egy főszerkesztő éppen vacsorára siet és Guss, a politikai rovatvezető izgatottan útját állja. Másfél hasáb még üres és lapzártá lesz nyomban!

— Nem értem magát, Guss! — mondja a főszerkesztő. — Írjon másfél hasábot arról a nagyságról, aki a kannibáloknál eltűnt! ... Szörnyű, hogy egy ilyen világhírű festőművészt ... hát kutatót! Ki a fene törődik vele! ... Szóval ez magasztos ügye az emberi-

ségnek és miért nincs hír róla? ... Kétségbeesett gyermekei sírnak utána... Maga lehetetlen fráter! Írja, hogy a testvére gyermekei sírnak, vagy a szomszéd gyerekek, de gyereksírás kell, mert anélkül nem ér semmit! Vagy kezdje így a cikket: «Gaston Bohrer! Van, aki e nevet nem ismeri?!» ... Mi az, hogy nem így hívják?! ... Torkig vagyok magával Guss! Elsején elmehet! Nem tud semmit és mindig csak okoskodik!

No azután jönnek a belletristák. Ezek a maliciózusak, könnyen elmélkedők és párhuzamot vonnak. Mindig is mindennel! Mondjuk a «Kakaóbotrány margójára» című publicista remekmű így szól:

«A tudós meghal a kakaó hónapban és az ügyvéd, aki tízezreket költ asszonyokra, megvesztegetett egy kakaó-szakértőt... Az egyik meghal, a másik még él, a kakaó miatt. Milyen különös kép: Két ember jelleme és köztük a kakaó, ez az egyszerű termék, amelyet mindenki a maga módja szerint készít el. Egyik az emberekért, másik az asszonyokért. De gustibus non est disputandum...» — (blg —)

A másik egy kivégzett revolveres bankrabló esetéről medítál.

«A tudós a szívét viszi a kannibálokhoz és a rabló az ő kannibál szívét hozta a civilizációnak... Az egyik eltűnt, de a kultúráért vert benne a szív! A másik cinikus, cigarettával megy a kivégzésre. Ez is szív, az is szív. Lássák be végre a tényezők: Eppur si muove! És mégis csak utána kellene járni!» (Justinianus.)

A Tudományos Intézet esszéistája gúnyosan kiált a vasárnapi mellékletben: «Nem tudnak védekezést az elharapódzó ponyvairadalom ellen? Adják ki a széles néprétegek számára olcsón Gustav Bahr, mindenki számára izgalmas művét: «Sextánssal a fényévek és sectorok imagináriusain át a kozmikus rendszer és az

oceanobiografia relációinak nyomában, a differenciális integrálrendszerben.» Ez beadná a kulcsot mindenféle cowboy- és a kalandorregényeknek! És üdvös népnevelő hatása is volna.

A népszerűség magasabb fokát jelenti, amikor a világhírű író életrajzregénybe kezd és már nagyobb lépés a népszerűség felé az étlap:

**„Marinírozott bárányfej tormával
à la Gustav Bahr.“**

De az igazi, a megfizethetetlen, a beteljesedett népszerűség: Egy sláger! Az első fox-trott sláger!

Ez a teteje!

Jönnek a görölök!

„The twenty Gustav Bahr Melody Sisters In The Bask.“

És eléneklik az ismert slágert, amelyben egy szép bennszülött leány minduntalan így sóhajt:

*«Ágyő, kis Gustav Bahr,
Ágyő szép dzsungel-regény
Elválni fáj!
Mégis muszáj!
Mert mustár nélkül nem szeretlek én!»*

És dansz következik.

Hát ez az! Most már itt az idő Theo számára! Erre várt!

És megszülethet a világszenzáció egy reggeli lap címdalán:

**A Pacific Ocean Trust elnökének tudományszere-
tetéről közismert fia elhatározta, hogy e kor
Livingstoneját, Gustav Bahrt felkutatja!**

Az egész világ megrendülten tekint e veszélyekkel teli
bősi és magasztos vállalkozás felé! — (Legjobb az

*enyhén illatos «Brazol» borotvakrém! Brazol púder!
Brazol selyemharisnya!)* —

A rádió előadást tart a nagy kutató céljairól, a szigetvilágról, a modern műszerekről, az óceánjárókról, a félvad pápuákról és általában a pénzintézetekről. 4.20-kor hanglemezeket közvetítünk. — (Egyen minden reggel Pauker-magvakat. Tíz dekás mintacsomagok is kaphatók!) —

A strand homokján üres üvegek hevernek és cím-kéjük ezt hirdeti:

„Gustav Bahr Napolaj!”

És megafonok harsogják a kannibál fox-trottot.

Ime az ember!

Így lesz a felfalt utazóból divatos fox-trott és nevéből napolaj-reklám, a strand porában.

Ecce homok!

— — — — —

No de amíg egy expedíció eljut odáig, hogy elinduljon! Hogy ne legyen más feladata, mint behatolni az ismeretlenbe, legyőzni a halálos veszélyeket, bolyongni viharban, fagyban, forróságban. Csupa gyerekség az előkészülethez képest! Öreg sarkutazók mesélik, hogy ha elviselhetetlennek látszott az örök jég, a szüntelen éjszaka, a fagydaganat és más nélkülözések kínja, valaki visszaemlékezett az útnakindulás előkészületeire és ilyenkor megnyugodtak kissé, mivel úgy érezték, hogy aránylag mégis tűrhetőbb most a sorsuk.

Mr. Theo tervét illetően elsősorban a kisszámú, elsőrangú szakemberek kiválogatása látszott problémának. Hát ezért felesleges volt aggódnia. Az első hírré felhívta édesapja, hogy régi barátjának unokaöccsét figyelmébe ajánlja.

— Résztvett már expedícióban?

— Nem. Éppen ezért szeretne elmenni. Majd jó hasznát veszitek.

— Mihez ért?

— Elsőrangú műötvös. Az ilyet mindig lehet használni. Tavaly díjat nyert Csikágóban egy aranyozott névjegytartóval. Nem lesz sok baja vele, csak ki-mélni kell, mert kedélybeteg.

A legnagyobb lap főszerkesztője, aki az egész sajtókampányt vezette, okvetlen ragaszkodott ahhoz, hogy elvigyék az unokafivérét, ki elismert futballbíró és nem lehet tudni, mire használhatják egy expedíciónál. A főszerkesztőnek igaza volt. Az expedíciónál csakugyan senki sem tudta, hogy mire használják ezt az embert? Másnap egy régebbi menyasszonyának apja telefonált:

— Mr. Theo, egy csekélységet kérek, amit ön nem fog megtagadni.

— Parancsoljon.

— Ugyan kérem, ígérje meg a következőket: ha feltalálja ezt a Gustav Bahrt, első szava a nagy tuğós-nak ez legyen: «A művelt emberiségnek üzenem: Mindenütt jó, de legjobb a Horchman-pneu és tömlő, ugyanott elsőrangú golyócsapágy!»

— Ez képtelenség...

— Bebizonyított tény! Próbálja ki egyszer ezt a pneut és tömlőt, ugyanott golyócsapágyat! Nem hiszem, hogy megtagadná ezt a semmiséget, azok után, hogy Ellen oly ritkán tagadott meg öntől bármit is.

Mivel Mr. Theo megtagadta a kérést, egykori menyasszonyának apja nem köszönt többé és csúf pletykákat terjesztett felőle. A ház mestere szerényen kérdezte, hogy elvinné-e a fiát, akit az Isten is expedíció számára teremtett. Vízvezetékszerelő, de ért valamit a kenceolajfinomításhoz is. A ház mester keresztül-vitte: velük ment a vízvezetékes.

Lassanként elterjedt a környéken, hogy a miliomos köszívű egyén, nagyképű és olyan hűhót csinál

ebből az expedicióból, mintha ő fedezte volna fel Colum bust. Ugyan mi volna abban, ha a házi orvos apósát elvinné magával? Igazán szépen énekel és egy kórboncnokot mindig lehet használni.

Úgy beszéltek erről a kórboncnokról, mint egy ügyes kis utineszeszerről.

Legtöbb baja azonban Gustav Bahrral volt a miliomosnak. Már elkészült a hatalmas, komfortos szekrény, melyben az elveszett tudóst magukkal viszik és Gustav Bahr beköltözött, hogy akklimatizálódjék, mint a hídpítőmunkás, akit mesterséges, vízfeletti kesszonban szoktatnak a légnyomáskülönbözethez.

— Ki irányítsa az expedíciót?

— Természetesen, — felelte a híres tudós, — az illető nem lehet akárki. Egy Gustav Bahrt kell megtalálnia!

— Kit tart a legjobb földrajzkutatónak?

— Ezt a kérdést sértésnek szánta?

— Úgy értem, önt leszámítva.

— Hát kérem... — Elgondolkozott. — Az élők közül, sajnos, nem ismerek hozzám foghatót. Régebben egy Magellan, egy Diaz, vagy Schweinfurt... De hát jelenleg, sajnos, be kell érünk a felfújt Nobeldíj-jelölt Sir Arthur Maxbellel.

— Nagyszerű! Azt halottam, hogy zseminális ember!

— Igen. Gyönyörűen fest. Volt egyszer egy vitám vele, félévig leveleztünk. Mert személyes találkozástól megkímélt a sors. A térképen, szerintem, két fokkal keletre tévesen vette fel Tsiuit. Bebizonyítottam, hogy nevetséges ostobaság, amit tett.

— Szóval önök nem is látták még egymást?

— Nem. Alig hinném, hogy kellemes a külseje.

— Vigyázzon!

A tudós gyorsan eltűnt a szekrényben.

Sürgöny!

«Hallgatólagos beleegyezésére, amellyel levelemet tudomásul vette, közlöm, hogy az esti vonattal érkezem. 45 éves nyugalmazott ítélővégrehajtó, aki úgy érzi, hogy tartogat még számára valamit az élet.

Schwachta Szokratesz vagy Knapp (ahogy tesszik).»

Dühösen összetépte. Millió dolga lett! Kérvények, beadványok, felkérés, sajtó és Gustav Bahr és megint Gustav Bahr, aki napról napra döbbentebben konstátálta, hogy milyen hihetetlen a különbség egy indiai nábob káprázatos palotája és a tartózkodási helyül választott szekrény között.

Azután megindult az elképesztően groteszk és összefüggéstelen, lidércnyomásszerű események sűrű változata. Kezdte a nő: Charlotte Dusan, aki újabb prolongációban ropta estéről estére a «Haláltánc» című tüzes végvonaglását.

Jött!

Jött, mint egy furia, rózsaszínű, fojtogatásra görbült karmokkal, ágaskodó platinakígyóival, egy Meduza, kockás tavaszi kosztümben.

— Nevetségessé akar tenni? Azonnal fujja le az expedíciót!

— De hisz a maga kedvéért teszem!

— Az én kedvemért nekem csináljon reklámot!

Ájulás, orvos, sikoly, a lépcsőházban rekedt riportereknek Mr. Thorn szendvicseket küld, az elrohanó Charlotte Dusan szenzációs leleplezéseket ígér Mr. Theóráról, melyek alkalmasak lesznek arra, hogy bojkottot szervezzenek az expedíció népszerűsége ellen.

A déli lapok ordító betűkkel hozzák a hírt, hogy a Pacific Ocean Trust legszebb luxushajóját STANLEY UP TO DATE néven az expedíció rendelkezésére bocsátja. Az emberiség lenyűgözve áll e hatalmas szolidaritás előtt, amelyben politikán és világnézeten felüli treuga dei-ben összefognak kicsik, nagyok, közeliék,

távoliak, európaiak, színesek és színtelenek. Egyetlen elvesztett tudósért! Itt nincs politika, Wall street és reklám, ez nyersen maga a nagyszerű tény: Az ember az emberért! «Man for man!» — *(Lefekvés előtt, felkelés és alvás közben legjobb az érett nyugatindiai juhtúról)* —

Ezután tíz dollárért a hentes kötényével és kosarával megkísérli, hogy elhagyja a riporterek sűrűjén át lakását. A kapuban visszavedlik Mr. Theóvá. Vesz-tére. Hatalmas Chrysler-kocsi áll meg a kapuban és bordó szoknyában, a tömeg hangos tetszésnyilvánít-ása mellett nagybajuszú, ideges maharadzsa lép ki, megemelve szalmakalapját.

— Van szerencsém. Nevem Baruch. T. Livingstone, a Pacific Ocean Trust volt portása.

És átnyujt egy szakadt nadrágot.

— Mit óhajt? — kérdezi Theo, azt remélve, hogy felébred.

— A kötlevélből megtudtam a nevét. Ön telefon útján várakozásra késztetett, holott különben nem vártam volna, fiamra, aki nadrágotat elvitte! Állásomból ezért kidobtak és... Gyerekek, takarodjatok, mert rendőrt hívok!

— Ne folytassa! Felajánlok önnek ötven dollárt.

— Soha! A fiam felgyújtotta az agyamat. Elküldtem a szomszéd műtőmőhöz és ő tudja Isten miért egy távoli szigetre utazott, holott San Franciscóban igen magas fokon áll a szabóipar. Megértettem. Én is mindig a tengerre vágytam, csak az állásom tartott vissza! Szabad vagyok! Eladom az autót, kiházasztom a feleségemet és talán későn, de nem elkésve a tengerre megyek és önnek kötelessége gondoskodni rólam...

— Uram, utolsó ajánlatom száz dollár!

— Ön egy megevett kutató nyomait akarja feltalálni! Itt vagyok én! Expedíció portás nélkül ma már nem az igazi! Ha megtagadja kérésem, továbbra

is ebben az ágyterftőben járok, ami kifejezett propaganda ön ellen!

— Százötven! Ha nem fogadja el, leütöm és a tömeg összezsapódik ön felett.

Nem fogadta el. Mr. Theo leütötte és a tömeg szavalókórusban kiszámolta. Kilencig feküdt a portás, de már hétnél felkelhetett volna.

Aznap még kétszer ütötték le és egyszer Sigorszki kiverte a fogát egy riporterrel.

Azonban minden hiába.

Az utca főmüsorszámá többször is megismétlődött! Jött a Chrysler-kocsi és kiszállt a maharadzsa. A gyerekek már elnevezték «görl-bácsinak» és tegeződtek vele, sőt cukorkát adtak neki. Valamit tenni kellett, mert az aktus mind botrányosabb lett. Mikor este kilenckor a szemközti épületállványon megjelent a portás Theo ablakának magasságában, kezében az ágyterftőt lengetve, a milliomos beadta a derekát. Elviszi az expedícióval, kabinja a kórhoncnok és a futballbíró között lesz, valamivel távolabb az ötvös, mert ez kedélybeteg és nyugalomra van szüksége.

Tízkor este kitört a pánik!

Sörgöny érkezett, amelyben Gustav Bahrné közli, hogy jelenlétével emelni akarja az expedíció ünnepléességét, látni akarja férjét élve vagy holttá nyilvánítva, legközelebbi hajóval jön.

Gustav Bahr közölte, hogy ez esetben az ő részvételére ne számítsanak.

— A közvélemény nem tűri, — érvelt Theo, — hogy visszautasítsam az ön özvegyét.

— Uram! Lehet, hogy igaza van, — felelt Gustav Bahr, aki most már úgyszólván állandóan a hatalmas kékszínű fogasokkal ellátott kesszonban tartózkodott. Ám a ruhafogasokon hentesáruk függtek. — De ha én meghallom szájharmonikázni az asszonyt, akkor az ön expedíciója sohasem fog rámtalálni, mert egyszerűen nem jövök ki a kabinból. Abban biztos lehet,

hogy Livingstonet nem keresheti senki sem Stanley garderobszekrényében.

— Mit tegyünk?

— Induljon egy héttel előbb! Hivatkozzék a beálló nedves időszakra. Ha száraz lenne, arra is hivatkozhatna. Régi jó fogás a szakmában.

Így azután minden megváltozott váratlanul: indulás egy héttel előbb. A boldogult férj menekül özvegye elől.

És még nincs egy használható ember.

Na, akkor jött a használható. Az volt az igazi hecc!

Vaszics, a félszemére vak orosz matróz érkezett látogatóba. Nagyon sovány, roppant széles állú, horgas orrú, zsoké külsejű egyén volt, lángvörös hajjal, hiányzó félszemén plasztronnal. Sigorszki nyitott ajtót és olyan pálinkaköd hömpölygött be az előszobába, hogy a félszemű lakáj megtántorodott, mint akit dőfés ért.

— Mit óhajt?

— A gazdájával szeretnék négyszemközt beszélni.

— Lehetetlent kíván. Ha vendég van, Mr. Theo kiküld a szobából és kettőjüknek mindössze három szemük van, viszont ha a titkárt hívják, azzal már összesen öt a szemek egyenlege.

A cingár vörös csuklott és egy szelíd gesztussal elhárította a tréfás lakájt, aki erre belezuhant a paravánba, kidöntötte a rabcifalat és leszállt a konyhában. Ezután Vaszcics összeszedte magát és méltóságteljes léptekkel benyitott a szalonba. De az ajtó kifelé nyílt. Honnan tudhatta? A két szárny azonnal leszakadt, úgy hogy Mr. Theo revolverrel rohant ki a hálósobájából.

— Mit akar?

— Mindegy. Csak édes ne legyen. Nem szeretem a likőrt. Nevem Vaszcics, fedélzetmester voltam a «Rézeges Bálna» cethalászhajón, de állás nélkül vagyok.

A kapitány, egy brutális barom, kiütötte a fél szememet.

— Ön nagyon is gyenge a hajósélethez.

— Sajnos, ez igaz... Különösen most, hogy fél-évet börtönben voltam, mert az a rabiátus fráter két pofonba belehalt.

— Szóval mit óhajt?

— Ha volna a házban vöröshagyma, nagyon megköszönném. Mert itt van a löncs ideje.

Mr. Theo lassan rájött, hogy ez a kis vörös ember megtévesztően gyászos külseje ellenére, igen kemény fából van faragva.

— Van már valaki, — kérdezte a félszemű, — aki ért az ilyen kutatáshoz?

— Maxbell professzor, azt hiszem vállalja.

— Elsőrangú lesz. Azért mégis kell valaki, aki ért az ilyen kutatáshoz.

— Alkalmaztam egy kitűnő kapitányt. Robert Kennedy.

— Hm... Még nem hallottam róla. De azért lehet kitűnő hajós. Bár nem valószínű...

— Maga tudna megfelelő embereket ajánlani?

— Hát éppen tudnék. Itt van például véletlenül San Franciscóban Fülíg Jimmy...

— Ez kicsoda?

A vörös megvetően mosolygott és fcsztelenül a falnak akart támaszkodni tenyerével, de leszakította az ablakfüggönyt és ez rézrudastul ráesett egy másfél-méteres japán vázára.

— A fene látott ilyen gyerekjáték lakást... — dünnyögte rosszkedvűen a romok felett. — Hát látja, erről a Kennedyről nem tudok, de a Fülíg Jimmyt ismerik Cape Towntól Hondurasig és ez neki nem is olyan nagy öröm.

— Matróz?

— Igen. Azonfelül uralkodó. Egyszer a Boldog-

ság Szigetek királyát helyettesítette a trónon, míg az uralkodó világi életet élt. Alvilágít.

— A fene!... Viccel? Vagy igazán van olyan matróz, aki egy birodalmat kormányozott?

— Fülíg Jimmy egyszer velem együtt a «Neki-vág!» nevű sónert Jávától Sanghaig kormányozta. Egy szigetországot könnyebb kormányozni, mert aki a trónon ül, annak nincsen a nyomában ötven finánc motorcsónakkal... Bocsánat, de elfáradtam.

Odahúzott egy alacsony széket és leült, de ekkor kiderült, hogy kisasztallal volt dolga és a romok közül értékes arany- és ezüst cigarettaszelencék gurultak szét.

— Hallja! Fene látott ilyet!... Törpék országát rendezett itt be?

Mr. Theo, hár megviselte a sokféle előkészület, kedélyesen vigyorgott. Ez igen!

— Magát felveszem fedélzetmesternek és este telefonáljon, hogy hol mutathatja be azt a Fülíg Jimmyt. Lehetőleg nem itt, mert kíméljük most már, ami még megmaradt a berendezésből... Voltaképpen mit jelent az, fedélzetmesternek lenni?

— Annyi a hajón, mint egy miniszter... —

— Hát jó... — nevetett Mr. Theo. — Alkalmazom önt tárcanélküli hajóminiszternek.

Ebben azonban tévedett. A lépcsőházban kiderült, hogy tárcája is van Vaszicsnak, mivel egy hatalmas arany cigarettaszelencét húzott elő a zsebéből és műbecslően nézegette...

Délután félőtkor felhívta Mr. Theót a Pacioci portása:

— Uram, halassza el az indulást. Csütörtökre mozijegyem van.

— Jó!

Lecsapta a kagylót és ekkor Sigorszki jelentette, hogy a kapu előtt kétszáz vándormadár várakozik. Az ornithológiai intézet felkérte, hogy teljesítse a tudomá-

nyos missziót és megfelelő sorrendben bocsássa szabadon az állatokat. Még nagyban vitatkoztak a küldemény kísérőjével, amikor a házmester kis fiacskája megszánta a kétszáz vándormadarat, kinyitotta ketrecüket és éktelen rikácsolással, csicsergéssel telt meg a környék, felborult a rend, mindent elleptek a szárnyasok és az utcát elzárta a rendőrség.

Így álltak az ügyek délután hat órakor, amikor fáklyafénnyel jött a matrózdalárda és sokáig énekeltek.

FÜLIG JIMMY LEVELE ST. ANTONIÓ FŐHERCEGHEZ, A BOLDOGSÁG SZIGETEK URALKODÓJÁHOZ.

I.

Nagyságos

Mi Első Samtan Tonio kiráji uraskodónak

ALMIRA

Félemelet, trónterem.

Dear Mr. Felséges! Továbbá tisztelt kirájnén önnagysága és a szeretve tisztelt császári öreganyja felségednek akit én is úgy szeretek mint magam privát mamáját ki pedig szegény régen elhunya, de asz nagy hazudság, hogy csak miattami bánódástól mivel hön tisztelt atyámra is büszke lehetek.

Hállás köszönést vagyok bátor amiért a Holkongból érkezett rendőri átírásra felsék nem hatyta eksz kartárcsát beszárni és ügyemben ovadékot lehelyezett. Azóta nekem elutaszni is szabad. Lábrahelyeztek. Eszt mékköszönöm kiválló tisztelettel, vagyok bátor.

Szives érdeklődést van szerencséje felsékednek, hoty irjag töpször és őszintén mivel szereti eszeket.

Tehát kívánságát értesíteni örömmel bátorkodom. Miután felséged közbenjárása szabadonbocsátást képezett a kapitányságról, udvarijasan mondá egy régi ismerősöm a főfelügyelő:

— Mostan ez 1× elmehetsz, de ha máskor behosznak adig ülsz míg beleszöлдülsz.

Esztet mindig igéri de én soha sem tegeszem vissza, mert idős nyomozó. Aszután a kikötőbe mentem, mert szeretem a tengerpartot, habár iten mindig verekszenek és a raktárfelügyelőt úgy vágják az öcséhez, hogy beestek a réfkapitányság irodába, pedig vasárnap iten zárva az ajtó. Úgy hogy máris menekültem. Így kerültem a festői Szan Franciszkóba, ami jelentős várost képez. Iten régi üzletbarátaimat kerestem fel, akik minten nyáron szabadtéri lakást rendeznek a pályatest mentén.

Felkaroltak engemet és átvittük dohányfélét a dokról a városba és nekem csak a karomat súrolta egy golyó, de a Besuranó Pfeffert tüdőbe találták. Dehát nincsen üzlet kockázás nélkül. És ez a baj, mert ahoty bonyolva lett az eladás, azonnal keszdődött a kockázás. Aszt én se tudtam, hoty a kockámba 1 drb. ólom van, amitől irányul. Az ember nincs benne a kockájába és becsaphassák, mikor veszi. Ezért aszután senkinek se adtam vissza a pénct, de eszek mindig magyaráznak, úgy hoty két kocsival jött a riasztókészülés, de még tüszoltóság is, mert nem találtak el a petrólejum lámpával, amitől tűz forgott fenn. Hijába esz a söpredék csak vitatkoszni tud. És a mentők is két kocsival jöttek.

De tudom, hoty a megszokott szürke mindennapi életem nem csigáza felsékedet. Volt azonban mozgalmas esemény is. Felsék bizonyára emlékszik, midőn szeméjemben mekfordult asz alvilágba és én inkognitóba, mint király, kegyed helyén uralkottam, ami rövid áldást jelentette a Bolondsák Szigeten. Emlékszik

ety közös haverunkra, a Buszkó Mótsingra, aki egyben az Igazi Trébics is és aban a szerencsés részesülésben volt, hogy felsékedet öt dollárért eladta rapszolgának. Felsék akkor mekszökött és neki vissza kellett adni a pénct. Most megint üzeni a Buszkó Mótsing, hogy felséket megadhatná neki eszt az öt dollárt, mert neki nincs miből ráfiszetni. Buszkó Mótsing iten egy jólmenő vitorlásból él, ami megfenekelt. Esz most nyílt, mint bujhely és a rendőrsék megkerülése ezidáig könnyűségbe ütközött. Csak a lekszükségeseb komfortos van itt: Egy üvek pálinka. Néhány ember számára esz kényelmes ity. De a fő ety ör, aki garantáltan vityász, hoty meglepetéstől kimélje a közeledő rendőroket. Esz az ember a cég reklámja. Régen festő volt, de a nagy háborúban sújosan megsebesült, amikor megszökött a fetyházból. Uty ment bele a fejibe neki a golyó, hoty az alvási agyizmát, ami centrumot képez, megsértette. Orvos mondá, hoty az agylövés veszéjes. Ezek a centrumosok soha nem tudnak aludni, még a legnemesebb regények olvasásától se. Ijen nyomorék. A festő is ilyen: sem aludni, sem tiszteséges lenni nem tud. Mostan fontos szereplő vigyászásból, mivel a tisztelt bentlévők a rendőrség mellőzését kéretik. És esz nem alszik, ha kintáll, örölés köszben. Mivel ojan golyó érte centrumban asz agyát, hoty sem aludni, sem józan lenni, sem mosakodni többé nem tud. Viszont verekedési centrumot nem sérte a golyó. Esztet látam egy jobbkezeséből, de balkészel megálapítottam, hoty elájulni mék tud. Esz a centruma 1.-ső rangú.

Iten halotam egy üzletet, hoty naty fegyvercsempészés foj a Szigetek felé, mer a bent szülöttek lázítását ismét financírozzák. De eszt az üzletet nem üszöm. Pedik mostan nagyob a divat ebbe, mert Quebra nevű kalósz szeretne lázadást minden szigeten.

Ity kerültem én Buszkó Mótsink üzemébe, amit partravetett a dagáj. Valaki aszt írta rá naty betűkkel:

GRAND HOTEL AZ ALHATATLAN FESTŐMŰVÉSZHEZ.

Ismerősöknek tilos a bemenet!

Iten találkosztam a vörös Vaszicsal, kinek összesen ha ety szeme van, de akkor is sokat mondok, úty be volt dagadva. Rém sovány fijú, de esz csak látszat, mert egyszer vele Delhiben felpofosztunk ketten egy hindú sport klubot átutazóba. Ő mondta, hoty leszerződött ekszpedícióra, ami aszt jelenti, hoty fel kell fedezni valamelyik sarkot. Pedig én nem hiszem, hoty tőp van kettőnél. De jó fizetés a fő. Igy kerültünk Oakland egy festői kocsmájába, amelynek tekintéje van és úty hívják: «ÉLJEN A BESURRANÓ!» és asz van írva alája: «Aki Itt Erős akar lenni, az úgy jár, mint a vas.» Eszt úgy értik, hoty addig lesz ütve, amíg meleg. Nemm üres felírás.

Iten rém sokan voltak és a tolongásban valaki megfogott, hoty talán nem lökdössek. Nem szeretem a hosszú párbeszélést, hát jól szájonvágтам és békítőleg hosszafűztem, hoty nem asz övé a kocsmá. Igen meglepett egy lengő horogütéssel, amitől a «Kedélyes Matrószok» spór Egylet És asztaltársaságot kirántottam magammal az ucára.

Eszután naty kör volt bent mire visszatértem és mondom a pasasnak, hoty ha van épen szabadlábbon hozzátartozója, szóljon hoty értesítsem őket. Valami tréfásat kezdett mondani, de mit tesz a véletlen, én máris lekenek, könyökhajlásomba kapom a nyakát és belevágom a söntésbe. Nem mindennapi fijú volt, mert úgy pattant vissza, hoty rúgás által képezve

gyomron ért és ismét az uccára kerültem, ahol épen porolta magát a «Kedélyes Matrószok» spór egyesülés asztaltársaság és most kezdhették előlről.

Én szeretem sportolásnál a kemény tréninget és örömmel fojtattam. Valami kezdő lehetett, mert azután négyszer is a földre vittem (ha emlékszik felsék könyved úri balkezeseimre.) De mékis esz nagyon kemény fíjú volt, mert asztán szájonkapott, hoty ismét együttlehettem a Kedélyes Matrószok spór együletével, pedik már úntak. Könnyen visszamentem, mivel ajtó már nem akadályozott. Sajnos döntésre csak a polc került, ugyanis a vörös Vaszics egyszercsak jön és rohan. Hoty abahagyjam.

«Te hüjel!» ordította. «Esz Mr. Tejo, aki a zekszpedíciójót képezi.»

Hát ijen balsors. Épen eszt asz új tulajdonosomat részesítem testi sértésben. Esz ety vigyorgó szélesválú alak és mondá, hoty csak hatyják verekedni őtet, amit senki sem teve.

«Kár», mondtam, «mer én szivesen beálltam volna felfedezéséhez.»

«Na és?» mongya és közben teljesen szeplős volt. «Maga nagyon teccik nekem és mongya mi akar lenni?»

Miután én választám a rangot, amihöz egyenruha is lesz, úgy akartam, hogy fregatfőhadnagynak szervezzem, de ő meggondolja. Így is teve. De aszért tovább akart verekedni, amire mondom:

«Én a gaszdámat nem bántom, mer meggyőződés nélkül senkit sem tudok igazsán szájonvágni.» Felséked legjobban tudja, hoty két dolog van a világon, ami nem vicc. Asz egyik a balkezes egyenes, amitől zöldet lát a pasas, a másik a jobbkezes, ami ugyanaz lilába. Ijjen a szájonvágás, amejjel maradtam kegyednek felséges tisztelője, továbbá a kegyelmes asszony öökszelenciánénak és külön tekintetes tiszteletel aján-

lom magamat t. császári kegyes öreganyjának, kinek
kesztét csókolja uralkodásának felvirágzás emlékét
ápolva a Bolontság Szigetek szeretve tisztelt eksz ural-
kodója.

Eszennel vagyok bátor:

Don St. Füllig di James
del Jerseycity il Csarnoktér 7.

ÖTÖDIK FEJEZET.

— Keresett valaki? — kérdezte Mr. Theo, midőn
hazatért.

— Kereste a hóhér!

— Hallja! Hogy beszél maga velem?!

— Mr. Theo igazán sajnálom és szívesebben jelen-
teném, hogy Bernard Shaw kereste, vagy örömmel
ujságolnám, hogy itt volt Diana Durbin, a helyzet
azonban mégis az, hogy kifejezetten a hóhér kereste
önt.

— ... Miféle hóhér keresett és milyen ügyben?

— Itéletvégrehajtó hóhér kereste és remélem,
hogy magánügyben. Csodálatos korunk sem tart még
ott, hogy gazdag egyénekhez, hivatalos minőségben a
hóhér házhoz járjon kivégezni. Villamosszék sem volt
nála, csak egy bőrönd, melyben legfeljebb egy portable-
rendszerű, hordozható villamoszsámoly lehetne, vi-
szont ilyen, úgy tudom, nem gyártanak.

— Maga a hóhér, Mr. Thorn! Szórszálanként
széthasogatja az ember szavait! Mikor keresett ez az
alak?

— Tizenegy óra körül lehetett. Azóta itt ül és
várja önt.

Mr. Theo besietett a hallba és csakugyan ott ült a
vendég.

Magas homloka filozófusokra, markáns arca

ponyvacímnapok mesterdetektívjeire, nagyképűsége hatodrangú vidéki színészekre, rikító holmijai messziről érkező, dúsgazdag hentesáru-készítőkre emlékeztették.

— Uram, nevem Schwachta Szokratesz vagy Knapp, ahogy tetszik. Rendelkezésre állok.

— Ön az, aki folyton sürgönyöz? Mit akar tőlem? Én nem hívtam!

— De hallgatólagosan tudomásul vette leveletem és ebben a hitben eladtam ön miatt a virágoskertemet, lemondtam nyugdíjamról egy szegény rokon javára és minderről jegyzőkönyvet vetettem fel.

— Azonnal menjen a fenébe, mert kidobom!

— Well... Majd meglátjuk!

És elment. De nyugalom egy percig sem volt!

Gustav Bahrnak fejhallgató kellett, hogy csendben élvezhesse a rádiót. Kétszáz dollár büntetés, mert a vörös Vaszics megvert a lépcsőházban egy tisztiorvost és este, mint a földreszálló Zeus megjelent személyesen Sir Arthur Maxbell, dörgő mély hangjával, figyelemreméltó külsejével. Matuzsálemszerű barna, ráncos arca, hófehér kecskeszakálla, szigorúan biggyedő ajkai, szürke cilindere, gondosan összecsavart barna esernyője, galambszínű, igen szűk és rövid felsőkabátja, roppant sárcipője, hatalmas gólyaléptei, támadó lendületükkel, sokszorosan kihangsúlyozták roppant tekintélyét a földrajzkutatás tudományában.

Könnyedén kiismerte magát a sarkvidéken és eljutott már a Csád tótól a Zambézi vízesésekig, nem tévesztve el az utat, iránytű nélkül, vadonokon át, pusztán földrajzi ismeretei alapján! Viszont e pillanatban káromkodott, mert három rendőr és egy kiskereskedő magyarázata ellenére, reggel óta bolyong San Franciscóban, amíg ezt a nyavalyás 45. utcát felfedezte. Pedig most iránytű is volt nála. Amikor a házigazda kezetnyujtott, rémülten hátratorpant.

— Tartsa meg a bacillusait!

— Uram, foglaljon helyet, — szólt Mr. Theo kissé hökkenten e bemutatkozás után.

— Mikor indulunk? — kérdezte felelet helyett Maxbell és körülnézett kissé rosszalóan, talán mert elvárta volna, hogy a gőzös máris itt vesztegeljen a szobában.

— Elsősorban rendelkezék, ha valami külön kívánsága van a felszerelés tekintetében?

— Okvetlenül! Ne felejtsem el sok száraz tésztát vinni. Az Istennek sem kapni száraz tésztát útközben.

— Milyen műszerre van szüksége? — kérdezte egyre idegesebben Mr. Theo.

— Cipőhúzóra. Az legyen uram, ajánlom, mert én Amundsent otthagytam a Spitzbergákon, amikor szétrepedt a cipőm. Igazi tudós vagyok, tehát magam főzöm a teámat és leffentyűzettel működő, úgynevezett «cúgos» cipőt viselek. Különben minden műszert hozok, nem használok olyan eszközt, melynek nem magam ellenőriztem a gyártását. A tudomány csak akkor tudomány, ha csálhatatlan! Szeretném, ha ezt tudomásul venné.

Valahányszor a tudomány jelentőségét méltatta, az arca megsemmisítő szigorral meredt hallgatóira és csodálatosan túlméretezett mutatóját elutasítóan és figyelmeztetően magasra emelte, miközben szemöldökeit annyira felvonta, hogy mindkét szeme kiduzzadt a széttáguló üregekből.

Mr. Theo felelni akart valamit, de Maxbell könnyedén legyintett.

— Nem érdekel, amit más mond. Egy élő ember állítása sohasem tekinthető exaktnak. Nem állok szóba senkivel az ötvenedik halálozási évfordulója előtt. Ezzel azt hiszem, megbeszéltük a legszükségesebbet. A többit rám bízhatja, mivel csukott szemmel, műszer nélkül, akár egy ismeretlen földrészen is könnyen eligazodom. Jó napot.

És távozott.

Amikor később Mr. Theo bement a hálóba, találkozott Maxbell tanárral, aki nemrégén érkezett a fürdőszoba felől és dühösen szitkozódott.

— Nincs itt egy inas, aki megmutassa az előszobaajtót?! Tíz perce vándorlok a lakásában és nem találok a kijárást!

Maxbellel még sok baj volt aznap.

Éjfél tájban, amikor a közbiztonsági híd kapusa meggyőzte, hogy nem ott lakik, mégis csak taxit vett és a sofförnek bement a szállója nevét: Metropoli. Költség, de biztos mód. Ilyet azután az ördög látott! A portás becsületszavát adja, a titkár megesküszik felesége és gyermekei életére, hogy itt nem lakik a tudós. No, de azután egy körtelefon kideríti, hogy a kiváló kutató lakása a Continentalban van. Így végre rövidesen célhoz ér. Bemegy a szobájába, ám ott egy szál bokavédőbandázsba öltözött ifjú hölgyet talál, akit nyomban kiutasít és esernyőjének zord, tiltó jelképét, kerubinok módján, messzire nyújtja erkölcsi szigorában.

Nagy botrány lesz!

Sietve érkezik az ájult hölgy férje egy «Expander» nevű szobatornaszerrel és buzgón ütlegeti a tanárt. A portás kideríti később, hogy Sir Arthur Maxbell a szomszédos szobában lakik, de nem itt, hanem egy emelettel feljebb. Többen is közreműködtek, hogy felvigyék a testileg-lelkileg megviselt tudóst.

A zsebéből kihulló iránytűt felszedte egy boy és megőrizték az irodában...

Este megjelent Mr. Theónál a család ügyvédje.

— Egy kollégám érintkezésbe lépett velem ma, mert ön hallgatólag tudomásul vette valami hóhér ajánlatát. Figyelmeztetem, hogy veszélyes ügy. Fizetni kell majd. Miért nem válaszolt sem levélre, sem sürgönyre? Egyezzen ki.

— Szóval mondjak le a vagyonomról, különben pénzbe kerül?! — dühöngött Theo.

— Mondja azt, hogy igenis hallgatólag elfogadta

ajánlatát, de nem úgy, ahogy ő képzelte. Magával viszi kutatóútjára, hogy ez is érdekesebbé tegye az expedíciót és majd honoráriumot fizet neki.

— Uram! Már van az expedícióhoz egy portás, egy hóhér, egy műötvs, egy futballbíró, a felesége, a kórboncnokuk, egy félhülye inas, egy monoklis csavargó, egy szerelő, és én, aki kívülről tudom az összes modern slágereket. Délután szerződtek egy műlovart, vagy egy kanárioktatót és holnap indulunk! Hahó! Maga nem jön?!!

— Őszintén szólva, gondolkoztam ezen — felelte az ügyvéd, — de a jövő szezonra halasztottam. Kérem, én azt ajánlom, ne vigye kenyértörésre ezt a Schwachta-ügyet.

— Rendben van! Visszük a hóhért és szerezzon valahol egy elítéltet, akkor boncolás is lesz útközben! — És úgy bevágta az ajtót, hogy csak úgy durrant.

Délután a hóhér értesítette, hogy lehetőleg délifekvésű kajütöt kér és szeretné, ha a biztonsági előírásoknak eleget tennének, mivel egy megfelelő kézikönyvet vásárolt és abból ellenőrzi majd a szabályszerű felszerelést.

Mr. Theo már nem ellenkezett. Azonnal telefonált a délifekvésű kajütért, ő is beszerzett egy kézikönyvet és Kennedy, az újonnan szerződött kapitány a kézikönyv alapján gondoskodott a kabin berendezéséről.

HATODIK FEJEZET.

Az előkészületek befejeződtek! Az újságok dicsőhimnuszról támadásba mentek át. A Saturday Pictures Post mérgezte a levegőt. Egy újabban feltűnt humoros rajzoló és író riporterét, A. Wintert akarta rászózni az expedícióra. A geológus lemondott. A meteorológus beteg lett, a bakterológus számára kedvezőt-

lennek bizonyult az időjárás. Kormányos még nem volt és az orvos, a rádiós szintén hiányoztak.

A műötös, a portás, a szerelő, a futballbíró a feleségével és a széphangú kórboncnok képezték szilárd alapját az expedíció résztvevőinek. Meg kell, hogy értsük Mr. Theo idegállapotát, mikor mindezekhez a Pictures Post egy újabban feltűnt riportert is ajánlott, aki humoros rajzokat készít. (Sohasem lehet tudni, mire jó az ilyen egy expedíciónál.)

— Ujságrót nem viszek! Szíveskedjék megmondani annak a bizonyos A. Winternek, hogy az egyetlen szakember Sir Arthur Maxbell, kizárólag a szárasztást és a cipőhúzót ajánlotta figyelmembe.

Nevetséges! Majd bolond lesz egy szaglászót odavinni, aki esetleg leleplezi az egész ügyet.

— Meg fogom mondani A. Winternek — felelte epésen a főszerkesztő, — azt hiszem, illő választ kap majd a nyilvánosság előtt.

Lecsapta dühösen a kagylót. Másnap azután megkapta a választ. A. Winter kéthasábos rajzos riportot írt. Közölte az olvasókkal, hogy a cipőhúzó és szárasztástartakománnyal induló ifjú milliomos nem veszi tudomásul a tényeket. Tsiui szigete közel van és Sambi-Sumbi, ahol Gustav Bahr a Tulangók nyomát kereste, messze. Ám kérdés, hogy reklámhajhászás-e a cél, vagy a tanár felkutatása?

Mellesleg néhány jólsikerült karikatúra is következett. Az első mindjárt ez, hogy: «MR. THEO COLUMBUS VIHAROS ÚTJA VÉGEZTÉVEL MEGPIHEN AMERIKA PARTJÁN».

A képen Mr. Theo látható szmokingban, amint a rakpart lépcsőjén végigterült és elaludt. Azután Mr. Theo, mint Hannibal, A. Winter elképzelésében átkelt az Alpokon. Áramvonalas elefántja félig tipróláncos autó, de hárommotoros repülőgép is egyben. Az Alpokat, amennyire lehetett, Mr. Theo atyja munkásaival lehordatta félmagasságnyira, úgy, hogy most alig na-

gyobbak a környék lágyvonalú dombvidékénél és Mr. Theo könnyedén kitűzi a büszkén lengő, amerikai színekkel ékes cipőhúzó. Végül említi a riporter, hogy komoly tárgyalások folynak Chaplinnel, aki az expedícióról készülő film főszerepére a legalkalmasabb és a szeplős Mr. Theo-Stanleyhez stílszerűen, «COLUMBUS PULYKATOJÁSA» címen rövidesen forgatják.

Mr. Theo legszívesebben lemondott volna az expedícióról, mert ez esetben nyugodt lélekkel megverhetné ezt az A. Wintert. Idegesen kérdőre vonta a szekrénybe akklimatizálódó Gustav Bahrt.

— Lehetségesnek tartja — kérdezte a tudóst, — hogy maga Sambi-Sumbin van?

— Végre is semmi sem lehetetlen. De hogy Sambi-Sumbiban rámakadjanak, ez számomra is nagy meglepetés volna.

— De hogy az ördögben terjedt el magáról ez a hír?!

— Én is olvastam már a lapokban, hogy állítólag Gustav Bahr itt is, ott is feltűnik. Valamiféle csempész könnyen visszaélhet a nevemmel. Mindezek ellenére, ha rám hallgat, Tsiuiban keres és meglátja, hogy eredményesen.

— A szekrény megfelel? Nem igen járhat majd ki belőle a hajón. Remélem, kényelmes?

— Elég kényelmes szekrény. Csak kellene egy polcokkal, fogasokkal ellátott lakószoba is, a ruháim és fehérneműim számára.

— Vállalnám az összes kényelmetlenséget maga helyett, csak csinálná egy napig a szervezést... De ezt az A. Wintert, ha visszatérünk, szilánkokra pofozom.

— Mr. A. Winter van itt — jelentette Sigorszki és a szeplős ifjú elsápadt.

... Mr. A. Winter a másik szobában várakozott jámboran. Sejtelve sem volt Mr. Theo idegállapotáról. Nem is lehetett. Mindig lesznek véletlenek. Ez az A. Winter orvos volt, kit Thorn, a titkár titkos ajánlatára

a teljhatalmú Kennedy kapitány szerződttetett és most eljött bemutatkozni. Épp elég Winter él az állaniokban, de hogy ez a hajóorvos éppen Arnold, tehát szintén «A.» Winter volt, az már különleges játéka a bal-szerencsének.

Azonfelül ez az orvos a világ legszomorúbb emberének látszott és joggal. A Floridában Old Winter néven közismert, gyengéd lelkületű levélhordónak egyetlen unokájaként nevelkedett a postán. Egyetlen gyermeket is érzelgőssé kényeztetnek, hát még az unokát, ha egyetlen. De hogyan lehet valaki a természet törvényei ellenére született unoka? Lehet! De mennyire!

Dr. A. Winter atyja egy vándorcirkusznál működött az ifjú anyával közösen, mint bűvész. Csak egy éjszaka vesztegelt Floridában a cirkuszkocsi, amíg az újszülött világrajött. Azután a gyermek A. Wintert leadták a postán és máris tovább indult a ponyvásszeker, amely azóta is úton van, vagy tán régen átszálltak a szülők Illés próféta, minden idők felülmúlhatatlan, elsővonalbeli szekérére. Tény az, hogy Mr. A. Winter sohasem volt gyermek és egy örökös unoka idült lelkiállapotában szenvedett, ami sűrűn nyilvánult könnyezésben. Időnként fátyolos lett a hangja és ujjait egymásba kulcsolva, kétségbeesetten tördeli a kezét, de ez inkább beidegződött szokás és szinte öntudatlan.

Enyhe vonalú, kissé kerekded alakján gallérja fölé boruló, lágyívú toka jelzi, hogy bánata ellenére jól táplálkozik és kiegyensúlyozott, higgadt, műértő egyéniség az étkezésben. Így áll most, gondosan ápolt, gömbölyű kezeit tördelve és a falon függő képeket nézegeti közben szórakozottan. Sejtelve sincs persze arról, hogy egy ugyancsak A. Winter nevű riporter tolakodó és gyűlölt személyével cserélik össze. Nem is tudhatja. Ő megvesztegette Mr. Thornt, a titkárt, hogy orvos lehessen az expedíciónál és Thorn ajánlotta Kennedynak. Jelenleg zsebében a szerződésével eljött, ahogy illő: a tulajdonosnak is bemutatkozni.

— Mit óhajt? — kérdezte Mr. Theo és végigmérte.

— Nevem ... A. Winter ... Nem tudom, ismeri-e Mr. Lincoln? ...

— Eddig nem ismertem. Ma említették — felelt zordan.

«Udvariatlan ember» — gondolta. — «Vagy vérszegény». Fiatal milliomosoknál előfordul. Majd felír arzént.

— Kérem ... én az expedíció ügyében jöttem — hebegte A. Winter a fogadtatás miatt szomorúan, — megengedi, hogy önnel utazzam? ...

Rideg gúnnyal végigmérte. Ez az alak úgy hiszi, hogy a támadással célt ért?

— Hát figyeljen! Ön tévedett! Nem változtat a helyzeten sem Hannibál, sem Columbus és az én csúf szeplőim sem! Azt hiszem, ez világos beszéd volt?!

Óvatosan hátralépett. Hol volt itt a világos beszéd?

— Azt hiszem — szólt A. Winter megtörten, — hogy az én látogatásom aligha lehet összefüggésben az ön szeplőivel, Mr. Hannibállal, továbbá Signor Columbussal ...

— És mi van Chaplinnal? ... Őt kihagytal — felelte metsző gúnnyal, de vibrált a szája és az orra is, dühödt gyilkolási vágyban.

A. Winter megrettent. De nem mutatta.

Gyászkeretes zsebkendőjét punktalüvege alá helyezte, azután pedánsan eligazgatta ismét felső zsebében és sóhajtott.

— Néhai jó nagyszüleim rendkívül szerették Mr. Chaplin bohóságait. Négy éve sincs, hogy eltemettem őket. Még ... élhettek volna ... szegények.

Mr. Theo udvariasan csak ennyit felelt:

— Amit tudok önről, az elég ahhoz, hogy teljesen megértsem nagyszüleit, amiért jobbnak látták mielőbb elhúyni!

A. Winter tokája beleremegett a kijelentésbe és reszkető öt ujja körmét előbb szájához, azután nyak-kendőjéhez, majd ismét szájához, végül szemüvege széléhez érintette.

— Én csak a legszükségesebbre szorítkozom majd — mondta, — ha önnel lesz dolgom, mivel nem rokonszenvezik velem.

Mindenképpen szeretett volna résztvenni az expedícióban. Ugyanis azt hitte, hogy ettől lefogy és így automatikusan felnőtté válik.

— Ismétlem kedves A. Winter úr! Álláspontom, mint tudja: hírlapíró nem kell a hajón, de ezzel szemben áll a cipőhúzó, valamint a szárasztészta.

Egyetlen értelmes szót ez a fiatalember nem mond. Ez kétségtelen. A hírlapíró és a cipőhúzó! Továbbá Hannibál, Greta Garbo és a szeplők! Vagy megzavarodott, vagy nagyon vérszegény. Mi volna, ha arzent szedne?

— Én szívesen veszek részt... az expedícióban — próbálkozott ismét.

— Fenntartom a véleményemet: az expedíció kizárólag sok szárasztésztát visz! Érti? — és nyersen kacagott. — Azután pulykatojást!

— Mit csinálunk? ... — hebegte az orvos.

— Columbus pulykatojását említettem — kiáltotta eltorzult arccal.

Egek!

Tanácsstalanul, aggódva nézte. Szemét elfutotta a könny.

— A... fehérje fontos — szólt végül. — Tehát a pulykatojás ellen nincs kifogásom, de szerintem a szárasztészta felül zöltséget is kellene vinni — rebegte riadtan — és gyümölcsöt a skorbut miatt...

— Ez ép olyan megjegyzés — kiáltotta indulatosan Theo, — mint a Tulangó-törzs vagy Sambi-Sumbi! Alávaló állítások!...

Ettől már megrándult kissé a válla. Nincs kétség: ez örült!

— Megengedi — mondta és elővette receptkönyvét, — hogy felírok valamit?

— Idehallgasson! Ha itt bármit is felír, akkor lekísérem önt az utcára, ahol már nem védi a vendégjog és a legelső sarkon pontosan addig verem önt, amíg kék, zöld, ibolyaszínű és kockás szövetekhez hasonlóan sávozott lesz tetőtől talpig.

Két ujját ismét szemüvegének kiszögellő keret-részéhez illesztette és hátralépett, kapkodó lélekzettel.

— Kérem... úgy vehetem... talán valami okból megváltozott a szándéka... személyemet illetően?

— Semmi sem változott! Érti?! Semmi!

Kissé megkönnyebbült. Ha goromba is, sőt háborodott a milliomos, azért A. Winter sajnálta volna, hogy nem vehet részt az expedícióban.

Mikor A. Winter elment. Mr. Theo félszemű és fél-eszű lakáját hívta:

— Sigorszki! Ha ez az ember, aki itt volt, még egyszer a közelembe tud férközni, elveszíted az állásodat.

Sigorszki, a profilaktikus eljárások híve, erre nyomban az erkélyre sietett és amikor dr. A. Winter kilépett a kapun, sietve leöntötte az orvost egy vödör vízzel. Ez bús arccal, csordogálva feltekintett.

— Miért öntött le? — kérdezte hangszórót formálva két kezéből, lassú, tagoló szájmozgással, az emelet felé.

Sigorszki ugyancsak tenyerének hangszóróján át, lassú mimikával felelte:

— Azt akartam, hogy vizes legyen!...

Az orvost úgylátszik megnyugtatta a kézenfekvő magyarázat, mert megértően bólintott, majd szétmálltan csöpögő kalapját megemelte és csendesen sírdogálva távozott.

Másnap kirobbant a szenzáció!

A Saturday Pictures Post olvasói körében gyűjtést rendeztek és e gyűjtésből külön expedíciót indítanak Gustav Bahr megmentésére és pedig Honoluluól Hermans tanár, a világhírű tudós részvételével, aki szerint Gustav Bahr Sambi-Sumbi szigetén él. Nem kétséges a cethalászok történeteiből, hogy a távoli sarkvidékhez közel eső portugál szigeten a bennszülöttek között élő titokzatos európai az eltűnt Gustav Bahrral azonos.

A tanáron kívül természetesen A. Winter, a rajzos riporter is résztvesz az utazásban és beszámol.

— Nagyon helyes — vélte Mr. Theo — legalább hangos lesz a blamázs, amikor üres kézzel visszatérnek.

— Én sem hiszem, hogy megtalálják engem Sambi-Sumbin — mondta Gustav Bahr. — Megjegyzem, ha csakugyan ott tartózkodnék, még mindig kétséges, hogy kitűnő kollégám, Hermans, rámakadna-e?

Kellemes változást jelentett az expedíció tevékenységében a legénység toborozása, Fülíg Jimmy és a fél szemű Vaszics közreműködésével. Nem egyszer komoly verekedéssé fajult a vita és olykor öt-tíz percig is eltartott, amíg Fülíg Jimmyvel testvériesen osztozva egy szék vagy asztal két részén, rendet csináltak.

Fülíg Jimmy érzékenységet roppant sértette a Kennedy nevű kapitány, nemcsak fehér nadrágja és kék kabátja miatt, de ellenszenves, hűvös mosolya következtében is.

— Ha ez az ember kapitány, akkor én legalább első tiszt vagyok.

— Igazsága van neki — mondta Vaszics, mert pártolni akarta Fülíg Jimmyt. — Ahol minden félcivil hülye kapitány lehet, — önre nem vonatkozik Mr. Theo, miután nem félcivil, hanem teljesen civil: —

szóval, ahol minden jöttment fél és teljesen civil ökör beleszólhat, ott a Fülíg Jimmynek is kijár a pozíció. Legyen ő fregattfőhadnagy!... A mindenségit az ilyen lökdöső házfalaknak...

És miután ebben megegyeztek Mr. Theóval, Fülíg Jimmy még délután vásárolt egy bricsessznadrágot bőrkamásnival. Azután egy aranygombos flanell pizsamakabátot, továbbá nyakából lógott az áttétel, a nyeles monoklival és beszerezte a legmeredekebb fehér tányérsapkát, fényes fekete ellenzővel, amit kizárólag az önkéntes mentők fő- és orvosai viselhetnek teljes joggal. Gyönyörű emailgomb díszíti. Ezen a jelvényen két srófhúzó között egy havasi gyopár és négy piros kémény fénylett zománcból, ami az üzlet tulajdonosa szerint annyit jelent, hogy: **«Mindnyájunkat érhet baleset»**.

Harminc elsőrangú legényt szerződttetett a fregattfőhadnagy; régi barátait, akik örültek szerencsájének. Theo csodálta a szerződtetés módját, ahogy a fregattfőhadnagy hatalmas, vállas egyéneket visszautasított, máskor meg valami cingár, rongyos, piszkosképű suhancot hosszan kapacitál. Például egy Tüskés Vanek nevű sápadt, suhancszerű egyént csábít mindenfélével, amíg ez nagy kegyesen felcsap.

— Ez az ember — mondta Mr. Theo — olyan, hogy ingyen sem alkalmaznám.

— Mert nem érti maga a brancsot — felelte Fülíg Jimmy és vastag izzadságcseppek gyöngyöztek a homlokán, mert gyönyörű viharkabátját az időszerűtlen, napsütéses alkalom ellenére is felvette. — A Tüskés Vanek aranyat ér. Sportfiú, Shanghaiban egy boxmérkőzés előtt összeverekedett az uccán és elmaradt a meccs, mert két európabajnok a kórházba került a Vanek keze alól. Limában a rendőrsportklub futóbajnokát négyezer méteren elhagyta, pedig az háromszor utána lőtt. Az ilyen ember aranyat ér expedíciónál.

Mr. Theo nem szólt semmit, holott különösnek

találta Fülíg Jimmy elgondolását egy tudományos kutatóút személyzetének fontos tulajdonságairól.

— A fő, hogy mindnek legyen papírja — magyarázta —, mert az az első! Egy hajó legénysége papírjai nélkül csak annyi, mintha nem volna meg a horgonya vagy a mélység és a sebesség mérője.

Két nap múlva a kikötői kapitányságon Fülíg Jimmy büszkén leadta a hajó papírjait. A hústagú legénység okmányai rendben voltak. Mr. Theo kint várakozott. A fregattfőhadnagy kissé gondterhelten jelent meg.

— Szép rend van itt San Franciscóban!

— Mi történt? Nincs rendben valamelyik papír?

— A legnagyobb rendben van mindegyik. De mi csoda eljárás az, hogy az én papírjaimat is kérik? Vagy hajótiszt az ember, vagy nem.

— Magának nincsenek papírjai?

— Az ilyen célozgatásokat kikérem! Engem a világ minden kikötőjében ismernek. Egy hajón az a fontos, hogy szakképzett legyen az ember mindenben. A tenger az nem papírból van!

Mr. Theo befolyása és vagyona lehetővé tette, hogy Fülíg Jimmy visszakapja papírjait próbaidőre, ami némiképpen enyhítette sérelmét.

Végre azonban úgy ahogy rendben volt minden és egy nappal az indulás előtt eljött Sir Maxbell, hogy néhány szót tanácskozzék.

Eddig felolvasott és bankettekre járt a vén diva.

Most ott állt a kék szekrény előtt, amelyben Gustav Bahr raboskodott.

— A fő, hogy orvos legyen a hajón és ötszáz kombinált porom számára helyet találjunk. Lehet, hogy máris lázam van.

És a pulzusát tapogatta. Rettentő hipochonder volt.

— Ön mit tart a Sambi-Sumbi kombinációjáról?

— Szamárság. Gustav Bahr csekély felkészültségével nem merészkedett olyan messzire.

Mr. Theo megrettent. Itt baj lesz. A szekrényben neszelés hallatszik.

— Azért — szólt hangosan — kár lenne ezért az emberért.

— Igen, igen — bólintott Maxbell. — Végre is nem kell mindenkiben a tudóst nézni... Úgy látszik lehült a levegő, mivel itt recsegnek a bútorok.

Mr. Theo ijedten a szekrénynek támaszkodott a hátával.

— Azt mondják — vetette közbe gyorsan —, hogy kitűnő ember volt ez a Gustav Bahr.

— Ne áltassuk egymást — legyintett keserűen Maxbell —, nagy útra megyünk együtt, tudja meg hát, hogy egy ifjúkori művemen elkövetett plágiummal lett tudós...

— Menjünk át a másik szobába! Itt nagyon lehült a levegő, — szólt gyorsan és rémülten Theo.

— Egy esetben igaza volt — merengett Maxbell. — És ennek most hasznát látja. Az én térképezésemben két fokkal tévedtem Tsiui szigetét illetően. És így most nem találنام meg Gustav Bahrt, ha közben nem jövök rá a tévedésre.

— Persze önök leveleztek...

— És ez az ember győzött. Elismerem. A legfontosabb mérések bebizonyították, hogy Gustav Bahr bizonyára véletlenül, de helyesen állapította meg a Tsiui sziget fekvését. Talán nem figyelt oda, vagy részeg volt, — tűnődött tanácstalanul.

— Marha!

A szekrénynek ez a megjegyzése váratlan volt és a tanár riadtan felkapta a fejét.

— Ki szólt itt?

— Én nem hallottam semmit — felelte Theo —, inkább úgy látom, hogy ön kissé sápadt... rosszul érzi magát...

— Igen, igen... — körülnézett és riadtan megtapogatta a pulzusát... — Úgy látszik ez láz... Hallucinálok. Uram! Én beteg vagyok... A térképemen jelzett útiránytól két fokra kell eltérnie. Ezt jegyezze meg, mert kimúlásom esetén szüksége lesz rá. Amennyiben nem múlnék ki, felesleges megjegyeznie, mert ott leszek én...

Amikor elment a tanár, Gustav Bahr kirontott a szekrényből.

— Elveszett ember vagyok... — lihegte sápadtan.

— Miért?...

— Eh... Nem érti?... Soha sem talál rám... Soha!... Neki volt igaza a két fokban!...

— Mi?!

— Igen! Beismerem. Amikor odaértem Tsiuira, szomorúan láttam, hogy ennek az alaknak a térképe helyes. Levélben győztem, de a valóságban nem! *Én tévedtem két fokkal, nem ő!*... Talán beteg volt, de mégis helyesen láttal

— No és?

— Nem érti?... Ez két fokkal keletre, *az én térképem* szerint vezeti majd az expedíciót. *Pedig az ő térképe helyes.* Tehát messze elhajózik, Tsiui mellett egyenesen bele a jeges sarkvidékbe!

— Hát meg kell mondani, hogy téved! Illetve maga téved! Azaz mind a ketten tévednek... Az ördög ismeri ki magát!

— Ezt más nem tudja, csak én! Ha megtalálnak, közölhetem. De uram! Így sohasem találnak meg!

Szinte sírt.

— Reméljük — mondta végül Mr. Theo —, hogy útközben Maxbell felismeri a tévedését.

— Miféle tévedését? Maxbell épp olyan jól tudja a helyes irányt, mint én!

— Most mondta ön, hogy két fokkal eltér! A mindenségit!

— Eltér, mert nem akar megtalálni! — kiáltotta Gustav Bahr elkeseredetten. — Inkább belátja, hogy igazam van, csak hogy ne találjon rám!

— — — — —

És végre, végre! Fényes külsőségek, zeneszó és fáklyafény között, gumibottal puhított tömeg jelenlétében a *Stanley Up To Date*, lassan megmozdult. A sziréna búgott, a futballbíró sipolt és méltóságteljesen, dörgő éljen és notabilitások cylinder-sorával szemben... igen!... Ez igaz! Elindult az expedíció!

A helyszíni közvetítést recsegő megafónok szétbőgtek az ürbe. Még látszott a fényes hajó, a nyájasan integető hóhér... De már fogyott a szpíker előtt a szöveg és így kénytelen volt bemondani kézírata szerint a következőket:

«Itt állok meghiúsultan és nem találom szavakat amikor eltűnik szemünk előtt a hajó...» Mi az Isten csudája van!? Most állnak itt és a pilótageztes ordít valaki. De mit lehet itt tenni?...

«És ahogy az utolsó lámpákat is felszította az óceán köde (milyen marhaság, hogy pont ma nincs köd) az emberek meghiúsultan eloszlanak, az arcukon látszik: «*Man fon man!*» A mi hőseink nekivágtak! Tudjuk, hisszük és nincs kétség, célhoz érnek. De ha nem, akkor is hősök voltak...! Most a polgármester int a cylinderével... zsebkendők lobognak és lassan, nagyon lassan (de milyen lassan! Te jó Isten!) oszlik a tömeg. A hajó utolsó lámpái most tűnnek el. Tíz perc, negyvenhat másodperc késéssel. Ismétlem: tíz perc, negyvenhat másodperc... És pontban kilenc óra húszkor hanglemezeket adunk. A rádió helyszíni közvetítése a *Stanley Up To Date* útvjáról végetért és kérjük a becsületes megtalálót, hogy a tőzsde előtt elveszett irattáskát illő, de száz dollárnál nem kevesebb jutalom ellenében adja le a Smallow & Co. cégnél. Ugyanott elsőrangú esőkabátok és teniszütők...»

És a hajó megy-megy, csendesen úszik és a nézők

között egy rémült ember áll a parton: Gustav Bahr!

A nagy kutató nem tudja, mi lesz most? Itt hagyták! Ez mi?! A köd elnyeli a hajót, amely érte megy. És ő, derekán a frotírral, itt áll megfürödve.

FÜLIG JIMMY LEVELE A BOLDOGSÁG-SZIGETEK KIRÁLYÁHOZ.

II.

T. c.

Santan Tónió főherceg nagyságos őfelsége

ALMIRA.

Trónterem, főlépcsőház, félemelet 4. (jobbra)

Szíves soraimat vagyok bátor az alábiakban ezennel. Két nappal későbbre kitoltunk az indulásal. Felsőgetről nekem abban a hitben vagyok, hogy úriember és asz asz érzésem, hogy nem fogok kegyedbe csatlakozni. Eszér számítok, hoty megbízásom lehet díszér diszkér dikrécisz, szóval, hogy nem tetszik elköpní, ahoty eszt latinul mondják, de minek latint hencegni amikor nincs hivatalos ügy? Szóval kérem felségedt a királyné őnagyságát és a kedves császári öreganyját (kinek kezescsókomat sok szeretettel képviseletemben adja felsék) hoty esztet a szélhámosságot nehogy pletykázzák.

Szóval már épen készüle az óceánhajó, mikor megjelent két barátom és hoztak egy ládát. Én díszegyenruhámban a sok újságíróra tekintet miatt csak úgy odaszóltam, hoty «Vityázzanak és a szekrényt Mr. Tejo kabinfülkéjébe vigyék!» Kínosan érinté, hoty esz a Jászmin nevű gyalogvivős aszongya, ne pofázzak

mer ő is ott tanulta a teherhordást ahol én. Elszégyeltem mert mégis fregattfőhadnagy vatyok és a kínosság miatt figyelmeztem, hogy meg lesz rugva ha járatya a száját. Erre ő: «Itten már te is valaki vagy! Már ebbe a kikötőbe mindenki valaki akar lenni?!» Nem érteitem, ami fenforog. Eszek nem szeretnek engem?

Ez a Tejo egy jó fiú. Csak úgy látszik ideges kicsit. És akkor ott volt Kenedy és aszt a két gyanusan rendes matrós 1-én. Láccot, hogy könyvből jól tudják a tengert. Aszonban a legények csak nem jöttek pedig én szerződtem. Egy se! Csak a Vaszics, de az többször is mer visszacsúszott eleinte. Mr. Tejo szivarza és megjegyezte szomorujan, hogy engemet is mekehetne a fene az emberejimmal együtt. Közben megérkezet a zekszpedició főb része. Nagyon érdekes egy ilyen kutatóekszpedició, hogy milyenekből áll. Van egy műötvös. Esz sokat intézkedett. Azután egy hóhér de ikaszán natyon elegáns, kis detektív pipával. Szerinte kevés a mentőcsónak a hajón. Asztán jött egy énekes, ki úgylátszik szintén kell a zekszpedicióhoz és kérdezte hoty esz a hajó jégtörő-e? És egymásnak magyarásztak és ez a Kenedy udvarijas volt hozzájuk, amiből látható mennyire nem tengerész, mer asz ijen városi bandát asz nem szereti, még könyvből sem. És csak a legénység nem gyött. De különben már minden együtt volt az ekszpedicióhoz. Csak még ahoty M. Tejótól tudom, valami portást vártak és akkor teljes. Előre érdekel már, hogy minek eszek ilyen fontosan a kutatásútra? Mer matrós nem volt. De már zenéltek és a raktárház tetején egy filmes forgata. És nincs legénység! Ez jól Meg gyött egy úr búcsuzni a várostól csikos nadrágban, fényes, fekete hosszú kalapba, amit zsakettnek hívnak. Valami polgári szeméjj társaival küldöncsékben és leemelé fejéről a zsakettet és fehér kesztyüje volt és emlékesztete Gombperecre, az ettiketes faxnik spanyol hideglójára. És akkor én montam

Tejónak, hogy naty botrány lesz, hát elmegyek meknézni hoty hol van a legénység. Mek az orvos? A Kenedi monta, hoty ő leszerződttette. Bementem a műtőbe mer ottan vannak orvosi köpenyek munkához való fehérek és egy ijet mingyár magamhoz vettem csomagolva. Aszután szépen leliszoltam. Rém kínos volt nekem, hogy az én szerződttetett legénységeim nem jöttek...

Felsék! Kegyed esztet nagyon szereti és milyen szép is! Az Oakland kikötő amikor így kigyuladoznak a lámpák és begyuladoznak a polgárok, tehát elmenek a belső városba pofonok ellen. Mennyi muzsika, mennyi ívlámpa meg nagy vörös, zöld és kék lampojnok és por és ricsaj és tengeri bűdösség mer a dagály kidobja a döglött halat meg a csigát. És általában Mennyi kidobás, ahogy este lesz és a sok ember, mint ha hivatalba járna leissza magát. A Bolondság Szigetekre gondoltam ahol hűsékes állampolgárainkkal per tut ittam és eszt nem vette tőlem néven szőr Ekmont, kit felséketd gyerekkorából jól ismere és homlokán a heg. Felségedre is gondoltam elsősorba, mert olyan esz a kikötő, hogy minden marhaság észbe jut. És furcsa asz ahoty itten egyik óráról a másakra nem szemeltek jó nézéssel engem. És én mondtam magamba, mi dolog esz? Gondoltam majd egyik pofonról a másakra megváltoz, de induláskor nem akartam provokálást botrányozni. Mer gyönnek a rendőrök és asztán van itt olyan alak a kikötőben, kinek kínos lenne ha felpofoznák odabent. Legutóbb Adenben tapasztaltam ijet és uralkodásom alatt nem fordult elő Almirában. Mer mindentől nem függve még felséksértés is lett volna. Én tehát főúri lépteimet a Döglött Hal nevű törzshelyemre irányoztam. Csak mikor megláttam asz egyik sikátor kék-piros világítású gyöngyfügyönyös lebuja grilje előtt állni a Pofa Jenő nevű kormányosomat, amit arról lehet megismerni, hogy ety sapka meg ety szakálcsomó között pipa füs-

től és látám hogy kiveszi a pipát, feltolja a sapkáját és félig háttat fordít, hát odamegyek.

«Én téged bántottalak?» — kérdeztem, mer kíváncsiságból. Mire ő:

«Én füttyölök rád.»

«Azomban te szerződteél hozzám és nem jöttél.»

Vállat von. Aszongya:

«Néz Fülíg Jimmy, amíg te egy senki voltál, addig szívesen csináltam veled mindenféle mókát. Ha megin egy senki leszel, akkor megin csinálok mókát teveled. De nekem nem veszi be aszt a gyomrom, hoty te itten urat jáccol és flangérozol, tehát mekmondom neked szépen, minek veszekedni: én köpök rád.»

Esz rendes beszéd volt, hát montam neki, hogy várjon ety percre. Bementem a kapu alá, felvettem a magammal hozot munkakabátot, aztán kigyöttem és montam neki, hoty készülődjön mert most nagyon megverem. Ez a Pofa Jenő életveszélyes ember és azonnal kiveszi a kést. Legnagyobb sajnálatomra. Mer csak ezer kapott akkora pofont, hoty szét tört a pipája, továbbá a szopókából sokat lenyelt. Nem hatyhattam mekszúrni magam asz új ruhába, hát ficama lett. De aszt attól is kaphatta, hoty nyár volt, nyitva van minden és beeset földszintileg egy pincelakásba. Nem vártam meg, hoty kigyőjjön, becsomagoltam a munkaköpenyemet és továbbhaladtam.

Mért haragusznak ezek rám? ...

Én a Pofa Jenővel öt napig közösen laktam ety családi sírboltba, hát asz ilyesmi, Felséked jól tuggya, csak még jobban lepecsételi a barátságot. Nem mondom, hoty elromlik ha képenütnek valakit és bevesz ettől egy pár gram szopókát, de esz már méksem az igazi barátság. És akkor szemberöhhögött zsebredugott kézzel a Bőkezű Rócsild. Nem a gazdagsága miatt volt Bőkezű és nem a gazdagsága miatt volt Rócsild. Rócsildnak azér hívták, mert esz ety gazdag svéd mágna. És egyszer amilyen szerencsés esz a Bőkezű, el-

ütötte őt autó következtében. És akkor fizetett sokat, mer a haverok, akik ety kapu alá vitték asz elgászolt Bőkezüt, kicsit hozzásegíték a lábát ety töréshez. Még aszt is megtették neki (barát asz barát!) Hogy a fejit odaütögették, úgy hoty mire kijöttek a mentők, már kórházképes volt és elvitték. Így asztán a Rócsild 1. csomó pénct fizetett és ha a Bőkezűnek esze van, akkor halgat a Buszkó Mocsingra, aki aszt monta, hoty gyorsan tolják ki asz egyik szemét, mert ami bisztos asz bisztos. Akkor élete végéig kosztja van, mert eszért ételjáradék illeti a törvényből és a szeméből kifolyóan. De hiába a Buszko Mócsing bolondos jó szíve (felsékedet sem zaklatá asz őt dollárért, pedig mostanában nem duskál és hiába nyul a zsebébe, továbbá másokéba: örekszik.) Szóval ételjáradák nem lett, pedig az elgázolóval szemben igazi kitolás esz a szem lett volna. A bal. Nem is lett volna kár, mert teljesen dioptriásá rövidült a látása. Ity is sok pénct kapott, mert mire a kórházig értek amennyire lehetet ő maga is meglaszította két ujját a foglaltukba és ütyesen, a mentőszekrén oldalával, hasítást végzett a lábán. Talán ha kicsit messzeb van a kórház, elhatároszta volna hoty kitolja magának a feleslegeseb szemit, amit könnyelműség volt, hoty nem teve. És akkor ő fizetett minden barátjának 1 liter bort és 10 cigaretát! Pedig eszek segítettek neki. Csak én magam két bordáját nyomtam be a hüvejkujjammal! (Mer barát asz barát!) Természetes, hoty rosztott helyébe rosztt várj. Egy hónap mulva elütötte őt a hentes autója és olyan elsősegéjbe részesítettük, hoty a rendőrszost mondá, közbenjár nekünk a vöröskereszt kitüntetésért. Azonal elkötöttük a vérzést és hiába elmondott mindennek, esz a Buszko Mócsing, aki nagyon kegyetlen is tud lenni, egy rántással helyretette a kificamodott kart és valaki gyorsan megfésülte. Képzelteri magát felsék az ő helyébe, ahoty esz a csirkefogó rugott, harapot és átkozott és még vigyáztunk, hoty ruhájával

a tócsába se érjen. A mentő kikérte magának, hogy ide elhívták és a hentes mekkérdezte tőle hogy két eset van: Vaty akar husz frankot, vaty egy pofont, vaty feljeleníti zsarolásért vagy elmety a fenébe. Ötödik nincs. Esz a tanulsák abból, ha valaki barátajival hála nélküli.

De aszután a Bőkezű sokat hajózott velünk. Bőkezűnek azért hívták, mert a keze olyan naty volt, mint egy büfsztök a rajzfilmben. Hogy mer röhökni zsebredugva, szvetterbe és bagót rág? Ennekem sajnos puha szívem van. Ezért említem én annyiszor Felsék tisztelt öreganyját, kit szeretek. És mostan is bántott, hogy eszek a cimborájim, kikkel annyit együtt voltunk jóban rosszban és tolongszolásban, hogy eszek ilyenek lettek nekem. Mondom szeliden mer talán szép szó használn:

«Mivel bántotalak én tégedet, te tiportfejű marha?!»

Mer így is hívják őt, mióta elütötte az autó és baráttyai fejberugták, hogy pénzt kapjon. Erre aszongya:

«Mer te mindig hencegsz és asziszod vagy már valaki és aszt nem lehet elbirni, hogy ety ilyen senki aszt higgye, hogy ő több mint a letört bagó!»

Mondom: «Erről, hogy letört egy derék dolog jut az eszembe rólad, csak felveszem a munkakabátomat.»

Ugy is lett. Mikor továp mentem, még hallom hogy Cvikli Aurél, aki *méregképes* könyvelő, mer sikkasztási pöre előtt megivott valami enyhítő körülményt, kiszámítja valaki, mennyit keresett volna esz a Bőkeszű Rócsild, ha én ety ötliteres sportkocsi vagyok. Élete végéig szerényen és gondtalanul élhetet volna.

Igy mék halál közt is lebeget, mert nikotinmérgezést kapott egy pofontól. Esz sűrűn fellép ha valaki bagóval a szájába verekszik és ety svungos tetleginzultustól elismerésében gyorsan lenyel félfont préselt dohánt. Dehát nem lett ételjáradék, mivel nem géperejű pofonokat kapott.

Aszért nekem is nagyon-nagyon keserű csuszott le a torkomon, szomorúságból való nikotin, mert bármit is mondanak, a főfelügyelői urak, kikötői fiu vagyok aki még a trónt is megfosztottam magamtól, mer úgy éreztem, hogy itten szeretnek, ahová tartozok. Bementem hát a «NYAKÁT NEKI RITZ ÉTEREM»-be, hoty lehajcsak egy pohár itált. És itten nagy csodálásomra szinte azt hittem, agyrázkódásom lett a pofonoktól, miket a Bőkezű Rócsild kapott.

Te Uristen!

Ott ül velünk szembe a Kapitány! Felső tuggya! Bizonyos Piszok Alfréd nevű! . . . Felső én nem hazudok magának, higgye el így van: málnaszőrt ivott.

Kavarta és habzott.

És felállt és aszt monta: a ruhatárt itten ő kezeli.

Én leghamarabb nyertem vissza a lélekjelenséget. Mondom ennek az öregnek: «Maga natyon hasonlít ety Pizskos Fret nevű köz és életveszélyre. Ety pilanatig asz ember aszt hiszi, őt látná. És csak asztán lesz ujra nyugodt.» Aszongya:

«Nemcsak hasonlítok, hanem ez még sokkal több. Mer én vatyok.»

És szomorúan néz. És issza a málnaszőrt. Elfordítottam a fejemet és kértem, hoty ne csinálja esztet, mer nem lehet nézni.

«Idehallgasson Kapitány. Esz itten valami naty gazsák, amit megint maga kiforralt. Maga mindig ity kezdi fordítva. És nem lehet tudni, mit kavargat.» Mongya ő:

«Láthatod fijam, hoty málnaszőrt.»

Ekkor én már biztos voltam, hoty itten nagy gazság lesz és esz megint valahonnan fordítva gyön, az ő rengeteg eszével, mer szive nincs egy csepp se, de minden csepp hiányzás helyet két liter agyvelő van benne. De mostan búsan néz.

«Te mindig bizhatatlan voltál Fűlig Jimmy, te

mindenkit hazugnak és gazembernek néstél, nem jó pedig annak, ki mindég magából indula.»

Így ő. És szomorú volt.

Mondom én:

«Sose bántottam magát és maga mindég csak rosszat beszélt rólam.»

«Nahát» aszt mondja, «itten van esz a sok tanu, ety sem fog hamisan vallani, mer mi nem fizetünk nekik. Ezek bizonyítják, hoty én ma sok jót montam rád. Mert elnehezült a lelkismerésem és magam is gondoltam, hoty esz a Fülíg Jimmy nem rossz fiú... Nem okos, nincs sok etyenes lépése, és nem volt épen juszto mordic ha felakasztottak nála rendesebet, de aszért nem rossz fiju, asz bisztos». Engem kissé meghata, hoty így dicsér azok után amik a történtek alapján fenforogtak aznap pofonilag. És gondoltam még utána nézek matrószoknak és mentem asz «Adakozó» nevű helysékbe. Esz egy Rolland nevűé volt, aki betört ety barátjával, de másnap megtutta, hogy a *Csecsemőgondozó Ingyentey-Intézmény* pénztárát rablá és esz ojan fiú volt, hogy a rabolt pénzt visszavitte. Pedig bezárták. De kiszabadula és nemességért ety gaszdrag ember kocsmát nyitott neki. Esz volt az «ADAKOZÓ» vagyis «GONDOZATLAN FELNÖTTEK PÉNZÉRT SZESZ INTÉZMÉNYE». Itten három matrószom ült és gúnyos mosollyal néztek rám meg egymásra. Mondom a tulajdonosnak, hoty hol vehetném fel a munkakabátomat? Akkor meglátom a Buszkó Mócsinkot, akiről most már sokan tudják a titkát: hogy ő tulajdonképpen az Igazi Trébics. Furcsán nézett ki fekete művész kalapjába, kilógó hosszú ősz hajakkal, ahogy sandalított óra hegyére csipett drótlátcere fölött és ojan hosszú szalonka kabátja volt feketéből, hoty ezért megtakarította a nadrágot.

Esz tud valami talán mer szaglászós 1-én. «Oda-megyek!

«Bántottam én itt valakit? Beszélj Buszkó Mó-

csink. Te okos vagy. Itten rágalmazott vagy szldott engem valaki?»

Aszonta:

«Itten nagyobb baj van te Fülíg Jimmy. Asz történt, hoty a Pizskos Fred dicsért téged! Aszt nehéz elbírní!»

Erre kiderüle:

Esz a Pizskos Fred ott ül. És már egész délután patakokba folyt a málnaször. És mindig mondá, amikor gyött ety matrószom.

«Hallom, hoty elszerszödtél a Fülíg Jimmyhez! Aki mostan már tisz! . . . Naccerü fíjú asz.»

Erre monták, hogy igen. Ő meg monta:

«Asz a Fülíg Jimmy nem ojan köszönséges töl-telékfegyház, amijennek látszik. És meg tehetség van neki.»

Erre valaki aszonta:

«Nono. A Fülíg Jimmy azér csak Fülíg Jimmy. És van itt még ojan mint ő.»

De az öreg Pizsok Alfréd csak itta a málnaszört, csak csóválta a fejit és aszonta:

«Én mindig láttam, hogy ő jobban érti a tengert, mint a többi. Ezen ha felveszi az 1-n ruhát láccik, hoty valaki van benne.»

Ettől asztán mekvadult a Bőkezű Rócsild mek a Tüskés Vanek és aszonta, nem nyukszik, amig nem leszek megin ojan senki, mint voltam. Pedig ojjan nem leszek!

És akkor aszt mongya a Mondmár Fülöp ez a 2-es egizencija:

«Nagy felfujt marhahólyag ez a Fülíg Jimmy, ami ha elpukkad, nem marad más, mint marha meg hólyag.»

Felvettem a munkakabátot és rohantam vissza. A «NYAKÁT NEKI RITZBE.»

«Maga sátán, maga miket dicsért rólam?!»

Aszongya:

«Asz előbb itt szidtál, hogy én rosszat mondok rólad, mos meg szidsz, hoty jót mondok. Hát esz se jó, meg asz se jó. Micsináljak én, hoty te megelégedj?

Itt ismerje ki magát asz ember! Aszért nem verekedhetek, mer aszt monta, hogy különb vagyok.

Mondom:

«Maga mit mókázik itt a málnaszörrel?»

Asszongya: «Hát nem hallottad, hoty orvosnál voltam?»

Mondom: «Ki tartja azt számon, hoty kinél tör be maga.» Asszongya:

«Orvosnál voltam és diganózist adott betegségről. Nem mehetek többé tengerre, nem ihatok szeszes pálinkát, mer kikeszdte a tüdőmet a szívbaj. Asz sűrűn van, hoty a sziv megnagyobbdik és nincs elég hely a tüdőnek. Uty hívják eszt, hogy gyomorkatarus és asztmától jön.»

Felsék bisztos tudja, hoty ilyen van-e. Asz biztos, hoty nagyon valószínűen hangzik. És még a Pizskos Fred sincs vashól, bár ez eddig nem volt kézfekvő.

Mondom: «Ha nem kapott az agya vesebajt, megmondhatja tanácsképen, hogy mit tenne maga asz én heiyembe?»

Röviden gondolkozva mondja:

«Aszt hiszem öngyilkos lennék.»

Erre én mégis elmentem. És esz a Kennedy szereze legénséget. Ami nekem natyon kinosan. Csupa szemét embert és asz egésznek a tanulása, hoty asz ember is ojjan mint a nap: Jó ha nyuktával dicsérik különösen a róla elnevezett Pizskos Frett. Ezzel zártam

10-telője őfelségnek: Don Fülíg.

A továbbbaikban alant másnap folytatom, mer nem attam föl és naty események lettek, mejjeket eszenel alulirok: Naty szenzációjó esz Sanfranciskóba és Vaszi CCSal ittunk rá, hogy indulunk.

Ittunk és együtt néztük a kikötőben vesztegető

hajót, amivel Mr. Tejó eksploziciója megy maj. Aszután megint ittunk, mert a Vaszics ennél a Tejónál leülésből kifojoan arany cigarettatárcát talált. En is elhatároztam, hogy tisztelő látogatást végzek az utolsó napon a Tejónál és hejet foglalok egy percre. Próba szerencse. És abban a tárcában benne volt a próba. Az előszobába egy szobalán nyitott ajtót, mer más nem lakott. A szalónba nyitottam, de itten nem volt senki. Hát várakoztam. De feltűnt, hogy köszben elviték innen a dohányyszelencéket. Finom eljárás ez. Szép vendégek járhatnak ide. Volt itt egy nagy kék szekrény. Szárva. Szerencse, hogy ilyen akadáj nálam nem forog fen. Van egy Wertheim-rendszerű hordosozható cipőgombolóm. Azzal én sokat kizártam már. Ere legnagyobb meglepetésemre . . .

Felsék dzsentelmen, tehát rábiszhatok kegyedre minden szélhámosságot! És itt kezdődik a hecc! Valaki lakhatott ebbe a szekrénbel! Mert esz olyan komfortosan volt berendezve, szalámival és szellőző ventilátorral, meg kényelemmel, hogy azt a nrásfél évet is iten szivesebben töltöttem volna a zacskókészítést illetően. De akor lépéseket hallottam, mire a szekrénybe bujtam, rám és az ajtót jól begomboltam. Settenő léptek közelnek! Kézfekvőnek látszik, hogy szak-társ gyön. Esz betör. És ő is a szekrénybe hitt érték-tárgyat illetően, mert ide setteng és itt velem ütközl! Vasútnál ilyent garamboltnak nevez a szak. Ovatosan odailleszt egy kulcsot, amin csak röhögtem, mivel régi szokásomból képezve a cipőgombolót bentartottam a szárba. De azért derékig látszott a kolléga egy lyukon, ami légzés célja miatt szolgált. Ijen kolégát még nem láttam! Eszen flotirozó fürdőkabát volt és különben csak saját bőr. Az arcot nem láttam, de azon még bőr sem lehetett, mer még ő káromkodik! Frotirban! Esz úgy látszik a strandról jár betörni. Vagy itten mekfürde, hogy az is tiszta haszon. De most úgy reszket, hogy lezuhant neki a frotir, mint friss szoborról

a leplező. De nem volt ojan, hogy alakját valami főt téren megöregítsék márvánnyal. Bár csak derékig láttam, de a többi akkor sem enyhítő erre mint körülmény, ha a fej ojjan szép mint a Robert Tajlor.

Most elbújt gyorsan, azt hiszem, az ágy alá. Mostan jött, mint derült égből a horogütés, ez a Tejo. Neki se láttam az arcát, de felismertem a hangját. Esz bekopog a szekrénybe nekem, hogy frászt kapok és aszongya: „Most maradjon csendbe. Bár! Mer gyöttek a hajóra vivők és szállítják magát is! Indulunk, mer van már matrószi!”

Érti?!... Mi esz?... És mostan világos lett előttem, mint egy varázsütős baleyenestől: Gusztus Bár a neve, aki miatt az ekszpediálás köll!

— Tehát lehet, hogy itten szélhámosság van a szőnyegen. Valahol a szekrényben dugdosták és éppen fürdel! Tehát nem is betört. És nem is ették meg a kaniláb indijának! Ha előbb látom, úgy sem hittem volna, hoty van ojan szegénysorsú embermegevő, aki eztet elfogyassza! De mielőtt itten valaki is szólhatott volna, már gyöttek a hajóra vivők. Asz ott az ágy alatt nem moccanhat!

Halló! Mi esz?

A szekrényt felragadták!... Velem!

Egyszerűen vittek a teherautóba. Meglógási akcijót itt abszolúte mellőzni kellett, mert nem forgott fen lehetőség a szőnyegen. Asztán a kikötőbe letettek hajónak való holmi mellé. Csak itten nyitottam ki cipőgombolóval és kisliszoltam. Mi legyen? Itten most baj van a csalással. Nekem most vissza kell menni a csúf tudósér. Asz nem lehet vitás. Mert én nem vagyok semmi rossznak az elrontója. És a Tejó most jól nész ki, ha hiszembe van a Gusztáf Bárról, de engemet visz hejettel!

Visszasijettem a lakásba. De nem volt ott a tudós. Ekkor végre a fürdőszobából jön egy fej.

Esz ő! És nagyon remegősen mondta, hoty neki

nincs ruhája és szeretne innen eljönni. Mondom, épen ezért jöttem, mer maga nélkül nem ér semmit a ekspedició. De ő mondta, hogy nem akar jönni, most csak a ruha köll. Gyorsan fejbe ütöttem és a kis iratszekrénbe helyeztem, de nagyon össze kellett gyűrni szégyent, azomban majd később, ahogy mondják «kilóg-hatja magát».

Kelt Sajátúlág:
Eksz Kartácsa.

NYOLCADIK FEJEZET.

Alig hagyták el a kikötőt, mikor megtörtént a tragédia: Maxbell tanár férfiasan, de rezgő szakállal mondta Theónak:

— Úgy hiszem tifuszt kaptam. Ne veszítse el a fejét. Csak egyszerű tengerésztemetést kérek: Nyeljenek el a habok.

— Sir! Mielőtt a habokat e kínos fait accompli elé állítaná, kérdezzük meg az orvost.

Keresték az orvost. Kennedy szerint indulás előtt a hajón volt, ő elhozta. Fülig Jimmy is kereste. Hol a csudában van? Kétszer is elrohant Sigorszki mellett. A félszemű lakáj a korlátnak dőlt és álmodozott.

Még indulás előtt megpillantotta, amint ott settenkedett a kajütök között. Na megállj! A nehéz poggyászokhoz görgőnek alkalmazott rudak egyikével vagy tíz percig verte a hízásnak induló, ősz süvölvényt. Alapos munka volt. A korszerűen felszerelt műtőbe hurcolta az orvost, hogy élvezete zavartalan legyen és csak amikor a rúd eltört, akkor rugdosta le a hajóról.

Most merengve nézte a vizet.

Fülig Jimmy verejtékezve kutatta át a hajót. Hiába. A fedélzeten szembejött Schwachta Szokratesz vagyis Knapp úr (ahogy tetszik). Az áramvonalas hóhér, szmókingjában, kemény kalapban, közömbös

utasként ácsorgott. Időnként előhúzta hátsó zsebéből egycsövű messzelátóját és belenézett.

— Idehallgasson, — mondta gyorsan Fülíg Jimmy. — Maga itt nagy szolgálatot tehet, ha akar. Nem tudom, hogy történhetett, pedig én csináltam itten a szervezést és most az orvos nincs sehol. Amíg kikötőbe érünk, vállalja magára, hogy elintézi a beteg utasok dolgát.

— Rendben van. Megölöm őket — felelte vállatvonva. — De kizárólag elektromos úton.

És máris levetette a jobb kezelőjét.

— Ne ugrasson, mert leszakítom a fülit. Maga csináljon úgy, mintha orvos volna. Jöjjön!

Mr. Theo kövédermedt, amikor Fülíg Jimmy odahozta Schwachia Szokratesz, vagy Knapp urat (ahogy tetszik) és ez egycsövű messzelátójával figyelmesen lehallgatta a tanár mellkasát.

— Nos? — kérdezte Maxbell fojtott aggodalommal. — Súlyosnak találja?

— Az ön korában nem... Végre is meddig akar élni?

— Tessék??... Uram, a földrajzkutatók magas kort érnek meg.

— Tisztelet a kivételnek. És ebből az alkalomból minden tiszteletem az öné.

Fülíg Jimmy körülnézett, hogy mit vágjon a hóhérhoz.

— A könyvbúvár úr azt a marhaságot állítja — szólt fenyegetően a fregattfőhadnagy —, hogy tifusza van. Nyugtassa meg.

— Nem áll módomban megnyugtadni Sir Maxbellt, — felelte hidegen. — Valóban tifusza van... bár... — tette hozzá habozva. — Nem biztos. Mutassa a nyelvét. Hm... Igen... Nem szokott elaludni a fürdőkádban?

— Soha.

— Akkor lepra, — szólt vállatvonva és sóhajtott,

mint aki belenyugszik a megváltoztathatatlanba. — Uram, önnek vége. Különös szerencse lesz, ha megéri a reggelt. Bízunk ebben.

Es távozott a büffé felé, mivel sört kellett innia.

— Szemtelenység, — üvöltötte a tanár böszülten. — Így beszélni egy haldoklóval! . . . Uraim, követelem, hogy jegyzőkönyvet készítsenek az orvos eljárásáról és halálom esetén tegyenek jelentést Mauroisnak, aki az életrajzomat írja!

Később Fülíg Jimmy egy sötét fordulónál barátságosan félrevonta nyakánál fogva a hóhért.

— Mondja, mit pimaszkodott maga az előbb?

— Kérem, az én orvosi véleményem szerint a tanárnak tifusza, vagy leprája van. A hamis diagnózis súlyos bűntett, amiért alaposan meg kellene vesztegetnie engemet.

— Öregem — mondta Fülíg Jimmy elismeréssel —, maga nem elveszett ember. — De ha útközben mégis az lenne, akkor tudja meg, hogy én vesztettem el.

Később a tanár, mert egyre dühösebb lett az «orvos»-ra, erőt vett magán. Dörmögve tanulmányozta a térképeket és magával hozott műszereit. Sokat magyarázott a futballbírónak, akit valamilyen okból egy hírneves dán geológusnak vélt és nagy tisztelettel kezelte.

— Ön szerint, igen tisztelt uram — és egy pontra mutatott —, mi a helyzete ennek az oldalt fekvő szigetnek itt elől?

— Hm . . . Tipikus leszállásban van, ha a Fidzsi-szigeteket egy válogatott csatársornak vesszük.

Maxbell ezt nem értette, de ilyesmit mindig gondosan titkolt. Tehát egy körzővel méregetett. Később odajött a műötvs is és hárman tanácskoztak behatóan. A kórboncnok viszont a futballbíró ifjú és elhízott nevének udvarolt, valami régi vídám históriát mesélve, amikor még a kezdő boncnok, poétikus idő-

szakában, minden hullafoltot fojtogatásnak néz az ember. Hol vannak ezek a régi szép idők?

A futballbíró neje mosolygott. Mindég mosolygott, inkább a szájsarka rögzítésével, mint vidáman, mert olyan buta volt, hogy egyszerű tömondatokat sem értett és ez ellen használta az általános derűt.

Közben Mr. Theo karonfogta a fregatthadnagyot.

— Jöjjön.

Ementek Fülíg Jimmy kabinjába, ahol az iratszekrény volt. Kopogtak, de csak halk nyögés hallatszott.

— Még él, — mondta Mr. Theo elismeréssel és kinyitotta az ajtót.

Úgy érezték, hogy végük van!

...A szekrényből, kétrétgörnyedt állapotban, mint félig csukott könyv, ha gyufásdobozzal helyettesítik benne az olvasójelet, Dr. A. Winter lépett ki sírdogálva!

KILENCEDIK FEJEZET.

Hogy került ide Mr. A. Winter, kit indulás előtt alig egy órával Sigorszki, habár a gőzös műtőjében, de mégis a kéznél lévő altató mellőzésével, olyan alaposon elvert és lerugdosott a hajóról?

Egyszerűen és gyorsan került vissza ismét, mivel Sigorszkit a hajón tudta, nyugodtan elment a milliomos lakására.

— Adja vissza a pénzemet! — zokogta erélyesen a titkárnak, aki már csak maga volt a lakásban.

— Miért?

— Nem állok szóba magával! Csaló! Vagy visszaadja a pénzt, vagy feljelentem!

Thorn úgy érezte, hogy az állásába kerülhet, ha a

vesztegetés kiderül. Az ördög vigye el! Azonban nem volt nála csak néhány shilling.

— Várjon itt meg. Hozom a pénzét.

A. Winter búsan ült és a körmét rágta, amikor valahonnan egy úr érkezett frottirban. Szintén köpcös volt, valamint igen bús. Illetve ennek a bújába némi komor elszántság is vegyült.

— Van szerencsém.

— Jó napot. Nevem A. Winter.

— Úgy! ... Szóval ön az?! — kérdezte a zord fűr-döző támadóan. — Mondja csak, mit tud ön volta-képen Sambi-Sumbiról! És a Tulango-törzsről?! Mi?

«Ujjél» kiáltott lelkileg rémülten A. Winter. «Ve-rés jön!»

— Kérem ... én ezekről mit sem tudok, — he-begte és ijedten hozzáfűzte nyomban: — De ha kí-vánja, megtanulok róluk bármit!

— Igen? — kérdezte nyersen és körülnézett, mint aki súlyos fémtárgyat szeretne a kezeügyébe. — Álta-lában, uram, mondja csak el: mit visz magával egy tengeri Hannibál?

«Helyben vagyunk!», sikoltott belülről A. Winter. «Hannibáltól egy hajszálnyi Rubikon választja el az első pofont!»

— Én úgy értesültem, — lihegte hátralépve, re-kedten, — hogy tengeri útra ... izé ... leveskockát ... illetve ... szárasztástát! ... És... megvan! Sámfát visz-nek! ... — Hirtelen elcsüggedt és így szólt. — Ne kér-dezzen tovább. Lássunk hozzá: verjen meg, mert este dolgom van.

A zord strandoló nézte. Tetőtől talpig, megvetés-sel, de rejtett irigység is lappangott a tekintetében.

— Tisztában van azzal, hogy én most félig agyonverem?

— Egy percig sem kételkedtem ebben.

És zsebóráját kitette az asztalra. Már az első ve-résnél megállt.

— Hát nézze, — szólt nyájasan Gustav Bahr. — Ön a halál torkában van. Ha azt akarja, hogy a halál krákogjon egyet nyelés helyett, úgy fürödjön meg!

— Mi?

A rejtélyes egyén, mint valami túlvilágrói visszatért bosszúálló masször lelke, vészjóslóan mondta:

— Fürödjön meg, ha kedves az élete!

— Kérem... — hebegte rémülten és mint aki vértanúsága tudatában a hóhérbárd elé maga készül, kigombolta a mellényét.

— Önt elviszem valahová, hogy cáfolatot adjon le! De ehhez az kell, hogy rendbehozza magát! Fürödjön meg! — Ismételte kísértetiesen a masször és szeme mohón csillogott.

A gyermeki A. Winter öt perc múlva a kádban ült és mosolyogva paskolta a vizet. Úgy látszik, minden jóra fordul.

Később azonban ráébredt, hogy ellopták a ruháját és rázárták az ajtót.

Csak jó negyedóra múltán nyílt ki ismét és a doktor bátortalanul kinézett. A többit tudjuk. Fülig Jimmy becsomagolta A. Wintert a kisebb szekrénybe, visszavitte a hajóra és most vígan verték ismét Chaplinért, Hannibálért, a száraztésztaért és egyéb súlyos vétkei miatt.

De A. Winter már nem erőltette a felvilágosítást, alig tiltakozott, sőt bizonyos fokig, állandósult, új életkörülménynek tekintette a verést, tehát két pofon és egy rúgás közben eszébe ötlött, hogy elhagyta valahol a szemüvegét.

Theo most végre úgy érezte, hogy ezzel a tolakodó fráterrel elintézi alaposan és Fülig Jimmy úgy látszik alkalmazója iránti szolidaritásból szintén képen törölte a szerencsétlen csillagzat alatt született orvost.

Nagyon megverték dr. A. Wintert.

Tanulság: Aki mindenben ártatlan és mégis mindenért sír, azt, úgy látszik, előbb-utóbb az ok és oko-

zat sorrendjének felcserélésével meg is verik visszamenőleg mindenért.

És közben pőrén állt ott. Ezért külön megverték.

— Úgy-e tudja, miért kap verést? — lihegte Theo.

— Persze, hogy tudom. Hannibálért.

— És Columbusért?! És Chaplinért?!

Keserűen bólogatott.

— A világ összes hírességéért nekem kell lakolni. És ezután jön a sámfa, valamint a száraz tészta.

— Most majd gondoskodunk róla, hogy ne szagláshasson! A fenékbe kerül.

Az iratszekrény A. Winterrel a mélybe került, miután nagynehezen sikerült térdrel, ököllel hosszas erőlködés után begyömöszölni a helyére, pedig Fülíg Jimmy már azon volt, hogy felmegy és kölcsönkéri Maxbelltől a cipőhúzó. Végül úgy ahogy az orvos erősen összehajtogatva, meglapult a szekrényben, mint egy mélabús dosszié és ekkor rázárták az ajtót.

— Vége az egésznek, — lihegte Fülíg Jimmy. — Ez a bolond tanár két délkörrel eltévesztette a maga szekrényét. És én vagyok az oka. Nagyon bánom.

— Én nem adom fel a reményt, — szólt sóhajtván Theo. — Talán életjelt ad majd otthonról.

És úgy látszik, a milliomos eltalálta.

Egy hidroplán érkezett a STANLEY UP TO DATE fölé és nem messze a hajótól egészen a víz fölé száll, kidob egy kis bóját és elrepül...

Levél!... Már hozzák is! Mr. Theónak szól!

Mohón kaptak utána. Fülíg Jimmy alig tudta türtőztetni magát.

— Akkor mégis megnyertük a játszmat, — súgta. Azonban tévedett, mert ez állt a levélben:

«Dear Mr. Theo!

Sajnos, súlyos hiba történt és igyekszem jóvátenni. Itthon felejtette mindkét pizsamáját! A sárgát már nem hordta, de a kékpettyesre tudom szüksége lesz.

Nem küldtem a repülővel, mert nincs kivasalva. Délben felkeresett egy szélhámós, hogy adjak pénzt, mert repülni óhajt, mivel közös csalást terveztek Önnel. Természetesen nyomban kidobtam. Gustav Bahr özvegye (?) felkeresett, hogy kalauzoljam San Franciscóban. Megmutattam neki az új halcsarnokot. Nincs elragadtatva. A hölgy ma este elindul a „SACRAMENTO“ nevű hajón. Azt állítja, hogy a lelke Önökkel van. Közöltem, hogy kísérteteket lát, amit nem tagadott, de a spiritizmus nevű idegállapotát hozta fel mentségül. Több alkalommal szájharmonikázott és engem ez nagyon ingerel. Különben azt állítja, hogy ő az expedíció védőszelleme. Remélem azonban, hogy ez a veszély nem fenyeget komolyan. De amennyiben csakugyan megfordulna hajójukon a hölgy szelleme és találkozik vele Mr. Theo, úgy közölje vele, hogy itt hagyta a napernyőjét és megőriztem. Ujság nincs. Sok szerencsét kíván:

HARRY C. THORN.

U. i.: Menyasszonya visszaküldte jegygyűrűjét, felbontotta az eljegyzést és állítólag lelövi Önt. Itthon hagyta a fürdőkabátját is.

Először Fülíg Jimmy szólalt meg.

— Mondja, Mr. Theo, — kérdezte merengve, — honnan szedte maga össze a világmindenség legnagyobb állatait.

— Úgy találomra alkalmaztam őket, ahogy magát.

Sötét események előszele fujdogált az éledő alkonyi áramlattal és Theo komoran szította szivarját a korlátnál. Nem éli túl a blamázt.

— Jöjjön le a rabhoz — súgta mellette a sok baj okozója, Fülíg Jimmy, előkelő ruhájában. Most már jó lesz kibékíteni a firkászt, ha lehet!

— Sürgönyözni fogunk Thornnak — mondta Mr.

Theo. — Csak ő segíthet vagy a csoda. Ha ő segít, az már magábavéve is csoda.

— És közben eljön az a szellem-nő.

— Azt nem várjuk be...

— Hm... És ha jön a lelke? A szájharmonikával?

Theo ránézett. Szomorú, megvető bólogatással. De nem szólt. «Hülye.» Ez látszott a szemén.

Közben leértek a fenékbe, hogy utána nézzenek A. Winternek és kinyitották az iratszekrényt. Kissé fejbeütve álltak.

Mr. A. Winter a kívülről lezárt szekrényből egyszerűen eltűnt!

Theo szájtátva meredt famulusára.

— Ez... igazán cifra!...

A csigalépcsőn semmi esetre nem mehetett fel. A hordókba és a deszkaládákba nem fért bele felnőtt ember. Tüzetesen átkutatták a raktárat.

— Szörén szálán eltűnt!

— Mr. Theo — mondta Fülíg Jimmy —, én régi fiú vagyok a vizen. Fogadjon meg egy tanácsot. Eztet a szót speciel, hogy *kisértet*, soha se mondja hajón. Én nem vagyok babonás és nem hiszek a badarságokban, mert aki minden hétfőn hármat köp kelet felé egy barna kavicsra, azt nem érheti megrontás. Elhiheti hát, hogy itt nem egy antiintelligens matróz-félével áll szemben. De felvilágosodottságom ellenére óva intem, hogy eztet a szót használja, mert sosem lehet tudni, mi jön ki belőle, ha ezek a buta, dajkameséket hívó matrózok meghallják.

— Kisértetek nincsenek Mr. Fülíg. Csak kísérteties csirkefogók.

— Mi ez?!

Egy fínom fuvallatnyi szájharmonika-szólam nyöszörgött fel a sötétben és nyomban elnémult.

Mr. Theo nem szólt semmit. Körülnézett. Egy lélek sem lehetett ott rajtuk kívül.

— Itt ... most már — szólt rekedten Fülíg Jimmy — ne álljunk ...

Gyorsan felmentek és jó volt a friss levegőt beszívni.

TIZEDIK FEJEZET.

Közelgett Honolulu! Nagy ívlámpák és kedves egzotikus palmafák sorfala.

Igazán szép volt. És mit tudta a pilótagözösön intézkedő révkapitány, hogy a hajóhídon álló Kennedy irígyelt pozíciója dühíti az *«első tisztet.»* Ha tudja, akkor talán nem üvölt a kiejtett kötél miatt olyan górombán, hogy Fülíg Jimmynek alkalma nyílik felsorolni a révkapitány családfáját, különösen torzszülött, korcs egyéneket gyanítva a felmenők sorrendjében, többek között egy kentauruszszerű félig állati, de félig sem emberi lényt, sőt teljesen a melegvérű emlősök kérődző típusához tartozó dédeket is leír Fülíg Jimmy, mint a révkapitány családfájának megalapítóit, végső ágon egyetlen fő őst, egy részeges, agybeteg, rinocérosz formájú varangyosbékát említ, melyre (Fülíg Jimmy szerint) a révkapitány még ma is leginkább hasonlít.

Először megálltak jó távol a kikötőtől, amíg átvo-nul rajtuk a sokféle, elengedhetetlen, hatósági molesztálás. Már látszott a parton várakozó tömeg indigó színű, hatalmas foltja, a rézárnyalatokkal borongó al-kony porfátylai mögött és leszűrt zaj zsongott onnan, elmosódva. Bennszülött csónakok, sampanok nyü-zsögtek a Stanley Up To Date körül és ezekből mint elszántan rohamozó kalózkod, fürge, fénylőtestű, benn-szülöttek inváziója özönlik a hajóra, fülsértő karattyolással. A maláj suhancok fejükön himbálódzó gyümöl-csös kosarakkal, kínai árusok, Lipcséből importált ma-láj népművészeti cikkeikkel elérik a fedélzet ama pont-

ját, ahol Sir Arthur Maxbell zsakettben és cylinderben áll, mint a földrajz kutatás polgári ruhában ítélező istene, kezében hosszú ív, melyről egy „üdvözlő beszéd“ című imádságot mormol. Zsakettje bizonyos zsiráf-szerű jelleget ad külsejének, mindössze annyi különbséggel, hogy ezt az állatot még sohasem látták cylinderben és bizonyára üdvözlő beszédet sem szokott tanulni.

Pánikra hajlamos bennszülöttek arcra borulnak előtte, amit figyelmesen megtekint a szemüveg kerete felett és egy arra lödörgő, sötétbarna, de néhol drapp-színű furcsa egyénről megbotráncozva közli a kórboncnokkal:

— Maguk geológusok nem tudják, milyen rossz az, amikor megjelenik egy ilyen bennszülött, aki főművem szerint a «Kaukázid-Támol»-törzs tagja és így e fiatalember voltaképpen már néhány száz éve kihalt, amit a csíkozásszerűen változó drapp színű bőr is kétségtelenné tesz.

— Ez a szín valóban ismerős — jegyezte meg Rüger doktor. — Nyolc napon túl gyógyuló zúzott sérülések elszíneződésére emlékeztet. Különösképpen a fehér csikok miatt.

Maxbell a barnabőrűhöz fordulva támol nyelven felelősségre vonta, hogy miért nem halt ki már több száz év előtt? Az illető azt felelte, hogy a tanár menjen el az útjából, mert a csáklyát keresi. Egyébként Wardernek hívják és e csikokat a testen lecsurgó verejtéke idézi elő, mert feloldja a drapp színt. Különb-ben matróz.

A sétafedélzeten szörnyű lármal

A hóhér célyesen tiltakozott, mert elvették a fényképezőgépét és a műötvs sírógörcsöt kapott az izgalmak következtében. Mr. Theo idegesen sétált a kabinjában.

Lassan bealkonyult...

És ekkor következett az igazi, a döntő csapás!

A milliomos még évek multán is, ha ideért a történetben, néhány szippantásnyi szünetet tartott és összevont szemöldökkel nézte a szivarja hamuját, drámai halksággal, kissé ünnepélyesen belekezdett a misztikus élménybe...

Kissé fülledt, misztikus, sok tekintetben máris indiai éjszakában vesztegelt a hajó. Egzotikus növényeivel, fényudvaros lámpák mögött, elmosódva, víziószerűen látszik a part.

A boy még teát hozott egy perccel előbb és megigazította a faliórát. Erre határozottan emlékezett. Oly nyugodtnak tűnt minden az estében...

Ekkor jött, mint aki babonás napkeleti történetekből és vallásos legendákból kelt életre, vagy az ópiumfüst sárkányrajzaiból született, jött, mint a fátum, egy indiai ballada homályából, félelmetesen és zordonan, mint maga a sors: ... Wagner úr!

Igen!

Wagner úr jött! Illetve érkezett, mint a végzet, személyesen és megállt a küszöbön! És úgy látszott, hogy nyomban meg kell halnia mindenkinek, aki látja, mivel két halántékából, szabályos körben a gyomráig roppant körszakállt viselt és ez a szörzet kékszínű volt!

Kék!

Olyan kék, olyan világító, kísértetiesen csillogó, ibolyaszínű jelzőlámpák tompa, lapislazuli izzásában hevülő, olyan rémületesen élénk és tisztára kék, hogy káprázott tőle, aki láttal!

Ez a jelenés több volt mint mithikus! Mint ahogy Wagner úr valamennyi megnyilvánulásában több volt mint az emberi tulajdonságok jelzővel kifejezhető értékhatára. Még kacsázó járása is több mint csám-pás, mert Wagner úr részeg is volt, de részegsége is több, mint mámor, mert Wagner úr némileg próféta is volt, hatalmas arányokban, önkívületileg feszülő boldogságában, túláradó vídámságában, szinte minden pillanatban készen arra, hogy megölelje az egész vilá-

got, ahol hat hónapig tart az ünnep és a hetedik nap a munkáé, de azt átalussza az ember. És közben oly hihetetlenül megrendítően, elefántszerűen csúnya, krokodilszerűen derűs és löndulatúan közönyös, hogy egyaránt irigylésre és sajnálatra méltó. Bibircsókos, ráncos arca, vastag, széles ajka, hetyke, hézagos barna fogazata olyan, mint egy koponyának készített üres tök és kemény kalapja mellé tűzve, egyetlen szál hetyke gyertyát visel.

Vörös, fehér, kék csíkos trikót hord, tetovált, barna karokat, spárgából alkalmazott övén rajtfelejtette a csomagvivő fácskát és hatalmas cipői, később beismert zenei hajlamait jelezték jóelőre, a leváló talpak kasztagnyetszerű csattogásával.

Mr. Theo egy pillanatig úgy érezte, hogy nyomban hanyatt esik! Így is lett. Wagner úr hanyatt esett és elaludt. A milliomos Fülíg Jimmy segítségével, szinte a kajüt négy sarkából szedte össze ezt az egyetlen embert, olyan ernyedten, olyan széthullott végtagokkal feküdt a padlón.

Leöntötték és törött viaszbábú módján a kajüt falához támasztották. Erre kissé megrázta magát, ásított és rekedt zengő hangján higgadtan megjegyezte:

— Csak nyugalom kérem... még nincs semmi baj... Ha beszélek is, azért csak fogjanak.

Lassanként kiderült, hogy a látogató ismert egyéniség a kikötőkben. Úgy emlegetik, hogy „MESESZÖR A SORHAJÓBICSKÁS”. A név prédikátumszerű első fele ama kozmetikai szerencsétlenség óta ismeretes, amitől Wagner úr szakálla kék lett. Ugyanis néhány hónap előtt összeveszett egy *Hallgatat Drugics* nevű közrettegésben álló rablóval. Ezt az embert *Nyolcemeletes Drugicsnak* is hívták, mivel éppen nyolc fokból állt a létra, melyet állandóan magával hordott. Senki sem tudta, hogy a *Hallgatat* (vagy *Nyolcemeletes*) *Drugics* miért hord állandóan létrát magával, amelynek nyolc foka kevés ahhoz, hogy be-

törésnél használja. Drugics a létráját «*Melanienek*» nevezte. Mindég vele volt és senki sem tudta, hogy miért?

Drugiccsal volt valamiféle differenciája a Sorhajóbitskásnak és a felhozott becsületsértések között véletlenül azt is megemlítette, hogy Drugics még hülyébb, mint a létrája. Drugics ekkor egy házfalhoz támasztotta *Melaniet* és pofonütötte a barátját. Wagner úr beleesett egy másfélméteres tartályba, amelyben a legmodernebb hajópáncélok bevonására szolgáló búzakék zománcfestéket keverték aznap, Drugics rosszalóan mondta az elmerülő Wagner úrnak:

— Minek köllött a létrát belekeverni? . . .

Ezután vállára vette *Melaniet* és hallgatag lépteivel távozott. Egy arrajáró matróz, talán részeg volt, vagy nem tudta, mit cselekszik: kimentette Wagner urat. Később sok kellemetlensége volt ezért.

A ríktó szörzetet le kellett volna borotválni, ez világos, de Wagner úr éppen olyan szívósan ragaszkodott a szakállához, mint a kék szín és úgy érezte, nem élhetne tovább a terebélyes férfidisz nélkül.

Hangja sűrűn csapott át hirtelen jött vidámsággal a lelkes, kollektív emberszeretet rekedtes, szinte sivító tenorjába. És általában így kiáltott a szembejövő ismerőseire: „Na, mi újság? Mi újság? Hogy van maga? Hát újra szabadlábbon? Ez kedves!” Sok kellemetlensége volt, ugyanis a világot egyetlen nagy baráti közösségnek vélte. Szerinte csupa vidám fickó szaladgál itt a földön és valamennyivel szívélyes lábbon áll, mivel szép napokat töltöttek hajdan egyik-másik fegyházban vagy csapszékben. És megrögzött optimizmusában sűrűn esett optikai csalódásba. „Na, mi újság, mi újság?! — kiáltotta esetleg és megállított egy fő zeneigazgatót és kedélyesen megfenyegette, ha ez tiltakozott: „Ne add a bankot te csibész! Nekem hiába lop-tál egy zsakettet valaholl!”

Sajnos a legsúlyosabb kellemetlenségek sem győz-

hették meg arról, hogy ez a világ nem a hozzá hasonló buzgó és derűs egyének körössége. Ismerősei, ha észreveszik (és ez is előfordul) így üdvözlik már messziről: „Na, mi újság, Wagner úr?! Mire ő kissé felületes szórakozottsággal csak éppen jelzi a választ: „Adj Isten magának is! Hol voltam ennyi ideig, hogy nem látott?” Ugyanis állandóan olyan részeg volt, amilyen részeg emberek csak a legritkábban fordulnak elő ezen a világon, és így általában azt se tudta, honnan jön, hova megy, úgyhogy minden felvilágosításért hálás volt. Leghívebben az fejezte ki gyermeki kedélyét, hogy a parkokból, ahol csak a legrövidebb ideig is lakott, friss virágot lopott a gomblyuka számára és a régít zsebre tette. Minden zsebe tele volt virággal. És lelki színvakságát revelláló mámorában, egy állandóan heveny alkoholmérgezés korlátlan emberszeretetétől túláradva harsogott mindenkire, messziről kaplapját lengetve: „Na, mi újság!? Mi újság?”

Most azonban igyekezett.

— Mr. Pacific Trust — kezdte kissé ünnepélyesen a valószínűtlen egyén, akiről mégis hinni kellett, hogy nem pusztán látomás, mert megevett egy fél szivart. — Én nyílt sisakkal állok itt.

Pedig mindössze egy keménykalappal állt ott, mely azért gömbölyű volt, mint egy sisak és nyílt, mert tenyérszerű lyuk tátongott a tetején.

— Kihez van szerencsém, — kérdezte Mr. Theo, midőn a szakáll látványa képessé tette arra, hogy megszólaljon.

— Én vagyok «a» Wagner úr — szólt bizonyos fogalommal vált nevek viselőinek magabizós könnyedségével. Edison, Franklin Benjamin vagy esetleg Richard keresztnevű névrokona eme Wagnernek nem mutatkozhatott volna be a közismertség határozottabb tudatában.

— Nem tudom ugyan, hogy mit óhajt és kihez van szerencsém, — szólt örömmel Mr. Theo, mivel

gyűjtötte az ilyeneket, — de szívesen látom. Kérem tegye le a kalapját, a szakállát és foglaljon helyet.

— Ön sohasem hallott a Wagner úrról?

— De igen. Nem hiszem azonban, hogy ön a sokat emlegetett Wagner lenne — felelte kissé habozva, mintha azért nem tartaná lehetetlennek, hogy a nagy zeneszerző ül itt kék szakállal.

— Téved — felelte öntelt mosollyal. — Én vagyok a sokszor emlegetett Wagner.

— Akkor különösképpen örülök, — folytatta vigyorogva Theo —, bár azt hallottam erről a híres Wagnerről, hogy annak idején Velencében meghalt.

— No, nem épen. Csak nagyon megvertek és sokáig feküdtem utána.

— Mr. Theo, — szól közbe Fülíg Jimmy, — ez az ember, akinek egész biztos a bolondházban festették be a szakállát, hogy ne tudjon elszökni, egy Wagner úr nevű, közpofonoknak örvendő szélhámos, akinek a hiányzó két zápfogát én vertem ki Aleppóban.

Wagner úr egy személyében felismert Nobel-díjas író helyeslő mosolyával bólogatott e szavakra.

— Tehát nincs köze a nagy zeneszerzőhöz?

— A nagy zeneszerzőhöz igen sok közöm van. Apám egy vándor operatársulat zenekaránál működött évekig.

— Mit játszott az öregúr?

— Lóversenyt. Amit a zenekarnál keresett, azt eljátszotta lóversenyen. Különben a zenekar hanghordozását jelentette. Ő vitte a hangműszereket a színházhoz. Amikor odakerült, csak csellószólista volt. Később már két csellót bíztak rá. És rábízták a havasi kürtöt is esetenként. Különösen névrokonom, egy bizonyos Wagner nevű komponista operáinál használják, aki megírta Siegfried címen a nagy francia forradalmat, a havasi körtökkel, mert ez az egész zendülés jóformán havasokon játszódtott le. Hőse ez a Siegfried nevű, aki sérthetetlen és a vezetékeve Gessler úr. Ennek az

őreg artistának a fejéről saját fia lelőtt egy egész pakli kártyát... Mert az ügy összefüggött a kártyázással, sőt a dominóval és a rulettel is... Ezért nevezték el az egyes kártyalapokat, az opera és a lázadás alapján Tell Vilmosnak, zöld alsónak és a bátor kisfiúcskát ultimónak, ami egy makkhetes. Itt jön aztán a nő, Szibillnek hívják, de ha ezt kérdezik, hattyú lesz és ebben az állapotban énekel. Sekszipir karnagy úr, akitől sok jópofa bemonrást tudok, erről a nőről mondta, hogy „Mi újság. Asszony a neved.” — Nagyot csuklott és részegségében közel volt az ájuláshoz. — Amint látja, uram, operákkal, világtörténelemmel és szerencsejátékokkal éppen eleget foglalkoztam. Igyunk valamit szerintem.

— A másik neve Richard? — kérdezte Theo.

— Az én másik nevem szintén egy opera hőse. Fülíg Jimmy élénken bólogatott.

— Úgy van! Régebben Tökalsónak nevezték. Én is értek a muzsikához, mert egy időben éjjel-nappal kártyáztam.

— Négyszemközt akarok önnel beszélni, — szólt hirtelen komorsággal a kékszakállú.

Fülíg Jimmy, a milliomos intésére távozott.

— Uram... nyílt sisakkal jöttem... — lihegte Wagner úr titokzatosan. — A havasi kürt, ami nem mindig kellett, csak általában Wagnerhez, külön harminc cent jövedelmet hozott. A havasi kürt következtében vettük fel a Wagner nevet és zenészkörökben csak mint a Havasi Wagner családot emlegettek bennünket, ha rágalmaztak. Egy olasz operáról nevezett el atyám a mellékkeresete folytán.

— Lehetséges, — kérdezte idegesen Mr. Theo —, hogy önt Carmennek hívják? Ez esetben utaink elváltak.

— Örülök, hogy nincs így. Ebben a műben iszákos szereplő játszotta a megtörtszívű bohócot és ez

korsó söröket hozatott. Ez az az opera, amelyről engem elneveztek és egy híres rablóról szól.

— Érdekes, hogy pont erre nem gondoltam.

— Teljes nevem Wagner Rinaldo-Rinaldini. Csinos olaszországi zsebtolvaj volt ez a hős és később egy Szép Heléna nevű nővel valami kínos fináléba keveredik...

— Nagyon örülök, — szól Mr. Theo, — hogy mindezt elmondta nyílt sisakkal. De most közölje, hogy miért jött?

— Megmondom őszintén: kérek egy szivart... Köszönöm... Tehát hallja: Én voltam, — kezdte lassan forgó nyelvvel, — az az ember, aki üzletet közvetített a Magazin és a «Wagner Corporation» vállalat között. Ez az új tröszt én vagyok. Ugyanis a hajókat, matrózokat, vállalkozókat jól ismerem, tehát tisztában vagyok a bűnözéssel és így ügyleteket is vállalom. Állapodjunk meg: amelyikünk rátalál a tanárra, az megosztja a dicsőséget a másikkal.

— Nem kívánok az önök dicsőségében osztozni.

— Kérem... — szól sértődötten Wagner úr és gyönyörű szakálla szivárványszínekben borongott a sugárzó alkonyban. — Ez esetben távozást fogok megkísérelni.

A kíséret azonban nem sikerült, mivel többször is visszahullott ültébe, míg végül Mr. Theo felsegítette.

— Köszönöm... De ha meggondolja: A Pacific Railway Gramofon Trust és a Wagner Corporation... esetleg fuzionálhatnak... Rajtam ne múljon... Ma érkezik a hajóm... Innen, Honolulu-ból indul az expedíció... Már jelezték... már érkezik a hajó, jöjjön ki, megmutatom... Hol a gyertyám!

— Minek tüzi ezt a gyertyát a kalapja mellé?

— Mert... gomblyukba vagy cipő mellé tűzve nem viselnek gyertyát... A gyertya a Corporatio! A csónaklámpákat itten lopkodják és megbüntetik, ha

nincs világítva . . . hát most ez a patentem. Mielőtt elindul a csónakom, meggyújtom a gyertyát és ha a partra érünk, elfújom a kalapomat . . .

Közben mégis csak a fedélzetre értek, ahol Wagner úr örömmel üdvözölte Sir Arthur Maxbellt és csodálkozott, hogy ezt kieresztették a börtönből. Hiába cáfolták feltevését, szóba sem állt ilyesmiről. Csak legyintett:

— Nekem akarják bemutatni ezt a fegyháztöltelékét? Együtt vittek vele vasraverve, Colombótól Batáviáig, hadiflottán. Mi, öreg? . . .

És hunyorgatott.

— Kérem, gyűjtsa meg a kalapját és menjen a csónakjába, — mondta Mr. Theo.

— Odanézzzen! Ott megy az én hajóm! Csak öt nappal előbb indult mint a maguké és mégis utólérték . . . Ez az én saját tulajdonom! — sikoltotta Wagner úr.

Az estében, jóval előttük egy hitvány kis gőzös látszott a tatjával feléjük, amelyet a partmenti forgalomból is rövidesen kivonnak előreláthatólag. Horpadt bordázata rázkódott, mintha a gép lenne nagyon ócska, vagy a hajótest igen rozoga. Ezzel akarnak expedícióra vállalkozni? Hiszen egy nagyobb hullám mindenestől a víz alá nyomja.

— Pompás hajó — harsogta Wagner úr. — Ki mondaná erről, hogy negyvenkét éve szeli az óceánt?

Ezt senki sem mondta volna erről a hajóról, amely futó megítélés szerint is évtizedekkel öregebbnek látszott.

— Micsoda marha lehet — szólt Fülíg Jimmy —, aki arra vállalkozik, hogy expedíciózzon ezzel.

— Egész jó matróz az ipse — dünnyögte Wagner úr és megfogózkodott egy pillanatra Kennedy aranygombos uniformisába, de a gyenge kabát nagy része a kezében maradt, lehasítva. Mr. Theo ismét megóvta a veréstől.

— A «Wagner Corporation» hajóját jó matróz vezeti... ügyes matróz... fürge fiú...

— Hogy hívják?

— Úgy hívják, hogy Pizskos Fred...

— A Pi... Pizskos... Fred? — szólt döbbenten Fülíg Jimmy.

— De mennyire!... Ma érkezik San Franciscóból gyorshajón, hogy átvegye a parancsnoklást...

— Miféle gyorshajó érkezik ma San Franciscóból?

— A maguké... — szólt Wagner úr. — Hallo... Nem is tudtam, hogy ikertestvéreid vannak!... Szervusz, öreg matróz! Látja, ezek itt teljesen egyformák mind az öten.

Hátranéztek.

... És ott állt mellettük a Kapitány! Pizskos Fred teljes életlomposságában, de Wagner úr, a szeme előtt képződő, kellemes, vöröses nedű fényetörése következtében öt példányban látta a Kapitányt. Mint ha egy teljes rablóbanda jelent volna meg.

TIZENEGYEDIK FEJEZET.

És ezzel viharesebesen indult a dráma!

Mr. Theo nem értette, hogy e vakmerő, bivalyerős és nyilván több róka furfangjával versenyképes Fülíg Jimmy miért lép hátra megdöbbenten és zavart ijedtséggel a szemében, e közönyösarcú, szakadt sapkájú öreg tengerész elől? Bibircsókös ráncos bőrét kicserzette a nap és az is lehet, hogy vízhatlanná lett, a kérdés eldöntését kizárta teszi a körülmény, hogy a Kapitány sohasem kísérletezett még arcát illetőleg vízzel.

Szakadt, fekete, magasnyakú, hosszúujjú gyapjú-inge, többszemélyes nadrágja kétségtelenül azonos évtizedes holmijával. De ha semmi sem árulta volna el azonosságát: a hüvelykujj-mozdulat, amellyel deres

hajáról egy bökéssel hátratulolta sapkaellenzőjét, és a rántás, amellyel, mint elegáns klubfotel tulajdonosa, úri kényelemben, hónaljig merült a nadrágjába, nyilvánvalóvá tette, hogy ez itt ama Pizskos Fred nevű, legfurcsább legendai alakja a világ kontinenscinek, aki Algirban, Celebesben vagy a Bermudákon, bármelyik csapszékben a törzsasztalához ül, aki tudja jelentéktelen hibáit is a világ minden hajójának, pertuban van a Sárga Tenger kalóztanyáinak kínai kis-királyaival és a Szigetvilág bennszülött varázslóival. Magányosan, mogorván örökké kóborol és letűnt fiatalsága idejéből, úgy mondják, ásatag, úri szomorúságok rejtélyes, dermedt kövületei pihentek.

— Gyerünk... — mondta a sorhajóbićskásnak — rendes hajón szeretnék lenni. Ez itt csak tragacs!

— Látják ez ért a hajóhoz! Ennek a mi hajónk rendes! A Wagner Corporation hajója! Az igen! Csak ragaszkodtak a hatóságok, hogy át kell keresztelni teljesen! És megígérted nekem Fred, hogy jó hosszú nevet adsz! — Vigyorogva beszélt, gyorsan és borízú hangja artikulálatlan vidám ríkoltozásba csapott át. — Ez a Fred egy gentleman, ez mindent megígér! Azt akarom, hogy hosszú neve legyen... Olyan, mint ez a «Stanley is Mony!»

— Hosszú neve lesz — szólt szinte engedelmesen a Kapitány.

Fülig Jimmy nem vette le szemét a Kapitányról. Kavarja ez itt most a dolgokat, vagy nem kavarja?

— Mért nem lehetett tudni, hogy a hajón van? Mi?! — kérdezte Fülig Jimmy.

— Mert újabban az a szokás fiam, ami az én időmben még nem volt, — szólt borús hangon és a távolba nézve —, hogy San Franciscótól Honoluluig nem jön le a tiszt a gépházba, mert fél, hogy beolajozza a bőrkamasliját.

Fülig Jimmy úgy érezte, hogy elsüllyed szégyenében.

— Gyere, my old Pizskos. Ezekkel nincs mit tárgyalni! — szólt Wagner úr komoran, — de váratlanul felderül. — Hallo! Nézd csak! A Besurranó Brugger! Mi újság, te csibész?

És boldogan integette maga felé Honolulu térképeseinek elnökét Dr. Jones Antihoppe urat, aki motorcsónakkal kijött Sir Arthur Maxbellhez és távolabb beszélgetett most a tanárral. Elhölten hallgatta Wagner urat, aki boldog mosollyal dícsérte, hogy mennyit röhögtek Dr. Jones Antihoppe tiszteletbeli konzulon, amikor ezt az odesszai Spielmann-kávéházban megverték a billiárdjátékosokkal, mert mindég bele nézett a másik lapjába.

— Mert ennek nem elég, ha hátulról ismeri a kártyát! — és harsogva, vidáman fenyegette: — Te most nagyon elegáns vagy nekem! Ez mindig szeretett hencsni!

— Hát azt hiszem, Wagner úr — mondta Theo. — A serleg betelt!

— Tessék? ... Adhat egy pohárral ... Te nem iszol, Fred? ... Mit lökdös?! Itt mindenki lökdös!

Wagner úr elindult és nem értette, miért nem tudja eltenni a zsebkendőjét, azonban később látta, hogy Kennedy kapitány letépett félkabátjával van dolga voltaképen.

— Valaki ... gyujtsa meg ... a kalapomat ... — szólt körülnézve. — És ha meggondolja: én fuzionálok, ha a maga vállalata, ez a Pacific Standard Oil Broadcasting Ocean akarja.

— Megírom majd az édesapámnak, hogy terjessze a közgyűlés elé. Könnyen lehetséges — mondta idegesen Theo és kezét fogott Wagner úrral, aki erre a nyakába borult és elaludt.

Leöntötték egy vödör vízzel.

— Ez jó a virágnak itt a gomblyukban — szólt hálásan. — Mielőtt elmennék, szeretnék önnel egy pár szót beszélni négyszemközt ... Hopplá!

Theo ismét felállította hónaaljánál fogva, mint valami babát.

— Hát jöjjön, de csak egy percre.

— Hát nézze... — szólt Wagner úr. Hogy távozását jelezze, elővette fehér cérnakesztyűjét és felhúzogatta, mint jobb részvényesek. — Ajánlom magának, hogy egyesüljünk és ne is terjessze a papa népgyűlés elé, mert énnekem a politika sem kenyerem, sem italom... — A balkesztyűt ismét lehúzta, mert egy lyuk következtében beletántorodott és felszaladt rá könyökig. — Kár, hogy nincs snapsz a hajón.

És énekelni kezdett.

— Ha mondanivalója van, akkor beszéljen, de gyorsan!

— Gyorsan... — felelte gúnyos, fölényes akcentussal. — Maga könnyen beszél. Szóval, ha okos, akkor az egész Metro-Goldwyn Royal Deutsch Hajózás társul velem... Maguk nem találhatják meg a tudóst, mert ide ész kell...

Erre már dühbe jött Theo.

— Hát nézze, kedves Wagner úr...

— Most ne hízelegjen... — legyintett könnyed harsogással. — Ide ész is kell és maguk nem találják meg, mert maguk nem szélhámosok! Azonban nekem... ilyet még nem hallott a világ — és csak röhög. — Becsületszavamra, ez volt a legszenzációsabb ötletem... Nagy titok... Adja nekem a fülét... Na, ne féljen, maga gyerek, csak sügni akarok... — Megfogta Mr. Theo fülét és kishíján leszakította, mivel dőlésében megkapaszkodott a fülben. — Figyeljen ide. Én magammal viszem ezt a Gusztáv kutatót a gőzösön... Eldugva! Ládában! Na?!

— Mi???

— Ezzel a kis hajóval előbb megtalálom, mint maga, meg az összes fegyházviselt kísérelje, mert ide ész is kell. Ha akarja a fúziót, este várom az irodámban. Egy «Szépen fizetek!» nevű penicilushajigáló

vendéglő a hivatalom... Legyen okos, vagy ahogy Lohengrinben mondják: «Gondold meg Bajazzo és kacagj!»

Ezzel végetért a konferencia és a vendégek távoztak.

Wagner úr barátságosan mosolyogva köszönetet és búcsúzóul még egyszer, kedélyesen megfenyegette Sir Arthur Maxbellt.

— Ez egy nagy csibész — dícsérte a körülállóknak. — Dakarban kirámolta a sógora üzletét és felgyújtotta. Szervusz, te vén betörő... Na mit lökdös... Itt mindenki lökdös...

Lementek a csónakba. Wagner úr meggyújtotta a gyertyát, kalapja mellett és egy áriát énekelt arról, hogy az asszony ingatag. Abban a hitben, hogy a Rigolettót adja elő, a Yankee Doodle-t dalolta. Mellesleg kétszer lépett a csónak pereme mellett a tengerbe és csak a bentülők ügyessége mentette meg az életét.

Fülig Jimmy búsan mondta a dermedten álló Mr. Theónak:

— Vörös úr, itten most nagy tusa lesz. Mert ez a Piszok Alfred megint kavarja, látom, hogy kavarja, pedig nem is tudom mit.

— Ember! Nem szégyenli magát, megijedni egyetlen öreg embertől.

— Nem! Én bevallom: félek tőle. Mert ez nem ember. Öt éve sincs, hogy Alexandriában felpofoztam egy kisebb beduintörzset, de ettől félek. Mert ez maga az ördög.

Mr. Theo szélesen mosolygott.

— Ön igen tisztelt uram csak vihog ezen — szólt dühét az illetudással vegyítve Fülig Jimmy. — Szeretném azonban, ha belátná, hogy felségsértés volt tisztára hülyének nézni engem.

— Ha így lesz, számíthat férfias beismerésemre. Jelenleg azonban csakugyan hülyének nézem.

— Ezt a véleményüket igen sok esetben megváltoztatták már rólam az emberek.

— Sajnos, — felelte szomorúan Theo, — úgy érzem, hogy ama kevesek közé fogok tartozni, akik állhatatosak. Én ugyan nem láttam sem a fejetlen kalózkapitányt, sem az emberfejű hajót, ennek ellenére én sem vagyok babonás és a rongyos öregúr kevéssé aggaszt.

... A csónak a parthoz ért és Wagner úr áriája tisztán hallatszott és gyertyafényes kalapjának, szabadalmazott lidércvilága is idáig ködlött imbolyogva, sárgásan, amint tántorogva énekelte, hogy az asszony ingatag.

A félszemű és féleszű Sigorszki gúnyosan dünyögte a korlátnál, ahol könyökölt:

— Bagoly mondja az asszonyról, hogy ingatag...

TIZENKETTEDIK FEJEZET.

Már ahogy közeledtek a parthoz, hallották a hangszórók torzultan ideszüremelő bömbölését.

«Vigyázat...! Vigyázat...! Jól látom innen az érkezőket... A csónak közepén fehér sapkában Mr. Lincoln... Lincoln! Mellette a világhírű professzor képekről jólismert, őszbevegyülő, dús vöröshajú feje... Ismétlem: Mellette vegyül... Helyesbbíték: Hölgyeim és uraim: pontos időjelzés 10 óra 40 perc 25 másodperc... Most érkezik Walt tanácsnok a polgármester képviselőjében... Vigyázat! Egy hímzett gyöngydíszes retikül, körülbelül a térség közepén elveszett. A hölgy kéri a lovagias megtalálót, hogy a 200 dollárt, az arany cigarettatárcát és a retikült megtarthatja, csak a préselt bőrnaptárt dobja a tengerbe... Most kiszállnak! A vörös ifjú és Sir Arthur Maxbell, akit mindenki felismer közismert bőrlábszárvédőiről. Üdvözli őket Hawai népe és a Broadcasting vállalat

nyílttéri hangszórója, mely a térség négy oldaláról végzi az adást Watchern hangerősítő ebonittölcséren. Ismétlem: már 7 dollárért igen szép kivitelben kapható. Ugyanott elsőrangú kiszolgálás... Itt jönnek és jól látom a lelkes tömeget...»

Hát igen. A tömeggel baj volt. Mert:

A tömeg eljött. Itt állnak a Stanley Up To Date miatt. És itt a polgármesterhelyettes és vele a többi notabilitás.

De a tömeg észre sem veszi a nagy embereket! A tömeg, mint egyetlen duzzogó ismerős elfordul tőlük! A polgármester is! A szpiker ezt mondja: «Itt jönnek! Minden tekintet feléjük irányul...»

És közben ő is másfelé bámul!

Mi van?

— Uram! Az öné vagyok! — mondja valaki Theónak. Ez maga Wagner úr! Semmi kétség. Valahol ihatott közben, mert most már kancsalít is és fejét egy fába üti, úgy esik a földre, ahol befejezi:

— Velem jól jár! Olyan ember vagyok, aki nem ismer akadályt.

— Nagyon megtisztelő, de nincs szükségem segítségre.

— Akkor is önnek segíték. Mit hagynak a földön?! Miért nem segít valaki?! Köszönöm.

— Mi a csodát néznek itt az emberek?

— Az én hajómat! — És a mellére csapott, de úgy, hogy felbukott, mintha kemény küzdelem után végre kiütötte volna önmagát. — Tönkre tettek! Piszkos Fred, ez a részeges megölt!

E pillanatban Mr. Theo is felfedezte a látványosságot! Egy átsiető rendőrtiszt léptei mentén megnyíló embermesgyn keresztül eléjétűnt a csoda...

És most ő is kishíján hanyattesett.

Mert ilyen a Földön még egyszerően nem volt!

Az ócska gőzös frissen kátrányozott oldalán, a *Stanley Up To Date* példájára, de a hajótest nagyságá-

ban és szélességében fehérrel mázolt betűk ezt a «hosszú» nevet ordították a part felé:

„NA MI UJSÁG WAGNER ÚR?”

Ez most egy hajó neve!

Mr. Theo nevetésébe beleremegett a kikötő.

— Csak nem akarnak ilyen névvel közlekedni a tengeren? — kérdezte azután Wagner Rinaldo-Rinaldini urat.

— Muszáj így hagyni! — bömbölte a Wagner Corporation elnöke, — azt hiszi, hogy egy hajót csak úgy kedve szerint ilyen vagy olyan névre átfesthet?! Az új nevet bejegyezték! És most ez a horpadt, vacak hajó viseli a nevet, amellyel atyám tiszteletben megöszült...

— És maga tiszteletben megkétkült... — fejezte be megértőn Fülíg Jimmy.

Ezután egy fához támasztották Wagner urat és bementek a posta épületébe sürgönyözni Mr. Thornnak. A sürgöny így szólt:

«Ne hozza nyilvánosságra, hogy bejelentette nekem özvegy (?) Gustav Bahrné érkezését. Holnapután útrakelünk, mintha nem volna tudomásunk róla. Nagyon fontos. Kidobott illetőt, aki lemaradt az expedicióról, lássa el mindennel és indítsa útnak. Ha repülőgépen jön, holnapra itt lehet. Theo...»

Ezután a kikötőben sétálva közölte Fülíg Jimmyvel a pokoli ujságot. Kiöntötte a szívét. Elmondta a borzalmat. Hogy a sürgönytől nem sokat vár, mert Wagner úr szavaiból úgy vette ki, mintha Gustav Bahrt a szörnyű nevű hajón fogvatartanák!

Fülíg Jimmy is megrettent. Mégis csak ő csinálta a bajt. Mert:

— Itt az a baj — mondta Mr. Theo, búbánatosan, de azért megtekintve a csinos járókelő hölgyeket — itt az a baj, hogy ellenünk a sors. Kezdetől fogva

semmi sem egyezik. A sürgönyt feladtam, mert a részeges Wagner nem olyan ember, hogy feltétlen készpénznek vegyem a históriáját. De sajnos az is könnyen lehet, hogy Gustav Bahrt valahogy elkaparintották, vagy csatlakozott hozzájuk.

— Miért nem tárgyal evvel a sorhajóticskással?

— Megörült? Azt hiszi a blöff elmehet odáig, hogy ilyen csirkefogókkal paktáljak?

— Jó. Nekem van egy ötletem.

— Mit akar?

— Csak bízsa rám.

Most odaérték szemben a kísérteties hajóval:

„NA MI UJSÁG WAGNER ÚR?”

ordították a betűk.

A hajó korlátjánál váratlanul egy rendkívül szigorú külsejű nő ötlik a szemükbe. Egy hihetetlenül zord arcú, eléggé fiatal, de száraz hölgy, ki mintha ezen búslakodna, komoran hajol a víz fölé. — Most már kissé riadtan nézi Mr. Theo a famulusát és ez viszont őt. Egy riporter éppen lefényképezi őket, de azután a kis gőzöst is. Lobban a magnézium.

— Szenzációs ötlet a Pictures Posttól ez a hajó, — mondja a riporter bátortalanul. — Expedíció, humorral!

— És miféle hölgy az ott?

— Én sem ismerem. Miután a Pictures hajója, tehát gondolom, hogy A. Winter.

Újabb mennykőcsapás!

— A. Winter... hölgy?

— Ön nem tudta? Anna Winter a teljes nevel Ajánlom magamat...

Most már nem mertek egymásra nézni, csak mentek tovább vadidegen házak emeleiteit bámulva gépiesen. Rémes, hogy mennyire vertek itt valakit, Hannibálért, a száraz tésztáért és a cipőhuzóért. De kit? És mi lett vele? Hová tűnt?

— Most hagyjon magamra, Mr. Fülíg. Ha csak egyetlen másodpercig az expedíción kell gondolkoznom, megőrülök.

És ha még tudta volna, hogy ez csak kedélyes, szelid kezdete annak, ami jön!

TIZENHARMADIK FEJEZET.

A «Szépen Fizetek Világítótorony és Falatozó» Honoluluban néhány különleges egyén exkluzív lebuja, a világon páratlan a maga nemében. Egy közeli zátonyon valaha világítótorony állt, melyet a zátony lassú süppedése miatt évtizedek óta beszüntettek. Itt működött a Tülök Tódor-féle vendéglő, ama régi, legtipikusabb, legkonzervatívabb, magányos rablók étkezdéje, akik nem szeretik korunkat. Akik az új tengerész generációt, a gépfegyveres banditizmust, a hangosfilmet, a sztratoszférát, a csőbútort, a többtermelést és a kötelező himlőoltást nem kedvelték. Némelyikük bételt rágott és Tülök Tódor, a tulajdonos még kalózhajón is szolgált, illetve nem is szolgált máshol.

A zátonyhoz, mely magányos szirt volt a vizen, valahogy el kellett jutni. Van erre elég csolnak.

Ha azután ideért, a világítótorony alján vak-sötét denevérfészek fogadta, előfordult azonban már kígyó és skorpió is. No és? Majd naponta kihívnak egy vállalatot nagytakarítást rendezni. Voltak, akik a lépcsőn mentek és élve felértek. Ez nagy gyakorlatot igényelt, mivel itt is, ott is hiányzott egy-egy rész az épületből és világításszerű divathülyeségeket itt nem kedveltek. «Liftet» is használtak, amihez meg kellett rántani egy kötelet. Akinek nem úgy állt a szénája, hogy fentről egy kosár téglát öntsenek rá, magánügyben, valaki leeresztett egy ládát és harminc centért felhúzták a barátai. Ha azután mégis úgy vélték, hogy

ezt nem kellett volna tenni, akkor egyszerűen visszadobták a mélybe.

Fülig Jimmy kettesével sietett fel a lépcsőkön. Kissé lihegve érkezett a világítótorony pókhálós bagolyfészkébe, ahol a gyulladt szemhéjú, ijesztően vén Tülök Tódor bóbiskolt. Horgas, nagy orrával, krétaszín sápadt arcboréval, egy emberszabású keselyű, csodálatos koponyája is lehetett volna. Fülig Jimmy tudta a szokást itt. Sapkáját egy szegre dobta és szó nélkül leült.

A köszönésszerű formásokat e helyütt mellőzték, mint a flepzseket, a lélekelemzést, a rádióaktivitást és általában a neuraszténia megnyilvánulásait.

— A Wagner urat keresem, — szólt Tülökhöz.

— Elég hülye vagy — felelte a tulajdonos.

Az egyik ablakbeszögellésben magányos vendég ült és halkan, monoton fejhangon énekelt. Ez a Hallgatag (vagy Nyolcemeletes) Drugics volt. Beszélni nem szokott, de énekelni annál sűrűbben. Kappan-tenorján dudolt egyetlen folytatólagos dallamban, mintha egy megőrült zeneszerző befejezhetetlen ámokfutamát ismerné csak. Drugics mindég kettesben mulatott, «Melanie» nevű létrájával.

— Te Drugics! Van egy üzletem a számodra.

— Jó.

— Körülnézés lesz. Esetleg pofonok is.

— Mindegy.

— Hol találalak?

— Szénrakodó.

És tovább énekelt «Melanie»-nak, ráhajtv a fejét a hatodik fokra, amely Drugics részegségének igen magas fokát képviselte.

Fülig Jimmy felhajtott egy pohár rákit és némileg megnyugodva szívta be a petróleum, az ópium és a nedves falak penészszagát.

Most olyanféle zaj keletkezett a lépcsőház boltozatai között, mintha egy tíztagú részeg társaság

érkezne! Káromkodás, zuhanó kövek és lehulló vakolat puffanása, majd különféle hangos kiáltások zűr-zavara hallatszik letről. Pedig mindössze Wagner úr érkezett. És ez Tülök Tódor szerint nem kisebb csodája korunknak, mint a televízió, a kecseszkecsken, az A-vitamin és általában a tervgazdálkodás következményei.

Ugyanis Wagner úr sohasem jött fel liften. Részegen, gyalog, dalolva, botladozva érkezett és egyszer belezuhant két lépcsőfok közé is, de esés közben megkapaszkodott, úgy hogy a mélység felett függve teljes félórán át énekelt segítségért, amíg végre valaki megszabadította, mivel Wagner urat a sötétben nem ismerte fel.

Az illetőnek később sok kellemetlensége volt emiatt.

Wagner úr azután is csak gyalog járt fel és sosem lett baja. Eszébe nem jutott volna a kalapja mellé tűzött hetyke gyertyaszálat meggyújtani. Az ilyen ficsurkodást itt ép úgy megvetették, mint a tangózást, a grafológiát, az atomrombolást és más káros kihatásait a túlzásba vitt bridzselésnek.

Csodálatosan részeg állapota ellenére egy vadonatúj gardéniát viselt a gomblyukában és harsogott.

— Szervusztok kedves barátaim! Hát mi ujság, mi ujság?!... Halló, téged már láttalak! — kiáltott Fülíg Jimmynek. — Te valami fogorvos vagy Aleppóból!... — És máris szinte hanyattdőlt, ahogy felrikoltva mutatta mindenkinek a sarokban dudoló kü-löncöt. — Halló! Nézd csak a Drugics!... Ez jól megadta nekem, ez a csibész!

— Gyere tárgyalni — mondta Fülíg Jimmy.

— Jó... Arravaló... az irodám, gyere te vén fogász... Ezek mind jól pofoznak!

A szerszámkamrához egy falépcsőn lehetett feljutni, a bádogtető alá és hajdan valamiféle viharjelző

zászlót vagy bóját tartottak benne. Most úgy látszott, kiváló patkányraktár.

— Üzletről van szó, — kezdte Fülíg Jimmy.

— Megcsinálhatjuk, — felelte Wagner úr, dús kék szakállát símogatva. — Mind a tizenkét vég lopott vásznat Pinkerton nevű orgazda barátomnál hagytam és átadom olcsón!

— Más képezi a vita tárgyát. A milliomos küldött. Közös üzletet nem akar, de megveszi tőled a kutatót.

— Azt elhiszem, — szólt tragikus gúnnyal. . . . — Halló! Tódor, aranyos barátom! Gyerünk az itallal, mert kijózanodtam, sajna. . . . — És Fülíg Jimmyhez fordult. — Hát erről van szó, kedves Drugics barátom. . . . De hol van Melanie? Csak nem adtad el a lét. . . . — Egy régi nagy pofon reminiscenciája elnémtott, majd így fejezte be: — «A lét vagy nemlét kérdése ez», éneklí a Traviatában egy makknýolcas!

És elénekelte a makknýolcas belépőjét a Traviatából, Az ária azonban alig különbözött egy «Gudnájd New-York» szövegű amerikai slágertől. De mert józanul nem bírta tovább, elhatározta, hogy maga hozza a pálinkáját és sietve lezuhant az ivóba. Amikor visszajött, már vigyorgott és egyben úgy érezte, hogy elérkezett a pillanat, amikor leghelyesebb, ha felhúzza a cérnakesztyűjét.

— Hát kedves Sztrovacsek barátom, fejezzük be: az egész vászonkészletet, ami a drága old Pinkerton nevű orgazda cimborámnál van, olcsón átadom. . . .

— A vászon nem kell. Az eltűnt tudóst megveszem, ha csakugyan ő az.

— Igazolom én! Tessék!

És átadott egy csomó hervadt virágot a belső zsebéből. De nyomban visszavette és a nadrágzsebébe gyömöszölte, sajnos, Fülíg Jimmy nyitott övével együtt, amit ez visszarántott, de a csat eltépte a spárgát és Wagner úr nadrágja csendben leroskadt.

— Szép kis zűrzavar! — kiáltotta vidáman és mi-

vel az eltépett spárga csődöt mondott, attól kezdve két kézzel fogta a nadrágját. — Csak keresd meg te. A belső zsebemben van. Vigyázz a madárfészekre.

Mert egy madárfészek is volt a belső zsebében!

Két fiókával. Ezeket reggel találta a parkban és hogy ne éhezzenek, később férgeket is fogott nekik, holott ez teljesen felesleges volt, mivel a madarak nem sínylettek hiányt eleségben jótévőjük szíve felett.

Fülig Jimmy óvatos kézzel Wagner úr zsebébe nyúlt. Két pelyhes fióka és néhány álkulcs között, papír zörrent. Kihúzta.

— Ez az, — mondta Wagner úr, kit rab módján leláncolt a nadrágja. A fregattfőhadnagy olvasta:

«Nézd Wagner! Én még estig várok! Ha akkor sem adod ide a részt, ami jár, széttöröm azt a lavór-szájú, téves fejed, a fene egyen meg. Ezt elhiheted és ezt figyelmedbe ajánlom.

Lógás Hugó.»

— Hoppla, nézd csak! Ez egy ajánló levél! Várj! Fogd meg a nadrágomat... Köszönöm... Így... Én hamarabb megtalálom... Ez nem az... ez sem... Itt van!... Hoppla! Mit csinálsz!?... Azt fogni kell!

Fülig Jimmy megnézte a bizonyítékot és belátta, hogy kár volt sürgönyözni Thornnak. Wagner úr igazat beszélt! Egy aranyérem volt az igazolás:

„A GOLFKUTATÓK; GUSTAV BAHRNAK!”

— Biztos, hogy az érem valódi?

— Ez? ... — És kacagott. — Ez olyan valódi, mint az aranyfogam!

És kinyitotta a száját. Egyáltalában nem volt aranyfoga.

— Ötszázat adok érte, — ajánlotta Fülig Jimmy. Mint veszett hiéna kacagott Wagner úr.

— Haha!... Ezért?! Egy ilyen tanárért! Aki alig negyvenhét éves, gimnáziumot járt, áramlatokat talál és két töltőtolla van! Inkább darabokra tépem!

— Nem ér többet!

— Ez?... Jaj! Hogy mondhatod Sztrovacsek barátom!... Meg kell fogózkodnom a nadrágomba, mert hanyattesek!... Egy prima tanár!... Elsőrangú könyveket ír... És micsoda mutatóványokat tud! Például napok óta egy ilyen kis ládában van és úgyszólván él!

— Nem kell!

Otthagytá. Amikor kifelé ment, ott látta az ivóban a Bökezű Rócsildot is. A fregattfőhadnagy sötét pillantást vet rá. Még ezzel számol.

— Jimmy! Hallo!

Megáll a kiáltásra és visszafordul a Bökezű felé. Kár, hogy nincs vele a munkakabát.

— Mit akarsz?

— Van egy üzletem... És ha akarod Jimmy, beállok a hajódra. Nem megyek a «Wagner Úrral» semmi pénzért.

Miféle hajó az, amelyik a Bökezű Rócsildnak sem megfelelő? Nem kérdezi. Ez magánügy.

— Jó, jó... És az üzlet micsoda?

— Egy nőt kell megtámadni.

— Azt nem csinálom.

— Ő fizet. Valakivel így akar megismerkedni, kivárja az illetőt. Mi elfutunk a pasas elől... Száz dollárt ad ezért a nő!

— Minek kettő ide?

— A hölgy fél, hogy az idegen esetleg elbánik egy támadóval.

Fülig Jimmyt érdekelte az eset. Mentek.

És különben is szüksége van Bökezűre. Negyedóra múltán a belváros főútjából kiinduló sikátorok egyikébe értek. Sok van ilyen, nagy kikötőkben. Egy

fordulás és a pazar fények eltűnnek, hogy a száz év előtti város jöjjön a helyébe.

Beálltak egy kapumélyedésbe... Vártak. Már késő este volt. Negyedóránként ha ment valaki erre.

— Mikor indul tovább a «Wagner Úr»?

Rövidítve emlegették már a gőzöst.

— Holnap. De az ördög...

Elharapta a szót. Mi lehet azzal a tragaccsal? Meg kell tudni.

Most autó állt meg a sarkon és jól öltözött nő szállt ki egy cingár fiatalemberrel. Egyenesen hozzájuk sietett.

— Ez itt a barátom. — szólt a Bőkezű Rócsild.

— Ezt az urat, akiben megbízhatnak, azért hoztam, hogy legyen ok rá kettőnek rámtámadni. Autón követtük az idegent, akiről szó van. Jön már. Itt befordul most rövidesen... Élethűen csinálják.

— Nem szoktunk kontármunkát végezni, — nyugtatta meg a Bőkezű Rócsild. Azután kezdődött. A fiú elment a nővel. A vaksötét sikátorban még nem látszott az a bizonyos másik férfi, aki miatt az egész történt, de már hallották a lépteit. Most! Bőkezű elindul. Fülíg Jimmy szintén...

Utólérik a fiút és a leányt... Bőkezű hirtelen elkapja a nő retiküljét... szakszerű csavarintás...

Sikoly... Lábdobogás! A magányos úr már «harap», ahogy halászul mondják. A kísérő ugrik és torokon ragadja Fülíg Jimmyt, majd a tessék-lássék kedvéért pofonüti, hogv csak úgy káprázik. Fülíg Jimmy is jól akarja színlelni a dolgot, hát nekivágja a cingárt egy szemétláda oldalának, hogy széttörik a fiú alatt és ez a deszkaroncsok közé zuhan... Fülíg Jimmy elfut!... De leesik a sapkája...

Es ez volt a baj!

A sapka jóslata, amely szerint «*Mindnyájunkat érhet baleset*» bevált. Mert a fregattfőhadnagy nem

hagyta előkelő holmiját... Utánanyúl, felkapja... ám közben az ismeretlen, magányos férfi beéri.

Piff-puff!!

Négy-öt ökölcsapás... Nehéz itt a tusa a koromsötétben. És ez kemény fráter... Most egy precíz horogütéstől mégis groggy lesz és nyomban elterül békésen, hosszában a gránitkockákon.

Phú! Ez nagy csata volt!

— Maga marha! — kiáltja a cingár, kikászálódva a szemétláda roncsaiból. — Ki mondta, hogy leüsse?

— Ki tud arra vigyázni verekedés közben...?

A nő nem rest és letérdel a földre. Lobban egy öngyújtó.

...És amikor Fülíg Jimmy meglátja a leütött fekvő egyén arcát, nyilvánvaló lesz előtte a tragikus, megdöbbentő, rémületes valóság!

...Saját gazdája. Mr. Theobald Lincoln, az expedíció főnöke hevert ott, elsőrangúan leütve.

TIZENNEGYEDIK FEJEZET.

Amikor Theo magához tért, egy kanapén feküdt a holtel halljában, ahol lakott.

— Jobban van? — kérdezte a hölgy mellette.

— Igen... — felelte bágyadtan Theo. A fiatal embernek zúgott a feje, különben jól volt.

— Köszönöm önnek...

— Csak azt ne!... Hol a kísértője? — kérdezte gyorsan, mivel emlékezett a cingárra, kit eltemetett egy szédületes pofon röppályája végén a láda.

— Izé... Szanatóriumban... Különben Lilian Hiller vagyok.

Megnézte alaposan a nőt. Csinos! Hű, de csinos!

— Theobald Lincoln.

Lilian Hiller szeme kerekre nyílt az őszinte csodálattól.

— A nagy felfedező?

— Tessék?! — kérdezte riadtan Mr. Theo.

— Ön az, aki Gustav Bahrt felkutatja?! — folytatta hévvel. — Óh, én úgy csodálom ezért!

— Kisasszony, ön ugrat engem és ezt nem szeretem. Jól tudja, hogy nincsen semmi merész abban, amit teszek, kényelmes utazgatásról van szó mindössze, némi blöffel egybekötve.

Lilian Hiller szeme kissé csodálkozva tágra nyílt.

— Érdekes, — szólt csendesebben és talán kissé csalódottan is. — Azt hittem, hogy ön egy hiu mamlasz.

— Miért? ... — hüledezett Theo.

— Gondoltam ...

Távolabb, a portánál, egy mentősapkás, bőrkamásnis úr idegesen érdeklődött, hogy hazatért-e Mr. Theo.

— Hallo! — kiáltotta a milliomos, mert felismerte a fregattfőhadnagyot és sejtelve sem volt, hogy ez egyben a horogütés gazdája is, amitől ő elájult. De ahogy Fülíg Jimmy kissé oldalt pillantott, mintha nem látná Mr. Theót, sietve elbicegett. Megüthette a lábát valahol.

Lilian sápadt lett, amint felismerte béréncét.

— Ki ... ki volt ez? — kérdezte riadtan. — Ismeri?

— De mennyire! Első tiszt a Stanley Up To Daten! Mi baja?

— Semmi, csak meleg van kissé ...

— Mulatságos és remek fickó a Fülíg Jimmy ... Ugy-e nem is látszik, hogy milyen erős?

— De látszik, — mondta a nő és Mr. Theo két szemealjára pillantott. Rém kínos felfedezés volt ez ... És kissé halomra döntötte a terveit. — Jöjjön a bárba. Szeretnék egy pohár pezsgőt.

Pezsgő. Finom, halk muzsika. Épp egy tangót játszanak ... «Oh, ha még egyszer elmehetnék Ha-

wayba...» énekli édeskés vággyal egy kövér dobos, mintha nem itt volna éppen. Theo valahogy még komolyabban érzi, mint annakidején Charlotte Dusanál, hogy ez a nő megdöbbenően kedves. Liliannak is csillog a szeme. Érdekes! Mintha az lenne a tekintetében, hogy *«nem ilyennek képzeltem»*.

— Nem volna kedve velem jönni a Stanley Up To Daten? ... Elkísérne az útra, mint vendég?

— Nem ... Sajnos nem ... — szólta a nő nagyon szomorúan. — Tegnap kellett volna mondania.

Egy elhízott, lágyhangú dobos sírja a tölcsérbe:

«A szívemet Hawaya küldöm, minden szerdán délután, Ne küldje vissza még könyörgöm, és gondoljon csendbe néha rám ... Elringat majd a vad szenvedély ... Ha jó az éj ... Gyere ne félj ...»

És a lefojtott trombita játssza egymagában és kettyen a bordó fény kapcsolója, suhognak a ruhák, koppannak a cipők ...

— Mi történt tegnap óta? — kérdi Theo.

— Magam sem tudom pontosan. De sajnos, nem mehetek el a Stanley Up To Date-vel.

«Amelynek első tisztje felismer és leleplezi, hogy én béreltem a támadókat» — tette hozzá magában.

... Azután kísértáltak a tangószövegírók paradicsomába, a Hawa-sziget éjszakája várta őket ... És hiába, nem üres szó a sok vers, amit zsongnak és bongnak a dzsessz-zenekarok erről a Hawaról. Mégis csak különösen bamba szépségű látvány itt, ez a párák között puffedt hold, amint tömött fényudvarának izzásában szinte serceg. És a pálmák megzördülnek itt is, ott is, kíváncsian kibukkanó majomfejektől ... Az ég olyan, mintha egy rakéta a robbanás pillanatában megdermedt volna és sziporkái mozdulatlanul fénylenének ...

— Kár, hogy nem tegnap találkoztunk, — mondja a nő és sóhajt.

— Mi történt tegnap óta? — kérdezi Theo és

megfogja a kezét. — Talán szerelmes lett valakibe?!

— Sajnos igen... — felelte szomorúan.

Theo ettől nagyon szerencsétlen lett, holott a nő éppen úgy értette, hogy őbelé lett szerelmes.

Ilyesmi még Hawayban is lehetséges, egy tündöklő nyári éjszakán, amikor holdfény rezeg a fán... És madár dalolgat a csacska lombnak, ha leszáll az éj. (Gyere, ne félj.)

Micsoda ostoba szövegek!...

És tudj' Isten... Beszélhetnek a nagyképűek: van bennük valami... Hiába!

TIZENÖTÖDIK FEJEZET.

VELŐ TANYA

A VÍG KILOCCSANTÓHOZ!

A ZONGORÁNÁL PEPITA OFÉLIA ÁLL

és gitározik.

Szép dolog az uniformis, gyönyörű viselet, hajósiszteknél az önkéntes mentősapka, de mit ér mindez a Velő Tanya nélkül. Persze ilyenről mit sem tudnak az átlagemberek, kik megérkeznek ezen elsőrangú kikötőbe, mindenféle jégpályaszerű teremben járkálnak korcsolya nélkül és tolószéken gurítják eléjük az enni-valót, ami helyes eljárás, mivel beteg dolgokat esznek.

Milyen más egy ilyen Velő Tanya! (A Víg Kiloccsantóhoz!) Istenem milyen más! Az egyszerű deszka faasztalok, enyhe hullámverésben hajózó járművek módjára ringatóznak, ha rájuk könyököl a vendég.

A zongoránál csakugyan Pepita Ofélia áll személyesen, ez nem túlzás és nem kecsegtetés, valóság: a művésznő maga működik ott! No meg a zongora is

fontos velejáró, mivel a tengerek népe muzikális. Pepita Ofélia időnként megforgat egy srófot a villanyzongora oldalán és két másodpercen belül halk káromkodás hallatszik.

A művésznő közli nézetét a makacs gépről.

Harmadik vagy negyedik srófolásra a zongora, mint ébredező részeg, néhány halk csuklással muzsikálni kezd. Legtöbbször a *«Tamara, terólad álmódok, ha bealkonyul csendben, a mi öreg sumbavai fegyenc-telepünkön»* kezdetű slágert. Ezután a művésznő a zongorára könyökölve bús citerázással kíséri a dalt és kisüstön főtt, közkedvelt alt hangján énekel.

Ha lejárt a zongora szerkezete, néhány gombnyomásra ismét felhangzik a káromkodás.

Hát nem szép ez? És milyen szép, meghitt falak! Ilyenek állnak rajtuk például, szénnel írva: **«TÚFEJŰ! ÉN PONTOSAN ITT VOLTAM! A RAKOMÁNYBÓL NEKEM IS JÁR! KITOLOM A SZEMED!»**

Úgy látszik, csak elkerülték egymást, mert közvetlen mellette ez állt: *«Mit hencegsz, te ló! A részed Spileknél van!»*

De akad itt gyanakvó, bőszt Othello is.

**Kerüld a nőmet! A gyanús cápa mindig visszatér!
Partrahozom a szigonyt! Jelige: „Életfogytig
nem a világ!”**

Néhány karikatura is látható, szabadstílusú rajzok, megfelelő szöveggel. A szöveg stílusát sem sokféle formáság köti. Azután bölcs részek gyönyörű jelmondata. Például: *«Igyál, mert a részegség enyhítő körülmény!»,* vagy *«Aki részeg volt, az nem vallhatja a tiszta igazat! Ergo: Borban a hazugság!»* Majd egy istenáldotta, züllött költő műve:

Irta:
SEKSZPIR ALADÁR.

*Költsd el pajtás nyomban a pénzed italra!
Amit ma megihatsz, ne halaszd holnapra.
Ne csak addig nyujtózz, míg a takaród ér,
Elszoksz a munkától s akárki tettenér!
Munkára kényszerül, ki pénzét elissza,
Takarékos gangsztert elfogják, mert lusta!
Okulj ha látod, hogy gyűjtenek a méhek
S nincs soha egy vasuk; csoda hogy megélnek!*

AJÁNLÁS!

*Ki pénzét elissza, azt a munka tartja fönt,
Ezért van az, hogy a józanság öl, butít és
nyomorba dönt!*

Ide érkezett sietve Fülíg Jimmy és ide érkezett általában mindenki, ha csak valamit is adott az alvilág etikettje szerint kötelező rossz szokásokra.

— Hé! Nézd csak! — kiáltott Martin, a szögletes-fejű mulatt. — Ofélia srófoljon egy tust a zongorán!

És felcsendült egy pattogó, gyors káromkodás.

— Szervusztok, — intett kegyesen Fülíg Jimmy.

Pedig ha sejti, hogy miféle orv végzet leselkedik itt rá, esetleg nyomban elrohan.

— A művésznő vacsorázzon az első tiszttel! — intézkedett Fülíg Jimmy, harmadik személyben emlékezve meg önmagáról. És ezzel beteljesedett balsorsa!

Pepita Ofélia eléggé csinos volt. Talán kissé erősen pisze, de még nincs eldöntve, hogy ez a tulajdonság szépséghiba-e? A festői Virginia államról elnevezett szivarfajtát szívta, mely csak számos szipákolásra,

gyufák és szalmaszálak megismételt használatával fogott tüzet. A művésznő virzsiniázó szenvedélyét abból az időből őrizte meg, amikor a «Luxus» nevű teherhajón, Briccesz kapitány környezetében a másodalkoholista nehéz szolgálatát látta el.

— Ön nagyon emlékeztet engem Briccesz kapitányra, tisztelt Fülíg úr, — közölte kissé olvadozva. — Két éve, hogy tévedés áldozata lett szegény, de azért én hűségesen várom. Ezt megkérdezheti itt mindenkitől. Két hete sincs, hogy Lógás Hugó fejéhez vágtam a gitárt, mert megcsókolt.

— Nehéz egy ilyen hangszer? — orientálódott Fülíg Jimmy és megemelte a gitárt elgondolkozva.

De nem lett harc. Fülíg Jimmy feledtette Briccesz kapitányt! Mert amikor később balkarjával gyengéden magához vont a művésznőt (és jobbkezeiben magasra emelte feje fölött az ólmosbotot) Pepita Ofélia szemérmes engedékenységgel súgta:

— Ne higgye, hogy szívbajos vagyok... Csak azért tűröm, mert szeretem...

Ekkor érkezett nagy zajjal a «MI UJSÁG WAGNER ÚR» személyzete. És veszekedtek. Buzgó Mócsing, Tüskés Vanek és a Főorvos úr is ott voltak a nevezetesebbek közül. Továbbá egy vörös fiatalember (már a harmadik e történet folyamán), akit újabban a Rézgróf néven ismertek igen előnyösen a kikötőkben.

Elsősorban nagyon szép fiú volt vörössége dacára. Spanyolosan öltözött, ezért részint görögnek, részint angolnak hitték. De később azt mondta valaki, hogy csakugyan spanyol, annak ellenére, hogy ezt híreszteli magáról.

Ez volt a Rézgróf, a «Wagner Úr» első tisztje. Most éppen az örökké suttogó, asztmás Petters vitte ellene a szót, amikor a söntéspolchoz özönlöttek.

— Beszélhetsz, amit akarsz! Nem megyünk és

kész! — súgta és még füttyentett is korhadt gégéje az erőfeszítéstől.

— Ez a Piszkos Fred igazat beszélt, — mondta Buzgó Mócsing. — És ha Fred igazat beszél, az már magába véve is elég ok aggodalomra.

— Per Dios! Ostoba, babonás alakok vagytok! — szidta őket a Rézgróf.

— Aszondom, — szólt hozzá a Főorvos, miután ivott, — hogy igazuk van a fiúknak.

— Ilyen előzmények után én sem szívesen megyek, — szólt a kétméteres, csontvázszerű Holdvilág Charley. — Mert ilyen hajón...

— Talán befognád a szádat itt! — mondta a Rézgróf és Fülíg Jimmyre nézett, aki nyomban felállt.

— Pardon, — szólt Pepita Oféliának és lassan előrejött. — Talán velem van valakinek baja?

Jelentősebb közelharcok előtti feszülő, várakozó csend következett.

— Ne kezdjétek verekedni, — lépett közéjük Buzgó Mócsing és drótszemüvege felett, mint valami fontoskodó bagoly nézett egyikről a másikra. — Fülíg Jimmy most kell nekünk.

— Hát szerződjetek hozzá! — szólt gúnyosan a Rézgróf. — Örülj Jimmy, hogy ezekre a rendes legényekre szert tehetsz!... Átadom őket!

Mondmár Fülöp dühösen csapott a polcra:

— Mégse fogod bebeszélni, hogy mindenki hülye, csak te nem! Amit Fred mond és amit mi láttunk...

— Csend!

Megint elhallgattak gyorsan és Fülíg Jimmyre néztek.

Itten valami titok van! Már a Bőkezűnél megérezte a rejtélyt! Mindig ránéznek és elhallgatnak. Majd jól megrúgja ezt a Rézgrófit.

— Kár a sok szóért, — mondta Buzgó Mócsing, aki úgyis mint az Igazi 'Trebics nagyon félt jelenleg. — A Holdvilág Charley és a Főorvos maradjanak ha tetszik, de én beállok Fülíg Jimmyhez!

— Ez az, — szólott Tüskés Vanek. — Én is szívesen megyek Lincoln hajójára.

Hirtelen csend lett. A Kapitány jött! Még a dühös Rézgrófról is lefagyott gúnyos, ideges nevetése. Azért amíg él, mégis csak Pizskos Fred lesz itt a Kapitány. Ez már nincs máskép.

— Málnát adj Martin, — mondta és senkire sem nézve leült.

— Hallom, hogy mostanában furcsa előérzeted van, — kezdte Martin és letette a poharat húnym szemmel, mert ez a málna-dolog mindenkit hisztérikussá tett.

— Beteg tán? — kérdezte Fülíg Jimmy is oldalalagva.

A Kapitány megtömté a pipáját és rágyujtott.

— Ül le Fülíg Jimmy... — szólott azután csendesen. — És ti is figyeljetek...

Lassan közelebb jöttek. Istenem! Mi lett ebből a címeres sátánból.

— Kinevettek? Lehet. De mégis csak így van: valami kezdődik velem.

Néhány matróz érkezett a *Stanley Up To Date*-ről zajongva. Odamentek a beszélgetőkhöz

Fülíg Jimmy hiúságát legyezgette, hogy minden kikötők legmogorvább sztárja nyíltan kivételt tesz vele és asztalához ültette.

Merengve néz Pizskos Fred a pipa füstjébe. Vörös lében bóbiskoló szemekkel, révetegen pislog.

— Figyelj ide, Fülíg Jimmy és ti is fiúk. Én már nem sok vizet zavarok a tengeren. Jól tudjátok, hogy

aki az óceánon él, megérzi a halált. Megéreztétek már ti is. Szép, derült időben, amikor a víz síma, nincs semmi aggasztó... És mégis... A fedélzetmester özszevész a kormányossal, a köteleket nehezebb kicsmózni, akármennyit iszik az ember, csak nem rúg be és az egyik matróz megjegyzi: «Valami készül». És éjjel pusztító vihar lesz, vagy kigyullad a fülledt szénpor, szóval... Még jó, ha néhányan megélik a partot egy csónakban...

Nagy szünetet tartott. A dohányport összesöpörte az asztalról a tenyerébe.

Martin is odajött, sőt Pepita Ofélia úgyszintén és egy moszkító döngése, néhány lélekző nesze, világosan hallatszott a masszív csendben.

— Hozzon ginevert! — mondta a Vörös Vaszcis.

— Várj!... Üljetek le fiúk! Ma én fizetem az italt! — közölte ünnepélyesen a Kapitány.

Mindenki elsápadt. Összenéztek...

Még hónapok mulva is híre járt és akik nem látták, ma sem hiszik, de hinni kell, hogy úgy volt: Piszkos Fred vendégül látta a matrózokat. Nincs kizárva, hogy csakugyan beteg és lehetséges, hogy a halálán van, de hogy nincs észnél, az a történetek után kétségtelen.

A Vörös Vaszcis részvétellel kérdezte:

— Mitől rúgtál be ennyire?

Nem felelt. Szélroham rázta meg az ablakot. Indokolatlan, különös, semmiből jött szél ezen a derült éjszakán, ami mindig baljós jel.

Kísérteties volt bizonyos fókig ez az éjszaka, nem kétséges.

— Figyeljetek, — mondta csendesesen. — Piszkos Fred utószor száll hajóra holnap és többé nem lát engem, emberfia semmilyen kikötőben.

— És ez mitől jön? — kérdezte Vaszcis. — Mert

nem látszol éppen köhögősnek... Hej, Martin, még egy pohárral Fred egészségére vagy betegségére... Fizetted ezt is?

— Igyál csak... Nincs már minek takarékoskodni. És ti is igyatok. Fülíg Jimmynek hozz grogot, te rabló, de gin is legyen közte, mert úgy szereti...

— És merően bámult a füstbe, mintha ott figyelne valamit a szürke kígyózásban. — Igyatok, én fizetem!

Mint mondtam: ez kísérteties éjszaka volt...

— Port Szuezenben, a «*Részezes Delfin*»-nél jártam az éjszaka álmomban, — kezdte halkan, vontatottan. — Tudjátok jól, hogy nemrégén Port Szuezenben a «Brigitta» vitorlášhajóról három hindu zarándok tért be az ivóba és az egyikkel végzett a bubópestis. Azután kiderült, hogy a «Brigittán» tizennégy pestises halottat rejtegettek a zarándokok!...

Ismerték jól a rémregényt. Valamennyi lap megírta. Nagy pánik volt! A kocsmát felgyújtották, a hajót nyílt tengeren elégették.

— A Gangesig akartak hajózni hulláikkal az ostobák, — bólogatott Borck, egy gorillaszerű.

— Hát ezt álmodtam: mintha a «*Részezes Delfin*» ma is létezne, egyenesen odamentem a kikötőből. De egyetlen ember sem járt az éjszakai, nedves Port Szuezenben és fekete volt az utcákon végig minden ablak. Csak éles furulyázás hallatszott. Tudtam jól: itt a Zöld Pofa vár valahol, mert csak ő szokott furulyázni, vihar előtt, ha elsüllyed egy hajó.

Bólogattak. Ezzel tisztában voltak valamennyien.

— Így is volt. A «RÉSZEG DELFIN»-nél várt és hívott kockázni a Zöld Pofa, akit ti is láttatok valamennyien a Déli Kereszt alatt, de sohasem másutt és mindig friss hajóroncs közelében.

Persze, hogy látták. Mondmár Fülöp beszélt is vele egy alkalommal. Ki ne látta volna a Zöld Pofát? Közismert kísértet, az arca fűszínű, orra helyén sötét folt, két szeme sárga fénnel pislog, mint egy-egy

világítótorony lámpája, hosszú pléhsípot fúj és csont-
ujjai mereven billegnek a likakon. Továbbá koporsó-
szerű fekete ruhában jár, barokkszegélynek tűnő pe-
nészdísszel. Ki ne látta volna a Zöld Pofát? Végre is
nem gyerekek ülnek éjszaka a Velő Tanyán!

— És később — folytatta maga elé meredve a
Kapitány, — még megjött az orosz Muravjev is, régi
jó barátom, akit Pernambuccóban felkötöttek tavaly.

— Az rosszat jelent... — dörmögte Borck.

— Kockáztunk és a Zöld Pofa nyert.

— Hogy dobott?

— Feje fölé emelte poharát, — súgta megtörtén
Piszkos Fred.

Részvétellel nézték. Ez esetben vége! Nem vitás! Ő
is csak ember. No jó, hát nem!... Mindegy. De saj-
nálni azért bárkit lehet. A Kapitány arcát befedte egy
hirtelen tóduló füstgomoly, mintha előadás után a
függöny gördülne le.

— Neki állandóan kevese volt, — folytatta egész
halkan, mozdulatlan, fénylő arcok középpontjában, —
de ha én dobtam, eltört egy kocka.

Tiszta dolog: vége neki!

— Hajnal lett. Muravjev egyszer csak kimutatott
az ablakon. A Csatorna üres volt, mintha a Világ
néhány perccel végétélet előtt állna. Csak egyetlen két-
kéményes koporsó úszott csendesén. Jól tudtam: ez a
hajó a „Brigitta“!

Sápadtan hallgatták. A langyos kocsmaszag egyre
nehezült, mert a nyílt óceán köde behömpölygött a
dagállal együtt és lenyomta a párákat. A Kapitány
újra pipára gyújtott, úgy folytatta, emelt fejjel fujva
a füstöt és kecskeszerű ujjával szakállát babrálta.

— Egy halott volt a hajón. Jól látszott. Óriási
halott! Én feküdtem ott és olyan hosszú voltam, mint
maga a gőzös... És ezáltal tudtam jól: Piszkos Fred-
nek befellegzett!...

Némán ültek. Egyik-másik falfehér volt.

Martin gyorsan lehajtott egy félpohár rumot. Fülígy Jimmy is sűrűn pislogott, de vegyes érzéssel. «Kavarja ez?» gondolta örök hamleti dilemmájában töprengve: «Kavarja ez most, vagy nem kavarja?»

— Azután — folytatta csendesesen a Kapitány —, a Zöld Pofa nevetve vállon veregetett, besöpörte az asztalon heverő, néhány hátralévő évemet és elment... Ez volt az álom... Muravjevet láttam még zavarosan, amint nézett rám a hóna alól, mert újabban ott hordja a fejit. „Gyere Fred“ mondta az orosz... Utoljára négy éve együtt voltunk vele hajón, a Farőr foknál. Most azt mondta, hogy ott találkozik majd velem újra... És vége lett. Felébredtem. De tudom jól és ti is tudjátok, hogy mit jelent ez.

Senki sem szólt. Valamennyien tudták, hogy ez mit jelent. Pepita Ofélia is, aki csak halkán rebegette:

— Srófoljak magának egy gyászindulót?

Sohasem hallották még ennyit beszélni. És ilyen bágyadt, halk mélabúval. Senki sem szerette. De most mégis elszomorodtak. Az ördög sem rokonszenves és mégis jobban kedvelik, amikor gonosz, mintha bölcsődalokat énekelne. Az ember ragaszkodik az illúzióihoz.

De a Kapitány ezzel nem törődött. Sőhajtvá felállt.

— Fiúk, vigyétek hírről: Piszkos Fred hajóra szállt, pedig tudta jól, hogy itt a vég. De ha így van, hát inkább a tengeren. Megbocsátok az ellenségeimnek. Bocsássanak meg ők is nekem. Fülígy Jimmy legutóbb egy ládába zárt és két napig a hajófenékben ültem. Ezért fizetni akartam, hogy megemlegesse. Most megbocsájtom. Az én vándorútam végetért. A tenger hullámai engem sem dajkálnak örökké, legalább is a felszínen aligha...

Vállára dobta a kabátját, odavetett egy papírpénzt és ment. Másnap látták a kikötőben, hogy útrakel a «*Na Mi Ujság Wagner Úr?*» nevű gőzösön.

FÜLIG JIMMY LEVELE ST. ANTÓNIO FŐHERCEGHEZ, A BOLDOGSÁG-SZIGETEK KIRÁLYÁHOZ.

III.

Méltóságos

SamTantónio

király urnak

Bolontság Szigetre. Királyvár, balra.

Tisztelt Kartács úr, kedves kirájnénő felsége és szeretve tisztelt császári öreganyja, ezennel. Becses lapját birtokába melyben sajátulag üdvöszöl vagyok bátor megkapni és az alantiakban tiszteltetem szives értesítésére. Köszönettel meghatóan vettem, felséges sajátulag irt anzikszát melyben becses válaszát küldve, énrám gondola. Csak azt felelhetem én is, hogy, amit az anziksz: őszinte kecses jóindulattal gondolunk Mi néhai Fülük Jimmi ekszuraló egykori felségedre, üdvöszletünket küldjük hívünknek.

Ha én azt irom «Mi» az is csak uraskodó többszamos, nem pedig azt jelenti, hogy kivülem a vörös Vaszics, a Buszkó Motsing és a Pofa Jenő ugyszintén üdvöszlik, bár ezek is kecsesen gondolnak felsékre, mivel nagyon dicsérem. De csak rám vonatkozik a királyszámostöbbes.

Kikötöttünk Hola-Luluba, ami fővárost képez Havaiba, jelentős rakodói vannak, nagy kocsmái, imbozás rassziák és igen számot evő pofoszók lakják. Különösen, ha én érkezem. Itten újból találkozáram Piszok Alfréd nevű kapitánnyal, akit most már sajnálok, mer esz csakugyan facsar látvány. Ha kegyed tisztelt kiráj ur látná esztet, akit úgy hívtak a kínai kalózok, hogy A Tisztátlan Fukar Sárkány, Yu-Hi. (Yu-Hi kínaiul azt jelenti, hogy „szép kis disznó az illető“), ha ezt látná, ijen részvétell

Erről beszélt asz egész Velő Tanya (Dining Room a Vidám Kiloccsantóhoz), ahol ötórai verekedés van és itt találkosznak az alsó körök személyiségei, kik előljárnak a rossz példával. Itten van egy művésznő, akit szeretve csodállok tisztelek, gyöngéden és nemesen zongorászik, igazi művész és régi tisztelőm. Gondolhatja felsék, hogy esz nem olyan züllött kocsmai zenész, mint a hozzá hasonlók. Szépen zongorál, de hegedül is és lantol és külnyelveket is tud.

Az is lehet, hoty dinasztikát alapozok vele nősilés által és gondoskodok, hogy felsék utódai ne hiányoljanak trónkövetelőkbén. Ennek a követelőnek asz anyja, apai ágon Pepita Ofélia lesz, ki minden nap a Velő Tanyán sétahangversenyez fel és alá a helyiségben...

Itten monta esz a szegény Piszok Alfréd, hogy álmódott a Szöld Pofa nevü kísérteties hajósról, aki kockászott vele és Murafjef, egy hónaljfejü barátja dettó és a csatornán látta a kísértethajón őmagát.

Elejinte gyanakodtam. Mert akármilyen valószínűjen hangzott esz a történet, vigyászni kell a Kapitánal. De mégis belátam: Szegény ember: ez kész! És ojan sajnálásra méltó, mer senki se sajnálja.

Mostan a Fő!

Hajnalban mentem szénrakodásilag találkoszni a Hallató Trukics nevü barátomal kivel boldog időkbén sok meghitt menekülésben vettem részt. Bányászati egyén volt valaha eszért jól tud páncélszekrén robbantást és van mintik kis dinamit kéznél nála. Mer esz 1. használhatójan életveszélyes ember és 1. nagyon kedves. rokonszenves létrája van neki. Melanie nevezetü a létra, nyolc foga van és eszért 8-emeletes Trukicsnak is nevezik őt a rendőrök. És minden fetyhász gondnok tudja, hogy Trukics létrájára vigyászni kell a megörszendő depok osztályában, ahol asz ember tárgvai is kitöltik gazdájuk büntetését. Mivel ha nem vigyásznak Trukics létrájára, akkor őt megtarthatnák

életfotytig rabnak, mivel esz a Trukics egy pár kiskoru dinamitpatront hozna nekik. Kiskoru asz ojan dinamitpatron, amit gondnokság alá lehet helyezni és a patron a gondnokság alatt felrobban.

Esz a Trukics nem lehetne uralkodó, mer nehéz lenne megöregíteni. Napolejon kartácsunkat könnyű volt a róla elnevezett Ajacsióban egy főt téren megöregíteni négy testvér rokonával, akiket alakmelléknek szobroltak, továbbá asz orosz Cár Péter nevű uralkodót, akit lován öregítették meg. De hogy lehetséges eszt a Trukicscsal? Álljon egy szobor talpalazaton, főt téren létrásan? Így aszt hiszik hogy egy vilákhírű ablakputcolóról van szó. Engemet lehet most (és foknak is) öregíteni szobornak lábszárvédővel sapkába, amint jobbomba kard, balomba revolver és köszben etyik kezemet áldójan terjesztem a népre...

Szóval találkoszám a szémparton eszel a 8-emeletes Trukics cimborával aki fogánál hozta a létrát és mondom, hogy felmegyünk ety hajóra. Szokása szerint aszt felelte, hogy nem szólt semmit. És mentünk a kikötőbe, ahol esz a másik zekszpecidijő gőzös, a világ legfurcsább nevű hajója áll. Aminek esz a neve: *«Na Hogy Van Ez A Wagner?»* Furcsa név. Ere a következő elhangzást párbeszéltük:

«Ez asz?» kérdezte Trukics és nagyon megáll.

«Esz,» mondom és ámulék. De ő erre aszt felelte, amit ety derült égből a villám:

«Szervusz.»

Hüje esz vagy mi? Egyszerűen megfogja a Melanie létra fogát, belekarol és távoszik önagyságával.

«Hé! Hova mész?»

«Iszok.»

«Nem gyösz a hajóra?»

Erre mint ety derült égből lecsapódó marhaságot mondja:

«Nem metyek. És te se. Esz nem hajó. Esz a pokol! Itt nem lehet senki erős.»

Nagyon meglepett, mer ijen sokat még soha életében nem beszélt. Két heti készletét mondá el.

«Trukics!» kijáltám csodálóan. «Én nem is merek rád! Te félsz ettől a hajótól?!»

Erre jöt a meglepő. A Trukics félt! Látszott! Habza! Esz a Trukics sem nem kötekedő, sem nem verekedő, esz kerüli a késelést, esz a Trukics olyan hogy átmety az uccán, ha ütik etymást, nem szeret pofozódást, verekedést, esz csendes és gontolkodzó, amiben engem rám emlékesztet. De aszért mindenki tudja, hoty ha békét hatyják, asz már anyi mint ety kis életbiztosítás. Eccer a viszjavító munkások csöveket raktak és amik aludt igénybevették létráját. Eszek tizen voltak a vascsövekkel. De ő a pusztá keszeivel nekik ment a munkásoknak és ety percen belül cső-csővön nem maradt. Eszért kérdeztem tőle ujra:

«Te félsz 8-emeletes Trukics?» Erre ő eszt felelte:

«Én félek! Én oda nem megyek!»

Esz még meglepőbb volt, hogy ijen ujjabb szóáradást mondott, de ami mék jobban fejen ért mint nyílt égből lecsapó gumiból, asz mégis annyi, hoty ő fél. Talán tulvilágias, szellemi hazajárásba hisz esz a régi-módi levilágosult babonás? Oljan aki kíséretektől fél, hogy eszek éccaka kislisszólnak koporsóikból? (Ety ijet láttam Felsékednél a Citad Elláról nevezett várba. Erre jó lesz vityázni.) Aki a mai csodás technika villongásába még hiszi az ijen marhaságot, asz nem tekintendő kulturának és a szemembe antiinteligens egyén. Szóval esz a 8-emeletes Trukics ety 6-emeletes marha. Eszt gözöltem vele, de ot hagyta.

Tisztelt Felsék! Ety nagyon bölcs kitünő ember mondta: senkit se neveszünk marhának tényállás előtt! Esz ety nagy mondás és tőlem származ, sajátulag. A festői dokkon kies alakok sliszoltak és mivel dagály érkeze, hát nedvesség lett a kikötői éccakába.

Én csónakkal óvatosan megközeltem a hajót. Jól látom, ahol a naty betükel áll a hajónév: «Hoty

Érszi A Wagner Magát?» (Mintég röhökni kell, mer hajónévbe ijen hüjét eddig melőztek.)

Persze felmáztam és akkor, láttam, hoty esz mijen kosz k̄is hajó. Csupa piszok, meg deszka és asz mind recseg. Ety lámpa se égett. Gondoltam, hoty esz most érdekes lesz, mivel elviszem a kofferbe börtönzött Gusztaf Bárt. Uj dolog. Tudóst még nem loptam. Asz bisztos, hoty furcsa ety hajó... Még a levegő is nehész volt. Megnézem, hogy mi van it! És négyláb-kézen lopkodtam magamat előre és asz embernek lük-tet a nyaka mek nyilal a fejcsontozása a kődbe, a nedvességtől, mek esz a csend is ety ijjen sötét fedél-zeten... És nyitva asz összes kabin ajtó, mintha iten éppen most elment volna asz egész hajó it hagyva lak-talanul mindent.

És a rohadó deszkának ojan furcsa patika szaga van... És... mostan valahol harmoni kásztak...

Én igazán zeneileg nem citerázok a harmoniká-tól. Nem vagyok babonás, mer engem bekent egy növénnel Timor szigeten a varásló, hoty nem fok asz átok, pláne, ha ijen váltságoskor helyzetbe kerülök és kétszer kiköpök kelet felé. Több mint kétszer, gyorsan kiköptem kelet felé. Későpp nyugat felé is. De asz ember leköpheti a szélrósa minden irányát; ha ety-szer kulturás akkor nem hiszi, hoty ijesmi használ kíséretek ellen. Ha pedig nem hiszi, hoty használ a köpés, akkor félni kell a kíséretektől. Azt hiszem esz készfekvő.

És akkor aszért én még se pucoltam meg. Pedig szél lett és zörge csikorga minden. És gondolám be-nészek ety kabinba. Iten rossz szag volt és sok légy. Nem is tudom mi van, ami iten ojan mintha nemcsak a flanel sorhajókabát, hanem mellemnek kasa is szük volna. Pedig százhetvenes kebelbőség van jelen, ha teleszivom magamat. És teleszivtam és kifujám és le-törlém homlokom és mégis a kasmellem szük volt. De aszért mentem.

És kiköptem észak felé és dél felé is...

És sehol senki sem volt. Mindössze én. És akkor a fenégbe indulám egy lépcsőn, ami akkorát nyikordult, mintha torka lenne és arra léptem volna, hogy sikoltani kell neki.

Kegyed jó hászból való uralódó, de aszt hiszem megállt volna a Kegyed királyi délceg vére is, mint ahogy én is úgy éreztem, hoty megállt a szivdobbanásom, mint a mozsárba tört zsebóra, ha fazon nélküli aranyt képeznek belőle. A fenégbe veszető csapóajtóra nehéz ládát tetek. Rém nehezet. Eszt elgurítám utamból.

Mer a fenékbe sötét volt és valami egészen furcsa... És a vacak deszkától köszel hallatszott a hullámcsobolás. És valami ojan rossz szag, ami fent is volt. Amire most rájöttem: Iten karbolszag van! Esz pláne kissé enyhén randa érzésnek bizonyula.

És mentem előre és mostan fentről és messziről egész csendes zümmögéssel harmonikásztak a kiséretetek. Igenis kisértétek, mer én nem vagyok babonás köpködésnek hinni! És akkor megbotlék valamibe, és asz lejesett és legurult dübörögve ety pár lépcsőn, ami a fenék méjebb részét képeszte. Ijetten megálltam és vártam. Csend!

Lenyultam ahova rugék és ety hosszú láda teteje volt. És a ládába meginn rongy.

Ez olyan... mint... koporsó!

... Uram Atyám ...

Ekor a szellőző ablakon bemendegélt a hold ide és már akkor nagyon préselt engemet a karbol és ekkor a hold odasüte és láttam, hoty igen sok patkány van itten és legyökérződött a lábam, mer én már mostan gondoltam valamit, ami ojan volt, hoty félni kellett a Vaneknek és remeghetett a Trukics és vacoghattak a Melanie nevű létra fogai is... Joggal!

És akkor én nem is kaptam levegőt, pedig teljesen nyitva lehetett a szám.

A holdfény a falra érkezett szembe! És akkor láttam egy ládát, amin esz állt!...

« BRIGITTA »

És erre csak aszt tudom, hogy rohantam! Mint asz örült! Követkeszett a legmagasabb pucolás! Amit alatvalóak usgyének is hívna!

...Sohasem fogom tudni, hogy kerültem én a Velő Tanyára vissza. Aszt tudom mikor bejöttem lihekke, mindenki felállt és rámnésztek. Mer ojan lehettem, mintha a főt térről jönnék, ahol már megöregítettek gipszbe.

Felsék jó családból van, de tudhassa: a Fülíg dinasztia sem szívbaos, de ha nekem eszt még etyszer át kellene élni, inkápp legyek újra asz ádeni Crikley nevű főfelügyelő dolgoszójába, aki rém kíváncsi ember és állítólag asz ő birtokába találhatók a világ legnagyobb pofonjai. Adja át Felséked a Királyné Naccságának és asz Anyacsászárné ökorosságának is. jóindulatu alázaom. Továbbá Felsékedet kiváló tisztelettel maradtam értesítve hűségés trónhelyettese.

Nagyrabecsülem kifejlesztésével:

don Fülíg il Jimmy, de kissé begyulladtam, mer mégis csak még a világon nem volt ijjen, mivel kellett gubó pestis asz ety veszéjes megbetegedés, továbbá teljesen fertősző.

don felülrött, di Fülíg.

TIZENHATODIK FEJEZET.

És most jön a fordulat!

Az olvasó higgadságát kérem, amire különben állandóan szüksége lesz a vérfagyasztó história folyamán, amelyben kísértetek és borzalmak hemzsegek,

attól kezdve, ahogy a Stanley Up To Date elhagyta Honolulu-t, öt nap késéssel. Mert itt jelentkezik a dermesztő, kiszámíthatatlan végzet hirnöke.

Jön a nő!

Mindig így kezdődik! Vigyázat! Figyelem!

A férfi mindent kiszámít alaposan előre látóan, precízen, véglegesen. És erre jön a nő! Másodpercenként százhuszkilométeres hazugságokkal, lihegve, hadarva, szemlesütve, ájuldozva vagy mosolyogva; egyszer csak jön és mindent halomra dönt!

Azután leül e halomra és kipuderezi magát. És őszinte részvétét fejezi ki.

Óvakodjunk a nőktől! A legegyszerűbb mindennapi fogalmak is zavarosak lesznek, ha nővel kapcsolatban akarjuk tisztázni őket. Vegyük például a szerelmet.

Vagy ne vegyük? Mindegy. Tehát vegyük. Itt van például a szerelem.

Hol?

Bocsánat, hogy a szavamba vágok, de ezt most tisztáztuk végre. Hol az a sokat hangoztatott szerelem?! Ki látta? Az illető tartsa fel a jobbik esztét.

Na ugye-e?

Pedig ez roppant fontos! Mert regényünkben is megjelenik ez az íz és szintén sok bajt okoz. A szerelem mindég bajt okoz. Tehát kategorikusan közlöm: szerelem nincs! Vagy helyesebben: kizárólag szerelem van. Beszélni kell erről. Nagyon fontos, mert ha kikapcsoljuk a szerelem nevű fogalomzavart az eshetőségek közül, úgy határozott terv szerint élhetünk. És ki mondja, hogy ez nem fontos?

Én!

Felelőtlenségem teljes tudatlanságában állítom, hogy Mr. Theónak igaza volt, amikor nyomban konstataulta, hogy ezzel a nővel nem szabad szóbaállni és azután öt napig szóbaállt, ült, táncolt, járt prózában, dalban és sóhajok között szüntelenül ezzel a nővel.

Azt hiszem, még csókolódtak is. Öt nap múltán azonban nyers kacajjal a lelkében konstatálta, hogy a nő egy ön- és közveszélyes elem, aki elől menekülni kell.

Ekkor megkérte a kezét.

De Lilian kimondta a boldogtalanító nemet. Így a Stanley Up To Date útnak indulhatott. A hölgy szép volt. Csak ne keressük a logikát mindenben! Indoklás nincs! A nő olyan, mint egy költői hasonlat. Ha szép, akkor az sem baj, ha nincs semmi értelme.

Az események itt nekivágnak, vihartempóban. Indulás: 18.20 óra. Theo öngyilkossági gondolatok között hivatalosan értesül, hogy az angol uralkodó rokona, Lord Hamilton elkíséri az expedíciót.

Délután 19.40 óra. Ismétlem: 19.40. Középázsiai, amerikai, valamint az összes világtájak időszámítása szerint Wagner úr részegsége csodálatos tüneménnyé hatalmasodott, mint az aurora-borealis, ha teljes ívében kibontakozik a sarki égen.

Ilyen elképesztő, ahogy a sarki ivóból kibontakozik hetyke gyertyásan, zsebmadaraival, nadrágját két kézzel viselve és Mr. Theo-hoz megy legkékebb körszakállával.

19.45-kor hetedszer dobják ki a hallból, holott a jelenlévő szállodaigazgató hű barátságára is hivatkozik, a szumbavai fegyenctelepen eltöltött régi szép időket felemlítve. Végül Mr. Theo arra jön éppen és Wagner úr ügyét felkarolja. Miután felkarolta, beülteti egy fotelbe.

Mindenki ijedten nézeget, mert a hallban állandó madárcsicsergés hallatszik és nem értik.

19.56 perc, 7 másodperc. Wagner úr felajánlja 5000 dollárért a hajóján raboskodó tudóst.

19.58 perc. Száz dolláros ajánlaton Wagner úr nyersen kacag és távozni készül, de felemelik a földről és leporolják.

19.59 perc, 1 másodperc. Wagner úr habozás nélkül elfogadja a százdolláros ajánlatot.

Mr. Theót a golfkutatók érme meggyőzte Gustav Bahr azonosságáról.

20 óra 10. A hajó még alig készülődik. Dalolás hallatszik. Vaszics lenéz. Wagner úr keménykalapja imbolyog lenn a vízen, rezgő világításban, mint valami ócska bója.

— Mi ujság?! Te csibész! ... Most megismersz? Zsaketben bezzeg hencegtél. Ide figyelj. Egy ládát hoztam a gazdádnak. Nem akarsz vásznat venni?

És énekelni kezdett, de egy szélroham folytán a gyertya lángja belekapott a kalapjába, mely fellángolt. Megszokott mozdulattal a víz alá nyomta és újra fette az ócska, fekete nemezholmit. A gyertyáról most zöld moszat is csüngött.

Végül fenn volt a láda.

Már égnek a lámpák, amikor még egy szállítmány érkezik. Fülíg Jimmy is hoz egy ládát. Senki sem tudja, honnan.

Leviteti a kabinjába. Egy veszett ember száll ki belőle. Megveri és a szekrénybe zárja. Később beteszi a szekrénybe a viharkabátját és egy adag felvágottat.

Az illetőt közben ismét megveri.

Este 24 óra semmi perc!

A Stanley Up To Date elindul. Zene, tömeg, stb. A partról háromkéményes hajónak látszik a gőzös, Maxbell úr roppant cilindere következtében.

Lord Hamilton egy elegáns ősz úr kíséretében jött a hajóra. Jólismert, szőke, diákos feje nyájasan bólogatott mindenki felé és kíséreléssel együtt kajütjébe ment, ahol fogadta Mr. Theót.

Arra kéri, hogy jelenléte itt a hajón ne okozzon semmiféle feszélyezettséget, mint egyszerű magánember utazik.

Őlordsága mindenkivel megismerkedett. Kissé zavartnak látszott, amikor Sir Maxbell után, a többi

kutató nevében doktor Rüger kórboncnok üdvözölte. És a műtövös átnyujtott egy bronzplakettet.

— Ki van még? — kérdezte idegesen öfensége.

— Van még egy elsőrangú futballbíró, — felelte Mr. Theo szemrebbenés nélkül — és az az elegáns úr ott az egycsovű messzelátóval. Schwachta Szokratesz, vagy Knapp, őrült és virágkertész, ahogy tetszik. Ez minden.

De tévedett.

Citeraszó hallatszott váratlanul.

— Uram, — súgta Fülíg Jimmy, — elhoztam Oféliát, mert nem élhetek nélküle.

— Ember! Mit fog csinálni itt ez a zenésznő?

— Majd megfigyeli bűvárkodás közben a futballbíró, a hóhért, meg a kórboncnokat és utánozza őket.

Mr. Theo maradék erélyével szabadkozott kissé, de utóbb belátta, hogy elengedhetetlenné vált egy gitározáshoz értő másodalkoholista jelenléte az expedíciónál. És meghajol a művésznő személyes érvelése előtt:

— Egy expedícióban sem muszáj unatkozni — búgta Pepita Ofélia. — Jobban végzik a tudományos bűvárlatot tangó mellett, amikor énekelek, viccelek, gitározok...

— Még szivarozik is — protezsálta melegen a fregattfőhadnagy és Mr. Theót ez végkép levette a lábáról.

A Stanley Up To Date teljes gőzzel, vidáman, bizakodva sietett célja felé. Irány: délkelet, idő: délután 16.20 óra. Ragyogó este!

... Reggel Fülíg Jimmyt az ágyból rázták ki. Az illető Mr. Theo volt.

— Hallja! A vörös Vasziics megszúrta a Borck nevűt és egy Pofa Jenő, valakinek letörte a hüvelykujját. A futballbíró válik a feleségétől, a hóhér provokálta a műtövöst, senki sem tudja, hogy merre megv a hajó, mert Kennedy nikotinmérgezést kapott az erős

Virginiák következtében és Maxbell még alszik, mert reggelig tart nála, amíg megtanul egy tangót! Én...

...Nem folytathatta, mert az aránylag csendes időjárás ellenére, hirtelen, recsegve megdőlt a hajó.

— Megőrült a kormányos!

— Nem — felelte Mr. Theo és siralmasan hozzátette: — Mit csinált maga briganti! Eldobhatom az expediciót! A hajókormánynál Pepita Ofélia áll és gitározik!

FÜLIG JIMMY LEVELE ST. ANTONIÓ FŐHERCEGHEZ, A BOLDOGSÁG SZIGETEK URALKODÓJÁHOZ

IV.

Tisztelt Felséki

ALMIRA,

Királyi vár, félelemlet.

Tehát elindulánk a hajóval és biszon kelemetlen volt esz, mer a Tejó ládájába, pénzért a Kockás Ofélia művésznőt találá.

Esz a pizok Wágner, aki mék makát is felcsempézte, mer nem volt visszafelé gyertyája mivel viszes lett.

És itt van egy igazsi tudós is asz én szekrényemben személyesen és ha kijönni akar, olyankor ütöm. Ez a Gusztáf Bár.

Esz úgy volt, hogy mielőtt indula a hajó, Oféliával voltunk és jött az ötlet! Kockás Ofélia is jöjjön velem! Tejó nevü tulajdonosom sajna Pepita arámat nem viszi. Nagyon sírt, mert rövid együttlétünkötől is igen főszve volt. Beszéltüng a Wagner úrral. Egy jó tervet. Hogy ő ládában felviszi a Pepita Oféliát a hajóra, mer van csónakja.

Tíz dollárt kért esz a pizok és mék aszt asz ér-

met is, ami véletlenül nálam maradt, amikor mutatta,

De aszután értesít enkemet a Tejó, hogy nem érti: Ő köszbe mekszereszte Gusztáf Bárt és most sörgönyözött a titkár, hogy a közeli szigeten hotelben van. Eszt külte a Torn titkár és esz az a tudós, aki elől begomboltam a szekrént. A Tejó monta, hogy én menjek eszért a tudósért és ládába vigyem kajütöm szekrényébe, ahol csak én érintkeznék vele. Igy ez biztos. Elhozom és a kabinomban kezelem az elveszett tudóst, míg meglesz a kutatástól. Én vagyok az ügy lelke és a feje az egész fejetlenségnek. És elmentem motoros csónakkal a festői szigetbe, ahol ottan volt ety bajuszos 1-én, aki szoknyát hordott és különben is látszott, hogy nincs rendbe az apnormalitása.

Ő volt a Gustaf. A szoknya is egyezett. Mert hogy nincs nadrágja aszt én idéztem, amikor a szekrénbé begomboltam. Most az arcát is láttam. Ez se szebb.

«Maga asz akit titkár kidobott?»

«Öccör is» — feleli.

«A Mr. Tejó miatt?»

«Iken. Egy bangból is mijatta.»

És mesélte, hoty nem volt neki nadrágja: Mondom aszt én tudom, mivel a szekrénből láttam sajnos. Most a fő, hogy gyerünk. Aszt mondja ő, hogy szeretne kicsit körülnézni Holló-Nunuluba, mer itten saját fija van neki és saját nadrágja, mert a műtöltőhöz küldte őket. Montam ez nekem nem diferens és ő nem mehet sehova csak ládába. Ez neki nem tetszett. De montam hogy mégis úgy lesz, mer ez a Tejó parancsa. Ez folyton kijabált, hogy vele ne csináljanak ilyet! Nem tűri! Már-már úgy látszott, hogy nem tudom teljesíteni a parancsolást, de mit tesz Isten; váratlanul úgy fejbe vágtam, hogy egészen csendes lett.

Még a reg nem is derengezett, amikor a pasast a ládából a kék szekrénybe tettem. Megpróbált lármászni, de én figyelmeztem, hogy csendet kérünk, mert ha itten ordítani merészel, akkor én majd

ötet két egyforma pofon köveztében a földdel teszem egyenlővé.

Köszben a másik bezárt ládából előjött Ofélia, aki arám. És sétáltunk. Láttam, hogy a vörös Vaszi majd fel falja a szemével. De mondtam neki, hogy hiába gondol rá, mer esz nem olyan mint a többi, hanem ez olyan leány, hogyha valaki megpróbálja elcsábítani annak én beverem a fejét egy szénlapáttal.

Ugy is lett. A Copra szigetig a legénység minden tagját fejbe vertem már a szénlapáttal. Volt olyan akit háromszor is. Sajnosak az utasok! Csak a Macbell nevű tudósfej nem lesz beverve, mert öreg és becsületes. De addig is szíves viszontlátással kelt, mint alul írva:

don St. James di Fülíg, de megjártam, mert másnap amikor eszt a levelet bedobom már fix dolog, hogy a Macbell nevű tudósfej sem képez kivételt a beverés alól, egy szenes lapáttal. Tisztelettel:

don felülírott.

TIZENHETEDIK FEJEZET.

A vad és ijesztő események a növekvő forróság ütemében fokozódtak, ahogy a hajó teljes gőzzel mind közelebb jutott az Indiai-óceánhoz. Kora délelőtt Mr. Theo félrevonta Wagner urat:

— Ide figyeljen! Egy régi ismerőse utazik velünk, akivel maga együtt volt bezárva régebben. Most azt szeretné, ha maga úgy tenne, mintha nem ismerné őt a Sing Singből. Nézze ott jön...

Hamilton Lord sétált gyanutlanul valamivel távolabb és nem is sejtette, hogy Wagner úr felismeri.

— Ez egy nagy csibész! De nem a Sing-Singben ültünk együtt, hanem San Franciscóban. Ott sokat

lökdösik a foglyokat. Kérdezze majd meg tőle, hogy mi lett a Bicskás Harryból? Az neki jó barátja volt. Halló!... Jó, jó, nem fogom felismerni. Mit akar?... Maga mindig rángatja az embert.

Hamilton lord döbbsen megállt a «halló»-zásra. Mintha csodát látna, úgy meredt a kékszakállú torzonborz egyénre, aki éppen rákacsintott néhányszor és megfenyegette mutatóujjával, de azután gyorsan a nadrágjához kapott.

Tipikus délelőtt a Stanley Up To Daten: Egy kis szigetnél szemet vesz fel a hajó. Újságot is hoz a motoros. Quebra, a Pacific Óceánon bolyongó spanyol kalandor itt is, ott is kisebb zendülésekkel szítja a nyugtalanságot és már kerek félmillió dollárt tűztek ki a fejére, de hiába!

Rövid intermezzo Sir Maxbellel, aki ma ismét ráfanyalodik az „orvosra“. De ez nem hajlandó a tanár megnyugtatóására, lelkiismerete elleni diagnózist csinálni, Mr. Theo viszont nem hajlandó vesztegetni.

Maxbell tanár úr apró vörös pörsenéseket mutatott a karján Schwachta Szokratesz vagy Knapp úrnak (ahogy tetszik).

— Azt hiszem — szólt Maxbell — ez vérmérgezés.

— Én is úgy látom... de még nem biztos. Szédülést nem érez?...

— Nem.

— Hm... Szokott ön reggeli előtt sétálni?

— Nem...

— Akkor ez lépfene — mondta és felvonta két vállát, mint aki sajnálja, de hát nem tehet róla.

— Mondja! Ön tréfál velem?! — kiáltotta dühösen a tudós. — Legalább tíz halálos betegséget állapított meg eddig nálam!

— Úgy van. Érthetetlen, hogy ön még él. És kérdem én: miért? .. — Megfordult, kedélyesen a korlátra könyökölt és csevegve magyarázta: — Az ön baja Sir, ritka és gyógyíthatatlan: paralogális molesztitisz né-

ven retteg tőle a tudomány. Sir Aurél Pincetta, a nagy oxfordi tudós szerint az ilyen embereket legjobb volna egy jól irányzott injekcióval megváltani kínjaiktól.

És belenézett gyönyörködve egycsövű messzelátójába. Mindig gyönyörködve nézett bele ebbe a csőbe.

Maxbell ordítva rohant Fülíg Jimmyhez.

— A maguk orvosa egy hóhér! Érti?

— Azért, mert valaki hóhér, még lehet orvos — mondta Fülíg Jimmy ijedten, mert azt hitte, hogy Maxbell rájött a csalásra.

— Ez az alak nem ért a mesterségéhez!

— Talán mégis ért hozzá — felelte tárgyilagosan. — Állítólag csak a kaucsuk kezelője okozta a bajt.

Ez a válasz végleg kihozta a sodrából Maxbellt, mert teljesen hülyének vélte. Tajtékozva sietett műsereihez. Ezalatt Rüger úr a szalónban pofonütötte a műötvöst Pepita Ofélia következtében.

Mondom, kedélyes, megszokott délelőttnek látszott ez is mint a többi. Ekkor Mr. Theo megérintette Fülíg Jimmy vállát.

Ilyen sápadtnak még sohasem látta gazdáját.

— Rádiogramm jött Honoluluból — szólt Mr. Theo rekedten. — Gustav Bahrné váratlanul meghalt. Repülőgépen akart jönni és . . . útközben.

— Uram — szólt halkan Fülíg Jimmy. — Tudja, hogy nem vagyok babonás, de most legszívesebben visszafordulnék.

. . . És a *Brigittára* gondolt. Ezt a kalandját elhallgatta Mr. Theo előtt.

A milliomos már nem mosolygott a fregattfőhadnagy naivitásán.

Gyönyörű napsütésben csillogott a sima, végtelen óceán, derült, búzakékszerű volt a mennybolt felettük és mégis . . .

Itt a Halál!

TIZENNYOLCADIK FEJEZET.

Kezdődött . . . !

Először csak apró, baljós előjelek villámlása, azután a végzet mennykőcsapásai sújtottak le gyors egymásutánban.

Fülig Jimmynek Theo megbízásából vállalnia kellett, hogy tapintatosan közli az asszony halálát „Gustav Bahrral“. Tehát először csak ennyit írt a szekrény alján becsúsztatott levélben:

„Van-e szíves tudomása tisztelettel, hogy értesültünk: Gustav Bahrné elindula San Franciscoból és ezentúl Honoluluból repülőgépen jön. Alulírott.“

«Nem tudtam. Hős asszony. Imponál. Mondja, hát egy percre se ereszt ki a levegőre, maga bitang?»

— Cinikus fráter, — mormogta Theo, amikor értesült a válaszról.

A második levél az események kíméletes előkészítése:

„Van szerencsém közlésbe hozni, hogy értesülénk: Gustav Bahrné megbetegedett a levegőben, hova maga nem mehet járni mert itt állok bottal.“

Válasz:

„Amennyiben továbbra is visszatart, úgy elátkozom, hogy ön is beteg legyen! Pimasz!“

No itt a legfőbb ideje, közölni a valót.

„Vettem nb. átkait és ezennel van szerencsém hogy legyen erős. (Asz nem árt errefelé.) Most gyött egy gramm rádió és miszerint van szerencséje tisztelettel alantiakat: Gustáf Barné útközben légghüdés következménye elhalálozott.“

A válasz érthetetlen és meglepő volt:

„Sajnálom szegényt. Megtehetné, hogy ad nekem egy kis szalámit. Utálok az örökös marhahúst. Ezt értsek meg, könyörgöm!“

Fülig Jimmyt annyira felháborította e hihetetlen lelketlenség, hogy aznap nem adott sem enni, sem inni a szekrény rabjának. És délután beadott neki a szekrénybe egy imakönyvet.

— Maga elfajzott istentelen! — szólt erőlesen. — Imádkozzék legalább szegény asszony lelkiüdvéért!

— Én imádkozom, — felelte a portás elkeseredetten — de adjon szalámit. Nem bírom a marhahúst...

Fülig Jimmy erre leöntötte egy kancsó vízzel.

Szegény portás keservesen sírt és könnyeit törölte az ágyterítőbe. Ha ezt tudja, dehogy is jön el. Mindennek a nadrág az oka, amit a bank cégjelzőjével, egy csomagolópapir alatt véletlenül perforáltak.

És este beviharzottak a végzetes események.

Sok csillag ragyogott, a víz is furcsa, halványzöld izzással vált szét a hajó körül és hosszú vonalon irizált mögöttük a felkavart világító állatkák fénye és nagyon távolról egy melódiát hozott a szél.

Wagner úr énekelte a Zöld Disznó belépőjét, a Bajazzók című operából, mélységes bánatában, amiért bezárták egy burgonyaraktárba, mivel nem tűrhették tovább, hogy a délután folyamán negyedszer is elájult a futballbíró felesége. De hát ki tudott volna ellentállni Wagner úr helyében, amikor megpillantotta egy régi cimboráját, hogy ne tárja mindkét karját ölelésre?

És ezt Wagner úr nem tehette többé!

Pepita Ofélia Maxbell tanár mellett ült és elfogódottan játszott egy szeksztánssal.

— Milyen szép este van... — rebegette a művésznő. — Sohsem hallotta, hogy vannak, akik kiválasztanak egy csillagot?

— Hogyne, — bólintott a tanár. — Archimedes-sel történt. A csillagokról kijelentette, hogy válasszának neki az űrben egy pontot és elmozdítja helyéből a földet. Ez a pont tetszés szerint választható. A fő, hogy fix legyen.

— Az igaz — bólintott Ofélia — fontos, hogy

fix legyen, de ha nincs mellékes, az sem jó. Válaszszunk csillagot... — Majd rövid szünet után még ezt súgta: — Én már választottam.

A szellőztető kürtő mögött Fülíg Jimmy komor árnya figyelte őket. És ekkor történt, hogy a Vörös Vaszcics elszántan belépett a milliomos fülkéjébe:

— Uram! A legénység nagyon ideges. Hallottuk, hogy meghalt az a tanárné.

— Na és?

— És mostan szájharmonikázik itten valaki! Így kezdődött.

A legénység összeröffen, kis csoportokban. Valami nyugtalanság feszült a hajón. Ideges rekedt hangok vitáznak. Theo Vaszcics az egyik csoporthoz sietett.

— Én hallottam a harmonikát — süvítette hangtalan beszédével Petters. — És Buzgó Mócsing!

— A lépcsőlejárathoz álltam, — szólt Buzgó és kivett néhány apró szöveget a fogai közül, — mert a huzalt szereltük Tüskés Vanekkel. Tüskés bement valamiért a konyhába...

— Egy baltát hoztam ki.

— Úgy van — folytatta Buzgó Mócsing, — én is ettem belőle, illetve én is nézegettem a baltát és közben a szerszámraktárból meghallottam a szájharmonikázást.

Markáns, nyugtalan matrózarcok fogták körül Theót... Kinyitották a szerszámraktárat és ahogy ezt előre sejtették: semmi.

— Végre is nem gyerekek maguk, hogy ettől megijedjenek! — mondta kevés meggyőződéssel.

— A Zöld Pofa zónájában senki se csodálkozott volna, ha a tanár meghalt felesége előjönne... — mondta Borck.

— Aki rémhírekkel nyugtalanságot kel — szólt hűvösen Kennedy —, az hamar találkozhat a tanár feleségének lelkével. Tizenkét golyóra töltött gyorsvonatom van ilyen utazás céljaira.

— És különben is! — kiáltotta Fülíg Jimmy, mert jól tudta, hogy ezek kizárólag halott embertől ijednek meg, tehát Kennedytől is csak akkor félnek majd, ha már megölték. — Én tavaly a Jóreménység Foknál négyszer hajóztam el a Kriptafejű Morton árnyékhajója mellett, de nem gyulladt be senki úgy mint ti; az igaz, hogy ottan szív- és idegbeteg fűszerkereskedőket lehetőleg mellőztünk a matrózfelvételnél.

Mire befejezte rövid és különleges szónoklatát, lassanként elsompolygott az egész társaság és Mr. Theo, bár némely tekintetben nem osztotta az előtte szóló okfejtését, belátta, hogy a leghelyesebb, ha mindenféle társadalmi rétegre a megfelelő pszichológiai eszközzel hatnak.

— Azonban — mondta mellettük halkán Mr. Theo — mégis csak viccel itt valaki a harmonikával.

— Én nem vagyok babonás...

— Ez most már olyan világos, hogy nem is kell bizonyítania többé. Elsősorban szépen feltűnés nélkül kutassuk át a hajót.

Éppen indultak volna, amikor megdöbbenően horpadt oldalával, jó távol, ahol a tenger széle, mint pörgő tányér éppen nagy ívben emelkedett, hihetetlenül rozzant bordáival feltűnt egy kávédaráló módjára döcögő hajó. A *Wagner Úr!*

Lerövidítették a hajó nevét, mely ekkor már világhírű lett mint képtelenség. Néhánynapos előnyét elég gyorsan behozták.

Az elaggott propellert pár óra multán beláthatatlan távolságra és örökre elhagyják, annyi bizonyos.

Viszont Tüskés Vanek, az asztmás Peters és Búzgó Mócsing sokáig néznek a rezgő párák távlatában lassanként elmosódó «Wagner Úr»-ra. És azután észreveszik Fülíg Jimmyt, aki éppen a kapitányi hídon áll Kennedy előtt, de nyitott szájjal mered a tenger el-

mosódó szegélye irányában, a messzeségbe és vértelen az arca.

Csak ők tudják, hogy az özönvíz előtti papucs átfestve a kómikus névvel, voltaképpen *Brigitta* a pestishajó!

TIZENKILENCEDIK FEJEZET.

Másnap Mr. Theo Fülíg Jimmyvel tanácskozott. A hangulat, még az utasok között is, érezhetően nyomott volt a hajón.

A műötvös aggodalmaskodva mondta Fülíg Jimmynek, hogy kevés a mentőcsónak s ő ezt nyomban látta. A válasz rövid volt és markáns, de leírhatatlanul hatásos. Dr. Rügernek eszébe jutott, hogy gyermek-kora óta nem imádkozott, pedig igazán istenfélő volt. Csak Schwachta Szokratesz vagy Knapp (ahogy tesszik) nyugtalanította környezetét prózai nyugalomával. Egyre elegánsabb és rikítóbb angol raglánokban, kockás teveszörsapkákban és egészen sárga, vakító cipőkben járkált a korlátnál, élvezettel nézve egycsövű messzelátóján a hajó mellett közvetlenül, tömören álló ködfalat.

Maxbell szerint egy komoly tudós, Du Bois Reymont ugyancsak hitt a kísértetekben és Haeckellel leveleztek e tárgyban. Viszont Haeckel szerint, ha léteznek is kísértetek, azokat a fizika, a logika, a matematika és a kémia törvényei szerint eltehetik egy befőttes üvegben. Pepita Ofélia erre azt ajánlotta, hogy bontsák fel valamennyi befőttest a hajón, hogy ne lehessen kísértet és végül készítsenek bowlét, azután, ha tangózni akarnak, ő majd játszik a citeráján. Az mégis csak jobb, mint a szájharmonika.

Vaszics néhány legénnyel a fedélközön tanakodott. Nyugtalanság vibrált a levegőben, ingerlő és különös,

— Most külön átok, — mondja Mr. Theo — hogy a tudós két fokkal Tsiui mellett a Déli sarkra vezet bennünket. És halálpontosan, mert olyan műszerei vannak, amelyeknek gyártását ellenőrizte.

— Azon már segitettem — ismerte be Fülíg Jimmy. — Egyenesen Tsiui felé megyünk, mert van neki az a súlyos platinázott vacka és elintéztem egy drót révén, hogy két fokkal hibázik. Amit én gyártok, azt ő nem ellenőrizheti.

Lassan elcsendesedett a fedélzet. Mr. Theo be-
ment a fülkéjébe, de nem feküdt le.

Egyedül akart szembenézni ezzel a kísértettel... A mindenségit... Felvette a viharkabátját, külső zsebébe csúsztatta a revolverét és a kézivillanylámpáját. Azután kiment. Hol tartózkodhat valaki észrevétlenül egy hajón? Ez a kérdés! Újra lement a hajófenékbe, ahol dr. A. Winter azon az utálatos napon eltűnt. Most is úgy álltak a ládák, zsákok és az iratszekrény.

Pedig itt van... Jól tudta: a megoldás itt lap-
pang a sötét, néma fenékben.

Felkattintotta a zseblámpáját.

Egy széles fénysáv lassan végigsiklott minden... A bordázat... a ládák... az iratszekrény... Gyengén hangzó zörgést hallott most...

Mi ez!...

Hiszen egy láthatatlan kéz már kiengedte A. Wintert. Üres a szekrény! És mégis! Megisméltódott...

Odament... Gyorsan elfordította a kulcsot, amely most is a zárban volt és kinyitotta az ajtót.

A lámpa kihullott a kezéből!

...Az iratszekrényben, félig holt állapotban Gustav Bahr, a földrajzkutató kuporgott kétségbe-
esetten...

Mr. Theo odaintett egy matrózt a fedélzeten.

— Hozzák fel az iratszekrényemet a fenékből, úgylátszik kikezdte a penész! — intézkedett Theo.

... És végre, annyi viszontagság után és oly hihetetlenül komplikált módon; Gustav Bahr csakugyan ott volt ama milliomos ifjú szekrényében, aki elindult egy napon, hogy akár a halállal is dacolva megkeresse. Most azután kiderült a következő:

Gustav Bahr szerzett a porszívó vállalatától annyi pénzt, hogy repülőgépen Honoluluba jöhetett. Váratlanul, amint a kikötőben sétált, egy nyájas őrült a nyakába borult, megölelte és megcsókolta, mert felismerni vélte Gustav Bahrban régi cimboráját, kivel a tókioi toloncházban feledhetetlenül meghitt napokat töltött együtt. Gustav Bahr szerencsés félreértésnek látta ezt, amikor megtudta, hogy a kedves üvöltöző egy hatalmas hajóvállalat vezérigazgatója! A tudós megemlítette, hogy lemaradt a *STANLEY UP TO DATE*-ről és szeretne valahogy feljutni titokban, de úgy, hogy csak a tulajdonossal, Mr. Theóval beszéljen. Az ordító csevegő idegen nyomban közölte, hogy Mr. Theo régi jó barátja, rokona is és szép időt töltöttek el együtt több fegyházban, amiről Gustav Bahr most őszintén kimondta, hogy ha előbb tudomására jut, úgy semmi körülmények között sem társul a milliomossal. Szóval Mr. Theónak ez a rokona vállalkozott, hogy felcsempészi őt a *STANLEY UP TO DATE*-re, így került a parton egy ládába. Azután hiába igyekezett kijönni innen. Pedig azt is tudta már, hogy másik hajóra vitték. Azonban későn jött rá! A láda fedele nem volt csukva, de állandóan tartózkodott valaki a közelben és valahányszor kibujt kissé, nyomban felpofozták, úgy hogy ezt egy idő múltán abbahagyta. Később észrevette, hogy senki sem tartózkodik a fenékben, viszont a csapóajtóra súlyos ládát vagy hasonlót helyezhettek,

mivel képtelen volt felnyitni. Azután egy éjjel valaki belopódzhatott a hajóra. Óvatos lépésekkel közeledett. Azután a lopakodó alak egyszercsak azt mondta: *«U r a m a t y á m ! . . . »* és elrohant, mit sem törődve azzal, hogy zajt üt. Ekkor a tanár elhagyta a kis ládát, amelyben a Wagner úr által feldícsért mutatványát végezte, mely büszkévé teszi. Viszont lehet, hogy nem tud többé teljesen felegyenesedni, ami azonban az ő korában már mellőzhető. Szóval lemászott a hajóról és a körül vesztegelő sampanok egyikével a Stanley Up To Date-hez evezett. Itt felmászott egy kötélre, besurrant a raktárba. Várta az iratszekrényben, hogy Theo lejöjjön végre. Tegnap, az ördög lehetett, hiszen lépést sem hallott, ráfordították a kulcsot és már haldoklott, amikor ma kiszabadította a milliomos.

— Mondja csak — suttogta Theo —, mitől ijedhetett meg az a belopódzó a hajófenékben?

— Fogalmam sincs. Ott ládák voltak mindenfelé. És mindössze ezt láttam. Továbbá néhány egészen nagy pofont.

— Nem tudja, hogy hívták ezt a hajót, mielőtt *«NA MI UJSÁG WAGNER ÚR»* névre keresztelték?

— Mi volt a neve a hajónak? — kérdezte rémülten a tanár. — Ön tréfál!

— Nem. Ez most a technokrácia korának szenzációja. A hajó neve melyen Önt fogva tartották *NA MI UJSÁG WAGNER ÚR*.

A tanár visszaruskadt és megtörten suttogta:

— Uram ennek nem szabad kiderülni . . . Már az is ijesztő lesz, ha életrajzíróim ilyen címen írják meg történetemet: *„Tűzön, poklon, tengereken át egy iratszekrényben!”* De kérdem Önt, hogy festene Columbus, vagy hogy ne mondjam Peary élete, ha ennek egyik nevezetes fejezetcíme így hangzana: *„NA MI UJSÁG WAGNER ÚR AZ ÜRÖK HÓ HAZÁJÁBAN!”*

— Egészen öreg professzorok és fiatal művésznők mindent a hiuságokon keresztül ítélnék meg. És köz-

ben sejtelve sincs kérem, hogy milyen szörnyű helyzetben vagyok. Ugyanis ezen a hajón...

— Uram! Ne folytassa! Egy szót mondok és belátja, hogy az én helyzetem sokkal szörnyűbb volt. — Felemelkedett és a pusztá visszaemlékezéstől remegve és kuszált haját még inkább kuszálva ujjával ezt rebegte: — A hajón, ahol én egy ládában voltam... éjszaka egy kísértet szájharmónikázott!

— Meleg van... — mondta furcsa szünet után Mr. Theo és mutatóujjával kissé tágított félkörben a gallérján, holott ez nem volt szűk! Viszont kínos volt, hogy egyetlen igen hosszú és keskeny kajütszekrény állt csupán a tanár rendelkezésére lakóhelyül.

— Uram... — súgta dilemmában, — a láda következtében nem történt komoly bajom. Az én koromban igazán nem fontos, hogy valaha is kiegyenesedjek az életben, de ha e keskeny szekrényben sokáig állok, úgy soha többé nem tudok meghajolni és ez vesztemet okozná. A kenyeremről van szó...

— Sajnálom. Ha ön nem fürdik azon a napon, úgy lakhatna most úri módon a zománcozott kék szekrényben, amelyet oly szépen berendeztettem önnek, mint egy titkos szerelmi tanyát.

— Beépített rádió volt... — súgta könnyes hangon. — És mennyi szalámi... Az a fürdő nyomórékká tett és végül belehalok. Uram! Nekem senki se mondja többé, hogy tisztaság fél egészség! A higiéné áldozata lettem!

De a Vörös Vaszcis jelentkezett most csendes kopogtatással és így a tanárnak továbbhi pályafutását kockáztatva, be kellett lépni a testhez álló, szinte jól szabott szekrénybe és még szerencséje, hogy állt benne s így fizikailag lehetetlen volt számára összeroskadni, ha meghal is, mert a Vörös Vaszcis ijedten ámuló, bizonytalan és halk hangon jelentette:

— Mr. Theo... tenni kell valamit, mert itten szájharmónikáznak...

Ezalatt egy hasonlóan kísérteties jelenet játszódott le Fülíg Jimmy kabinjában e titokzatos éji órán és talán még jelentősebb örültekházává avatta a hajót, mint amilyen azideig már úgyis volt. Az eset előzménye még a koraesti órákra nyúlik vissza, amikor Mr. Theo nem találta meg az igazi tanárt és elhatározta, hogy megkísérli, véget vetni az útnak. Majd egy közelebbi szigetnél kiteszik a tanárt (Fülíg Jimmy szekrényéből) és megtalálják. Mindegy! Leplezzék le... Itt emberek életéről van szó. Többről is!

Fülíg Jimmyt hívatta.

— Figyeljen. Kap ötezer dollárt, ha vállalja, hogy maga száll partra és ha baj lesz magára vállalja a botrányt, büntetés nem jár érte.

— Az részletkérdés.

— A fő, hogy előbb tesszük partra. Most figyeljen: Zárkózzék be Gustav Bahrral és próbálja el azt a Livingstone-szerű jelenetet.

— Az milyen szerű?

— Gustav Bahr tudja, hogy mit kell mondani. — Maga most jegyezze meg és próbálja ki vele. A parton, ahová éjszaka kitesszük, várja majd önt a tanár egy bennszülött sátra előtt. Mint egykor szegény Livingstone a Kongó vidékén Stanleyt. Maga odalép és azt mondja: „Ha nem csalódom, ön Mr. Gustav Bahr?” Erre ő azt feleli: „Yes...” Ön valami olyat mond: „Áldom az Istent, hogy megtaláltam...”

— Megjegyzem eléggé igaz a mondás. És ki a Livingstone?

— Egy másik tudós, aki régen meghalt Afrikában, de előbb eltűnt, mint ez a Gustav Bahr.

Fülíg Jimmy alig várta, hogy elcsendesedjék a hajó. Most lesietett a kabinba, bezárta az ajtót és kiengedte utasát az első osztályú szekrényből.

— A fene egye meg magukat, — szólt elsősorban

a nagy ember, kissé sápadtan és tagjait lendítve mint egy életrekelt átmeneti kabát, ha örül, hogy végre „kilógja magát“. A lazatartású ágyterítőt még most is viselte. E tekintetben Wagner uréhoz hasonló anarchia jellemezte.

— Itt most ne saját szöveget mondjon. Figyeljen ide. Magát partra tesszük. Ott ül majd a sátorban, én odalépek, megkérdezem a nevét, ön azt mondja: «Yes», én azt mondom: «Az Isten áldja meg.»

— Ez egy marhaság.

— Az biztos. De hát alkalmazott ne kritizáljon. És lejátészódott a világhírű párjelenet eképen:

Fülig Jimmy, mintha most érkezne, a szekrényhez sietett.

— Á! Jó reggelt! — üdvözölte a portást, ki hanyagul, de világhírű emberhez méltó pózban, vállán átvetett ágyterítővel állt ott. — Jó hogy látom! Ugyebár ön Gustav Bahr, a nyomaveszett földrajztanár?

Meglepő válasz következett:

— Nem. Én Livingstone vagyok.

Fülig Jimmy a fejéhez kapott dühében:

— Maga ló! Az egy másik színdarab! Az eltűnt a Kongónál és nagyon régen történt, habár szintén beteg egyén volt. Ne kavarja itt össze nekem! Maga a saját nevét mondja. Tehát: kicsoda ön?

A másik vállat vont, mint akinek nem áll módjában segíteni a dolgon:

— Higyje el, nekem sem kellemes, de én Baruch T. Livingstone vagyok. Ha akarja, mondhatok álnevet, de a tényállás ez, — védekezett a Pacioci portása.

— Maga eltűnt már egyszer a Kongónál is? Nem először csinálja ezt a szélhámosságot?

— Én húsz év előtt csakugyan eltűntem de Bostonból, mert egy elárúsító leány papája töltött revolverrel keresett a városban.

Livingstone életét egy véletlen szerencse mentette meg: Mr. Theo lépett be a kabinba és kiszabadította.

Már kék volt.

— Ez a gazember hülyét csinál belőlem! — üvöltötte a fregattfőhadnagy.

— Uram... — nyöszörögte a portás — mire esküdjem meg, hogy Livingstone vagyok?

— Ez az ember csakúgyan Livingstone, — tisztázta az ügyet a milliomos.

— Szóval akkor nem halt meg a Kongónál?

— Majd mindent megmagyarázok, most jöjjön velem, beszélni akarok magával.

Fülig Jimmy aggódva követte. Elállt az eső és a szél. Gyönyörű éjszaka volt.

— Mi történt?

— Alig jelentős. Kennedy gazember.

Sötét éjszaka volt. És a kis hajó teljes gőzzel haladt távol a civilizációtól, egyre bizonytalanabb, misztikusabb és fenyegetőbb sors elé...

HUSZONKETTEDIK FEJEZET.

Theo Vaszcicsal kilépett a kajütből.

— Hol harmonikáztak? — kérdezte az orosz.

Vaszics helyett más valaki felelt. Hosszú sípfutam. Egy rácsos lámpa lengett, csapkodott veszett zörgéssel.

A szél átsüvített a hajón és feltűnt a morajló tenger rézsut emelkedő lapja, végesvégig fehér, harsogó tarajok özönlésében. A Stanley Up To Date csikorgva megdőlt.

Kennedy is sápadt volt. Akár van kísértet, akár nincs, pánik fenyeget. Ez bizonyos.

Most másfelől hallatszott a fuvallat. Egészen halk, leheletnyi, zizzenő sípfoszlányai egy harmonikának.

— Ez nem lesz így jó, kapitány — dörögte valaki.

— Keressük embereket! — mondta Theo. — Itt csirkefogásról van szó és pofonok következnek.

De jól tudta, hogy ezt nem hiszik. Theo a hajófenékben kutatott, Kennedyvel együtt. A Winter rejtélyét is itt nyelte el a fenék.

— Itt nem bujhat el senki — szólt Kennedy. — Úgy szoktam a rakodást intézni, hogy ilyesmire ne legyen mód.

Theo a földre pillantott véletlenül. Meghökken. Egy könyv! Most már Kennedyvel sem merte közölni egyes észrevételeit. Úgyesen felemelte a földről, hogy a kapitány ne lássa és zsebrecsúsztatta gyorsan.

Egy harmonikafutam... Azután veszett lábdobogás felettük. A matrózok rohantak a hajó orrába. Üldözték a láthatatlan harmonikázót.

Semmi! Pedig innen jött a hang.

— Menjen mindenki lefeküdni, — mondta Mr. Theo. És ő is a kabinjába ment. Üres lett a fedélzet. Az eső alig szemerkélt. Mr. Theo egy lámpánál meg nézte a könyvet. Még jó, hogy ő találta meg.

Az ördög látott ilyet. A fedelén ez állt:

Harmonikagyakorlatok

És alatta tollal: «*Gustav Bahrné*».

Csak állt és nézte. Mi lehet?... Van kísértet? Mégiscsak lenne valami?... A saját kabinja előtt állt és egész világosan hallott egy halk futamot. Éppen az ő kabinjából!

Egy ugrás és benn volt...

Lehet, hogy végül hinnie kell a kísértetekben?! Senkit sem látott. De a földön egy szájharmonika. A szoba közepén, ahol öt perc előtt még nem feküdt a hangszer. A szekrényt belülről bágyadtan kaparászták. Gustav Bahr még él? Ezt nem hitte volna!

— Járt itt valaki?...

— Uram... Borzasztó...

— Vegyen erőt magán!

A tanár siralmasan súgta:

— Honnan? . . .

Mr. Theo kisurrant. Hát most majd utánanéz! Érezte, hogy ott kint az éjszakai hajón rátalál a megoldásra. Kivette a revolverét és megnézte. Pedig már ő is sejtette, hogy itt revolverrel nem lehet harcolni. Most megérintette valaki a karját és egy hang súgta:

— Jöjjön le a hajófenékbe . . .

Nő volt! Megfordult, de addig már elszuhant. Most! Most érezte, hogy valami megoldás jön. Valami félelmetes, de valószínűségénél fogva megnyugtató. A sötét, ázott fedélzeten végigsietett és lement a fenékbe.

Ijedten hátrahőkölt nyomban és eltakarta a szemét.

Valahol fent, egész magasan, váratlanul fény gyúlt ki, és egyenesen az arcába világított, hogy elvakította.

— Maradjon ott, ahol van! — mondta egy halk, de értelmes női hang, a gazdátlanak tűnő fényforrás mögött. — Ha jelt ad, vagy megmozdul, nem talál meg soha!

— Nem fogok mozdulni, de oltsa el a lámpát. Idegesíti a fény az arcomat és megláthatják fentről. A fény kialudt.

És abban a pillanatban a fiú kezében megcsillant a készentartott lámpa és egyenesen odavilágított, ahol az iménti hangot hallotta.

. . . Lilian Hiller ült ott fenn, gumikabátban.

— Maga . . . maga rendezi . . . ezt az ostoba komédiát?!

— A komédiát maga rendezte — szólt a nő és helyreállt lelki egyensúlyát jelző pimaszsággal harangozott ott fenn, két csinos lábát lengetve.

— Kérem itt a raktárban tilos a dohányzás! — szólt erőlesen Theo. — Ön meggyújthatja az egész hajót!

— Az sem volna csoda. Naponta hajszoznak mint egy vadat. Kész szerencse, hogy a férfiaknak nincs

eszüik. Ön természetesen kivétel. Magának sincs esze, de nem férfi!

— És miért, ha szabadna tudnom?

— Mert fenyeget egy védtelen nőt.

— Mondja kérem, miért csinálja ezt a szájharmonikázást?

— Ha becsületszavamat adom magának arra, hogy nem én harmonikázok, akkor elhiszi?

— Nem.

— Hát akkor becsületszavamat adom. És amennyiben nem hiszi el, úgy megsértett. Nem én szájharmonikázok, de tudom, hogy ki szájharmonikázik és nem árulom el.

— Szereti?

A nő letámasztott tenyérrel két kezefejét térdhajlásai alá feszítve üldögélt ott fenn a magasban és csücsörítette a száját, hangtalan füttyüréssel. Theo legszívesebben felpofozta volna ezt a szemtelent.

— Azt kérdeztem, hogy szereti-e?! Feleljen az embernek!

— Hogy ordít!

— Szereti?

— Ki szereti, ha ordítanak? Eltűröm, mert így hozza a helyzet, ha egy védtelen kísértet és egy neveletlen milliomos találkoznak.

— És ha szépen kérem, hogy mondja meg: azt az illetőt szereti, aki harmonikázik?

— Nagyon.

— Miért jött a hajóra titokban? Hiszen meghívtam!

— Maga teljesen modor nélküli kijelentéseket használt rólam, a fülem hallatára! Esze ágában sem volt felvenni a hajóra.

— És ezt nekem mondja?! Hát nem könyörögtem?

— Akkor már nem szállhattam a Stanley Up To Date-re. Pedig akartam. Elsőrangú rablótámadást ren-

deztem, de ki tehet arról, ha bérencem, ez a szenvedélyes amatőr, rablónak álcázva úgy szájon kapta, hogy kegyed elájult, mivel tejfölből van és selyemcukorból.

És cigarettára gyújtott. És harangozott a lábaival.

A nő káprázatos pimaszsága olyan hatalmas szuggesztív erővel hatott, hogy szinte képtelen volt szólni.

— Szóval ön bérelte fel a támadóimat?

— Pardon... Én a saját támadóimat béreltem fel. Köztük sajnos a második tisztjét, akit Nyakig Jimmynek hívnak...

— Nem Nyakig, hanem Füligl!

— Lchet. Ha befejezte anatómiai előadását, hadd folytatom. Most hogy szálljak fel a hajóra, amikor minden pillanatban elárulhat ez a... Szemig Elek.

— És nem mondaná meg, hogy kicsoda ön?

— Gustav Bahrné.

Ez erős volt! Pedig hát folyton ezt mondták és egy könyvet is talált és ennek ellenére főbekólintotta a hírt.

— Ma... ga... Gustav Bahrné?

— Igen! Aki elől szökött. Ne vegye részemről a szimpátia jelének, ha ez nem sikerült önnek!

És most igaz könnyecseppek csillantak meg a szemén és kitárta karját ott a magasban, mint egy boldogtalan légtornásznő a trapézen, támasz nélkül. — A férjem után jöttem! Gustav! Akit sem a spiritizmus, sem a tudomány nem bírt visszaszerezni...

Mr. Theo egy pillanatra kissé szégyenkezve lehajtottá fejét és ez a pillanat úgy látszik elég volt a kétségbeesett hölgynek arra, hogy a férfi fejére essen.

Mr. Theo összeverte az arcát, fejét a ládák között, de felugrott és még megmarkolta az elsuhanó Lilian vékony vállát. Szövet reccsent... szakadt valami, egy pofon hullott. Theo nem eresztette!... Rántott egyet. Egész közélről érezte a kölni szagú lihegést:

— Eresszen... Kérem eresszen... — súgta reszketve. — Én elárultam magamat... önként, mert lát-

tam, hogy előhúzza a revolverét és rettenetesen megijedtem... hogy öngyilkos lesz...

Miért hitte ezt el nyomban? Nem volt öntelt férfi. És mégis tudta: ez a közveszélyesen hazug kis hölgy igazat mondott.

— És a szájharmonika?

Felesleges volt folytatnia. Valahol a sötétben, mintha egy halk lélekzet kapna visszhangot, egészen légies nesze zizzent egy harmonikafutam kezdetének és azon nyomban elhalt...

A fiatalember másodpercnyi zsibbadt ámulása közben Lilian ügyesen kirántotta csuklóját és eltűnt...

...Hajnalodott és lassan botorkált a lépcsőn. A fedélzet már néptelen volt. Elhatározta, hogy tapasztalatát nem közli senkivel. Még önmagával sem tudja megértetni mi volt, amit tapasztalt? De hová a csudába tud eltűnni egy pillanat alatt, hogy nem találni?

Erről a nőről csak egyet tudott most már csalhatatlan bizonyossággal megállapítani. Azt, hogy ő szereti. De örületesen... A nőnek sem lehet közömbös, mivel szemtelen, pimasz és goromba, mint egy pokróc. Ölordsága kabinjához ért... Valamit dörmögött magában.

...Kennedy fülkéje. Ez a csinos fiatal kapitány rossz akvizíció volt. A bolondos, örökké bajt kereső Fülíg Jimmy, továbbá a félszemű, de sosem félig részeg Vaszics nélkül nem sokra ment volna. Ezt lássuk be férfiasan...

Ritkás esőcseppek csapódnak az arcába és figyel. Kissé ideges... Rosszul működik a szív errefelé... Valaki ezt mondja halkan Kennedy fülkéjében:

— Halomra dönti minden számításunkat, ha Quebra nem jön elénk!

— Attól nem félek — mondta egy másik hang — De ez az átkozott harmonika elronthat mindent.

Hohó!... Mi ez?

Kopogtatott és belépett. Szinte kiesett az ajtón ámulatában.

Ördög és pokol! Kennedy egyedül volt a kabinban! Hol van az, akivel beszélt? Elbujni itt nem lehet.

— Parancsol uram? — kérdezte hűvös udvarias-sággal, a szokott kirakatbábu-mosolya kíséretében Kennedy. Theo erőt vett magán.

Ösztönösen érezte: helyesebb, ha nem említi, hogy hallott valamit. Mit kezdhet a nyílt tengeren, ha szín-vallásra készíti Kennedyt.

— Aggasztónak tartja a legénység hangulatát?

— Eléggé...

Hová tűnhetett, akivel beszélt?

— Remélem, nem lesz több meglepetés.

De tévedett. Amikor Fülig Jimmyvel közölte, hogy a kapitány és a legénység terveznek valamit, váratlanul megjelent a rádiós.

— Egy hajó vészjeleket ad. Kazánrobbanás érte!

— Teljes gőzzel odasietünk! — kiáltotta Theo. — Mi a neve a hajónak?

— „Na Mi Ujság Wagner Ur?”

HUSZONHARMADIK FEJEZET

Bizony...

A „NA MI UJSÁG WAGNER UR?” befejezte földi, illetve tengeri pályafutását, vagy helyesebben pályaballagását. Mivel e roskatag gőzös, mint fáradt öreg egyének, úgyszólván ballagott az óceánon, vagy bandukolt, sőt tán jobb ha azt mondom: csoszogott. És bizonyára meg is állt olykor szuszogva, lihegve, mint fásult postások kézbesítés közben, de már nyug-díjazás előtt.

Ez életében sem jeles gőzös, strapált, rozzant testét, gyűrött kéményeit szinte ásítva és végelgyengülten álomra hajtotta az óceán mélyén elterülő finom

iszapra, mely lágy, mint valami anyaszív. Szegény, jó asztmás propeller, továbbá Pizskos Fred, a Kapitány és gyanús legénysége elmerültek. Ott pihen velük a roppant betűkkel följegyzett élénk érdeklődést is: «NA MI UJSÁG WAGNER ÚR?»

«Semmi különös», felelik a habok és ebben bizonyára igazuk is van.

Hajnali 5 óra. A Stanley Up To Date teljes gőzzel odaért a katasztrófa színhelyére. Az özönlő napfényben sziporkázó óceánon már nyoma sincs a befejezett tragédiának. De mégis... Éppen mellettük, a hajó oldalának koccan néhány roncs a bordázatból... meg egy hordó...

— Megérezte... — motyogta Buzgó Mócsing.

Lord Hamilton levette a kalapját. Valamennyien fedetlen fővel álltak ott. Csendben nézték a vizen tancoló fadarabokat, sok apró hulladékot és mindazt, ami ilyenkor rövid időre az óceán végtelenjén még jelzi, hogy nemrégén hajó sietett valamerre itt, emberekkel, és ambíciókkal, néhány órája talán, hogy a fűtő egy darab sonkát tett a zsebébe két kenyér között és a kormányos esetleg elhatározta, hogy másnap mégis csak ír a családjának, mert húsz év nagy idő; nem lehetetlen, hogy valaki behajtott egy könyvoldalt és most csak ez a kis gunyoros szeméthalom, ami az egészből megmaradt, rövid időre, ahogy himbálódzva, lustán elfekszik a napfénytől sziporkázó vizen, mint végső rezüméje a nagy káosznak; ez a kis, tehetetlenül nyugvó, megbékélt, leülepedett szemét.

Ez volt. És ti nem tudtátok...

Néhány ijedt, kérdő és vádló pillantás. Tüskés Vanek, a Bőkezű Rócsild... Fülíg Jimmy és Mondmár Fülöp... Riadtan mozgó tekintetük a kis halomra tapad. A «*Brigitta*». A rémület, a pestis hajója. És most egy rövid, tragikomikus epizód következik. Midőn jön Wagner úr, a bánattól is rogyadozva, mint a gyászoló családfő, aki előtt szétnyílik a

résztvevők csoportja, hogy utat nyisson némán. De hol az az út, amely elég széles Wagner úr lépéseinek kilengési síkjához mérten? Arca komor volt, szeme nedves és jött, illetve hozta magát, a nadrágjánál fogva, némán és férfias erővel leplezve bánatát, sőt rendkívüli részegségét is leplezni akarta, de csuklott egyet és ettől a kalapja mellé tűzött gyertya koppanva a földre hullott. Megállt a korlátnál, a vizet nézte, mely a róla elnevezett járművet elnyelte, mintha egyetlen pohárka pálinka lett volna. Benyult a zsebébe, hogy hervadt virágok tárolt készletéből a tengerre hajítson, gyásza jeléül és midőn hőkken ten láttá, hogy egy aranykeretes szemüveg repül a vízbe, tudatára ébredt, hogy mégsem a saját zsebébe nyúlhatott.

Ez alkalommal nem bántották Wagner urat a szituációra való tekintettel és hagyták ott állni és a nagy csendben halk csipogás hallaszott a belső zsebéből.

— Indulás! Fordulunk!... Teljes gőz!... — re-
csegett Kennedy hangja a szócsőbe.

Maxbell csendes en azt mondta Mr. Theónak, hogy ha végez vele valami hirtelen fellépő kór, melynek következtében meghal, úgy arra kéri: balzsamoztassa be. Amennyiben nem halna meg, úgy ez természetesen felesleges.

Mr. Theo megígérte, hogy így lesz, azután kajütjébe ment. Mr. Theo töprengett. Nézzük csak: A tanár a szekrényében van és az asszony erről nem tud. Az asszony a hajón van és a tanár erről nem tud. Közölni kellene vele felesége halálhíré t, de az asszony él, Meg kellene mondan ia, hogy a felesége él, de hiszen a tanár nem tudja, hogy meghalt. De hiszen nem is halt meg...

Várjunk csak! Nem kell összekavarni mindent... Hogy is van ez? Mondjuk a pik dáma az asszony halálhíre, ez a treff bubi itt egy szekrény...

— A maga idegrendszer e nagyon jó, — mondta Fülig Jimmy, — ha most ezt a magánkártyázást foly-

tatja. Mert ha igaz, hogy ez a Kennedy gazember, akkor mit csinálhatunk?

— Kérdés, hogy mit akar, mielőtt félünk tőle. És kérdés, hogy állunk a matrózokkal?

— Itten a legénység nagy része mindenféle szemét, akiket Kennedy szedett össze.

— Akiket maga szerződttetett, azok tisztességesek?

— Hm... Szökőkutat még egyik sem lopott. Azt sem hiszem róluk, hogy ellenem győjenek, vagy maga ellen. Senki sem mondhatja Vaszicsról vagy én rólam, hogy eladtuk azt, aki felfogadott bennünket. Sok minden aljasságot fog rólunk hallani, aminek egy része nem is igaz. De ilyet sohasem...

Enyhe kaparászás hallatszott a szekrényen. Mr. Theo odament és a két nagy szellőztetőlyuk egyikén beszólt:

— Nyughasson, — suttogta — csak este jöhet ki!

— Szerintem az is sok, — jegyezte meg Fülíg Jimmy. Mivel a kaparászás nem szűnt meg, mégis csak kinyitották kissé az ajtót:

— Uraim... — súgta a tanár — megfulladok.

Szerette volna még részletezni a dolgokat, de a milliomos máris egy gyengéd mozdulattal visszacsajtolta a szekrénybe, kissé a térdével is segítve, mivel a tanár hízásnak indult. Siralmas rebegés szállt ki a szellőztetőlyukból:

— Könyörgöm uram... A molyok kiesznek!

— Már én is gondoltam erre, — súgta vissza Mr. Theo — még holnap behintjük naftalinnal magát.

Molyokról többé nem volt szó.

A hajó viszont mintha maga is érezné, hogy a leázhatatlan balsors elől futnak, mely teljes gőzzel a nyomukban van, fekete, gyászfátyolgomolyban özőnlő füst alatt rohant távoli célja felé és a balsors láthatatlan vérebe állandóan közvetlen mögöttük csaholt...

Theo nyugtalanul járkált a fedélzeten. Hol a csodában bujkál itt Lilian? Hirtelen egy sovány, kunkoro-

dott végű, keskenybajuszos, kürtőkalapú, szigorú egyén lépett eléje.

— Kérem ne vonja ki magát a megbeszélések alól! Mindennek van határa! A kórboncnok befolyásolja a futballbíró, hogy tartsunk egyenesen Tsiui felé! Így nem lehet expedíciót vezetni!

— Bocsánat, — jegyezte meg szerényen Theo, — kihez van szerencsém?

— Ne haragudjon, — felelte indignálódva a köcsöggkalapú és ettől össze kellett csücsöríteni a száját, miáltal kunkorodott bajuszának két hegye megfogta orrcimpáit, mint egy ráknak az ollói, ha kitapintják a zsákmányt. — Ismernie kellene munkatársait a halál torkában! Legalább is idáig úgy éreztem, hogy összeforrtunk a küzdelemben!

— Elismerem, hogy összeforrtam önnel, de ez még nem zárja ki, hogy bemutatkozzunk egymásnak, mivel úri szavamra kijelentem, hogy nem ismerem.

A magaskalapos, cérnasovány, kunkorbajuszú úr fájdalmasan mondta:

— Nem szabadna expedícióra vállalkozni, ha nem ismer rám, miután igen sokszor nyitottam kaput önnek. A házmesterének öccse vagyok. Mint vízvezeték-, gáz- és jégszekrényszerelőt hozott el. Nevem Brogles, svéd származású vagyok, de atyám már az Államokban született és terménykereskedő volt Massachusetts államban.

— Felesleges ilyen túl precizen bemutatkoznia.

— Szeretném, ha az adataimat megjegyezné, hogy ismerje őket, mikor a lexikonéktól tudakolják. Arról van kérem szó, hogy szerintem és Sir Maxbell szerint a Csütörtök szigeteket érintenünk kell. A kórboncnok viszont azt állítja, hogy kitérő nélkül kell mennünk Tsiuira.

Mire Theo is odaért a vita kissé elfajult. A műötvs, a kórboncnok és a szerelők között tumultuozus

jelenetre került a sor, úgyhogy a bíró ösztönszerűen sípjába fújt a kavarodás láttán.

— Mi az ön véleménye, Sir? — kérdezte Theo a tanárt, midőn lecsillapodott a forrongás.

— Vizsgálódásaim, méréseim és Gustav Bahr alig jelentős művei nyomán megtalálom a kutatót! Mivel augusztusban még Tsiui felé ment, ha él, úgy szeptember után a kis Tongánál volt. Mert hajója csekély ürtartalma révén készletei fogytán lehettek. Az egyetlen út a nagyon erős sarki áramlás segítségével elérni a Farör fokot, ahonnan már nem téveszthette el a portugál Sambi-Sumbit.

— És ha... Ha téved...

A trónoló Zeus gögös villámai cikáztak pillantásából.

— Ez uram tiszta acél, sőt acélabb: ez papir, amin a számok, a logika és az emberi agy fenéges működésének eredménye íródott le e halhatatlan, holtbizonyos felismeréssel, hogy kétszer kettő az valószínűleg négy! Nem állítjuk holtbizonyossággal négynek! Ez érzékeléseinkkel szemben kötelező exakt kételkedésünkből fakad. És éppen e mindennek fölött exakt törekvésünk teszi csálhatatlanul bizonyossá, hogy kétszer kettő az valóban és visszavonhatatlanul négy.

Theo idegesen sietett a kabinba. Kinyitotta a szekrényajtót és suttogni kezdtek.

— Mondja csak! Mi történt volna, ha ön továbbmegy Tsiuiról a Tonga szigetek felé?

— Preciz pontossággal megmondhatom: a környező tengerészeim nyomban lefognak, megkötöznek és vészjelekkel értesítik a világot, hogy Gustav Bahr megőrült, továbbá hogy amennyiben lehetséges mentsek meg lelkeinket. Honnan szedte ezt a tücsköt?

— Na na... Nem is olyan tücsök.

— Bocsásson meg uram, de ez ciripell! Ilyet csak egy ostoba laikus mondhat, ne vegye rossz néven. Én

augusztusban voltam Tsiuin és ha decemberig elmozdulok onnan, a Farőr fok irányába, úgy az áramlat egyenesen belevisz a sarokról menetrendszerűen induló jéghegyekbe.

Mr. Theo hosszan nézte Gustav Bahrt. Most kinek higgyen az ember a két tudós közül.

— Kis térfogatú hajója volt — idézte Sir Maxbellt. — Ha elhagyta Tsiuit a kis Tonga érintésével, az áramlatra kellett bízni magát, a Farőr fokig, hogy Sambi-Sumbin kiegészítse készletét.

— Na ne! ... — felelte röhögve. — Most már maga is bedül annak, hogy én Sambi-Sumbin vagyok? Uram, esküszöm, ez olyan képtelenség, mintha ...

— Szent Isten! ... Mi ez?! ...

Gustav Bahr követte Mr. Theo tekintetét és megroggyantak a térdei.

... A kis kajütablak előtt spárgára kötve egy ráerősített papír társaságában csontfoglatatú szájharmonika lebegett figyelmeztetően.

HUSZONNEGYEDIK FEJEZET.

«Csütörtök Szigeteknél beszálok. Addig közölje a hajón mindenkivel, hogy radiogramm cáfolta halálhíremet. Nagyon rossz helyzetben fekvé írom ezt a levelet kis helyen, ezért ilyen krix krax. Rémm ronda ember maga, a válam most is kék. Báhrné.»

Ez állt a papíron.

— Mutassa ... — szólt a tudós.

Hogynel *«A válam most is kék»* jól nézne ki egy féltékeny férjjel a szekrényben.

— Vigyázzon jönnek ... — mondta gyorsan, mintha lépteket hallana és belökte a tanárt a szekrénybe.

Így ... Ezzel elkerülte a további érdeklődést.

A kedélyek kissé lecsillapodtak. A hajó tatján ült

Theo és a csontharmonikát nézte. Körül a jól megvilágított sík fedélzetrész. Ez fontos az események szempontjából.

Távolabb a futballbíró felesége beszélgetett a kórboncnokkal. Elmesélte, hogy a sportpálya melletti épületben laktak és a büffét bérelték. Férjét egy válogatott mérkőzésről ismerte. Tizenötezer ember mutatta be a délután folyamán. Azt mondták a bíróra, hogy hülye, marha, szélhámos, paralitikus, de a férje fűtyült rájuk és a tizenegyes pontra mutatott. Berúgták a gólt és ő akkor beleszeretett. Egy szál virágot küldött oda a kornervonalról. Ez a vad sportember azután este bemászott az ablakán. A sötét hálósobájába! Ilyen örült fiú volt. A nő ijedten közölte a bíróval, hogy ha kompromittálja és nem veszi feleségül, akkor az apja lelövi. A szerelmes bíró a sötétben nyomban megkérte a kezét. — Így történt, — fejezte be a nő. — Sportházasság volt.

— Igen, — bólogatott a kórboncnok, — a futball veszélyes testgyakorlás.

— Szeretem a sportembereket. Tudja milyen szívkük van?

— Hogynel — legyintett fölényesen. — Aritmeás és a határok erősen megnagyobbodtak. Ismertem egy híres futballistát, akit Wichmannak hívtak és egy unokahugomnak udvarolt. Ennek húszéves korában már a duplájára tágult az aortája. Nagyon érdekes szíve volt. Valahol meg is van otthon.

Ilyen szép este volt. Mint mindig, ha valami szörnyűség történt.

Pepita Ofélia lehajtott fejjel állt a szerelő mellett és azt súgta:

— Állítólag... ha gondol az ember valamit... és egy szerencsés csillagra néz, az teljesedik... Maga hisz ebben?

— ... Sok furcsaság van. Egyszer éjszaka leesett a falról a nagyapám képe és egy hónap múlva tönkre-

mentem a tőzsdén... Azóta hiszem, hogy kell lenni valaminek... — és közelebb lépett. — Válasszunk csillagot...

— Én már választottam — súgta lesütött szemmel Ofélia és véletlenül hozzáért a keze Borges úr kezéhez.

És most történt! Egy pillanat volt az egész:

...Teo leejtette a szájharmonikát. Miközben utánanyult, egy másodpercre a hajó közepe felé nézett, azután fel akarta venni a szájharmonikát...

És a szájharmonika eltűnt!

Körül a kivilágított síma tat, sehol egy ember. Mi ez?...

Öt perc múlva teljes a zűrzavar és a hisztéria!

Valahol a hajó másik végén, azután a közepén, halk, elvesző harmonikaszó zizzenések. És kezdődik ismét minden előről...

— Ez a hajó rossz csillagzattal indult! — kiáltotta Vaszics.

A matrózok ismét sápadtan nézik egymást.

— Piszkos Fred előre tudta... — dűnnyögték.

Theo mint az örült járt keresztül kasul a hajón, a fenékbe, a kamrákba, hogy ezt a nőt megtalálja. Egész éjszaka bolyong Lilian nyomát keresve, azután a fedélközben megbotlik valamiben.

... És hideg lesz a gerincén végig hirtelen.

... Borck, a gorillaszerű matróz feküdt a lábánál. Leszúrta valakit!

HUSZONÖTÖDIK FEJEZET.

...A STANLEY UP TO DATE, valahonnan a mennybolt magasságából nézve kétségbeesetten rohant, egyedül a sarki áramlat felé, teljes gőzzel és nyomában a halál! A Zöld Pofa nevű végzet személyesen, a látóhatárból kihatalmasodva, az ég félköre mentén egé-

szen a hajó fölé dőlve, mely tehetetlenül fut előre Honolulu óta és nem rázhatja le, sőt egyre halálosabb harapással érzi a torkán csüngeni minden utas külön külön!

Azután értesülnek a Csütörtök sziget közelében, hogy Gustav Bahrné halálhíre valótlan volt és repülőgépen szállt a Csütörtök szigeten. De mégis idegesítő, hogy néha lehelletnyi rezdülése hallatszik egy szájharmonika zizegő síprendszerének. És mintha itt csoportokra szakadtak volna. Fülíg Jimmy Honoluluban felszedett alakjai és Kennedy San Franciscóban alkalmazott legényei nem fordítanak hátat egymásnak. Éjszaka külön öröket állítanak. Pofa Jenőt felváltja Mondmár Fülöp és három órákor a Buzgó Mócsing.

Azután furcsa, hogy a Vörös Vaszics és Fülíg Jimmy együtt tartják az ellenőrzőkörutat. A vörös és a fregattfőhadnagy egymás hátát fedezik állandóan. Mr. Theo érzi, hogy valami zajlik, sustorog, forr itt mögötte, amit már mindenki tud, csak ő nem, ő «civil» a szemükben.

És hol van Lilian? ... Végigjárja ismét a hajót. Egy sötét fordulónál felbukik hosszában, mivel ott feküdt Wagner úr, aki a *Corporation* elsüllyedése óta kissé hallgatagabb lett, alig énekelt, sőt részegnek sem látszott, mert annyit ivott, hogy egyáltalán nem bírt szólni vagy mozogni. Ahogy ő mondta alkoholba fojtotta a részegségét. Liliant nem találta!

Reggel még különösebb volt. Tüskés Vaneknek kék véraláfutással, bedagadt a fél arca. Egy Hubert nevű matróz viszont eltűnt. Többen is látták, hogy a tengerbe esett. Pofa Jenő is látta. Az asztmás Petters is és a Vörös Vaszics szintén. Kennedy matrózai nem szóltak semmit. sötéten álltak.

Így futottak be az elhagyatott Csütörtök sziget festői fővárosába, melyet a környező, kevésbé jelentős szigetek között fővárossá emelt természetétől fogva szerencsés helyzete és kiépítettsége. Hogy ki építette

azt a bódét, amelyben a révkapitány lakott, ez nem is fontos. A lényeg az, hogy e bódé jelzi a fővárost és ez már lámpát is jelent a bódén, amely világítótorony is. Este érkezik a hajó és az acetilenlámpa morsejelzése figyelmezteti, hogy nem futhat be a kikötőbe.

Egy óra múlva azt pislogja a lámpa, hogy szabad az út. És a STANLEY UP TO DATE beáll. A révkapitány, miközben a gátig jön, kétszer hasraesik, de mosolyogva vigasztalja a legénységet, hogy ez nem baj. A hajóról lekiabálják a révkapitánynak, hogy küldjön fel vizet, amennyi éppen van.

Az illető azt feleli, hogy szívesen elénekli és belekezd az Aida című operából a franciakártyák kórusába. Ekkor végre megismerik, hogy valami ördögi módon Wagner úr tart szabadtéri előadást a parton és senki sem tud hova lenni a csodálkozástól. Szerencsére a francia kártyáknak ez a kórusa aránylag rövid és csak arról szól, hogy a Bajazzo kacag, mert ingatag az asszony, ám az arénában mosolygó nézők előtt már várja a bika!

A rejtély megfejtése egyszerű. Amíg álltak, azalatt lemászott kötélén a csónakjába. Mivel Wagner úr csónakja, amelyen a hajóhoz érkezett, ott himbálódzott a tathoz kötve Honolulu óta. Most a félóra várakozás közben kievezett, de már jön is, kalapján imbolyog a gyertya és harsányan búcsúzik a révkapitánytól:

— Szervusz, öreg barátom!... Nem akarom lekésni a hajót, ki tudja, mikor jön a következő és ezek itt mind jó pofák! Csupa nagy csibész! Csak üljenek nyugodtan, nem a csónak himbálódzik, hanem én szédülök és ettől látják úgy... Hoppla! Na nézd csak... Hallo Sztrovacsek! Küldjél egy csónakot, mert az egyik lapát olyan részeg volt, hogy eltörött! Utasokat hozok! Majd jól kirabolhatjuk őket!... Most énekeljük el, tisztelt utasaim, hogy «Szülőházam tehozzád visszatérek, ha úgysincs más dolgom...»

És elénekelte ezt a dalt a Walkürből, amíg értük ment egy csónak és hozta az utasokat is. Mr. Theo és Fülíg Jimmy legnagyobb megdöbbenésére Lilian Hilbert, illetve Gustav Bahrnét és...

Igen!

És A. Wintert! A. Wintert, aki eljött, hogy az expedíció szenvedései kissé lefogyasszák, aki egy hét alatt többet szenvedett, mint Frithjof Nansen a teljes esztendőn át, míg befagyva, a sarki jég vaktában sodorta hajójával a póluson át. A. Winter, ki később, ha sarkutazók ilyen történeteket meséltek, csak kacagott és legyintett: Mit tudják ezek, hogy mi az igazi verés, szóval A. Winter is ott volt, *mindezek után legalább tíz kilóval kövérebben!*

Hogy kerültek ezek ide? Világos, hogy Wagner úr vitte őket titokban partra, hogy most beszálljanak. Ez fájt Theónak. Wagner úr érzékeny pontja volt. Wagner úr, távol minden földi intrikától, a nyílt kedélyű világbohém, agyában az alkohol, lelkében az optimizmus mámore, kalapja mellett a gondtalanság vidám transzparensének egyetlen gyertyafényerejű világításával, hátán a háza, keblén a kenyeke, zsebében a madarai és kezében a nadrágja... Ez az ember szintén megcsalta őt. Ehl Keserű iskola egy ilyen expedíció!

És ni! A kis farizeus!...

Lilian szomorú, felhős arccal, szinte transzban mutatkozott be sorban, minden mozdulatában benne volt már, hogy a nagy tudós előrelátható özvegye. Mikor a híres tanárt meglátta, halk, hirtelen sóhajt hallatott, odasietett és a vállára borult.

— Oh, Maxbell!... Hozza őt vissza...

— Mindent meg fogunk tenni, asszonyom, — felelte halkan a szerelő.

— Néhány szavam volna önhöz, Mr. A. Winter, — kezdte Theo. — Szeretném megmagyarázni...

— Uram! — szólt az orvos —, menjünk egy zárt

helyiségbe és üssenek, de azután szeretnék valami me-
leget enni.

Amikor Gustav Bahr megtudta, hogy felesége a
hajón van, összeroskadtt volna, csak a fogas tartotta
állva, mely beleakadt hátul a gallérja alá.

És a STANLEY UP TO DATE nyomában a végzet-
tel, ismét úton volt. Már jóformán fel sem figyeltek, mi-
dőn az koraesti órákban velőtrázó sikoly hallatszott.
Gustav Bahr előrelátható özvegye egy apró majmot
hozott magával, amely hirtelen a futballbíróné hátára
ugrott, hogy sürgősen kiszakítsa a haját.

— Mi történt? — kérdezte Theo, a helyszínré-
érve.

— Bobby rosszkodott, — felelte a nő, a karján
ülő majmot becézve. A majom most Lilian retiküljé-
ből kikapta a szájharmonikát és az ajkaihoz illesz-
tette, ahogy az emberek. Apró lihegései halk, zizzenő
síphangokat visszhangoztak a hangszerből. A millio-
mos ráncolt homlokkal, mereven nézte az asszonyt.

— Őt szereti? — kérdezte és az állatra mutatott.

— Igen, — felelte lesütött szemmel Lilian. — Áltá-
lán — tette hozzá sűgva — minden majmot sze-
retetek...

És mélyen lehajtotta a fejét. És Theo rettenetesen
nevetett, mivel most már megértette a kísérteties har-
monikázást! Hát persze!... A kis majom elszabadult
és ide-oda futkározott a harmonikával. Könnyen ki-
bemászott a kajütablakokon. Ha a szája elé tette a
harmonikát, a lélekezése nyomán zizegő hangok kelet-
keztek... Milyen egyszerű! És senki sem gondolt rá!

Most Mr. A. Winterhez sietett, aki asztalkendővel
a nyakában vacsorára várt. Senki sem volt rajtuk kívül
a szalónban.

— Mondja uram, kicsoda ön?

— Dr. A. Winter, az expedíció orvosa. Remélem,
most már a vacsoráig nem bántanak? Nekem igen fon-
tos közlendőim vannak az ön számára.

— Uram, önt senki sem fogja többé hántani —
mondta Mr. Theo.

És éppen tévedett...

Mindössze egy percig hagyta egyedül A. Wintert és mire visszatért, ott állt a gőzölgő vacsora érintetlenül az asztalon, viszont az orvos nem volt már sehol.

Mert abban a pillanatban, amikor Mr. Theo kilépett a szalónból, egy kéz ragadta nyakon hátulról A. Wintert. Mivel az orvos mondani akart valamit, úgy vágta szájon, hogy halk csuklással letett erről. Azután becsavarták valamibe és vitték, rugták, gurították és ő zuhant lefelé, vaslépcsőkön végig... Azután becsapódott fölötte valami.

... A Stanley Up To Date rohant, mint a szélvész, hogy átkozott útját befejezhesse végre, ha elérte Tsiuit.

HUSZONHATODIK FEJEZET.

A hajó kikötött Tsiuiban.

Éjszaka Fülíg Jimmy a partra csempészte egy csónakban Gustav Bahrt és diszkréten jelentette Mr. Theónak, hogy a tudós a missziósházig jutott ügyesen.

Most kiszálltak. Dél felé járt az idő. A parton teljes számban megjelent a bennszülött emberevő törzs, élükön a főnök, egy ünnepi alkalmakra tartogatott pompás habverőbe öltözve, balkezeiben a főnöki méltósággal apáról fiúra szálló ébresztőóra, jobbáiban a törvény sérthetetlenségét jelképező redőnyhúzó, a három cilinderrel!

Nagy nap!

A varázsló, ki egy kemény ingmell és egy fél gyertyatartó révén valóságos állam lett az államban, mélyen meghajolt.

A főnököt Ödön névre keresztelték egy misszión és a varázslóra mutat, mint előzékeny artista, ha

partnerére hártja a tapsot. A törzs zsibongva nézelődött.

Sir Maxbell jól tudta: ez az ő napja! Minden szem figyel. Előrelépett és a bennszülöttek nyelvén így szólt:

— Keresni, hivi-hivi — (fehér földrajzkutatót jelent) — nektek, nálatok eltűnést gazi-hazi hozzátok, tőled bisunga orang mami-hami!

És kissé büszkén körülnézett. Ödön, a kannibál főnök vállat vonva mondta Kennedynak korrekt angolsággal:

— Ez hülye, nem? Öreg urakkal előfordul az óceánon.

Kiderült, hogy csak egészen agg kannibálok emlékeznek még e zavaros karattyolásra, melyet a kecskeszerű idegen használ. Viszont, ha másképp nem tud beszélni, úgy ők majd lehívják a kilencvenéves nyugalmazott szakácsot, hogy tolmácsolja a gyengélkedő idegen szavait, mivel ők csak angolul értenek, dehát sajnos, ez távoli sziget, ahová lassabban ér el a kultúra.

— Emberek! Egy kutató él itt nálatok, akit a civilizáció visszavár — szólt Lord Hamilton. — Érte jöttünk.

Ödön, a kannibál vállat vont.

— Szívesen átnézem a húsz év előtti étlapokat, amikor még nem kellett tagadni, hogy emberhúst eszünk, mivel inkább az őszinteséget kívánták. Pillanatnyilag azonban nem él közöttünk európai: De szolgálhatunk egy félkarú hinduval, aki tizenöt éve érkezett, azóta állandóan eszik és nagyon titokzatos egyén, mert senki sem tudja, hogy miért nem rugjuk ki innen?

Mi van?!... Fülig Jimmy összenézett a milliomossal.

— Ember! Gondold meg! — kiáltotta Theo, — nem emlékeztek egy alacsony, kövér tudósra??!

A főnök megnyalta a száját és többen is nagyot nyeltek.

— Régebben sűrűn járt itt ilyen népség — felelte Ödön, a kannibál. — Évek előtt sülve-főve megfordultak itt a tudós urak, de újabban nem járt nálunk egy sem. Hallgass rám és vidd el uram a hindut, mert az sokat eszik és mégis sovány ahhoz, hogy nyoma vesszen vacsorára. Van nekünk európai bennszülötteknek való csecsebecse áru. Ha elviszitek, szárított kókuszt kaptok, sőt gumit is, amiből a punktroller nevű előétel készül.

Mr. Theo Fülíg Jimmyvel együtt besétált a szigetre. Az őserdei uton állott a régi missziósház és a ház előtt, alig háromszáz lépésnyire az expediciótól, ült Gustav Bahr szomorúan és borotvátlanul.

— Uram! — ordította Mr. Theo. — Megtaláltam!

— Hol van maga attól... — legyintett búsan a tudós. — Talán valami nyomra akadt? Vagy azt akarja világgá kürtölni, hogy megtalált, miután ide szállított repülőgépen?

— Hogy értsem ezt?

— A bennszülötteknek valami szomorú tapasztalatuk lehet. Azt mondták, ha engem itt megtalálnak, abból világbotrány lesz.

— Uram — mondta a kannibál Ödön, aki idáig jött —, megmondtuk ennek az úrnak, hogy nincs szükségünk olajkutatókra, menetjegyirodára, híradóra és fertőző betegségekre. Mi békében akarunk itt élni és álomfejtő varázslóink szerint a civilizációról álmodni közeli útépítést jelent. Hajóra vihetitek a fehér embert, van itt egy heringes hordó, abba elfér, de ha nem: mi örömmel levágunk valamit belőle, azon ne muljon, de itt nem fedezheted fel.

— Beláthatja, hogy reménytelen...

Illetve csodálatos. De még szomorúbb, ami később történt. Eredmény is volt!

Az agg varázsló, akit lehivattak, azt mondta Ar-

thur Maxbellnek, hogy emlékszik még a megszőkött hideg vacsorára. Szívesen ad felvilágosítást, mert a kecskeszerű, bágyadt idegen zsebében lát egy evőeszközt. Már máskor is tapasztalta előzékeny sülteknél, hogy nyers állapotban mellékelik a ruhájukhoz tűzve ezt a Wattermann nevű fogpiszkálót. Milyen kár, mondta még, hogy Worcseszter-szószt vagy törött borsot nem tűznek zsebeik mellé. Ám a kor halad és a technika vívmányai között még ez is lehetséges idővel. Mivel megkapta a töltőtollat, elmondta, hogy ez a kis köpcös fogás egy kis hajóval járt itt, melyen már fogytán volt a készlet. Mivel azonban fél évig kellett volna maradnia, elhatározta, hogy a Tonga szigetek felé indul, ahol egy Áramlás nevű nagy főnök várja, amely gyorsan elvezeti valamerre készleteinek kiegészítése céljából.

Gustav Bahr ezt a heringes hordóban hallotta és hogy nem ütötte meg a guta, azt ma sem érti. Fülig Jimmy mérgében elsápadt és Theo arcából is lefutott a vér. Itt valami szörnyű csalás van!

— A tudomány csalhatatlan! — kiáltotta Sir Arthur Maxbell. — Ahogy kiszámítottuk, úgy történt.

— Úgy van, uram, — mondta Ödön, a kannibál, — és mi ezt szeretnénk elkerülni. Kicsiny szigetünkön előfordul, hogy megeszik a halott embert, ám jelenleg még az élők békében megvannak és hadd éljen boldogan a szigetünk az ismeretlen távoli óceánon, közlekedés, verses drámák és daláregyletek nélkül. Legutóbb nálunk járt egy kiváló tudós, aki rákot akart kutatni, mivel ez nagy áldása a kultúrának és mi összeszedtük neki valamennyi folyami rákunkat, továbbá pisztrángjainkat, de olyan rákot nem talált itt, amelyet ő szeret kutatni és ezért nagyon lenézett bennünket. Ha nem lett volna olyan sovány és csúnya, mint e tiszteltreméltó kecskeszerű beteg itt, úgy megettük volna, hogy szégyenünknek ne maradjon nyoma.

Ezek után felszedték a horgonyt és elindultak.

A végzetsujtotta expedíció nekivágott, hogy még távolabbra, még vadabb sarki vizeken keressék a tanárt, aki odalenn volt Mr. Theo szekrényében.

Nem az első eset, hogy a tudomány hosszú és fárasztó vargabetűvel egy távoli évszázadban találta meg azt a kis igazságot, amit a nagyképűség és a kapzsiság meghamisított iránytűje nélkül a szomszédos évtizedből könnyen kivehetett volna, mintha csak a szekrényében tartaná.

Gustav Bahr, ahogy Mr. Theo kibocsátotta egy percre, búsulva hajtotta homlokát két tenyerébe.

— Uram, én nem tehetek róla!

— Stanley ugyan nem vitte magával Livingstont a hajón — tűnődött Mr. Theo —, de legalább megtalálta!

No de ez még hagyján! Semmi az egész! Mert most jött a nő! Az embernek kedve volna pofonütni! Ez a bestia jól tudja, hogy Mr. Theo ismeri! Tisztában van könnyed és vidám egyéniségével, mely képessé teszi, hogy bérencekkel fejbeveresse az embert, tangót táncoljon és nevetgéljen. Jelenleg viszont úgy jön-megy itt méltósággal és ókori andalgással, mint a Kaméliás Hölgý című társadalmi színmű hősnője.

— Mondja kérem, mért csinálja ezt? — kérdezi, amikor végre ketten vannak és leül melléje.

— Mr. Theo... — búgja olyasféléképpen, mintha megtört szívvel siratná —, legyen ön «lélektestvér», érintkezzék velem asztrál úton, akkor módunkban lesz szeanszot rendezni és megidézzük Gustávot.

«Addig idézi nekem, amíg kijön a szekrényből...» gondolta dühösen, de fennhangon csak így felelt:

— Nézze, ne csinálja ezt! Úgyis idegesek itt a hajón és érthetetlen, de nincs erőm ahhoz, hogy a tengerbe hajtsam magát, gonosz boszorkány!

A nő bús mosolyával bólogatott és azon az undok

színházi hangon bűgött, amitől Theónak ökölbe szorult a keze.

— Korholjon, bűnös ember... A férjemért ezt is eltűröm!...

Véletlen volt vagy nem?... Theo hiába gondolkozott felette. Annyi bizonyos, hogy Lilian az asztal alatt megérintette a kezét, futólag, ahogy egy cigaretta gyújtott. Ha azt hitte egy pillanatra, hogy véletlen, kétségeit hamar eloszlatta a transzban bóbiskáló asszonyi szemek hirtelen felfénylése, azzal a különös művészetével némely tekintetnek, amellyel egyszerre, mint sötét nézőtér a felvonásvég után, felragyog a belülről áramló izzás.

— Miért néz így rám, ha a férjét szereti? És miért higgyem, hogy nem csap be?

— Ezt ne is higgye. — És sóhajtva folytatta. — Ugyanis én becsapom magát. Napjában többször is. Gyengék vagyunk mi ahhoz, hogy tegyünk valamit ez ellen... Gustavra pedig ne féltékenykedjék. Ami hozzá köt, az valami egészen más... Muzsikus lelkek voltunk. Szerette, ha harmonikáztam neki... Érdekes, mitől ilyen sápadt?

— Tessék?... Igen, azt hiszem, sápadt lehetek... Hát köszönöm és mindent értek már... Bocsásson meg, de felkeresem Sir Maxbellt, hogy kölcsönözzön egy kombinált port...

Nagyot nyelt és remegő térdekkel elindult. Igaza volt a tudósnak! Ez a nő olyan, mint Afrika: a leg-sötétebb!

És most robbant!... Alattomosan, mint rejtett akna!...

Megint az a tipikus békés este a STANLEY UP TO DATE-n, amire egy helyi viszonyokkal ismerős intézmény csak a legmagasabb díjtétel mellett vállalná a hajó nyugalmanak biztosítását reggelig.

Maxbell lebilincselő modorában magyarázott a futballbírónak a napot és a földet összekötő képzelt

egyenesről, amely egyforma sebességgel halad a pályáján. A futballbíró szerint nem minden összekötőnél van így, mert sokan leromlanak a második félidőben és csak ácsorognak a pályán. Mivel a tudós ezt nem értette, jelentősen bólogatott.

— Hölgyeim és uraim, — közölte vidáman, fagyott kirakatbábu mosolyával Kennedy. — Ma felszereltünk egy hangszórót a fedélzeten és rövidesen hallhatják Londont.

Pepita Ofélia ott állt a korlátnál, mellette Schwachta Szokratesz úr, vagy Knapp (ahogy tetszik).

— Milyen szép ez a mai este, — mondta elragadtatással a művésznő. — Engem a csillagos ég mindig felvillanyoz.

— Apropos felvillanyoz: Itt éppen van két szék, nem ülnénk le? — ajánlotta a hóhér. És leültek.

— Azt mondják, — szólt csendben Pepita Ofélia, — hogy aki sokáig nézi valamelyik csillagot, annak felsőbb hatalmak teljesítik egy kívánságát.

— A törvény előírja, — mondta az ítéletvégrehajtó, — hogy teljesíteni kell a kívánságot, ha nem lehetetlen, de itt figyelembe veszik azt is, hogy pusztán az élet örömeit vagy a lélek épülését is szolgálja-e a kívánság.

— Válasszunk csillagot... — mondta halkán Pepita Ofélia, majd lehajtott fejjel hozzátette, sűgva: — Én már választottam.

... És véletlenül összeért a kezük. Egy kajüt mellett Fülíg Jimmy komor árnya figyelte őket.

Ekkor, mint valami jeladás, felharsant Londonból a dzsessz. Az idő kissé nedves volt. Olykor a ködpárák mögül kicsillan a hold sugara és pillanatokra, mintha ismeretlen fényforrásból vagy a víz mélyéből jönné, itt is, ott is felragyog a tenger egy darabon. A rádióban elhallgat a dzsessz és a szpíker bemondja, hogy a Westminster Apátság harangszavát közvetítik éjfélkor...

Halk hangon durúzsolnak itt is, ott is.

Ebbe a nyugodt hangulatba Wagner úr hangja rikolt bele veszett papagály módján:

— Ej nézd csak! ... Becsületszavam dacára mondom! Ott az én öreg hajóm! My old corporation! Ha ez tévedés, akkor itt vágatom el a nyakamat és ne legyen Wagner a nevem, pedig szép! ... Ott jön az elsüllyedt hajó! ...

A következő másodpercben megélenkült a fedélzet!

A matrózok egymás háta mögött ágaskodva nyujtogatták a nyakukat és bámulták a távoli ködös óceánt... A süllyedő-emelkedő víztányér peremén, mint már régebben is, a messzeségben elmosódva látszott egy kis gőzös, oldalán bizonytalan fehér csfok rémlettek, ahogy homályosan és küszködve halad...

— Kapitány! — kiáltott Mr. Theo Kennedyre. — Miért nem utasítja a rádióst, hogy vegye fel az érintkezést a hajóval?!

— Már utasítottam! A hajó hívásra nem válaszol.

— De kedves Paramount Oceán Pictures barátom! — kiáltja természetellenes harsogással Wagner úr, — hát egy vezérigazgató csak megismeri a hajóját! Az ott a Corporation gőzöse! ... Azt én hordtam a nevem alatt! ... Megismerem, mert biceg az egyik gőzcsavarja és kettő nincs neki! ...

— Azonnal fogja be a száját, maga részeges mamlasz, — üvöltötte Theo, — mert áthajítom a korláton a tengerbe!

— Nagy kunszt! Próbáljon áthajítani a korláton a szárazföldre! ... Hát nézze meg! Mostan a hold is rásüt! Az én hajóm... Ez a gőzös egy nagy csibész! Ez szépen feljött a víz alól! Ez egy jó pofa, úgy éljek! Nézd csak! ... — És tölcseért csinált a kezeiből. — Halló! My old Pizskos Fred! ... Hahó!

... Az emberek gerincén végigfutott a hideg, ahogy ez itt rikoltozva hívta az elmerült gőzöst, mely ott a holdfényben... ez tagadhatatlan: a «WAGNER

ÚR»-ra emlékeztetett. Most eltűnt egy pillanatra és a lesüllyedő tányér kerek szegélyénél ismét felbukkant a hold láthatatlan fényforrásának krétaszínű sugárzásában, oldalán elmosódott fehér csíkokkal, egy rozogán siető gőzös és...

És a némaságban, csoda hogy nem haltak bele mindannyian: mélységes, csengő-bongó kondulással megszólalt a Westminster-Apátság mélyszavú harangja! Kegyetlenül, könyörtelenül, egyre-másra kongatta az éjfélt, csupa rettentő furkósbót-ütésekkel e döbbszent emberek agyvelejére, hogy kiloccsant tőle idegrendszerükből a rémület!

Már Mr. Theo sem szólt és a kis gőzös lihegve küszködött a messzeségben... Csak jobban látná az ember... Nyugtalanlásba dermedt, tátottszájú matrózfejek ámultak egymás mellett és zengett-búgott a harang...

A Stanley Up To Date-re megérkezett a tengerek legfőbb ura: a pánik!

HUSZONNYOLCADIK FEJEZET.

Reggel a legénység nem akart tovább menni. Mindenki azt állította, hogy a távoli gőzös a «WAGNER ÚR» volt. A matrózok azt követelték, hogy a kékszakállú mondjon el mindent!

Wagner úr a földön ült, hátával a korlátnak támaszkodva, mivel már félórája nem akadt, aki felemelje. A különös egyén gombjához kötött madara most már bátortalan röppenéssel időnként felszállott a keménykalap peremére, megkopogtatta a gyertyát csőrével és csipogott. A verebet, mivel felnőtt, közben elnevezte Arnoldnak és kabátgombja révén rövid röp-pályát biztosított számára.

— Miért hozta el ezt a szegény madarat? —

mondta Borges, a szerelő. — Itt nem talál megfelelő párt. Szegény...

— Úgy látom én is — szólt Wagner úr rosszkedvűen: — Ez a futballbíróné tetszik neki.

— Mondja meg most, — jött oda Theo erélyesen, — miért állította tegnap éjjel, hogy a maga hajója jön? Mi?! — Mögötte ott állt fenyegetően a legénység.

Wagner úr nyomban válaszolt, ünnepélyesen és komoran! Először is zsebrevágta Arnold nevű verebét, azután felhúzta a cérnakesztyűt.

— Tehát tudjátok meg, hogy Piszkos Fred miért érezte halálát és tudjátok meg, miért örülök én mindig, amiért jó fiú voltam és vagyoni helyzetemhez mértén támogattam még a szegénysorsú madarakat is, — szólt komor udvariassággal Wagner úr és megemelte a kalapját, amit utóbb megbánt, mivel kiesett alóla egy marinírozott halszelet. — Természetesen madáreledelnek tároltam a fejemen ezt a halat... Szóval én Port Saidban voltam, ahol Piszkos Fredde bankot alapítottunk igen szerény alaptőkével, de rulettbanknál a pénz nem fontos, mivel a játékosok úgyis hoznak magukkal és ekkor történt a kínos intermezzo, ahogy operánál a nyitányt mondják. Befutott egy bizonyos *Brigitta* nevű hajó, amelyik előzőleg pestis nevű betegséget rakodott árunak. Port Saidban az ilyen importot nem tűrhetik. Amikor kiderült a nyitány, nagy rémülettel rohantak az emberek szerteszét. És később kihirdették, hogy *Brigittát* elégetik a nyílt tengeren. És én vállaltam csak az egész kikötőben és nem volt ehhez más társ, mint my old Piszkos Fred barátom, a Kapitány. Mikor aztán nyílt tengerre értünk, azt mondja az én barátom, hogy: Te Wagner cimborá, bizony kár ezért a rendes gőzösért, kár a pestisrakományért elégetni szegényt. Ejnye, feleltem, igazat beszélsz öreg barátom, előéletemre mondom, elsőrangú ötlet... Nahát erre mi a hajón található deszkaholmit lefröcsköltük petróleummal, meggyújtottuk és egyre távolodva,

vízbe dobáltuk az égő deszkákat. Mivel nagy vihar támadt, jól befűtöttük a gépet, azután teljes gőzzel megalkult a Wagner Corporation és Piszkos Freddel a hajó mélyén elrendezett sok pestises elhunytat a vízbe dobáltuk... Hé!... Hová mennek?... Micsoda gyerekség ez? Megnyugtathatok mindenkit: én nem hiszem, hogy a pestises halottak miatt járkál a *Brigitta* éjszaka a tengeren. Vagy ha igen, mert az is lehet, még igazán nem kell idegeskedni.

Mr. Theo legszívesebben keresztüllötte volna Wagner urat, mint egy kutyát, holott ez jámboran ült a korlát mellett, Arnold verébnek, ahogy ott előtte álldogált, egy morzsát mutatott magasról, mivel elérhető, hogy megtanítja védencét szolgálni.

Délben feltűnt a Tonga szigetcsoport.

Mint már annyiszor, most is tévedett.

A kis sziget bennszülöttei alázatos tisztelettel fogadták őket. A főnök hajlongva eléjük jött.

— Mit tudnak a tudósról? — kérdezte Maxbell.

Ó, ők sok tudósról bírnak értesüléssel. A kis köpcös? Hát persze hogy ismerik. Erre járt.

Mi?! Theo és Fülíg Jimmy szédültek. Hiszen erre nem járt!! Hát mi ez?!

— Erre járt a tudós úr két év előtt, nyár előtt éppen.

— Mit tudtok róla?

— Itt hagyott egy írást, amin az áll, hogy merre megy.

«Továbbmentem, hogy az áramlattal Sambí-Sumbit elérjem. Kevés a készletem, de megkísérlem a lehetlent is. Gustav Bahr.»

— Íme! — kiáltotta Maxbell. — Gustav Bahrt megtalálta a tudomány!

Ezután átkutatták a sziget belsejét. Egy barlangot mutatott a főnök.

— Itt táboroztak.

«Kik? Te jó Isten! Mi ez?!» — hüledezett Theo.

— Nézzenek ide! Az oklevele!

És ott volt a barlangban Gustav Bahr akadémiai díszoklevele!

Visszatértek a hajóra, ahol Mr. Theo elsősorban a kabinjába sietett és sohasem értette meg, hogy mitől maradt életben Gustav Bahr, mikor a tényeket ridegen közölte vele.

— Ez tiszta széthámosság! — sugta levegő után kapkodva. — Az oklevél otthon volt berámázva a falon! Ez a levél nem az én írásom! És sohasem jártam ezen az undok Tonga szigeten!

— Ha ilyeneket mond, akkor ön nem ért a földrajzhoz! Azért nincs még veszve semmi. Most én megmutatom a levelet a feleségének és önagysága felismeri, hogy hamisítvány.

És ment. Ez az angyal! Olyasmit várt a nőtől, hogy megmenti! A férfiak ősi naivitása alig hanyatlott valamit a kőkorszak óta. Ez a körülmény magyarázhatja csak Mr. Theo reményét, amellyel visszatért a fedélzetre. És itt végre találkozott Liliannal. Egy kis batisztzsebkendőt gyűrt az ujjai között, izgalomtól remegve. A hangja most rekedtes is volt, mintha sírt volna és úgy búgta reszketőn:

— Mutassa kérem — búgta —, mutassa!

«Oh», gondolta a férfi, «hogy is lehetek én ebbe szerelmes?! Miért is olyan szép ez a nő?»

És átadta az írást Liliannak. Még nem is láthatta jóformán, amikor már így kiáltott:

— Az ő írása! Oh, hogy ismerem minden betűjét! Gustav, Gustav, miért tetted ezt velem?!

És zokogott. És Mr. Theo teljesen elbágyadt ez alantas orvtámadástól. Füstölgő szivarját félárbocra eresztette elernyedő ajkai közül, hogy szinte kiesett a szájából. «Uram! Te látod, hogy mit tesz velem, te látod, hogy állok itt, te tudod, hogy ehhez képest mártír volt mindama bájitallal és méregkeveréssel foglal-

kozó boszorkány, kiket hajdan gótikus főtereken megégettek... Hol vannak ezek a régi szép idők?...»

Fülig Jimmy ezalatt néhányszor mély lélekzetet vett, mivel rosszullet környékezte. Kennedy sápadtan állt és a matrózok morogtak, miközben a nő ismét megkérdezte a végtelen óceántól, hogy miért tette ezt vele? — (Gustav! Gustav!) — Hogy ő mért teszi ezt velük, amely kérdés érdekesebb és drámaibb volt e pillanatban: azzal a priznices szultána nem foglalkozott.

— Bizonyos ön abban, amit állít asszonyom?

— Uram! A férjem áldott kezevonását csak megismerem?!... Az én tudósom! — búgta.

Á! Ő ezt nem csinálja! Elhozza a gardrobszekrényéből a földrajzkutatót ennek a nőnek! Ide kivágja neki a férjét, azután kivágja őt a tengerbe és jöjjön a villamosszék, a mindentit a muzsikusz lelkének!

Ezt gondolta és állt, búsan csüngő szivarjával, melyről mint gyászoló fejre lassan hulldogált a hamu, végig a kabátján. Csak állt és ilyeneket gondolt és nincs kizárva, hogy a kígyó is efféléken tündöklék, mialatt szintén mozdulatlanul nézi bűvölőjét és táncol.

Ám új remény csillan! Jön! A mentőangyal!

Halihó!... Nincs veszve semmi! Itt az expedíció gyöngye, a törvény villámainak nyugalmazott Jupitere, Schwachta Szokratesz, vagy Knapp úr, ez most mindegy, ahogy tetszik... A csoporthoz lép! Barna flanellruhában van és kockás sapkában, valamint kurta pipát is visel a szája szélén, mint a mesterdetektivek.

— Bocsánat — szól a rikító mentőangyal —, nem akarok beleszólni az expedíció intravénás ügyeibe, mivel a sporthoz nem értek és fiatalság bolondság. De számos orvosi könyvből tudjuk, hogy aggódó nők, hisztérikus állapotban, az altudat nevű szekréciós mirigyek zavarától vágyálmodásba esnek és ilyenkor valószínűnek állítják, ami voltaképpen csak beteges feltevés, vagy ahogy Pasteur írja *maxima fantazmagória*. Engedjék meg, hogy én, aki számos facsimilében tanul-

mányoztam már a földrajz kutató Gustav Bahr keze-
írását és sok levelet őrzök tőle gyűjteményemben, most
tárgyilagosan közreműködjek.

Mr. Theo szeme felcsillant.

— Ostobaság! — kiáltotta a nő. — Én megisme-
rem a férjem írását!

— Kérem, — szólt Mr. Theo — itt a tárgyilagosszá-
kértő dönthet csak.

A kaucsukkézelő hivatali vértanuja átvette az
írást, hosszan megnézte, vállat vont és bólintott:

— Semmi kétség, ez Gustav Bahr írása... —
Lassan továbbment és egycsövű messzelátóját szeme
előtt forgatva, elmerülten a tájat nézegette. Mr. Theo
az út folyamán soha ilyen halálosan nem sápadt el
dühében, mint ez alkalommal. És Fülig Jimmy,
amint elnézte széles ulster-kabátjában, pompás eleganciájában a hóhért, egy költői merengésnek adta át ma-
gát. Elképzelte, hogy megy le a nap, ő álmatagon ott
áll a hajó korlátjánál, azt ismétli búsan: «szeret, nem
szeret» és apró darabonként eltépdesi az ítéletvégre-
hajtót, miközben egy-egy lassú, de könnyed, kecses
mozdulattal odadobálja az alant nyüzsgő szelíd cápák-
nak.

Theo lement a fülkébe.

— Jöjjön ki!

A tanár ki akart jönni, de magával rántotta a szek-
rényt is, mivel a gallérjába hátul beleakadt egy fogas.

— Akasszon le!

— Most nem erről van szó. Bár az ellenkezőjét
készséggel megtenném.

— Mért nem hozott mindjárt egy hóhért is ma-
gával?

— Nyugodt lehet, nem mulasztottam el. Ez az
expedíció jól van megszervezve. De mit szól a
feleségének ama kétszer hangoztatott kijelentéséhez,
hogy Gustav, majd azt kérdezte harsányan, hogy mit
tett ön vele?

— Uram, mit tehettem én vele? — hebegte ijedten Gustav Bahr, — ön tudja, hogy San Franciscóban porszívókat árusítottam.

— A fene ette volna meg magát, mielőtt megismertem! Azt állítja a felesége, hogy ön az utazásaira magával hordta a diplomáját is!...

— Ez az állítás olyan átlátszó és pontosan fordított, mint a Fata Morgana a sivatag fölött negyvenöt-fokos szögben.

— De azt legalább elviheti egy forgószelel!

— Heves forgószelel már élő embert is elsodort — jegyezte meg némi optimizmussal a tanár és úgy látszott ábrándozik.

Kopogás hallatszott, mire Gustav Bahr gyorsan visszament a szekrénybe. Fülig Jimmy jött be idegesen:

— Nagy baj van. A legénység most követeli, hogy azonnal forduljunk vissza, miután nem kötelesek folytatni az utat, ha Ön megőrült.

— Tessék??!

Ez történt: Váratlanul megjelent Borges, a szerelő és vele volt Pepita Ofélia is.

— Uraim — mondta a kürtőkalapú —, sajnos, szomorú hírt kell közölnöm. Szeretett urunk, Mr. Theo megzavarodott, ami különben életmódja miatt előrelátható volt. A művésznővel sétáltunk és Mr. Theo ajtajánál hallottuk, hogy a szerencsétlen magában beszélt. Menjenek le hozzá és kötözzék meg.

— Ostobaság! — kiáltotta Fülig Jimmy.

— Ha Mr. Theo, a felelős vállalkozó megőrült, akkor vissza kell fordulnunk, — szólt mohón Kennedy.

A legénység zugolódott. És most megjelent Mr. Theo is, miután Fülig Jimmy hívta. Mielőtt azonban megszólalhatott volna, özvegy (?) Gustav Bahrné lelkesen mondta:

— Ah, önök tévednek! Mr. Theo szintén spiritiszta testvér és megbeszéltük, hogy lent a kajütben

Ő szól hozzám, én erősen rágondolok és hallani fogom. Hallottam! És köszönöm az üzenetedet lélektestvér!

— Kérem... — hebegte dühösen és siralmasan, de elfogadva a mentőövet Mr. Theo —, igazán örülök...

Ezt úgy-ahogy el kellett fogadni. Még Kennedynak is. Csak Borges mondta tünődve és csodálkozva Pepita Oféliának:

— Ezek a spiritiszták... A nő itt fenn meghallja, amint a lélektestvér azt mondja neki ott lenn, transzban: «A fene ette volna meg magát, mielőtt megismertem...»

És a Stanley Up To Date most már utolsó fordulójában útjának, ismét elindult az utasok nagy részének balsejtelmeitől kísérve láthatatlan vontatókötélén a lerázhatatlan végzettel.

HUSZONKILENCEDIK FEJEZET.

Ezután a legkülönbözőbb hírek kerültek forgalomba a Stanley Up To Dateről. Rongy Aurél a Húsvét szigetek felé tartott, amikor útjába került az expedíció. A fedélzetén matrózokat, polgári egyéneket látott és külsőleg semmi különöset sem tapasztalt a hajón. Belátta, hogy ő maga sem hinné ezt, ha más állítaná. Neki sem hitték.

Váratlanul különös vészjeleket fogtak fel, amelyek megdöbbsentették az egész világot S. O. S.... S. O. S.... *Stanley Up To Date! Farőr fok... Savanyú uborkánk elfogyott!... Nem találunk szódabikarbónát!... S. O. S.... S. O. S....!*

Ezután következett a Renown torpedóromboló jelentése: A Farőr foknál feltűnt a STANLEY UP TO DATE és a romboló morsejelek útján felvette az érintkezést. A hajó nyomban felelt, szintén zászlóval és pedig azt, hogy: *«No megállj te taknyos! Ha megtudja apád, az a vén cirkáló, hogy leszólitod itt a hajó-*

kat, hát elsüllyed szégyenében. Figyelem: Vikenden, nyaralóban, otthon és utazás közben felvidítja az Ericson varrógép. Minden drogériában kapható.»

A hajó ezután teljes gözzel ismét eltűnt.

Bricsesz kapitány, aki az utolsó közkegyelem után Luxus nevű teherhajójával salétromot vitt Jávára és most betegen fekszik a lakásán, mivel a sarki tenger felé, amerre embernek nem lehet dolga, megpillantotta a STANLEY UP TO DATE-t, a kormányállásában Pepita Ofélia nevű egykori másodalkoholistájával, fürdőtrikóban, fején egy igen rongyos fekete keménykalap! És ami a legfélelmetesebb: egy veréb röpködött a kalap körül. A Luxus megközelítette az expedíciót, még kísértetiesebb lett a látvány: Mindössze néhány estélyiruhás hölgy és frakkos férfi tartózkodott a fedélzeten, igen emelkedett hangulatban, integettek és a kapitányi hídon egy kecskeszakállas, komor külsejű úr, római virilistáknál divatozó vörös tógában egy zenekart vezényel. Ünnepeyes testtartásban, fedetlen fővel a közelgő hajónak elénekelték a *«Fel skóciai levélhordók, fel-fel, a munka vár!»* szövegű kardalt. Bricsesz kapitány bátor ember, tehát átkiabált. Megkérdezte, hogy mi van velük.

Ekkor a kémény pereméről, a vaslétra legfelsőbb fokán bocsánatot kért egy garderobszekrény, amiért közbeszól és megkérte Bricsesz kapitányt, hogy ha lát valahol egy gyorsjáratú tébolydát a tengeren, küldje értük. Ezután egy sportnadrágos, frakkos úr lépett elő, aki cirkuszigazgatóra emlékeztetett és a következőket kiáltotta át a tölcséren:

— Valamennyi utas leprás! Nevem körülbelül Schwachta Arisztotelesz, vagy Arisztofanesz, vagy Knapp, vagy Homérosz, ahogy tetszik, nem kívánt törlendő! Délután Dr. A. Wintert megoperáltam, de már jól vagyok. És most legyen szabad a mi kedves közönségünknek előadni társulatunk slágerét: *«Csak a Horszi-Horszi igazán szép»*.

Ezt a slágert a konyhából hozott edények éktelen csörömpölésével tették hangulatossá.

A Luxus nevű teherhajó erre eszeveszetten elrohant a STANLEY UP TO DATE közeléből.

... Még egy jelentés érkezett a Tonga szigetek környékéről. Valamelyik borús éjszakán, robbanásig túlhevített kazánnal, remegő bordázattal, veszélyes partközelen robogott a hajó. Gyorsan távolodott és a ködben segélykiáltásokat hallottak a fedélzetéről.

Tök Harry, egy kétszázkilós kapitány megesküszik rá, hogy tizenharmadikán, pénteken éjszaka három és négy óra között látta a Stanley Up To Datet az égen, amint a Tejút felől a Déli Kereszt irányában haladt.

És múlt az idő, de a Stanley Up To Date felől nem jött hír. Tán elnyelte az óceán, vagy felszippanította a mennybolt? ... Ki tudhatja? ...

Amikor elindultak a Sambi-csoport fővárosa (Sambi-Sumbi) felé, még úgy látszott, elkerüli őket a régóta fenyegető végzet. Kissé borús az ég, de azért épp elég csillag látszik ahhoz, hogy Pepita Ofélia oda-lépjen egy magában búslakodó egyén mellé.

— Mennyi csillag van? ... — súgja halkán a művésznő.

— Mit tudom én, hogy mennyi csillag van? Azt kérdezze, aki rovincsolni szokott odafent! — feleli a sötétből Wagner úr, idegesen és utána madárhangokat hallat.

— Ön az ... Wagner úr? Tudja, hogy én jól ismerem a Velő Tanyáról? Négy év előtt távozott öt percre és adós maradt egy dollárral, de nem azért jöttem el az expedícióval — közölte Pepita Ofélia és csodálkozva körülnézett. — Mitől cuppog ön?

— Ez nem «cuppog», hanem csicser — magyarázta Wagner úr. — Egy Arnold nevű szegénysorsú veréb tette a megjegyzést itt a belső zsemben. Már

szépen csicsergi a Mendelssohn című operából a Lohengrin gyászindulóját. Később ennek a hősnek meg kell halnia, mert úgy vágyott élni, azonban nem tehetette.

— Különös dolgok történnek manapság az ön belső zsebében, — tünődött Pepita Ofélia és felemelte Wagner urat, mert az, mint valami hőember, szép lassan a padlóig csökkent, a futballbíróné kabinja mentén. — Ön talán részeg?

— Ezt kikérem magamnak! — kiáltotta erélyesen Wagner úr és gögös, könnyed pózban, kinyújtotta karját és tenyerével a kabinhoz dőlt. Ettől vállig belezuhant a kajütblakba.

A közletről suttogó kórboncnokot és a futballbíró-nét orron-szájon találva, átsuhant Wagner úr keze az arcaik között. Ő maga rajtaütésszerűen elaludt, mi-alatt a karja lengedezve belógott hozzájuk és Rüger doktor mintegy figyelmeztetőleg tenyeréhez érintette a szivarját. Wagner úr nagyot ordított és kirántotta a kezét, de máris mosolygott, amint észrevette, hogy szivarja lett.

— Ez egy jó kajüt, — mondta boldogan Oféliának.

A hóhér korán lefeküdt, szobájába kérte a vacsora-t és általában békés utasok pihentek a hajón, kajütökben és szekrényekben, amint illett.

Gustav Bahrné és Mr. Theo beszélgetnek.

— Talán, ha előbb ismerem önt, sohasem számom rá magam erre az útra, — szólott később Theo.

— Miért?

— Nem akartam volna megtalálni Gustav Bahrt.

— Mindennek maga az oka! Titokban érkeztem San Franciscóba és értesültem, hogy nem akart bevárni. Mégis eljöttem. Valaki az én szerepemet eljátszotta az ön titkárának, egy barátnőm. Ő az, aki holt-híreket is költötte.

— És ez a kövér ismeretlen, A. Winter?

— Itt találkoztam vele éjszaka. Mint két kísértet bolyongtunk a konyhaablak körül. A. Winter sokat köszönhet nekem, azaz a majmomnak. Bobi elszökött tőlem és a fenékbe bújt. Ott látta, amint A. Wintert bezárták. Mikor egyedül maradt, játszott a kulccsal, utánozta, amit látott és így véletlenül kizárta az ajtót, így jött ki A. Winter.

Hm... És bizonyára így záródott az iratszekrénybe Gustav Bahr: A majom ráfordította a kulcsot. Kár volt kinyitni.

Hallgattak.

— Jó éjszakát, — szólt Lilian. — Adjon kölcsön egy könyvet... Rosszul alszom...

— Én is... Még csak azt mondja meg: hol bújt el a hajón?

Theo valahová a rezgő semmibe nézett. Már néhány napja furcsa elkedvetlenedés keserítette. Mit akarunk? Mitől harsogunk, tervezünk, győzünk és szenvedünk és minek hiszünk?

Egyáltalán mi ez a cirkusz?!

— Az a baj, — panaszkodott a futballbíró a műötösnek, mert kibékültek és konyakot ittak —, hogy a tizenegyes büntetőrúgás meghatározása nem elég szabatos. Ha a játékos kézzel érinti a labdát, úgy hentzet vét. Én azért vagyok itt, hogy ítéljek! Kézzel érintette a 16-oson belül! Tizenegyes! Sajnos, ön művész és nem érti a futballt...

— Ezt nem tudom... — szólt a másik. — Különbösen mi ötösök, szoros vonatkozást tartunk fenn a futballal, mivel atyamesterünk, Benvenuto Cellini, durva, verekedő fráter volt.

— Az említett mérkőzés azonban a befejezés után durvult csak el igazán: A tizenegyesből kifolyólag megismerkedtem mai nőmmel! Az ablakán át hozzá menekültem, mielőtt tizenötezer néző kérdőre vonhatta volna. Ő még ma sem tudja. Amikor szerelmet vallottam, csak az lebegett előttem, hogy ne legyen e

hölgy matróna, ki ősz és botragörnyedve jár. Amikor megkértem a kezét, még nem tudtam, hogy hívják! És itt történt a futballbíráskodás legnagyobb justic mordja: A hentz miatt megházasodtam. Holott a leányt egy ujjal sem érintettem előzőleg és nem is a tizenhatoson belül történt, mivel Ernesztin ezidőtájt húsz éves mult.

— Durva sport ez, kétségtelen. — És koccintottak. Fínom szél kerekedett, mintegy előhírnöke valami lappangó nyugtalanságnak...

— Mi jut eszébe a csillagokról? — kérdezte Ofélia Wagner urat, aki erre felébredt.

— Az jut eszembe, de csak ha muszáj, hogy miféle magasrangú katona lehetne ez az ég, ennyi csillaggal tényleges szolgálatban! És még arany csík is van rajta, amikor lehullik egy-egy mennykő, izé kő... Na! Hogy is hívják azt a szállodát Honoluluban, ahová a turisták miatt nem jár senki?

— Meteor?

— Igen... Amikor egy ilyen szállodakő lehullik az égről, még aranycsík is van a csillaghoz és hajnalra felvarrják a Vénus nevű kitüntetést...

— Más nem jut eszébe a csillagokról?

— Becsületszavamra igaza van! Mert eszembe jut, hogy atyám azt hitte egy énekesről: nagy csillag lesz. Valami Titta Ruffo volt. De nem hallottam róla azóta. Lehet, hogy elzüllött. A legtöbb kardalos valósággal elhülyül a részegségtől.

— Ön kardalos?

— Tessék?! Én amatőr vagyok. Volt már ön az operában.

— Nem. De a fivéremnek kivették a vakbelét.

— Igazán?! Honnan?!... No nézd csak ezt a családot! De úgy látom, ön összetéveszt egy műtétet a Nürnbergi Mesterdalnokokkal! Ezek gyönyörű operák! Tudja ön például, hogy mi az a Parasztbecsület?

— Hogyne! Mondjuk, ha maga most megadja az egy dolláromat, amivel tartozik.

Wagner úr jóindulatúan megsímogatta a haját:

— Nagy gyerek maga lányom, ha ezzel foglalkozik. Nem fordulhat elő. És miért ne beszélénk a zenéről, ahol egy Ofélia is előfordul? Egy Pepita nevezetű király lánya ez, Sekszpir karnagy úr művében, ahol Otello, egy hisztérikus dán tenorista nem lesz boldog vele, mert megátkozta az apja szeileme, hogy ahányszor megcsókolnák egymást, közbelépjen a zenekar és akkor nekik énekelni kell.

— Ez nagyon szomorú... — felelte Ofélia és lehajtott fejjel közel lépett Wagner úrhoz, mire az hanyattesett.

— Továbbá — folytatta Wagner úr a földön, — az ég épolyan, mintha kirakat előtt áll az ember, zárás előtt, amikor én épúgy nem hozhatok el a boltból semmit, mint más ember zárás után. Ha alkalmilag meghalok, majd láthatom, hogy odafent nem üveg mögött tartják-e a csillagokat, mint egy tizenkétszemélyes ezüst evőkészletet? Az ember nem mászhat fel éjfélt után, hogy lyukat csináljon a Tejúton üvegvággal, amin kivehet egy csillagot, vagy akár csak egy szép, nagy Metropolt...

— Az nem Metropol...

— Tehát Continentált, ami egyre megy, mivel nincs az a lehulló nagyszálló, amit ellophatna az ember a Tejútról és ilyen az élet: Hiába álmodozunk, a valóság csak annyit ér, amennyit öreg barátom az old Pinkerton fizet egy lopott rendszámtábláért...

Sóhajtott, keresztbetette a lábát és kinyújtott karal nekidőlt a baltenyerének, de mert arra nem volt kajüt, hát kis híján keresztülzuhant a korláton át, a tengerbe.

— Mennyi hézag! — kiáltotta rémulten és dühösen. — Ez mind a maga hülye csillagai miatt van.

— Ön téved — szólt Ofélia... — A csillagvá-

lasztás nem hülyeség... — Lesütötte a szemét elfogódottan. — Én már választottam...

— Igen? Ez kedves. Akkor nem zavarom tovább — mondta Wagner úr, megemelte a kalapját és távozott. Azonban odább lezuhant a fedélközbe, betörte az orrát, majd énekelt és végül elaludt...

... Theo kezecskélt Liliannak, bement a kabinjába és dühösen látta, hogy a tanár előjött.

— Kérem, kihíztam ezt a szekrényt... — mentegődött Gustav Bahr. — Nem lehetne...

Puff! Lilian, szeles módján, hirtelen benyitott a könyv miatt, amelyet kért és...

Férj és feleség! Találkoztak... Theo fülében már előrevetette artikulátlan árnyát a nyomban bekövetkező sikoly! De mi ez?!

Hé!... Idehallgassanak! Gustav Bahr kissé megszeppent, de aránylag közömbösen bölint!!

— Pardon. — Ezt mondja Lilian.

És kimegy! Theónak megroggyan a térde.

— Bocsásson meg — mondja Gustav Bahr sajnálkozva — talán nem olyan nagy baj...

— Ember! Hiszen ez a felesége volt!

— A sors füle, az ön szája és az én feleségem! Ezt a kedves hölgyet most láttam az életben először. Na!... Mi az? Igyon egy kis vizet!

HARMINCADIK FEJEZET.

Most aztán kitört a vihar! Gustav Bahr, amikor megtudott mindent, a haját tépte és Mr. Theo segíteni akart ebben neki.

— Követelem — kiáltotta a tanár, — hogy adja át a rendőrségnek!

— Jó! A legközelebbi korállzátonyon posztoló rendőrt idehívom! Hogy képzeled különben?! — üvöl-

tötte. — Honnan tudom én, hogy a hölgy nem az ön felesége?

— Ezt kikérem...

Mr. Theo dühbegurult és egyszerűen benyomta Gustav Bahrt a szekrénybe, rácsapta az ajtót, azután megfordította és a falhoz tolta. A tudós helyzete ezáltal olyan volt, mint egy tetszhalotté, akit állva eltemettek.

Mr. Theo nem birt gondolkozni. Két halántékán egy-egy láthatatlan kötöttű fúródott az agyába. Elaludt...

...Egy idegbeteg orvos később kikérdezte, hogy ki mit álmodott a Stanley Up To Daten ez éjszakán és valami lehetett a levegőben, vagy déli áramlás lappangott a csontokban, annyi bizonyos, hogy az alvók mellkasából a készülő dráma előérzete verejtékes, nyomasztó álmokat préselt ki.

Sir Arthur Maxbell például azt álmodta, hogy Kopernikusszal ül egy főkapitányság útleveosztályán és itt kiderül, hogy a föld nem gömbölyű, hanem négy-szögletes, továbbá a bolygóknak nem ellipszis, hanem rődlipályájuk van, melyek gyújtópontjában nap, mint nap Pepita Ofélia áll és gitározik...

A futballbíró álmában egy válogatott mérkőzés döntő gólja után kettőt akar fujni a sípba, de a füttyülő második hangja néma. Rémulten fuj, de hiába és mindenki azt hiszi, hogy nem adta meg a gólt. Ő szeretné azt mondani, hogy érvényes, de elromlott a füttyülő. Mielőtt megszólalhatna, már izekre szaggatták és mindenki eltesz belőle egy kis darabkát emlékebe.

És Theo? ... Övé a legszörnyűbb álom. A Trafalgar Squaren találkozik Kannibál Ödönnel. Ez végre megsúgja neki, hogy Gustav Bahrt egy banketten elhasználták szendvicsekre, kenőmajasnak és sajnos Mr. Theót kell vinni helyette, hogy megtaláljanak valakit, mert nem dezavualhatják a Királyi Földrajzi Társaságot, melynek elnöke, Sir Pepita Ofélia kijelen-

tette, hogy a tudomány csálhatatlan, csak Fülíg Jimmy csálható, amit ő minden napfogytatkozáskor hajlandó bebizonyítani egy kiküldött bizottságnak a sarkvidéken. A bizottság útnak indult egy modern, hárommotoros, hernyótalpas, elsővonalbeli vadász-járványkórházon, ahol pestisbetegeket ápolnak. Theót gondosan elrejtik egy plüsfotel huzatába, de nem közlik vele, hogy a bútordarab tulajdonképpen villanyösszék... Valahonnan az ürből egy gúnyos hang üvölti: *«Ne féljen! Most levettem a manzsettámat!»*... Ezer ponton fúródik testébe a sziporkázó áram, a villanyhálál irtózatoss rázásában elvesziti öntudatát és felébred...

Fülíg Jimmy rázza.

— Uram, jöjjön fel — mondja alig hallhatóan.

— Mi történt?

— Egy mérföldre tölünk... Felénk tart a WAGNER ÚR!...

HARMINCEGYEDIK FEJEZET.

A szél kitepte kezéből a kabinajtót és odacsattantja feltárva a falig! Egy pillanatig vakon támolyogtak a szemközt zúduló esősziporkáktól. Igazi kísértetnek való éjszaka!

Valahol kiáltoznak... Fülíg Jimmy túlüvölti a szél sivítását:

— A Kékszakállút vízbe akarják dobni!

Wagner urat csakugyan ezzel a verzióval keltették álmából és ő mindenképpen ellene volt. Talán nem mellőzzük röviden, néhány szóban, Wagner úr álmát sem e vihartempóban száguldó szörnyűségek közben.

Igy volt. Gordonnal az élen jött a legénység, hogy az operák és szerencsejátékok nagy ismerőjét a vízbe dobják. És ez nem volt álom.

Azonban Tüskés Vanek, Pofa Jenő és Buzgó Mó-

csing megmentik életét a matrózok kezéből. (Amiért később sok kellemetlenségük volt.)

Ráncigálják... Vita... És Wagner úr közben. nyakával Gordon tenyerében elalszik kissé, amíg megállapodnak ezek.

De máris megragadják és épp a tenyerét érinti valaki, ahol megégette a kórboncnok. Erre felriadt. A másodperc alatt, míg belenyilalt a sajgás a következőt álmodta:

Meghalt valahogyan, de sebaj és itt egy rácsos kapu, amin ez áll:

VIGYÁZAT TŰLVILÁG!

„Ember, ki ide belépsz,
hagyj fel minden reménytelenséggel!”

(idézet egy Dante című operából)

Belépés előtt kéretik a vágyakat letörölni!

*Kerékpárokat a kapu alá behozni, vagy azokat
onnan ellopni, nem tilos, de nincs semmi értelme!*

Halló! No nézd de kedves!... Egy ősz portás kinyitja a kaput. A jobb hangzású név kedvéért úgy mutatkozik be, hogy ő a Havasi Wagner. Az öreg erre becsapja a kaput. Wagner úr magától feláll a földről. «Sebaj» gondolja és benyúl a madárfészekbe. Szerencsére itt nevelődik néhány álkulcsfióka és ezekkel kinyitja a zárat! «Mit hazudott?» förmedt rá az ősz portás. «Hiszen maga nem a *Havasi* Wagner, hanem a *Fészkesi*, akinél veréb van! Nagy különbség! Akkor ez nem álkulcs, hanem valódi! Ergo maga lesz itt a házmester.» Wagner úr kalapja mellett ezresfényű lámpák ragyognak és ő kisiet a kulccsal. Csattogó flannelpapucsban, dalolva megy, hiszen az ősz portás szerint harminc cent jár nyitásonként...! Közben azon-

ban, míg ő ebédutáni örök álmát aludta, új táblát akasztott ki valaki ezzel a felírással:

TÚLVILÁG!

LÁTOGATÓINK FIGYELMÉBE!

Wagner úr régi ismerősel részére, minden este tíz óra után díjtalán kapunyitányt rendez.

VOLT RABTÁRSAINAK EBBŐL IS JELENTŐS KEDVEZMÉNYT AD!

És erre . . . A legnagyobb szemtelenség! Vadidegen alakok érkeznek kedélyesen ordítozva és azt állítják, hogy ismerik őt! Frakkos és grófiruhás, sőt aktatáskás egyének már messziről kiáltják: «*Mi ujság?! Mi ujság?! Halló Wagner!*» Persze ő dühösen rájukripakodik, hogy itt nincs semmi ujság és összetévesztik egy másik részegessel, de ezek az urak nevetve magyarázzák egymásnak, hogy: «*Ez egy jó pofa!*» És hiába akar kikérni magának mindenféle bizalmaskodást, ezek jönnek! Túlkiabálják, kacsintgatnak egymásra, hogy jól ismerik őt, «*Ez egy nagy csibész, most lopott valahonnan egy kulcsot és nem akar senkit ismerni! Ez egy nagyszerű alak!*» És hiába minden: Egész éjjel összesen harminc centet keresett! Azt is egy gyerekkori jóbarátjától, aki inkább fizet harminc centet, semhogy a Wagner úrral való ismeretségére hivatkozzék. És kinyújtott tenyerébe teszi a harminc cent ára tüzes mennyei Metropol-követ, ami megégeti . . .

Ezt álmodta a pillanat alatt, amíg megfogták a tenyerét, ott ahol Rüger doktor szivarja hozzáért.

— Ez az átkozott gazember hozta a pestist!

— De fiaim! Ne dobjatok a vízbe! Egy élő madár van a kalapom alatt! . . .

Fülig Jimmynek és Mr. Theónak is közbe kell

vetni magát, hogy megmentse kéttségbeesett helyzetéből Wagner urat.

A tengeren egyenletes nagy hullámok vonulnak. A terjengő, nyujtódzó felhőrongyok ismeretlen mélyéről bizonytalan visszfény ugrál, a tarajba omló vizen...

— Ott...!

... Messze, a látóhatárnál, ferde holdsugárnyalábok füstszerű sugárzásában, rozoga gőzös iparkodik a tengeren, inogva, rezegve, kéményéből hosszú gyászfátylak integetnek és látszik, amint a sok fehér betű átvonul a fény alatt... a hajó bordázatán:

«NA MI UJSÁG WAGNER ÚR?!»

— Uram irgalmazz... — súgja az egyik matróz és valamennyien leveszik a sapkájukat...

A pestishajól

Most eltűnt a holdsugár a sűrűsödő felhők alatt és sötét lett, mint nyiltszínű változásnál, ha kiojtják a lámpákat... A gőzös szinte rémülten rohant a vizen és pestises holtak árnyait rajzolta köréjük minden hullám...

— Hej, kapitány! Forduljunk vissza!

Theo karbafont kezekkel állt és átsodorta szivarját egyik szájasarkából a másikba.

— Aki engedély nélkül a mentőcsónakokhoz nyúl, azt főbelövöm!

A legénység morogva tárgyalta az esetet. Fülíg Jimmy kajütjén kopogtak és egy ijedt, szőke fej nézett be, Ölordsága!

— Ide figyeljen — szólt egész halkan az első tiszthez e nagyon előkelő és nagyon ijedt fiatalember. — Elhatároztam, hogy vállalom a felelősséget, ha Mr. Theo visszafordul az expedícióval.

— De ezt önnek kell szíves tudtára hozni, Sir...

Lord Hamilton elment. De ismét kopogtak!

Livingstone zörög a szekrényben! Belülről!... Ugyanis közben egy levelet csúsztatott ki a szekrény

alján. Hogy az a . . . ! Mérgesen kapta fel a levelet. Ezt írta a Pacioci portása: *«Ki volt az az ember, aki megállt az ajtóban? Hogy néz ki? Nem láttam az arcát!»*

Ilyen egy pimasz! Na megállj!

«Az az ember a Velci herceg úr volt és az egyik füle többől süket, de nem baj, mert övigbe érő szakálla van neki. De ha maga levelez velem, akkor póstafordulással van szerencsém úgy kupánvágni, hogy attól kéreget. Erre most jó az alkalom, mert itt

marattunk kettesben:

Don Fülíg di St. James.»

Theo jött most csapzottan!

— Adjon inni valamit! — mondta dühösen. —

Ha a lord akarja, hát visszafordulunk . . . Egészségére.

De alig emelte szájához a poharat, kopogtak a szekrényen és megjelent alul egy levél. Ez állt benne:

«Mr. Theo! Becsületszavamra kijelentem, hogy a Velszi herceg az én nadrágomat hordja. Livingstone.»

. . . Öt perc múlva Theo belépett a lord kabinjába.

— Nos? . . . Fordulunk már? — kérdezte a lord.

— Igen. Nyomban visszafordulunk, amint az önök papírjait átnézhettem — felelte keményen.

A két főúr riadtan összenézett.

— Hát kérem . . .

— Fel a kezekkel! — Mr. Theo revolvère egyenesen az arcuknak meredt. — Elég a mókából! Ön egy Livingstone nevű portás fia?!

A «lord» elsápadt és . . . Puff!

Ebben a pillanatban a milliomos háta mögül lecsapott egy gumibot. Ájultan elterült a kajüt padlóján. Az elválasztófal ügyesen nyitható hasadékában ott állt mögötte Kennedy!

— Majdnem a vesztünket okozta azzal, hogy olyan mulyának látszott eleinte.

— De honnan tudta, hogy ki vagyok?

Arra igazán nem gondolt, hogy az apja, aki derékig látta, a kulcslyukon át, az imént, *felismerte a műtömés ellenére a Pacific Ocean Trust perforálójával belelyukasztott cégjelzést a nadrágon.*

... A fedélzeten közben felborult a rend! Ordítottak.

— Csónakkal elérjük a Tonga szigetet!

— Itt előbb-utóbb elvisz az ördög!

— Ostoba fajankók vagytok! — kiáltotta Fülíg Jimmy. — Modern ember tudja, hogy akit az ördög el akar vinni, azt a Tonga-szigetekről is elviszi!

Lilian jött izgatottan és félrevonta Fülíg Jimmyt.

— Kennedy vissza akar fordulni.

— Hol van Mr. Theo?

— Nem tudom. Talán maga is... a Kennedy embere?

— Embere a mennydörgős menykő.

Lesietett a csigalépcsőn. A gépházban meghiusíthatják Kennedy tervét. Amikor leért, éppen recsegett a szócső.

Egy fűtő állt pipázva, a gép felé fordultan.

— Megállj! — kiáltott rá Fülíg Jimmy.

— Csak te ne idegeskedj — mondta a gépész, — eddig is megvoltunk nélküled, ezután is elleszünk.

— Pizkos Fred!... — kiáltott rémülten és leült!

HARMINCKETTIK FEJEZET.

— Halló! Mire vár! — hallatszott a szócsőből.

Pizkos Fred kézbevette a kagylót és beleszólt:

— Ne pofázzon állandóan, maga csirkefogó, mert feljövök egy szeneslapáttal és végighúzom a képin.

— Fredy bátyám... — hebegte Fülíg Jimmy. — Maga... maga... él?

— Ügylátszik, hogy elhúzom még egy ideig...

Most feltűnt dr. A. Winter. Szenet tolt és mangalicásíma bőrén fénylett a verejték.

— Mozogjon, maga lajhár! — kiáltott a Kapitány.
Fülig Jimmy szomorúan állt.

— Eredj csak fel, ott inkább használhatnak. Hal-
lod? — mondta Piszkos Fred.

Vesztett dobogás, ordítás kezdődött fent.

Fülig Jimmy rémülten rohant. Uram irgalmazz!

Messziről, de egy torpedórombolót túlszárnyaló
sebességgel rohant felénk, egyenesen a luxusgőzös
oldalának tartva... a pestishajó!

Szél süvített, eső csapkodott és a megvadult le-
gényiség semmivel sem törődött többel!

És most következik Fülig Jimmy szereplésének
hősi eposzba illő része! Szoborfehér volt és benne is
tombolt a pánik! És arra gondolt, hogy mit tesz most
egy tiszt, aki jogosan hordja a bőrlábszárvédőt? Fülig
Jimmynek eszébe ötlött, életében először, a „köteles-
ség” szó. Előhúzta a revolverét:

— Aki a csónakhoz nyúl, azt lelövöm!

És következett a harc. Rövid, de elkeseredett.

... Egy matróz hanyattbukott, bezúzott arccal!
És következik három-négy lövés... tágult a kör.

Kaszál az ökle... De nem tarthat soká... Feléje
zúg valami a magasból. Fejbetalálják... Elterül...

... A szél bűg, rekedt hangok ordítanak és a
legényiség nagy része már csónakban himbálódzik a
vizen... Menekülnek. A halál előtt! De ni, éppen a
leghangosabbak maradtak! A Tüskés, a Bőkezű...

Mi ez? ... Fülig Jimmy szédelegve, előbbre jön és
kimerülten egy szekrénynek dől, de a goromba bútor
idegesen ráförmed:

— Nem megy innen?! Mit tehénkedik rám?! —
És odább sétált: — Nézd csak!

Ez sok. Fülig Jimmy térdei megroppannak.

... Mr. Theo arra ébredt, hogy feje Lilian ölében
van és a nő egy nedves kendőt szorít a zúzódásra.

— Mi... Mi van... a hajón? — kérdezte.

— Lázas. És most már szedje össze magát.

— Mi baja? — kérdi, mert Lilian liheg.

— Kicipeltem a kabinból és nehéz volt... Na!

Mr. Theo megcsókolta. És ott a zürzavarban csókolództak egy ideig. Ki hallott még ilyen örültséget?

Én. A szerelemnek nevezett önkívületi állapot jellemző tünete ez a határtalan, indolens önzés. Két ember függetleníti magát időben és térben mindentől azért, hogy mondjuk tűzvészben, az égő ház tetején, addig is, amíg odaérnek a tűzoltók, csókolódzzék egy kissé.

Néhány pisztolylövés dörren... Mr. Theo kisiet. Sötét van. Lövések villannak. Valaki felordít!...

Az ítéletvégrehajtó most erélyesen kiszól a kajütje ablakából:

— Csendet kérek! — És a párkányra csap.

— Becsületszavamra, milyen igaza van — jegyzi meg valahonnan, a láthatatlan Wagner úr kísérteties hangja. — Ez így megy minden éjjel. De majd jön a Sztrovacsek, az én brutális barátom, néhány elsőrangú pofonnal és akkor csend lesz... Aludj szépen Arnold. Itt vagyok...

«Üszó örültek háza!» — Ezt gondolta Theo. Majd később szabályos, harcszerű kúszással felkeresse a rádiófülkét. Közben egy előretolt alak valóságos sortűzet ad le rá a közelből. Férfi hang hallatszik bentről. Éppen leadnak valamit... Most csipogás... Itt van Wagner úr is!

— Halló... — mondja a rádiós. — Ismétlem: Stanley Up To Date! Stanley Up To Date. Kérem, adják le a következőt lapomnak: «Teljes gőzzel haladunk a cél felé. A. Winter...»

Mr. Theónak fejébe száll a vér! Hát mégis férfi ez a firkász?!... Most megvan! Benyit...

Wagner úr a nadrágja szélét fogja és a falhoz dőlve alszik.

— Köszönöm — mondja Lilian a rádiósnak.

Most észreveszi Theót. Elsápad és a szája meg-

remeg... A milliomos nevet, de szintén egész fehér.

— Igen! Én vagyok A. Winter! — vágja oda Lilian. — Maga kezdte ezt a harcot!

— Ön nyert — mondja rekedten. — Eszközei minden gentleman felett biztosítják a győzelmét!

— Szentelen! Érti?!

— Elég asszonyom... Nem érdekel az ügye! Rádiós! Adjon le vészjeleket...

A nő kezében megcsillan egy revolver.

— Fel a kezekkel!... — kiáltja...

És már felsikolt és elájul nyomban! Lilian elvesztette a játszmat, mivel nem látta előre azt, ami a leglogikusabb volt: hogy Wagner úrnak (ki tudja miért?) kedves az élete, tehát feltartja a két kezét.

... És ezt sajnós, Wagner úr nem tehette akkoriban.

... Theo intézkedésére a rádiós vészjeleket ad és Wagner porig alázva, mélyen alszik feltartott kézzel...

A hajó csupa önálló, egymástól teljesen független, sőt ellenséges részre osztott. A végén Vaszicsék tüzeltek, a túloldalon Kennedy és cimborái, utánuk következett az autonóm Schwachta Szokratesz, vagy Knapp úr (ahogy tetszik), aki továbbra is mint magánzó élt a kabinjában és időnként vaktában leadott egy lövést valamerre. Ez itt most a helyi szokásokhoz tartozik...

Semleges különítményt képeztek még: Sir Maxwell, aki olykor kidugta a fejét egy hordóból és Brusier, francia fizikus, aki eddig nem szerepelt a regényben és a továbbiakban sem fog már, mivel a tengeri betegség ágyhoz kötötte az út eleje óta. Óróra most már késő volna külön megemlékezni és nem is fontos.

A fedélközt Mr. Theo, a futballbíró, a szerelő, meg a műötvös tartották megszállva és néha itt is, ott is feltűnt egy hosszú, keskeny szekrény, gyalog. Erre mindenfelől nyomban tüzeltek. Később a szekrény kék bútorrokona is jön, szintén mezítláb.

Gustav Bahr a szekrény tetejét akarta kinyomni és ehelyett felemelte azt alapjáról, amitől a lába kiszabadult. Mit tehetett volna különben, elhagyatva?

Egy nap különbséggel, a korpulens, kék rokon, Livingstone is megjelent, hogy e példátlan külsővel fokozza a teljes fejtelenséget.

A kórboncnok és Pepita Ofélia ezalatt úgy ahogy kormányozzák a hajót és ennek következtében a *Stanley Up To Date* olyasformán fest az óceánon, mintha hetykén félrecsapott kéménnyel most jönne a csapszékből.

Wagner úr e nehéz órákat a műtőben töltötte, ahol lefeküdt az asztalra és aludt, vagy énekelt. Később Schwachta Szokratesz kis híján megoperálta. A homlokáig szénporos A. Winter volt a paciens, akinek a lába fájt és az orvoshoz fordult.

— A. Winter vagyok és itt egy ekcémám volt hajdan — közölte Wagner úrral, akit elsősorban talált a műtőben. — Szeretném, ha megnézné kolléga úr...

— Kollégája a hóhér — felelte Wagner úr. — És várja meg, amíg idejön! — Ezzel elaludt.

Bumm!... Egy golyó ütötte át a deszkát. Bum! Bum!... A. Winter a szék alá ült és nem értette, hogy Wagner úr itt hortyog. Azután valóban jött Schwachta:

— Nem hiszem, hogy életben marad — konstátálta nyomban. — Vannak hozzátartozói? Üzen nekik?

— De kérem... Ez csak egy régi heg. Talán villanyozni lehetne?

— Rendben van — szólt lelkesen Szokratesz úr és a szemé felragyogott!... Levette kezelőjét. Istenem! A régi szép idők!... Bekapcsolja!... Zúgás.... szikrák... Zene füleinek. Lehúnyt pillával élvezte.

Bum! Egy golyó átüt a falon. A Winter csuklik...

— Köszönöm — szólt hálásan és reszketve A. Winter. — Az ön páciensei bizonyára hálásak voltak.

— Hát... Egy sem panaszkodott a villanyozásra kezelés után — feleli öntelten. Bum! Bum! Bum!

— Becsületszavamra — szólt idegesen Wagner úr és felült — ilyet még nem láttam. Egy műtőbe jönnék beszélgetni, mintha valami szekrény volna. Itt nem lehet aludni, ha állandóan ez a fecsegés van...

Ekkor becsapott a legújabb villám: kiderült, hogy a vizeshordókat valaki kifúrta éjjel. Nincs víz! Az ellenségek parlamenter jellegű vízhordói elosztják a szeszestalkészletet. Ez az egyedüli iható folyadék.

Déli 12.10-kor kiosztották az egyliteres fejadagot.

Délután 1.5 órakor nincs többé ellenség a hajón! Mr. Theo, Kennedy és Vaszics vidáman félkaréjban ültek mind a fedélzet közepén, érzelmes dalokat énekeltek, szájharmos- és gitárkísérettel.

Ismétlem: déli egykor osztották ki az egyliteres adagot és délután ötkor Wagner úr kijózanodott!

... Negyedhatkor bús arccal körüljárt és bemutatkozott sorban mindenkinek.

— Zaturek Manfréd vagyok — szólt halkan.

Ha Wagner úr nem volna markáns egyéniség e hasonlathoz, azt mondanám úgy állt ott, mint Csipkerózsika százéves álmából riadtan, gyanakvó ijedtséggel, a Déli sark táján. Búzakék szakállal!...

Idegesen ténfergett és a szalónban egy napilapot keresett, mert szerette volna tudni, hogy hová fejlődött időközben az orosz-japán háború? Állítólag Csemulponál készül valami. Később levelet írt a feleségének, melyben közölte, hogy jól utazik. Érdekli ez a kiállítás. Majd meglátja azt a repülőgépet. Egész éjjel dinamogépeket látott röpdösni a levegőben, szárnyakon (!) sokáig! Ez persze a veronézertől lehetett. Attól mindig nyugtalanul alszik. Az ember ne egyen sok vacsorát. De főként ne akarjon repülni. Az nem adatott meg. Van telefonhírmondók, szabadonfutó (kontrafékes!) biciklik, telefon, sürgöny, öngyújtó és fényképezés. Quo vadis? Mi kell még?

Nincs tovább Edith hidd el! Ha fejlődne még a technika, Isten lenne az emberből! És az ilyesmi rit-

kán vezet jóra. Egy rádium nevű dobozról (?) is álmodtam. Ha csak hozzányúltak, azonnal Londonból és Münchenből énekelt a veronézer. És zongorázott is ez a nehéz felvágott. Valami hülye cipelte őt álmában még négerrek és kínaiak között is és gyertya volt a kalapja mellett. És hemzsegett minden ezektől a kinematográfvetítőtől és az volt a legszörnyűbb: Képzeld! A képek beszéltek (!), énekeltek (!) és csurgott az emberről a veríték és nem tudott felébredni. Soha többé nem viszek veronézért! Nehéz idők, drága fiam — írta még, mert egyre írnia kellett. — A mi korunkban minden esztendő duplán számít! De jó lenne 30—40 évvel öregebbnek lenni! Akkor nem ül majd az egész világ gondterhelten a telefonhírmondónál, hogy jaj, mi van Csemulpónál, vagy a boxerlázadókkal? És most megint azt mondják, hogy Moszkvában (ez egy nagy, orosz város) lázadást csinált valami Benin, vagy Levin, vagy Lenin, vagy tudom is én... De lehet, hogy azért e rosszkedv, mert kóstoltam egy kortyot. Te tudod, ez babona nálunk a családban (osztobaság!), hogy aki egy kortyot iszik, az alkoholista lesz és nem hagyja soha abba, mert mindnyájan szégyeltük, hogy a papa ha ivott, hát dudolt a lépcsőházban. És meleg volt, hát ittam egy kortyot. De hogy dudoltam volna, azt nem hiszem. Remélem, te se. Még nem látom Pólat, úgy látszik késik a hajó...

... És írt és írt és a többiek daloltak és Theónak jött a remek ötlete: öltözzenek estélyi ruhába!

Meleg volt és sós párák szállongtak, tehát inni kellett mindenkinek és így az ál lord később tudja Isten honnan, egy szigonyt szerzett és eltorzult arccal üzte Pepita Oféliát. Ez kacarászva, sikoltozva futott, gitárral a kezében egy-egy fordulónál számárfület mutatott, vagy énekelt néhány víg stancát az ámokfutó bosszantására. Végül egy szekrénybe menekült. Hamilton belerúgott... A szekrény ezen csak kacagott.

Ölordsága erre elhozta szerszámaait és srófolt!

— Na, na!... — mondta a szekrény... — mit akar?

— Hallgass, piszok bútor, ma aprófát pofozok belőled! Ofélia, térj vissza! Megbocsátok...

Az ajtó nyílik erre, Hamilton tárt karral lép Oféliáért és ijedten látja, hogy a Pacioci portását ölelte át.

— Fiam! — kiáltja ez, elhajlítva gitárját.

Megrendítő pillanat! Atya és fiú szemben állnak.

— Kérlek, papa... — hebegi a fiú — jó, hogy jössz. Nem találtam otthon a mütömöt...

— És a legközelebbi szabó a Déli Sarkon volt?!

Azért átkarolja a fiát és sír egy kicsit és szemrehányást is tesz, de végül nem bánja: sok szépet látott ezen a tanulságos tengeri úton, mert a szekrényben illusztrált lapok voltak.

Theo és Kennedy, a büffépolc előtt isznak.

— Azt mondd meg, öregem... — kérdezi Theo, — mit akartál te... ezen a hajón?...

— Én, kérlek alássan... Szervusz... ex! Ez a te hajód... egy megvesztegetett mérnök miatt, kettős bordázattal készült... És a fenék két bordázata között teli volt fegyverrel... No most te bezártad azt a kövér A. Wintert és ő kihallgatta, amikor a bordázat között elrejtett fegyverekről tárgyaltam. Ott bujt el ő és az ujságíró is előlük. És Fülíg Jimmy, meg a barátai megtudták a nőtől a fegyverek dolgát. És ezek a Vörös Vaszics martalócai, nagy titokban, éjjel a vízbe dobták a fegyvereket!... Akkor kezdődött Vaszics legényei, meg az én embereim között a hecc! Elintézték egymást néhányan.

...A sötét tenger felett jégmadarak íveltek ferde siklással. Theónak kapart a torka. De nem ivott. Most van az utolsó alkalom! Pepita Ofélia énekelt, táncolt, ivott és nevetett, mint egy rekordsebességre felfokozott áramvonalas Puck, a Szentivánéji Lázálomból.

Livingstone kövér arcába úgy belesüppedtek a szemek részegségében, mint egy utolsó negyedét görnyedő

holdkaréj. Valahonnan előkerítette a portás sapkáját és abban ült. hízottan, ónszínűen, üveges tekintettel.

Theo lassan elosont a kajütők árnya mentén. Valamit tenni kell! Hová robog ez az álkozott hajó?

Kissé ájuldozott a szomjúságtól. A fedélköz matrózfülkéjénél világosság. Az egyik legénységi szobában a Mócsing nevű, néptanító külsejű és két ember, akiket sohasem látott a hajón.

— Ez az ujságíró nő ügyes.

— Igaz. A fő mégis az, hogy Fülíg Jimmyt elintéztük — szól az egyik.

Szegény fregattfőhadnagy!...

Bestia ez a Lilian.

A tömzsi ásít és elindul az ajtó felé, ahol Theo áll. Eh, ha benne van, gyerünk!... Felkap egy széket és már lecsap a tömzsire, hogy mint a kő zuhan hanyatt. Buzgó Mócsing is egy ütést kap és vérbeborultan hanyattesik. Egymás torkát szorítva gurultak a hosszúval. Végül ez is mozdulatlanul fekszik.

A hármat megkötözi és legurítja őket a fenékbe. Gyerünk tovább... Lihegve oson a fal mentén. Egy pillanatra megáll. A futballbíró üvölt odafenn.

— Az semmi. Idehallgassanak! Én híres akartam lenni! Volt egy találmányom is! Ez a lényeg! Mint futballbírónak egy volt a célom: Korrektség! Elfogulatlanság! Fegyelem! és még sok más...

Ebben a pillanatban jött Schwachta Szokratesz.

— Senki sem hagyja el a hajót, amíg a rendőrség jön! Lezárták a tengerszorosokat. Eltűnt egy fontos távcső! Mindenkit megmotoznak, ha Zürichben kikötünk!

... Közben a Vörös Vaszics Theo után osont és leütötték egy karosszékkal. Mondmár Fülöpre is rászakad valami... Elájul. A fenékbe kerülnek.

Most a szerszámkamrához ért.

Hangokat hall... Odaszorítja fülét. Ez Lilian!

— A maga papája... cirkusznál volt?

— Igen. Nagyapi sokat mesélte — siránkozott A.

Winter. — Anyukám volt az attrakció, egy bambuszszal egyensúlyozott. Apus megtanulta, hogy könnyű legyen, ha emelik. Szóval anyukám egy bambusz végén kitartotta az apámat...

Theo kopogott az apró, kerek ablakon.

— Kérem... Menjen innen... — szólt ijedten Lilian, miután Theo kizárta az ajtót.

— Kedves, hogy így aggódik...

— Theo... — mondta a nő remegve. És kilépett.

— Megkötöztem őket — kezdte a vörös fiatalember csúfolódva — és a fenékben...

...A nő hirtelen mellbelökte, hogy beszédült a szerszámkamrába, azután rázárta.

Theo fejfel rohant az ajtónak dühében...

A fedélzeten most kitört a pánik. Valakinek eszébe jutott, hogy nincs ennivaló. Miért hitte? Rejtély! Egy perc múlva izgatott tanácskozás kezdődött. Schwachta Szokratesz kérte az embereket, hogy őrizték meg nyugalmukat és beleesett az esőgyűjtőbe, ahonnan kihúzták. Ne veszítsék el a fejüket, mondta, tengeren éhhalál ellen jól bevált szokás van. Majd elfogyasztanak egy utast. Matrózslakoma lesz!

Jajveszékelés és fejetlenség tört ki! Maxbell kért mindenkit, hogy ha ráesne a választás, úgy étkezés előtt balzsamozzák be. Amennyiben életben marad, akkor ez természetesen felesleges. A futballbíró felugrott az asztal tetejére és ordított.

— Uraim — kiáltotta vadul. — Én feláldozom magamat... Na... Jaj! Várjon maga hülye! — (A türelmetlen Sigorszki ugyanis, amíg a futballbíró beszélt, megsózta a kezét és beleharapott.) — Én tudom mi a kötelesség, felajánlom a feleségemet!...

— Pfuj bíró! Hü-lye! Hü-lye!

— Ha egyszer úgy áll a dolog, hogy valamelyikünknek meg kell halni, igyunk egy kortyot — mondta Maxbell és felhajtott egy fél üveggel pálinkát és ettől rajtaütésszerűen ájult részeg lett. Újabb pánik!

Pepita Ofélia segítségért kiáltozott valahol... Oda-rohannak és látják, hogy a művésznő a szerelőn térdel és egy lábassal veri a fejét.

— Segítség! — sikoltotta — egyedül így nem bírom agyonverni! Hozzatok a fűtőktől egy lapátot.

Rohantak lapátért.

— Sokkal okosabb lett volna az expedíció helyett egy buta kis nővel beülni valami olcsó cukrászdába — kiáltja Maxbell. — Adjanak le vészjeleket! — És megkapaszkodott egy pózna felett függő kötélbe és ott lógott vigyorogva. Amikor arra jött Livingstone portássapkában, aprópénzt nyújtott át:

— Adjon egy szakaszt a Piccadillyig és itt van külön, ezért adjon vészjeleket. Ne csináljunk ebből presztizskérdést, — hadonászott röhögve Maxbell és nyíltszíni tapsot kapott, mert visszakézzel inzultálta a futballbíróét. — A portás csöngesse le a hajót! ... És a presztizst... azt... kérem... teljesen hagyjuk ki a játékból... Én a világ legnagyobb teleszkópján keresztül láttam azt a csodálatos, végtelen űrt, amit az ember a saját fejében érez, ha sokáig nézi a csillagos eget. Mert igen tisztelt akadémiai aggtársaim, kit érdekel alássan a távoli fényévek végtelenje?! ... Mi lesz itten a közeli fénytelen évek véges ügyével? ... Itt a földön egyetlen fénypercet ellopni a haláltól. *That is the question*... hogy Shakespeare karnagy úr szavaival éljek: egyetlen nagy csillagászt ismerek prof... Pepita Oféliát! Aki... minden este... a szívünk mellett áll és gitározik... My old Ofélia. Én... hatvanéves lettem innen-onnan... Különbem mindegy, hogy honnan! Annyi lettem! — motyogta a tanár és keskeny spirálisban törökülésbe süllyedt a pózna tövébe. — Az archimedesi igazság... ez: Adjatok... ebben a végtelen ürességben egy fix lánytekinetet, hogy kimozdítsam magam a világba... Mert ez a világ... egy mozgóképpalota... az élet nem algebra, hanem hangosfilm...

— Igaz! Epurci móve... — szólta a szerelő.

— «És mégis *mozi* a föld!» — bólintott Maxbell. De már akkor, ahogy dőlt a hajó, vagy ötszáz métert merült, hogy aztán a Mont-Blanc csúcsáig emelkedjék és itt megpillantotta a fennsíkon Adrient. kit húsz éve nem látott és szomorúan mondta: «*őn Tibetből jön, ezt látom az iránytűmön és ott tanult egy titkot, amitől maga ilyen fiatal maradt és én ennyire megöregedtem*». A lány csak legyintett és csillogott a szája és a szeme és a Mount Everest jeges fuvallata meglebbentette világoskék szövetblúzá, amin súlyos, remek, szőke fonatok nyugodtak vastagon, puhán és nevetett, olyan csengőn, mint ahogy a gieccser jege pattogzik szilánkokká, ha rátűz a nap.

... És most megjelent álarcban a dalai láma, de Maxbell röhögve mutogatta a leánynak: «Ez egy jó pofa, én régen ismerem! Evvel együtt voltunk bezárva a British Museum néprajzi osztályán! Most lopott valahol egy fennsíkot és nem akar megismerni! Ez egy nagy csibész!» Ekkor hallotta, hogy peng valahol! Hátralépett! A dalai láma vádlóan rámutatott és ő elhűlt a rémülettől, mert érezte, hogy **Pepita Ofélia, a gyomrában áll és gitározik!**...

A fedélzeten beteljesedett az óceánjáró utasainak tragédiája! Megették az utolsó darab kenyérhaját és egy órája forralták a szerelő bőrvét. Hiába! Mr. Szokratesz merev mosollyal állt ott. Ostoba kísérletek. Itt tengerészlakoma lehet csak! És máris kiosztotta a külön e célra szolgáló kérdőíveket, amiket jóelőre megkeresett a kapitány fülkéjében. Mindenki kitöltötte atyja, anyja nevét, állandó lakhelyét, foglalkozását és az ív aljára mindenki odaírta a «Megjegyzések» rovatába, hogy amennyiben a sorshúzás révén elfogyasztják, úgy közli, hogy saját elhatározásából ették meg, erre senki sem kényszerítette, nem is befolyásolták...

— Jöjjenek vacsorázni! — kiáltott a futballbíróné.

— Még e pillanatban is az evésen jár az esze? —

dörgött rá megsemmisítően Sigorszki. A futballbíró most kihúzott egy cédulát és komoran szólt: — Melyik önök között... a Schwachta nevű Szokratesz?

— Hohó! Itt csalás történt. Én a maga nevét írtam fel. Tehát önt fogjuk megenni, Legyen erős.

«Idő! Bíró!», kiáltozták. «Szemüveget a bírónak!»

— Ki mondta, hogy hülye?! — lihegte a bíró.

— Húzok új kérdőívet! — harsogta a hóhér és máris olvasta: — «Schwachta Szok»... Ez disznóság!

... És kiderült, hogy valamennyi cédulán a hóhér neve állt. Erre ismét kitört az általános dalolás...

... Körülbelül erre az időpontra eshetett, hogy Lilian kiszabadította a foglyokat. Megígértette velük, hogy nem bántják Theót és ő maga is igyekezett elbújni valamerre. Benyitott a teljesen félreeső burgonyaraktárba, de egy kéz torkonragadta Liliant:

— Theo! — kiáltotta —, Theo, segítségre!

— Én vagyok — súgta a támadó. És csakugyan Theo volt, akit a mindenhol előforduló Pepita Ofélia kiengedett közben.

Hiába is szépíteném: be kell ismerni, hogy ez a végsőig gyötört, rettentően össze-vissza becsapdosott ifjú, ez most hm... Ez felpofozta a hölgyet! Ott a sötétben szóltanul, elszántan zajlott a csata... Azután lihegtek kétségbeesett daccal, elkeseredve és csókolóztak egy kicsit...

Aztán tovább folyt a kézitusa!

... Közben a fedélzeten kitálalták a száraz babfőzeléket vacsorára. Az egyetlen velőscsontért közelharc folyt és Pepita Oféliáé lett, aki jól bekente sóval és borssal, azután odaütögette a tányér széléhez és csodálkozott, hogy törött üvegdarabok hullanak ki belőle. A hóhér sírva borult az asztalra...

Az egycsövű messzelátó volt a velőscsont!

És Milánó hullott ki belőle! Sőt Róma is, és Tokió! És a halálsápadt ítéletvégrehajtó vallott:

— Ez volt a titkom! A kockázatmentes derűlátás

szabadalma! Legyen bár köd, vagy eső, hó, vagy gyomorrontás; a látcső végén látszik Tokió, Stockholm, Milánó, Bécs, sőt Lucien Boyer is. A hazugság helyett diapozitívumoknak éltem!

— Uram atyám... — motyogta a futballbíró. — Micsoda borzalmakat ér meg az ember a tengeren...

— Ez történt a látcsővel... — folytatta a hóhér. — És most már ne ütögesse a tányérhoz... mindössze Athen van benne és azt sem lehet kenyérre kenni. Most lelepleztek és az vesse rám az első követ, aki még le tud hajolni, anélkül, hogy orra essék... tudják meg, hogy azért lettem Schwachta, mert egy hasonló hentesbolt előtt találtak Karnevál hajnalán, Knapp lettem, mivel egy fodrász örökbe fogadott, inasnak és Szokratesz, mivel valaki meghülyült és ezt a nevet rámsózta... Ezért az én nevem Schwachta Szokratesz, Knapp és Achmed is a gyönyörű turbánviselet kedvéért, mert tizenhét éves koromban bejártam Középamerikát, egy operett címszerepében... Így lettem hóhér...

Nagy, nagy megilletődöttséggel aludtak ekkor már valamennyien és Schwachta Szokratesz, Knapp vagy Achmed hűnyódó pillákkal rágyújtott egy szivarra Sigorszki felsőzsebéből.

De rövidesen kihullott a szájából. Éjfél után egy óra volt. A hajó valamennyi utasa aludt. Theo és Lilian is, elgyötörten, összehajoltan és egymást fojtogatva...

Az ég mint valami végtelen dóm kupolája ragyogott a víz fölé domborultan, amelynek végtelen síkján csak a *Stanley Up To Dale* rohant kissé cik-cakban és imbolyogva, mivel a kormánynál egész nap Pepita Ofélia állt és aludt...

Hajnalban ismét feltűnt a közelben *Brigitta* és a Főorvos vezetésével a kalózok megszállták a hajót.

«Most érünk Trieszthez, drágám — írta Wagner úr. — Itt a vámvizsgálat!»

Mr. Theo iszonyú fejfájással ébredt a kabinjában és ahogy felült, egy táblát látott az ajtón:

**AGYONLÖVETÉS ELKERÜLÉSE VÉGETT:
SZÍVESKEDJÉK A FÜLKÉJÉBEN NYUGODTAN
MARADNI, ELLENESETBEN KICSINÁLJUK!**

Sambi-Sumbinál álltak.

Most a szekrény odalépett Mr. Theo-hoz és alázatosan mondta:

— Zárja ki rólam az ajtót, hogy ne kelljen lehúzni ezt a bútort, mint egy hálóinget.

— Csak menjen vissza a helyére! Érti?!

A szekrény csüggedten visszatért a falhoz. Kint-ről behallatszik Sir Arthur Maxbell hangja:

— Mehetünk! És biztosíthatom önöket, hogy ide Gustav Bahrral fogunk visszatérni.

A szekrény felkacagott és Mr. Theo dühösen figyelmeztette, hogy be fogja olajozni, ha ezt nem hagyja abba!

A kikötőben ott állt a Sambi-szigetcsoport kormányzója, néhány bennszülött katona, egy tüskéshajú, bazedovkóros kormányzósági irnok és a híres festő, rövid úszónadrágban. Várták az expedíciót.

Theo kabinjában váratlanul megjelent Búzgó Mócsing, a népoktató külsejű kalóz.

— Hajlandó hölgylátogatót fogadni? Ha rám hallgat, azt mondja most, hogy nem. Az igazi Gustav Bahrneről van szó. Ezt a Rézgróf fogadta a San Franciscói pályaudvaron és elvitte az ön nevében a *Wagner Úr*-ra.

— Elcsalták őt arra a rozoga, vén gőzösre?!

— Kérem — mondta Búzgó Mócsing szigorúan —

a hölgy mit sem vethet szemére a gőzösnek. Sőt. Nekem a gőzös jobban tetszik.

...Buzgó Mócsing elment és jött a szekrényben idegeskedő tanár özvegye. Az igazi Gustav Bahrnél! Ez nem bűgött. De időnként egy sóhajszerű apró hördüléssel összerezzen. Hegyes kontya van, csúf és öreg.

— Örülök, hogy megismertem — mondja és felhördül és Theónak mindkét szemöldöke vibrál. — Csak tegnap értesültem, hogy kedves öccsével összetévesztettem. Hi!

— Tessék egy pohár... hopplá!... vizet inni. Ez mitől van?

— Régi tünetem. A másik miszter szintén vörös. Ő említette, hogy ön kegyes életű ifjú és a vadonba szándékozik hittérítőnek. Hi!... Mindég így pislog?

— Ezentúl mindég...

Úgy érezte, hogy tombolni fog! Mit mondjon? Hogy a Rézgróf nem az öccse? Ehhez az ő fején is sok vaj van.

— Csak ketten vannak testvérek? — kérdi a nő.

— Tessék?... Nem. Van fent egy Vaszics nevű idült bátyánk is. Remélem megtaláljuk a férjét.

— Szegény Gustavom... Sajnos, szellemi frissességéből sokat veszített az utolsó évben... Ön baromfit tart a szekrényben?

— Félig... Lehet, megjegyzem, hogy egér van bent, ilyenkor így teszek...

— Nem árt az a nagy kancsó víz a szekrénynek?

— Nem fontos. A nyílt tengeren eldobom ezt az ócska bútort. Frissességét elvesztette. Jól éltek önök? — kérdezte, mert mondani illik valamit.

— Boldog voltam Gustavval, pedig kevés illuzióm lehetett... Ugyanis Gustav Bahrt tizenennyolc éves korában Zpruzic Tódornak hívták. Atyám gyarmatárúüzletében segéd volt... Mégis inkább patkány lehet abban a szekrényben. Mennyi víz! Nem árt ez?! Szóval egy ballépést követett el, hi!... elutazott a pénztárral.

Néhány év múlva váratlanul megpillantottam Zpruzicot...

— Ha megkérhetem, ezt a nevet ne tessék mondani. Ingerel...

— Kérem... A hűtlen kezelésért járó egy év helyett, hogyan lett a hűségért kezeskedő örökös «holtomiglan...», nem tudom. Nekem már mint gyermeknek tetszett, mivel hűtlenül kezelte a mazsolát is, hogy megajándékozzon. Ez volt Zpru... Nem, nem mondom... Ön igen ideges...

Csak nehezen lehetett lerázni a hölgyet. A tanár sápadtan állt a szekrényben, amikor Theo kinyitotta.

— Röviden Csuzlinak fogom nevezni önt és megállapítom, hogy mint segéd hűtlenül kezelte a mazsolát és a pénztárt, mint férj egyszerűen elsikkasztotta önmagát és a mazsolákat, amellyel viszonzásképpen atyja vagyonáért a hölgy életét akarta megédesíteni. Huzlovics úr szégyelje magát! Elszökött a sorsa elől!

— Uram! Sikkasztásért nem jár életfogytiglan!

— További gazsága: e tiszteletreméltó hölgy sohasem volt hófehérbőrű, mint az Északi Sark, ez nem volt olyan szép, mint egy korallzátony, nem kacér, mint az Egyesült Államok, nem karcsú, mint a Tűzföld, nem kékszemű, mint az Irani Fennsík és nem csókolt soha úgy, mint Afrika!

— Beismerve. Mit mondtam volna? Hogy egy cég-tábla révén kerültem összefüggésbe a gyarmatokkal és első utamon még nem én voltam a kutató, hanem a rendőrség?

— Ez az ön legnagyobb bűne, Husovszki úr! Mert ha ön azt mondja, hogy a felesége egy vérszegény, mármár pártában maradt leányzó, akihez odakényszerítette magát a szükség, miután törvényt bontott, akkor én elkerülöm azt a nőt, aki csakugyan karcsú, mint a Tűzföld és a legsötétebb, mint Afrika! De azonfelül kacér, mint a Jóreményfok és nagyobbakat hazudik, mint a Himalája!

— Sajnálom, ha akaratlanul is becsaptam.

De erre Mr. Theo is becsapta. A szekrényajtót.

Mert zaj hallatszott fent, kiáltozás, lárma, azután kemény léptek és belép a tudomány bajnoka, lihegve!

— Uram! Eljöttem ide és közlöm önnel, hogy Gustav Bahrt megtaláltuk! És e pillanatban már a hajón gondos ápolásban részesül! Adjon egy darab kemény papírt... Meg kell támasztani a szekrény alját.

A bizonytalanul ingadozó bútordarab alá elhelyezett egy darab keménypapírt. Theo szédült... Mi van itt?! Elhülten nézte ezeket.

— Uram! — kiáltott a futballbíró. — Én csak azt mondhatom, amit Sir Maxbell: A tudomány védhetetlen! A tudomány egy félmagas labda, kapásból megcsavarva, külső rúszttal a bal felső léc alá!

— Úgy van! — mondta lelkesen Maxbell, mivel egy szót sem értett az egészből. És távoztak.

Mit lehet itt tenni?... A tudomány védhetetlen. Mit szólhatott a föld, amikor Maxbell korai előfutárai kiderítették, hogy tányéralakja van? És mit tehetett volna, ha kiszámítják, hogy kés-villa is fekszik mellette az űrben? És a fókuszában egy lekváros gombóc található? Gustav Bahr bizonyára tudja a kötelességét és hátralévő éveit ebben a szekrényben fogja eltölteni. Mert ha csak egy pillanatra is kijön, összeomlana a valóság. Mi történnék, ha kiderülne most, hogy minden test annyit veszít a súlyából, amennyit akar és az egyenlő szárú háromszög szögeinek összege szerény havi életjáradék? Másnap feloszlatnák a daláregyesületeket, mindenki elkésne az irodából és az emberiség leinná magát a sárga földre.

Bátortalan kopogás hallatszott a szekrényen, mire Theo sziszegve mondta:

— Ha életjelt merészel adni, az emberiség jól fogott érdekében elégetem, mint egy hindu özvegyet!

Ez történt voltaképpen: Csónakkal partra érkeztek négyen: Sir Arthur Maxbell, a Rézgróf (mint

Theo) és Lilian (Gustav Bahrné szerepét játszotta, amiért külön fáradsággal megtanult szájharmonikázni). Fülíg Jimmy képviselőjében ott volt a Főorvos úr.

A kormányzót meghatotta a *nagy ember hitvese*.

— Segítsen rajtam, kormányzó úr! — sírta a «hitves». Félek, hogy a férjem nem akar majd jönni. Nagy beteg szegény... Szellemileg sem a régi...

— Amennyire tudom, a hegyek között élő vadaknál megfordul egy európai, aki Bahrnak mondja magát.

— Ó! Ha elvihetnénk... Ha nem kellene itt maradnom miatta — szólt az asszony búgó hangon, azután kissé szájharmonikázott. Nyomban utána a kormányzó kijelentette, hogy semmiképpen sem kell majd ittmaradnia, mivel erkölcsi kötelességének érzi, hogy a beteg embert visszaadja családjának.

A hegyek közt élő bennszülöttek társaságában egy kunyhóban valóban ott élt «Gustav Bahr», ez a kis köpcös, őszhajú, monoklis egyén. Sokat tanácskozott a törzsfőekkel, elsőrangú szivarokat szítt és éjszaka vette fel sokszínű szebbik ruháját, amit senki sem értett, mivel az ágyban feküdt benne. Most érkezik egy ember, akinek olyan színű a haja, mint a lemenő nap és az arca pöttyös. Nyomban elnevezik Pöttyös Alkonymak, vele van Áll Szőr, az ideges kecske és Fehérsapka (a Főorvos), aki pofonokat hozott magával és a podgyász körül megforduló kíváncsi bennszülötteknek bőkezűen osztogatott belőlük. Továbbá egy nő is jött.

— Hogy hívnak téged? — kérdezi Pöttyös Alkony a főnököt.

— Hazug Hal a nevem, de ez nem igaz.

— Egy tudóst keresünk itt nálatok... — Pöttyös Alkony elmondta a kormányzó üzenetét. De közben megérkezett a «tanár».

A köpcös egyén szivarozva sétált és meghült benne a vér, amikor egy hölgy, akit életében sohasem látott, olyant síkított, hogy a bennszülöttek egy része lerohant a tengerpartra, mert azt hitte, hajó jön. És zo-

kogva a nyakába esik és öleli a rémült embert s a közelben megszólal egy távirópózna, kalapját levéve:

— Üdvözlöm A Földrajztársaság nevében.

A tudós tisztában volt vele, hogy a felelet is korrekt lesz az irodalom szempontjából, Most ama néhány robosztusan egyszerű mondat következik, amely minden regényes életrajz nagy jelenetéhez elengedhetetlen. Az a pár *«spontán»* szó, amelyen évekig gondolkozik a tudós, amíg felkutatójára vár és valahogy így fest majd a műben: *A hallatlan erőfeszítés után, amikor megvalósul a valószínűtlen, ázzal a dikciószerű és mégis pátoszmentes angolszász ünnepélyességgel így szólt: És most következik néhány mesterien egyszerű szó.*

De még Maurois is tehetetlen lett volna *Gustav Bahr* feleletével, amely így hangzott:

— Micsoda hülyeség ez?! — szólt idegesen. Nem ismerem a hölgyet. Különben is jól érzem itt magamat!

— Nem mondsz igazat uram, pedig én vagyok a Hazug Hal — szólt a bennszülött. — Neked fáj a szív, ved, fáj az agyad, téged gyógykezeltetni kell. — És ebben igaza lett, mert ő maga úgy ütötte fejbe Quebrát, hogy nyomban hosszú kezelés vált időszakúvé.

... És mert a tudomány csálhatatlan, sikerült a csalás. Az elhült, fejbechapott Quebrát váratlanul meglepte a sikoltozó nő és valamivel a karjába szúrtak. Quebra nagyot kiáltva revolveréhez kapott, de a sok ölölgető kar, továbbá egy szeretettel fojtogató kéz még fél percig ellenálltak és ezalatt hatott az injekció.

Így sikerült a portugál felségjog megsértése nélkül amerikai hajóra vinni a gangsztert! Mert ez volt az elérhetetlennek tűnő cél! «Kiemelni» az idegen állam érinthetetlen területéről Quebrát! Akit a jámbor portugál kormányzó mind a négy csendőrével sem fogott volna el, ha posta útján kéri a kiadatását.

Hogy lehetséges mégis ez az ünneplés? Ni! Az összes lapokban hasábos cikkek... És itt egy fény-

kép is! ... De hiszen ez az *igazi* Gustav Bahr! És a nő sem Lilian, hanem a hegyeskontyú éltes hölgy... Hogy van ez? Kicserélték őket? Igen!

Gustav Bahrt másnap kibocsátották a szekrényből és megmagyarázták, hogy választhat a leleplezett szélhámosság, vagy az érdem nélkül vállalt ünneplés között és a nagy tudós engedve a kénysernek, belenyugodott a világhírbe. Maxbellt szintén ezen választás elé állították: világröhögés vagy Nobel-díj-jelöltség és a zseniális ember keserű szájjal belenyugodott a Nobel-díjba. Nem ő az oka, hogy Brusier, ez az elkallódott fizikus esélyesebb jelölt, mivel unokafivére a Világ Szeme Pictures operatőrje volt és így a fizikus állandóan megjelent a híradóban, mosolyogva és cylinderét csóválva, míg lassan cégjelzésnek vélték már, mint a Metró, régóta bólogató oroszlánját.

... És a Tonga-szigeteknél az éjszaka leple alatt két csónakkal felvették a régi legénységet, majd megsúgták nekik, hogy választhatnak: vagy vállalják a felkutatást, vagy mint lázadók törvény elé kerülnek. Az emberek az utóbbit választották. Mire a legénység elfoglalta a helyét a Stanley Up To Daten, a «WAGNER ÚR» nevű pestishajó messze járt Quebrával és mikor a látóhatáron kívül ért, *megkezdték bordázatáról eltávolítani, a karosszéria módjára rászerelt ócska hajóvázat, horpadt kéményt, korhadt deszkákat...*

... Ugyan ki mondta volna, amikor San Franciscóba befutott a gyorsjáratú „Radzeer“ cirkáló, hogy *ez volt még nem régen a «MI UJSÁG WAGNER ÚR».*

... És a kikötő fényárban úszott, a tribünön előkelőségek, világhírnevek, a kordon mögött életveszélyes áradat, hangszórók bömbölnek, autótülkök, szirénák lármáznak. És a szpiker izgatott hangja száll: *Halló! Ismétlem... Halló! Már feltűnik a Stanley Up To Date...*

... Mr. Theo nem száll le a hajóról, azt mondja beteg. És Lilian nem hajlandó nyilatkozni és szintén

nem száll le, de itt van Pepita Ofélia, szerény gesztussal átvesz egy csokor virágot és megörökítik a hirdóban amint a kikötőben áll és minden percben mosolyog! Lépésben megy az autó a város felé és mindenhol éltetik, Brusier fizikust, éltetnek mindenkit; éltetik a halhatatlanokat és éltetik az élhetetleneket.

... És a «MI UJSÁG WAGNER ÚR», illetve a Radzeer legénysége elindult Pizskos Freddelel meg Peterssel és a Vörös Vaszcscsal, meg a Főorvos úrral, a *Nyakát Neki Ricc* étterem felé, a külvárosba és veszekszenek, mert ez a Fred itt megint manipulált. Hogy a fenébe került az olaj pénzbe, mikor most is a Stanley Up To Date lepecsételt kannáival van tele a Radzeer?

Pizskos Fred hátraböki a sapkáját:

— Én megint torkig vagyok veletek! — Ott hagyja őket.

... A sarkon egy gödrös sikátor gázlámpája még rásugárzik homályos üvege mögül, amint szvetterében, zsebre csapott kézzel, vállára vetett kiskabátban, csámposan megy és a külváros keskeny, údon házainak misztikus homályában eltűnik, mintha árnyá hatalmasodva a görbe kémények között felszívódna, hogy azután Cape Townban, vagy Malmöben lássák újra ugyanígy, mogorván és egykedvűen, rengeteg eszével, kriptaszagú életének ismeretlen régi tragédiáival, e gáncsolható, de félelemnélküli lovagját legendáknak, bűnügyi balladáknak.

— Becsületszavamra... Ez a Szürovacsek ez mindig lop az osztozásnál... Ezt ti nem ismeritek, ez a Pizskos Fred, egy régi martalóckapitány... Ezzel Port-Suezben elégettük a hajót, csak azért, hogy a frászt kapja mindenki. És mert szép este van, búcsúzzunk Arnold, ajánlom magamat.

... És megemelte kalapját, mire felszállt egy veréb boldog röppenéssel, üdvözlő kört írva, a régi elszédült lelkiállapotának egyensúlyában túlboldog Wagner úr felett a magasban, mire ez biztatólag utána szól:

— No csak ne hozzál szégyent a fejemre... Egy szegénysorsú veréb ne legyen olyan fenn mindjárt, — de rémülten kiált máris. — Jaj Istenem! Becsületszavamra ez elvitt egy álkulcsot...

... És vidáman ment hetyke kalapgyertyájával, dalaival, hervadt virágokkal tömve a zsebe és így kiállt a fényárban úszó városháza előtt:

— Milyen dísz van ma! Úgy látszik ünnep lett! Akkor elénekelem Mendelssohnból a makkhusz indulóját!

És elénekelte...

... Míg a kivilágított városháza dísztermében gyönyörű pohárköszöntők hangzottak el, az erkélyen ott állt Pepita Ofélia A. Winter mellett.

— Milyen szép este... Tudja, mi jut eszembe?

— Én azt gondolom, — szólt A. Winter — hogy jó volna csillagot választani, mint gyermekkorunkban.

«Az én szövegem» gondolta dühösen Ofélia.

— Azért se választok csillagot — szólt szárazon.

— Jó a gyermekeknek. Ők mindenben hihetnek — folytatta ijedten A. Winter. — A nagyszüleim Mikuláskor selyemcukrot helyeztek el a cipőmben, az ablakpárkányon. De kérdem én: mit tesznek a felnőttek cipőjébe?

— Sámfát! — felelte dühösen Pepita Ofélia.

Dr. A. Winter ettől a szótól halálosan elsápadt:

— Sá... sá hám fát?... — Csak nem Hannibál következik, meg a száraztészta, és a filmszínészek?!

— Tudja mit? — mondta jólelkűen a művésznő, mert megszánta: — Válasszunk mégis csillagot.

— Hát tessék... — szólt kissé bizakodóbban. — Maga melyik csillagot kedveli?

— Én? — felelte Pepita Ofélia és egy remek *bemondás* jutott eszébe. — Az én kedvenc csillagom a Charlie Chaplin! Ez a tündéri alak és...

És mire felnézett egyedül volt. A. Winter kalap, kabát nélkül, futva menekült a kivilágított utcákon...

GYÁSZJELENTÉS

A Gustav Bahr(Man for man)-expedíció résztvevői
őszinte szomorúsággal tudatják, hogy a Füllig Jimmy
néven közismert, polgári nevén ismeretlen, k. b. 25 éves
fiatalember, ki eddig még meg nem állapított helyen
született, felderíthetetlen módon elhalálozott. Fentnevezett
hűségével, bátorságával és korszerű felvilágosodottságával,
önfeláldozóan szolgálta az expedíció ügyét.

Emlékét megőrizzük!

193... III. 18. San-Francisco.

A Stanley Up To Date expedíció «Man for man»
társasága nevében:

Brusler, elnök.

A Gustav Bahr Felkutatásának Emlékére
Alapított Királyi Földrajzi Érem tulajdonosa,
akadémiai tag, stb.

VIGYÁSZ-JELENTÉS

Idevigyászon mindenki, ha elszámollása vagy más
dolga volt evvel a

Füllig Jimmyvel.

Annak most megadták. Elkészült!

A Gyarmatoknak Szingapuri Klubvilága gyászjelentt,
hogy a *Hűséges Almák* (nem esnek fejre a fájuktól),
továbbá a *Kés* vagy *Bevételi* társzság mint tagját, a
«*Mindennek Van Határa, De Megkerüljük*» csempész-
egyesülés, mint titkárát, megtört szívvel elintézetnek
veszi. Emlékét néhány pasas, aki nem tetszett neki,
élete végéig ápolni fogja. Eszt a gyászjelentést a világ
számos főhelyén kifüggözik a lebujkba, hogy cimborái
ne keressék, adósai nyugodtan alhassanak és hitelezői
gyászolhassák. Hűséges menyasszonya, Pepita Ofélia
siratja, minden este nyolc órától a Velő Tanyán.
(Az úri közönség táncoll)

Halottakról vagy jól, vagy semmit!

FÜLLIG JIMMY BARÁTAI

M

MEGEMLEKEZÉS

i, Őfelsége St Antonio Főherceg, a Boldogság Szigetek Uralkodója, kegyesen megemlékezünk hűséges alattvalóinkról.

AZ ELHUNYT FULIG JIMMYRŐL

aki uralkodója iránti őszinte ragaszkodásának, önfeláldozásának számos bizonyosságát adta. Ezért neki a II. osztályú Hűség-Érdemrendet és szigetünk állampolgárságát adományoztuk, továbbá az 193... januárjában megkötött rendőri, kiadatási egyezményből, külön záradékkal e hívünket kivételnek mondtuk és a személyére vonatkozó megkereséseket nem vettük figyelembe, azokat két díszes albumba kötve levéltárunkban helyeztük el. Néhány őszinte emberi tulajdonsága miatt kegyeinket bírta.

Béke hamvairal

Kelt, Almira, 193... III. 19.

Őfelsége nevében, kabinetirodója útján:
Y'Sangenaró di Costadó Gomparez, hidalgó s. k.

FÜLIG JIMMY LEVELE ŐFELSÉGE ST. ANTONIO FŐHERCEGHEZ.

Tisztelt Királyi Ur, Kedves Királyné Felséges Aszszony és a kedves mama őjóságossága.

Továbbá nagyon örültem hallálom fölötti szomorúságán és őszinte részvétét, melyel ondolált, vagyok bátor asz elhunyt nevében megtört szívvel hálás köszönetem nyilvánítását.

Szomorú dolog asz, há valaki meghal, de kiderül, hogy ez csak tecc. Ha az ember jön a túlvilágról és

látja, hogy a Dokok, kikötők, raktárházak, örömek és pofonok meg minden ép olyan mint volt.

Mer itt mégis abban a tudatban vannak, hogy meghalt a Fülíg Jimmy és mégis csak épen úgy mennek és lármáznak, mint tegnap. A Hazug Alisz a «Főzd Meg» késlokál és panzió direktrossza ép úgy veri a sofört, mint tegnap.

Ép úgy futkálnak az autók, ép annyit haszudik a Buszkó Mócsink és ép úgy csillingelnek a villanyosok és ami a legkínosabb: ép úgy süt a nap!

Nem tudom, teccik-e érteni?

Én sose gondoltam arra, hogyha mekhallok, akkor szüneteljen a forgalom és átalakítás miatt zárva legyen a napfény. Én nem kívántam, hogy szünjön meg az óceán és a Buszkó Mocsink ne haszudjon (amire eddig még detektívek is csak fenytéssel bírták szorgalmazni.) Minek kívánjam, hogy ne táncoljon úgy a sok por it a lármába? És mért ne üsse Hazug Alisz a direktrossz az ő soförjét? És mégis...

...Esz ety nagy tanulság volt. És sajnos, hogy ettől se komojođtam meg. Csak az vigasztal, hogy nagy urakkal is ez nincs sokkal máskép. Ha elgondolom, hogy mennyi órjási tömeggel, pompával ünnepelt nagy temetés volt a világon, amit nem szerettem, mer a gyász jeléül mindég valamejik főfelügyelő monta, hogy másnapig legyenek benn nála a hivatalba, amíg a szertartás és csödülés lesz. Esz mindig nagyon kellemtelen. Aszt hiszik, hogy az ember lop. Pedig mit lehet lopni egy rendőri hivatalban?

De most a tárgytérés. Hogyan lett nekem a hirem holt, amit költöttek? Felsékednek már többször említém, hogy van iten ez a róla elnevezett Pizskos Fred. Hát ez ölt meg. Ölésbe a legjobb szakmunkás. Asz uty volt, hogy kitört a hajón az általános hecc. Én alaposan megálltam ott és letettem a sarat. Amikor Felsék a kirájnő önagyaságával 1-bekelt akkor kocsija után hullott, hullott a sok pénc és porza a négylovas üveg-

hinta. Hát utyanesz volt. Ott álltam a korlátnál és csak hulla bőségesen annyi pofon, hogy csak úgy porzott és csak hulla, hulla asz egész társaság, mígnem fejemhez vágta egy viharlámpát és beszüntem, mivel sok lúd disznót knokautol, ami vonatkozik rám.

Igy volt, hogy jól bántak velem és beszártak a Briggittára. És halálos hírem is ugy lett, mert ezáltal a hajóról szinte eltüntem.

És így mentünk vissza! Ránk irányult minden figyelem! A világ szeme a rádiót hallgattal!

És esz a Tejo 1. naccerü fiyu, mer asz én nevemet bedícsérte asz üggybe. És ot leszek egy főt téren ünneplésben a lápszárvédőmben és az egyenruhámban talpig fehér sapkában. Esz a fehér sapka gyönyörű! Két srófhúzó a mentési szót jelenti rajta, hogy *«vigyász ha jön a vonat!»* (Nem is aszt jelenti...) Egy jelmondat, csak elfelejtettem. Felséked tudja, hogy nem vagyok hiju, de esz nagyon dagadozóvá tesz kebelben, hogy jönnek majd mind az előkelő urak, fejükön fényes zsaket és azt megemelik két ujuk között.

És mentünk vissza és kiderül, hogy ez a hajó a Radzeer! Csak kitararzoszták rozogazának! Persze, hogy gyorsaságban megeszi a Hilde Franc nevű kékszallagot is.

És Tsiuin az Ödön kaniláb főnököt fenyegetve és vesztegetve megtanították a mesére, amivel Tongára külgyön minket. Tonga-sziget főnököt is dettó, hogy mint mondjon a *«Hogy Érzi Magát Ez A Wágner»*-nek. Tehát ők így aztán a Slmi-Soma-szigetről elcsórták a Quebrát, aki ott volt ép, mint a tanár. Esz most lent van itt és nagyon lármázott, és ezek csitíttgatták, de már egészen jól van.

Hát esze van a Kapitánynak, lángesz! Az biztos!

De eccer úgyis kicsinálom, asz nem tárgyalhat vitaképzést nálam. Most már fiksz! Én megbocsájtottam neki, hoty mindenütt kavarta, ahol nekem valami üzlet lehetett és hoty itta a málnaszőrt, pedig ha erről

álmodok, akkor felkeltenek, mer nyögök hozzá. De ami most volt, eszt trónunkra mondom, megtorlölöm!

Mer közelettiünk már Szanfranciskóhoz. És pucoltam lápszárvédöm, a sapka gombot, amin a srófhúzó jelenti, hogy: «Tilos a dohányzás». (Esz sem az igazi. Egy jó mondás pedig.) Szanfranciszkóban kivettek a partra, mer ők mennek dolgukra és én a Tejóhoz, mert este lesz az ünnepség! De nem szabad tudni, hogy én külön jövök a Zekszpejicijótól. Ezért ládába tároltak a rakodópartra.

Piszok Alfréd ült a ládán miben gugsolék és dohányza. És asztán mondá: «Emlékszel-e fíjjam, hogy én eccer ijen ládába, téged kértelek és te engemet nem eresztél ki? Sőt! rámtettél még ládákat.» (Csakugyan ijesmi lehetett eccer.) És mondtam: «Fredi bátyám még ezen tréfát megjegyzé kedves fejébe?» Mire ő felele: «Nem hinném, hogy szórakozott vagyok.» Megjegyzem ez igaz. Nekem nem volt kellemes érzés! Mer este szól hozzám a világszeme, és lápszárvédőmben a főt téren állok a mentő sapkámmal két srófhúzó jelzi a fejemen hogy: «Vigyázat mély víz!» (Ez sem asz.) Erre azonban mondja ő, hogy nem bosszujáló és máris megy be a városba, mer ott sincs semmi dolga. Mondom: Nyissa ki a ládát. Aszongya ő nem asztalos, hagyam békében. És elmegy. Hát esz se ojan nagy baj, mer nekem nem csak a sapkámon van srófhúzó. És szépen feszítgettem, a fát asztán kibujék, de akkor már többen is álltak ott körül, kedves pénzügyörök és más rossz álmok. De hát ebből nem lesz baj, mer a Tejo kihoz, mire ünneplés jön. Mer asz mindenhol kihoz. És én megmozdulék, mire aszonban két-három revolver csöve irányula rám és akkor én is láttam...

A láda, nagy betűkkel így szólt kívülről:

BRIGITTA GÖZÖS.

VIGYÁZAT! PESTIS! ELÉGETNI!

Esz most karantén lesz! És már akkor elzárák

aszt a kikötőrészt pestis ellen és lefröccsentének karbolla. És vittek és én este néhány haldokló lakótársammal beszélgetve, hallom a rádiót asz ápolószobából, ahoty beszél a főt téren a zekszepejicijóhoz a világ szeme. amit ez a Piszok Alfréd kitolt velem. Itt voltam a gyönyörű sapkával, amiről most eszembe jut, hogy mit jelent a srófhuzó:

MINDNYÁJUNKAT ÉRNET BALESET!

Ezzel bezárom soromat, amelyet alulírtam kívárlójan. Kelt most lent, saját tetemüleg, mintahogy Londoni kartácsaimra mongyák: Mekhalt a kiráj élve a kiráj! Hallgatásomra mentségül, csak most halálom után exhumálok magam. Felséked bús kolégája

Etykori, sőt néhai uralkodó:
don St. James di Fülíg.

HARMINCNEGYEDIK FEJEZET.

Mr. Theo nem vett részt semmiféle ünnpelésben. Mint megtört ember otthon ült. De délután női hang hívta fel a telefonban:

— Halló! Szellemtesvér! Nincs kedve egy pocsek áruló kémnővel ötórai teára jönni?

— Sajnos, nem ismerem önt!

— Még jobb. Akkor várom félóra mulva az Opera előtt! — És letette a kagylót. Nahát azért sem megy. Majd megmutatja...

Néhány perccel előbb érkezett mint a nő. Kissé ünnepélyes és szigorú arccal várta, de sajnos e próbálkozása összeomlott, mert Lilian belekarolt és szélvész gyorsasággal húzta magával, hogy leesett a kalapja és a szivarja... Ilyen egy örült!

Mit mondjak? Hiszen az olvasó épúgy tisztában volt e fiatalember eljövendő sorsával, mint én. Rövidesen beráncigálta őt Lilian egy villába és egy tengerész-tisztet hozott valahonnan:

— Ez itt Milton Winter corvettkapitány, a bátyám. Jónapot. — És otthagytá őket.

Itt valami tévedés lehet... A haditengerészet uniformisába öltözve... Igen... ez... Ez a Rézgróf!

— Örülök, hogy megismerhettem Mr. Lincoln.

— Ön... Ön... hebegte Theo.

— Én most jöttem szabadságról. Floridában kihevertem egy influenzát — mondta és mosolygott.

Azután uzsonnáztak. Mr. Theót felvilágosították, hogy az országnak új, friss és fiatal erőkre van szüksége a hajógyártás terén, szeretnék hát, ha felkeresné ez ügyben az államtitkárt.

— Én holnap az államtitkárnál vagyok — mondta a corvettkapitány, — hogy megköszönjem az elsőosztályú érdemkeresztet.

— Érdekes — szólt Theo. — Ön olyan hősiezen viselte el az influenzát, hogy kitüntették?

A corvettkapitány nagyon piros lett és nem szólt semmit.

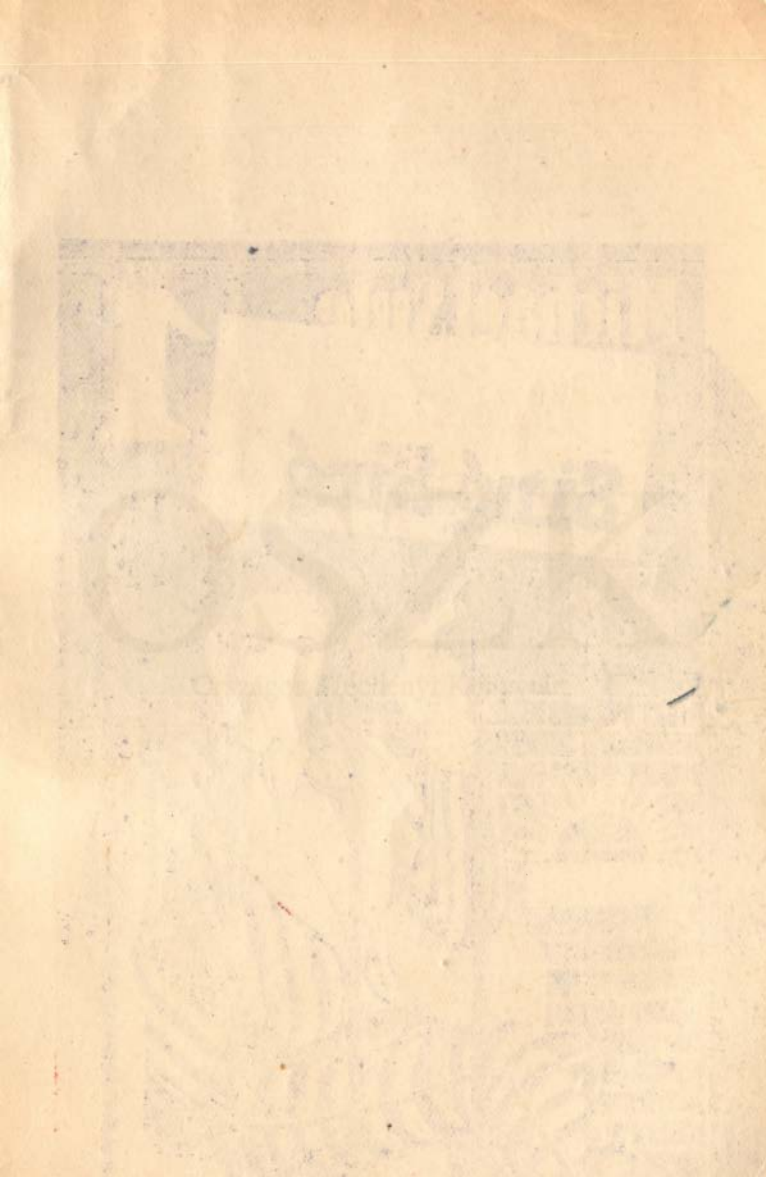
... A hóhér és a portás expedíció-felszerelési szaküzletet nyitottak a «Vidám Hősök» néven és szintén sokat meséltek az út veszélyeiről, fáradalmaikról, keserű mosollyal fűzve hozzá, hogy a kis emberek, kik adott esetben életük kockáztatásával néztek szembe a veszéllyel, nem kaptak semmit a dicsőségből, csak hitvány dollárezreket.

— Dollárt adtak és megint csak dollárt, — szólt ironikusan Baruch T. Livingstone egy ismerősüknek. — Mert azt hiszik, hogy a pénz boldogít.

— Úgy van — bólintott Schwachta Szokratesz, — azt hiszik az ostobák. És sajnos, igazuk van.

Theo esküvőjén ezrekre menő embertömeg szorongott. Megjelent mindenki, aki csak valamennyire is számított Sanfranciscóban. Mindössze egy zavaró incidense volt az előkelő násznak. Amikor a fiatal pár megjelent a templom előtt és Mr. Theo cilindert lengette a tömeg felé, egy harsány hang hallatszott:

— No nézd! Ezt a vörös csibészt jól ismerem! Együtt voltunk bezárva! Ez egy jó pofa, becsületszavamra...

6

Következő regényünk:

Michael Sule

Nyaráljon a
Sing-Singben!

ÁRA

1
PENGŐ

K E V E

